FRANK HERBERT
DUNE
mântuitorul dunei

NAUTILUS

Frank Herbert

Mântuitorul DUNEI

Traducere de ION DORU BRANA
Prefaţă de DAN DOBOŞ

2003

FRANK HERBERT MÂNTUITORUL DUNEI

Difuzare:
S.C. Nemira & Co, B-dul Ion Mihalache nr. 125, sector 1, Bucureşti Tel.: 0788.636.472; 224.14.28; 224.10.08; Tel./Fax: 224.18.50
Clubul cărţii: O.R 2 CR 52 , Bucureşti
e-mail: difuzare@nemira.ro www.nemira.ro

ISBN 973-569-593-6
ISBN 973-569-595-2

Prefață

Pentru a înţelege pe deplin *Mântuitorul Dunei* este important să facem recurs la una dintre metodele preferate ale lui Frank Herbert: analiza contextului istoric şi personal în care a fost scrisă. *Dune Messiah* a apărut în *Galaxy Magazine* din iulie şi până în noiembrie 1969 şi în volum în 1970.

La vremea aceea, Frank Herbert obţinuse deja recunoaşterea largă a cititorilor şi a criticilor, adjudecându-şi pentru *Dune* cele mai importante premii ale literaturii SF: Hugo şi Nebula. Multdorita independenţă financiară, pentru care Frank Herbert tânjise o viaţă întreagă, se profila şi ea la orizont, şi chiar avea să devină un fapt împlinit doi ani mai târziu, când veniturile familiei aveau să fie formate exclusiv din drepturi de autor. Frank Herbert avea cincizeci de ani şi trăia cu conştiinţa că universul *Dune* este o izbândă pe care e greu să o ai de două ori într-o viaţă şi de aceea, spre sfârşitul anilor ’60, se pare că era pătruns de responsabilitatea sa ca autor faţă de această creaţie. Cu alte cuvinte, erau întrunite toate condiţiile ca urmarea la *Dune* să fie un roman exonerat de rigorile pe care le impune racordarea perfectă la gustul public, care să propună teme de meditaţie majoră, ce-l însoţiseră pe Frank Herbert pe tot parcursul vieţii sale.

În aceste condiţii, se explică de ce, la nivelul structurii narative, *Mântuitorul Dunei* este atât de diferită de prima carte a seriei. Frank Herbert ne propune un plot liniar, o desfăşurare de evenimente care se întâmplă în două locaţii de pe Arrakis, personajele noi ale cărţii fiind zugrăvite în linii generale, fără rigoarea manifestată în *Dune.* Există chiar un moment în care acţiunea e uşor neclară, în sensul că autorul refuză cititorului explicarea

concretă a modului în care arma atomică folosită de atentatori, care îi ia vederea lui Paul Atreides, a căzut în mâinile duşmanului Imperiului. Dacă ar fi să rezumăm acţiunea din *Mântuitorul Dunei,* probabil că am putea-o face într-o singură frază, ceea ce nu e în sine un lucru rău.

Sacrificând filonul epic, limitând stranietatea sau spectaculozitatea peisajelor şi fiinţelor, Frank Herbert a pus un pariu cu sine însuşi şi cu cititorii lui potenţiali. Dacă, în plan personal, este mai mult decât evident că riscurile erau destul de mici, notorietatea obţinută cu *Dune* neputând fi ştearsă de o continuare de la care oricum toată lumea se aştepta să fie sub nivelul primului roman, încercarea lui de a se adresa unui public eminamente intelectual era la acea vreme un demers singular în creaţia Science fiction mondială.

Mântuitorul Dunei nu abundă în bătăi, nu propune supereroi, nu are un ritm trepidant al acţiunii, ci îşi propune să trăiască esenţial din problemele filozofice pe care le proiectează în mintea cititorului său. Procedând în acest fel, accentuând adică dimensiunea filozofică a *Dunei,* Frank Herbert avea să pună bazele unui Science fiction umanist care, peste ani, avea să izbândească în lupta cu curentele mai noi şi să ajungă ca astăzi să poată fi considerat ca linie clasică a ficţiunii speculative. Alegând în mod conştient această cale şi asumându-şi riscurile care-l pândesc pe un scriitor venit din zona literaturii de consum atunci când vrea să pătrundă în sferele înalte, Frank Herbert a simţit nevoia să dea o greutate excepţională planului ideatic al cărţii sale.

Prima temă de meditaţie profundă este destinul lui Paul Atreides. După zece ani de la victoria din câmpia Arrakeenului, el se vede în postura unui lider religios în numele căruia se înfăptuieşte cel mai mare genocid din istoria omenirii. Toate acţiunile sale sunt o pendulare, o ezitare perpetuă între ceea ce se întâmplă şi viziunea sa, care cuprinde ceea ce ar trebui să se întâmple. Pentru Paul Muad'Dib răgazul dintre aceste pendulări, timpul pe care îl fură vieţii, secundă de secundă şi plătind un preţ

imens, fărâmele rupte din destinul său mesianic sunt folosite pentru a trăi, pentru a-şi satisface cele mai omeneşti nevoi cu putinţă: aceea de a iubi şi aceea de a avea urmaşi.

Dimensiunea genială, drumul mesianic dar şi destinul omenirii sunt limitate de umanitatea lui Paul Atreides. Mântuitorul poporului fremen nu poate să ia deciziile care se impun fiindcă ele ar însemna sfârşitul existenţei sale în plan uman. Inacţiunea nu este însă nici ea o opţiune pentru că nu face decât să adâncească o viziune, aceea a jihadului. Paul Atreides ştie că fiecare clipă în care refuză să moară şi să-şi împlinească rotund destinul mesianic înseamnă abuzuri extraordinare, sute de milioane de oameni măcelăriţi pe planete îndepărtate în numele unei credinţe fremene. Marea problemă a lui Paul Muad'Dib este însă aceea că educaţia Atreides, dar şi moştenirea lui genetică, îl împiedică să fie un fremen până la capăt. Mintea lui e impregnată de valorile mai înalte ale umanităţii şi priveşte rasa umană ca pe un tot. Şi atunci, care e soluţia? Să-şi renege destinul mesianic? Să le refuze fremenilor jihadul? Să sacrifice omenirea lăsând-o să cadă pradă hoardelor de războinici care doresc impunerea unei religii în care, deşi el însuşi ar trebui să fie primul preot, nu reuşeşte să creadă? Dilema lui Paul Atreides nu e una simplă iar Frank Herbert are abilitatea necesară de a nu da răspunsuri hotărâte. El se limitează doar la a sonda posibilităţile, lăsându-şi personajul să aleagă, sau, poate dimpotrivă, să-şi împlinească destinul imuabil.

Măiestria absolută cu care Frank Herbert epuizează practic tema sacrificiului mesianic avea să urmărească literatura Science fiction până în zilele noastre, toate încercările de a crea personaje de acest tip fiind sortite a fi pe un perpetuu loc doi în comparaţie cu Paul Atreides. Ender, Neo, Annakin Skywalker sunt probabil cele mai cunoscute asemenea personaje, dar complexitatea lor nu o egalează pe aceea a lui Paul Atreides.

Dezinvoltura cu care Frank Herbert reuşeşte să se

mişte în spaţiul complex al personalităţii mesianice lărgeşte orizontul iniţial al *Dunei* şi pune probleme pe care doar le enunţă, fără a-şi propune să le şi rezolve. Răstignit pe cruce, Iisus nu a regretat că se jertfeşte pentru poporul său. Paul Atreides are însă îndoieli. Moartea lui poate rezolva într-adevăr o mulţime dintre problemele pe care apariţia sa în Univers le crease în urmă cu treizeci de ani. Are el voie să regrete? Iar dacă o face, nu cumva tocmai umanitatea lui îi diminuează meritele? Frank Herbert încearcă să răspundă într-un chip paradoxal la aceste întrebări, analizând tangenţial şi destinul celor mântuiţi. Fremenii şi-au găsit un mesia. Prorocirile s-au adeverit. Au devenit stăpânii planetei lor, ba chiar ai întregului Univers... Din păcate însă, tărâmul promis nu e nici pe departe atât de încântător pe cât au crezut. Fremenii sunt oamenii mirodeniei. Apa îi ucide, îi transformă. În lipsa constrângerilor extraordinare din vremurile trecute, natura umană răbufneşte şi la nivelul mentalului colectiv fremen. Locuitorii *Dunei* îşi dau seama că nu pot fi mântuiţi, că poporul acela viteaz şi dârz care se ascundea printre dune şi cumpăra discreţia Ghildei nu poate ajunge la tărâmul promis decât dacă acceptă să moară puţin, să se transforme. De aici şi până la încercarea de devorare a propriului zeu, prin desprinderea clerului de conştiinţa pe care trebuie să o slujească, e o cale scurtă, un drum străjuit de apariţia dogmelor, de interpretări eronate sau forţate şi care sfârşeşte esenţialmente în constituirea unei clase de preoţi cu interese fundamental diferite de învăţăturile zeului ei. Acest mecanism subtil permite de altfel complotiştilor să aducă pe Dune o armă cumplită, menită iniţial să-l apere pe Muad'Dib, dar care sfârşeşte prin a-l răni.

Privirea onestă, impregnată de delicateţe în interiorul personalităţii mesianice a lui Paul Atreides, dar şi viziunea mai largă asupra timpului sortit unui popor după mântuire se articulează într-un discurs al cărui mesaj principal este afirmarea credinţei lui Frank Herbert că esenţa omenească, cu toate cele bune şi cele rele pe care le

incumbă, nu va dispărea nicicând şi că ea constituie forţa aceea inefabilă care învârte roata istoriei. Şi, cumva, şi pe aceea a literaturii, desigur.

O superbă metaforă care reuşeşte să esenţializeze exact cele spuse mai sus este şi cea a ochilor *tleilaxu.* Deşi orb, Paul Atreides refuză varianta mecanicistă a unor dispozitive care-i pot fi implantate în locul ochilor arşi de o explozie atomică. Muad'Dib are viziunea. El ştie ce urmează să se întâmple pentru că participă nemijlocit la plămădirea realităţii. Pentru cititorul de Science fiction al anilor '70, acest refuz are o semnificaţie mai adâncă, el reafirmând încrederea lui Frank Herbert în umanitate şi în posibilităţile nelimitate ale fiinţei. Într-o literatură dominată de cyborgi, de calculatoare şi roboţi, Paul Atreides refuză chiar şi o protezare extrem de necesară. În chip asemănător, Frank Herbert crede că viitorul e al omului şi nu al maşinii. Şi poate tocmai de aceea viitorul imaginat de el e atât de coerent.

O altă temă excepţional dezvoltată de Frank Herbert în *Mânuitorul Dunei,* de mare actualitate şi astăzi, este aceea a donării. Maeştrii Tleilaxu îi fac lui Paul Muad'Dib un cadou neaşteptat: o clonă a lui Duncan Idaho, vechi prieten şi tovarăş de arme. Paul Adreides acceptă, deşi ştie că duplicatul e o armă mortală, menită să se declanşeze într-un moment de cumpănă. Fie datorită viziunii sale asupra viitorului, fie datorită încrederii în spiritul vechiului tovarăş, Paul Atreides îl acceptă pe Duncan Idaho, convins fiind că prietenia lor va ieşi biruitoare din această încercare. Şi, în ciuda speranţelor stăpânilor săi, ghola (clona) Idaho reuşeşte să-şi recucerească amintirile iniţiale. Ideea unei memorii genetice a rasei umane, la care individul are acces în momente de tensiune maximă, în situaţii în care însăşi umanitatea lui e pusă la încercare, e una strălucită pentru o epocă în care izbânzile ingineriei genetice de astăzi nu aveau cum să fie bănuite. Frank Herbert e primul autor de science fiction care pomeneşte în mod coerent de clone şi sondează problemele monumentale pe care copiile umane

le vor ridica în viitor. Optimist ca de obicei, dar lipsit de triumfalism şi ferindu-se să zugrăvească viitorul roz, Frank Herbert postulează unitatea fiinţei umane, definită prin imposibilitatea existenţei cărnii în lipsa spiritului. Pus în faţa încercării ultime, aceea de a-l ucide pe Paul Atreides, ghola Duncan Idaho îşi recucereşte identitatea printr-un mecanism misterios. Regăsim în această desfăşurare de evenimente credinţa lui Frank Herbert că ereditatea joacă un rol esenţial în fiinţa oricărui individ, aportul ei nefiind limitat la aspectele fizice, ci extinzându-se şi asupra spiritului. Conceptul nu este nou. El a fost detaliat în *Dune* şi e evident că Frank Herbert vede fiinţele umane ca funcţionând pe două paliere: cele geniale reuşesc să aibă acces la corul unor voci interioare care aparţin tuturor strămoşilor, aşa cum o fac cucernicele maici şi Paul Atreides; faptul că cei mai mulţi oameni nu reuşesc să converseze cu strămoşii morţi în urmă cu mii de ani nu înseamnă însă că aceştia nu există în carnea lor. În cazul lui Duncan Idaho, tocmai prezenţa lor subliminală în străfundurile psihismului individului este garanţia faptului că esenţa lui umană nu poate fi schimbată. Ideea unui program genetic cu influenţe directe asupra conduitei morale este indiscutabil visul oricărei monarhii modeme. Dar nu regii reprezintă idealul politic al lui Frank Herbert, aşa cum se va vedea în cărţile următoare.

În finalul cărţii, Paul Atreides alege calea deşertului, împlinindu-şi moartea rituală, întregind un destin care aparţine mântuitorului, dar nu neapărat şi omului Paul Atreides. Îşi părăseşte prietenii şi familia ca un om învins. Cea pe care o iubise dincolo de fiinţa sa, Chani, murise dând naştere celor doi gemeni, *copiii Dunei.* Şi viziunea se terminase. Capacitatea lui înspăimântătoare de a vedea fără ochi se consumă brusc, o dată cu imposibilitatea de a prevedea că va avea doi copii şi nu doar unul singur. În leagănul pe care nu mai are ochi să îl contemple se găsesc însă două fiinţe dintr-o rasă nouă. Fiul său e capabil să comunice telepatic şi e aidoma Aliei: un spirit bătrân cât Universul într-un timp de bebeluş. Această

privelişte nu e tocmai una a umanităţii şi de aceea Paul Atreides înţelege că vremea lui a luat sfârşit. Mântuitorul trebuie să moara pentru ca aceia care au fost mântuiţi să nu-i uite învăţăturile.

Mântuitorul Dunei e o carte scurtă. Ea pare scrisă dintr-o suflare şi e un caz singular în seria celor şase romane plasate de Frank Herbert în universul Dunei. Lectura atentă a tuturor celor şase cărţi impune cu caracter de evidenţă faptul că în nici o altă lucrare Frank Herbert nu a fost mai el însuşi decât în Mântuitorul Dunei. Măcar şi pentru acest argument *Mântuitorul Dunei* trebuie creditată cu o existenţă aparte şi nu trebuie nicidecum confundată cu o continuare mercantilă a unui bestseller.

Dan Doboş

FRAGMENTE DIN CELULA MORŢII

Interviu cu Bronso de Ix

Î: Ce te-a determinat să abordezi, aşa cum ai făcut, istoria lui Muad'Dib?

R: De ce ţi-aş răspunde la întrebări?

Î: Pentru că-ţi voi păstra spusele.

R: Aha! Apelul decisiv la un istoric!

Î: Deci, eşti dispus să cooperezi?

R: La urma urmei, de ce nu? Dar n-ai să înţelegi niciodată care a fost inspiraţia Analizei mele istorice. Niciodată. Voi, Preoţii, aveţi prea mult în joc ca să...

Î: Ce-ar fi să încerci?

R: Să încerc? Ei bine, încă o dată... de ce nu? Mi-a reţinut atenţia punctul de vedere comun asupra acestei planete, care îşi are sorgintea în numele ei popular: Dune. Nu Arrakis, atenţie, ci Dune. Istoria se referă la Dune ca la planeta-deşert, lumea de baştină a fremenilor. Acest gen de istorie se concentrează asupra cutumelor generate de lipsa apei şi asupra faptului că fremenii duceau o viaţă seminomadă, în distraiele lor care le recuperau cea mai mare parte din umiditatea corpului.

Î: Şi lucrurile acestea nu sunt adevărate?

R: Sunt un adevăr superficial. A-i ignora dedesubturile este ca şi cum... ca şi cum ai încerca să înţelegi planeta mea de baştină, Ix, fără a cerceta prin ce este legat numele ei de faptul că-i cea de-a noua planetă a soarelui nostru. Nu, nu. Nu-i de ajuns să ştii că Dune este o lume bântuită de furtuni violente. Nu-i de ajuns să vorbeşti despre pericolul pe care-l reprezintă uriaşii viermi de nisip.

Î: Dar asemenea lucruri sunt esenţiale pentru caracterul arrakian.

R: Esenţiale? De bună seamă. Numai că ele conferă o vedere monoculară asupra planetei, întocmai cum Dune rămâne lumea unei monoculturi, fiind unica sursă universală a mirodeniei geriatrice, melanjul.

Î: De acord. S-auzim părerea dumitale despre mirodenia sacră.

R: Sacră! Ca tot ce-i sacru, îţi dă cu o mână şi-ţi ia cu cealaltă. Prelungeşte viaţa şi-i oferă iniţiatului posibilitatea de a-şi întrezări viitorul, dar îl înrobeşte prin dependenţă şi-şi pune pecetea asupra ochilor lui, care devin ca ai tăi: complet albaştri, fără pic de alb. Ochiul, organul *văzului,* devine ceva lipsit de contrast, permiţând un singur punct de vedere.

Î: Asemenea erezii te-au adus în celula asta?

R: Preoţii voştri m-au adus în celula asta. Ca toţi preoţii, aţi învăţat repede să numiţi adevărul erezie.

Î: Te afli aici fiindcă ai îndrăznit să susţii că Paul Atreides a pierdut ceva esenţial pentru caracterul său uman, înainte de a putea deveni Muad'Dib.

R: Ca să nu mai vorbim despre faptul că şi-a pierdut tatăl, aici, în războiul cu Harkonnenii. Sau despre sacrificiul lui Duncan Idaho, care şi-a dat viaţa pentru ca Paul şi Doamna Jessica să se poată salva.

Î: Iau notă de cinismul dumitale.

R: Cinismul! Pesemne că asta-i o crimă mai mare chiar decât erezia. Din păcate, nu-s deloc cinic. Nu sunt decât observator şi comentator. Am văzut ce a fost cu adevărat nobil la Paul, când a fugit în deşert împreună cu mama sa gravidă. Ce-i drept, pentru el, ea era o povară, nu numai un bun preţios.

Î: Defectul vostru, al istoricilor, este că nu lăsaţi lucrurile aşa cum sunt. Dumneata, de pildă, vezi adevărata nobleţe a Sfântului Muad'Dib, dar nu te poţi abţine să-i adaugi o trimitere cinică. Nu-i de mirare că vă acuză şi Bene Gesseritul.

R: Iar voi, Preoţii, pe bună dreptate vă acordaţi interesele cu ale Comunităţii Surorilor. Şi ele supravieţuiesc acţionând pe ascuns. Ceea ce însă nu pot

să ascundă este că Doamna Jessica a fost o iniţiată, educată de Bene Gesserit. Care şi-a educat fiul în aceeaşi manieră. *Crima* pe care-am comis-o eu este că am pus în discuţie toate acestea ca pe un fenomen, că am dezvăluit contribuţia artelor lor mentale şi a programului lor genetic. Vouă nu vă convine să se atragă atenţia asupra faptului că Muad'Dib a fost speranţa Surorilor de a dispune de un mesia captiv, că a fost *Kwisatz Haderachul* lor înainte de a fi profetul vostru.

Î: Dacă mai aveam unele îndoieli cu privire la condamnarea dumitale, ai reuşit să le risipeşti.

R: Nu pot muri decât o singură dată.

Î: Dar se poate muri în mai multe feluri.

R: Băgaţi de seamă să nu faceţi din *mine* un martir! Nu cred că Muad'Dib i-ar... Spune-mi, Muad'Dib ştie ce faceţi voi în aceste temniţe?

Î: Nu tulburăm Sfânta Familie cu fleacuri.

R: (râzând) Şi, pentru asta. Paul Atreides s-a luptat să-şi găsească adăpost printre fremeni! Pentru asta a învăţat să stăpânească şi să călărească viermii de nisip! Am greşit când am acceptat să răspund la întrebările voastre.

Î: Promisiunea mea de a-ţi păstra spusele rămâne valabilă.

R: Zău? Atunci, ascultă-mă cu atenţie, tu, fremen degenerat, tu, Preot care n-ai alt Dumnezeu în afară de tine însuţi! Pentru multe ai de dat socoteală. Din cauza unui ritual fremen a ajuns Paul să absoarbă prima sa doză masivă de melanj, care i-a provocat viziunile preştiente. Din cauza unui ritual fremen, acelaşi melanj a trezit-o pe Alia, înainte de a se naşte, în pântecul Doamnei Jessica. Te-ai gândit vreodată ce-a însemnat, pentru Alia, să vină pe lume, în acest univers, ca o fiinţă total conştientă, stăpânită de toate amintirile şi cunoştinţele mamei sale? Nu există viol mai cumplit!

Î: Fără melanjul sacru, Muad'Dib n-ar fi ajuns conducătorul tuturor fremenilor. Fără experienţa ei sfântă, Alia nu ar mai fi Alia.

R: Fără cruzimea ta oarbă, de fremen, nici tu n-ai fi

Preot. Ahhh, ştiu ce fel de oameni sunteţi voi, fremenii. Credeţi că Muad'Dib vă aparţine fiindcă şi-a ales-o drept tovarăşă de viaţă pe Chani, fiindcă a adoptat modul de viaţă al fremenilor. Dar, înainte de toate, el este un Atreides, care a fost educat de o adeptă Bene Gesserit. Când a ajuns printre voi, stăpânea discipline ce vă erau cu totul necunoscute. Aţi crezut că v-a adus un nou mod de organizare, că v-a dat o nouă menire. V-a promis că o să transforme lumea voastră stearpă într-un paradis scăldat de ape. Şi, în timp ce vă ameţea cu asemenea himere, v-a răpit fecioria!

Î: Ereziile dumitale nu schimbă cu nimic faptul că Transformarea Ecologică a Dunei se desfăşoară sub ochii noştri.

R: Iar eu am comis erezia de a arăta originea acestei transformări şi de a dezvălui consecinţele ei. Poate că bătălia de pe Câmpia Arrakeenului a demonstrat întregului univers că fremenii puteau să învingă forţele sardaukarilor imperiali, dar a mai demonstrat şi altceva? Când imperiul stelar al Familiei Corrino a devenit un imperiu fremen, sub domnia lui Muad'Dib, ce altceva s-a schimbat în Imperiu? Jihadul vostru n-a durat doisprezece ani, dar ce lecţie a însemnat! Astăzi, Imperiul a înţeles escrocheria căsătoriei lui Muad'Dib cu Prinţesa Irulan!

Î: Îndrăzneşti să-l acuzi pe Muad'Dib de escrocherie?

R: Pentru asta mă veţi ucide, dar nu-i erezie. Prinţesa a devenit consoarta lui, dar nu tovarăşa lui de viaţă. Chani, iubita lui fremenă, îi este soţie. O ştie toată lumea. Irulan n-a însemnat decât accesul la tron şi nimic mai mult.

Î: Nu-i greu de-nţeles de ce toţi cei ce conspiră împotriva lui Muad'Dib se folosesc de Analiza dumitale istorică drept argument de raliere!

R: N-am cum să te conving. Ştiu asta. Dar teza conspiraţiei a apărut cu mult înainte de Analiza mea. I-au dat naştere cei doisprezece ani ai Jihadului lui Muad'Dib. Asta a dus la unirea vechilor grupuri ale Puterii şi a amorsat conspiraţia împotriva lui Muad'Dib.

Atât de bogate sunt miturile legate de persoana lui Muad’Dib, Împăratul Mentat, şi de cea a surorii sale, Alia, încât este greu să desluşeşti adevărata natură a fiinţelor. Dar au existat, într-adevăr, un bărbat cu numele Paul Atreides şi o femeie care se numea Alia. Asupra cărnii lor s-au exercitat efectele spaţiului şi-ale timpului. Şi, chiar dacă puterile lor profetice îi situau dincolo de limitele obişnuite ale timpului şi ale spaţiului, ei erau de sorgine umană, iar experienţele pe care le-au trăit au fost evenimente reale, care au lăsat urme reale într-un univers real. Pentru a-i înţelege cu adevărat, trebuie să admitem că dezastrul pe care l-au cunoscut a fost dezastrul întregii omeniri. Iată de ce, această lucrare se dedică, nu lui Muad'Dib sau surorii sale, ci moştenitorilor lor — nouă, tuturor.

Dedicaţia din **Indexul lui Muad’Dib,** aşa cum a fost retranscrisă din Tabla Memorium a Cultului Spiritului Mahdi

DOMNIA Împăratului Muad’Dib a suscitat apariţia mai multor istorici decât orice altă epocă din istoria omenirii. Cei mai mulţi dintre ei şi-au apărat cu aprigă gelozie punctul de vedere personal şi sectar, dar acest lucru este cum nu se poate mai grăitor pentru impactul produs de acest om, care a stârnit atâtea pasiuni, pe atâtea lumi diferite.

Fireşte, purta în el toţi germenii istoriei, ideali, idealizaţi. Născut Paul Atreides în sânul unei Familii Mari dintre cele mai vechi, el a beneficiat de complexa educaţie *prana-bindu* primită de la mama sa Bene Gesserit, Doamna Jessica, dobândind, astfel, un control total al muşchilor şi al sistemului nervos. În plus, era şi

mentat. Capacităţile sale intelectuale le depăşeau pe cele ale calculatoarelor mecanice folosite în trecut şi interzise de religie.

Dar, mai presus de toate, Muad'Dib a fost *Kwisatz Haderach,* cel pe care Comunitatea Surorilor Bene Gesserit îl căutase pe parcursul a mii de generaţii, prin intermediul programului ei, de selecţie genetică — Kwisatz Haderach, cel care putea fi „în mai multe locuri deodată", profetul, omul prin care Bene Gesseritul, spera să controleze destinul întregii omeniri. Acest om, Paul Muad'Dib, a devenit Împăratul Muad'Dib, încheind o căsătorie de convenienţă cu fiica Împăratului Padişah pe care îl învinsese.

Alţi consultat, de bună seamă, şi alte studii despre această perioadă şi cunoaşteţi faptele principale. Gândiţi-vă, aşadar, la paradox, la eşecul implicit din acel moment.

Desigur, sălbaticii fremeni ai lui Muad'Dib, au zdrobit forţele Padişahului Shaddam IV — legiunile de Sardaukari, armatele aliate ale Caselor Mari, trupele Harkonnen şi mercenarii recrutaţi cu banii Landsraadului. Muad'Dib a îngenuncheat Ghilda Spaţială şi şi-a plasat sora, Alia, pe tronul spiritual la care se considera îndreptăţit Bene Gesseritul.

Dar Muad'Dib nu s-a oprit aici. Misionarii Qizaratului său au dezlănţuit un război religios printre stele, un Jihad, care, deşi n-a durat decât doisprezece ani standard, a reunit cea mai mare parte a universului uman sub o singură stăpânire.

Toate acestea, pentru că deţinerea Arrakisului, planeta cunoscută mai ales sub numele Dune, îi conferea lui Muad'Dib monopolul monedei supreme a Imperiului: mirodenia geriatrică, melanjul, otrava care dă viaţă, care străpunge Timpul. Melanjul, fără de care Navigatorii Ghildei nu puteau să străbată spaţiul. Melanjul, fără de care miliarde şi miliarde de cetăţeni ai Imperiului ar fi fost condamnaţi la moarte din cauza efectelor suprimării forţate a dependenţei de drog.

Melanjul, fără de care Paul Muad'Dib nu putea fi profet.

Ştim că acest moment de supremă putere purta în el germenul prăbuşirii şi nu putem deduce decât un singur lucru: orice divinaţie totală şi precisă este mortală.

Unii istorici susţin că Muad'Dib a fost victima tuturor celor care au complotat împotriva lui: Ghilda, Comunitatea Surorilor şi amoraliştii scientişti ai Bene Tleilaxului, cu amăgitorii lor Dansatori-Feţe.

Alţii acordă un rol important spionilor strecuraţi în anturajul lui Muad'Dib. Ei pun accentul pe influenţa Taroţilor Dunei, care au întunecat puterile profetice ale lui Muad'Dib, sau pe faptul că a fost determinat să accepte serviciile unui *ghola,* o fiinţă înviată din morţi şi condiţionată pentru a-l distruge. Dar nu trebuie să uităm că acest ghola era Duncan Idaho, locotenentul Atreides care-şi găsise moartea salvându-l pe tânărul Paul.

În sfârşit, toate studiile pun în lumină cabala Qizaratului, condusă de Korba Panegiristul. Ele ne dezvăluie cu de-amănuntul planul lui Korba de a face din Muad'Dib, un martir şi de a prezenta un fals vinovat în persoana Chaniei, concubina sa fremenă.

Dar care dintre aceste fapte ne poate oferi cu adevărat cheia evenimentelor, aşa cum le-a relatat istoria? Nici unul. Numai natura mortală a puterii profetice ne permite să înţelegem eşecul unei asemenea puteri colosale.

Să tragem nădejde că alţi istorici vor şti să înveţe ceva din această dezvăluire.

Muad'Dib — O analiză istorică
de Bronso de Ix

Nu există separaţie între zei şi oameni; câteodată se amestecă fără deosebire unii cu alţii

Pildele lui Muad'Dib

NEÎNCETAT, gândurile lui Scytale, Dansatorul-Faţă tleilaxu, se întorceau la milă, o milă impregnată de reproşuri, care era în totală contradicţie cu natura criminală a complotului pe care voia să-l pună la cale.

Moartea sau nenorocirea lui Muad'Dib nu-mi va aduce decât regrete, îşi spunea el.

Desigur, avea grijă să ascundă aceste gânduri celorlalţi conjuraţi. Sentimentele sale erau însă o caracteristică tleilaxu: identificarea cu viitoarea victimă.

Într-o tăcere posomorâtă, stătea oarecum retras faţă de ceilalţi. De o bună bucată de vreme, discutau despre posibilitatea folosirii unei otrăvi psihice. Cu pasiune, cu vehemenţă, dar şi acea politeţe oarbă, coercitivă, la care adepţii Marilor Şcoli recurgeau ori de câte ori era vorba de probleme care se raportau îndeaproape la dogma lor.

— Exact când crezi că ai reuşit să-l înjunghii, îţi dai seama că nu-i nici măcar rănit!

Cea care pronunţase aceste cuvinte era Cucernica Maică Bene Gesserit, Gaius Helen Mohiam. Ea îndeplinea oficiul de gazdă a conjuraţilor, aici, pe Wallach IX. Silueta ei ţeapănă, drapată în negru, ocupând un scaun cu suspensie în stânga lui Scytale, părea cea a unei cotoroanţe. Îşi dăduse gluga abei pe spate şi, sub şuviţele de păr sur, faţa ei scofâlcită, cu pielea ca pergamentul, era masca unei hârci cu ochi vii, încercănaţi, cufundaţi în orbite.

Conversau în *mirabhasa,* limbajul emoţiilor subtile, alcătuit din grupuri de consoane velare şi alăturări de vocale multiple. Edric, Navigatorul Ghildei, răspunse la

observaţia Cucernicei Maici printr-un fel de reverenţă vocală, însoţită de un surâs batjocoritor — delicioasă expresie a unei politeţi dispreţuitoare.

Scytale îl privi lung pe trimisul Ghildei. Edric plutea într-o cuvă cu gaz portocaliu, la câţiva paşi de el, în centrul domului transparent pe care Bene Gesseritul îl construise anume pentru această întrevedere. Reprezentantul Ghildei Spaţiale avea o înfăţişare vag umanoidă. Silueta sa prelungă ar fi putut să fie cea a unui peşte. Fiecare dintre mişcările sale lente dădea la iveală înotătoarele picioarelor şi membranele uriaşelor lui mâini palmate, în timp ce o palidă emanaţie portocalie ieşea prin ventilatoarele cuvei, împrăştiind sub cupola domului aroma melanjului... Un peşte straniu într-un acvariu straniu...

— Dacă o să continuăm în felul acesta, preţul stupidităţii noastre va fi moartea!

Intervenţia aparţinuse celei de-a patra persoane prezente. Soţia inamicului comun, Prinţesa Irulan, nu era încă decât *virtual* membră a conspiraţiei. În plus, îşi reaminti Scytale, era soţia, dar nu *tovarăşa de viaţă* a lui Muad'Dib. Stătea în picioare, nu departe de cuva lui Edric; înaltă, blondă şi frumoasă, purtând cercei de aur şi o splendidă robă din piele de balenă albastră, cu o pălărie elegantă, din acelaşi material. Degaja un aer de semeţie aristocratică, dar, în calmul studiat al fizionomiei, Scytale intuia efectele controlului Bene Gesserit.

Scytale îşi strămută gândurile de la nuanţele limbajului şi ale feţelor la cele ale locului în care se aflau. De jur împrejurul domului se înălţau coline acoperite cu petice de zăpadă, sclipind în lumina alb-albastră a micului soare aflat la zenit.

De ce tocmai acest loc? se întrebă Scytale. Rareori se întâmpla ca Bene Gesseritul să întreprindă ceva fără un anumit motiv. Domul acesta, de pildă: un spaţiu mai convenţional, mai strâmt, ar fi trezit claustrofobia reprezentantului Ghildei, ale cărui inhibiţii rezultau în mod firesc din condiţiile mediului său natural, spaţiului

interstelar. Pe de altă parte, chiar construcţia acestui dom anume pentru el era un fel de a-i arăta cu degetul principala slăbiciune.

Ce-mi vor fii rezervat mie? se întrebă Scytale.

— Tu n-ai nimic de spus, Scytale? i se adresă Cucernica Maică.

— Ţii neapărat să mă atingi în această ciorovăială absurdă? Foarte bine. Părerea mea este că avem de-a face cu un posibil Mesia şi că nu putem să-l atacăm frontal. Dacă facem din el un martir, riscăm să ne frângem gâtul.

Toate privirile se îndreptară spre el.

— Crezi că ăsta e singurul pericol? întrebă cu glas şuierător Cucernica Maică.

Scytale ridică din umeri. Pentru această întrunire, alesese un corp bondoc, o faţă jovială, rotundă şi banală, cu buze groase. Acum, în timp ce-i examina pe ceilalţi trei conjuraţi, îşi dădea seama că făcuse o alegere judicioasă — poate din instinct. Era un Dansator-Faţă, un cameleon uman, şi putea să-şi transforme înfăţişarea după voie. Cea pe care o adoptase acum îi îndemna pe ceilalţi să-i acorde mai puţină importanţă.

— Ei? îl zori Cucernica Maică.

— Degustam tăcerea, răspunse el în cele din urmă. E mai bine să nu dăm glas antagonismelor noastre.

Cucernica Maică schiţă o mişcare de recul şi Scytale fu conştient că îl reevalua. Aveau cu toţii, un desăvârşit antrenament prana-bindu. Erau cu toţii capabili de un control al muşchilor şi al nervilor la care puţini oameni izbuteau să ajungă. Dar Scytale era un Dansator-Faţă. Conexiunile sale nervoase şi musculare nu se asemănau prin nimic cu ale celorlalţi şi, în plus, dispunea de *sympatico,* o putere mimetică prin intermediul căreia putea să-şi asume nu numai aspectul exterior al unei alte fiinţe, ci şi psihismul ei.

Când consideră că bătrâna Cucernică Maică îşi încheiase reevaluarea, Scytale spuse: „Otravă!” cu o intonaţie care lăsa de înţeles că numai el cunoştea

înţelesul secret al cuvântului.

În cuva sa, reprezentantul Ghildei nu întârzie să reacţioneze. Vocea îi răsună în fonosfera scânteietoare care plutea lângă un colţ al containerului, deasupra Prinţesei Irulan:

— Vorbeam de otravă *psihică,* nu fizică.

Scytale râse. Râsul mirabhasa putea reduce la tăcere un adversar şi, în această clipă, nu şi-l înfrână cu nimic.

Irulan îşi permise un surâs apreciativ, dar pleoapele Cucernicei Maici avură o tresărire aproape imperceptibilă de mânie.

— Încetează! Şuieră ea.

Râsul lui Scytale se curmă brusc. Dar el ştiu că le captase atenţia. Edric părea pradă unei furii surde; Cucernica Maică, deşi mânioasă, rămânea lucidă şi extrem de atentă; iar Irulan era amuzată şi, în acelaşi timp, intrigată.

— Prietenul nostru, Edric, rosti Scytale, pare a vrea să spună că două vrăjitoare Bene Gesserit, experte în subtilităţile Comunităţii, ar mai ignora încă adevăratele foloase ale trădării.

Gaius Helen Mohiam îşi întoarse privirea spre colinele îngheţate ale lumii Bene Gesserit. Bătrâna începea să discearnă elementul vital, îşi spuse Scytale. Asta era bine. Cu Irulan însă, era altă problemă.

— Eşti sau nu eşti cu noi, Scytale? întrebă Edric.

Îl privea din cuvă, cu ochi mici şi scăpărători, de rozător.

— Nu despre lealitatea mea discutăm, replică Scytale. O privi fix pe Prinţesă. Te întrebi, desigur, Prinţesă, dacă pentru asta ai străbătut atâţia parseci şi ai înfruntat atâtea riscuri.

Irulan încuviinţă cu o mişcare scurtă a capului.

— Te întrebi, continuă Scytale, dacă ai venit aici ca să schimbi platitudini cu un peşte umanoid sau să discuţi în contradictoriu cu un burtos Dansator-Faţă tleilaxu.

Strâmbând din nas, Irulan se îndepărtă de cuva lui Edric şi de mirosul pătrunzător al melanjului.

Navigatorul Ghildei profită de moment pentru a înghiţi încă o pilulă de drog. Mânca şi respira mirodenie, după cum, neîndoios, o şi bea. Nici nu era de mirare, gândi Scytale. Melanjul amplifica puterile precognitive ale Navigatorilor, îngăduindu-le să piloteze navele Ghildei, la viteze supraluminice, prin selectarea acelor linii de viitor ale traiectoriei care evitau orice pericol. Acum însă Edric presimţea un alt fel de pericol, un pericol pe care preştiinţa sa ar fi putut să nu-l întrevadă.

— Cred că am comis o greşeală venind aici, declară Irulan.

Cucernica Maică se întoarse spre ea, făcu ochii mari, apoi îi închise, într-un mod ciudat de asemănător cu clipirea unei reptile.

Scytale îşi strămută ostentativ privirea de la Irulan înspre cuvă, invitând-o pe Prinţesă să împărtăşească punctul său de vedere. Nu se îndoia nici o clipă că, pentru ea, Edric era o creatură respingătoare: cu privirea fixă, cu mâini şi picioare monstruoase, lopătând alene în gazul care forma în jurul lui vârtejuri portocalii. Cu siguranţă că se întreba despre practicile lui sexuale, gândindu-se cât de stranie va fi fost copularea cu o asemenea făptură. Până şi generatorul de câmp, care recrea pentru Edric imponderabilitatea spaţiului cosmic, îl separa definitiv de ea.

— Prinţesă, rosti Scytale, dată fiind prezenţa lui Edric printre noi, viziunea profetică a soţului tău nu ar putea să desluşească anumite incidente, inclusiv acesta… probabil.

— Probabil, spuse Irulan.

Cu ochii închişi, Cucernica Maică încuviinţă:

— Fenomenul preştiinţei nu-i încă suficient cunoscut nici măcar de iniţiaţi.

— Sunt un Navigator al Ghildei şi stăpânesc Puterea, interveni Edric.

Cucernica Maică redeschide ochii. De data aceasta îl privi ţintă pe Dansatorul-Faţă, cercetându-l cu intensitatea specifică Bene Gesserit, cântărind amănuntele semnificative.

— Nu, Cucernică Maică, murmură Scytale, nu sunt atât de simplu pe cât păream.

— Noi nu înţelegem această Putere a unei a doua vederi, zise deodată Irulan. Asta e clar. Edric susţine că soţul meu nu poate vedea, cunoaşte sau prezice evenimentele din sfera de influenţă a unui Navigator. Dar până unde se întinde această sferă?

— Există în acest univers, spuse Edric, fiinţe şi lucruri pe care nu le cunosc decât prin efectele lor. (Gura sa de peşte se transformă într-o fantă îngustă.) Ştiu că au fost aici... acolo... undeva. După cum fiinţele acvatice agită apa şi stârnesc contra-curenţi la trecerea lor, preştienţii agită Timpul. Ştiu unde a fost soţul tău, dar de văzut nu l-am văzut, nici pe el, nici pe cei care-i împărtăşesc obiectivele, fiindu-i loiali. Acesta-i refugiul pe care un iniţiat îl oferă celor ce sunt alături de el.

— Irulan nu este alături de tine, observă Scytale, aruncându-i o privire piezişă Prinţesei.

— Ştim cu toţii de ce conspiraţia nu poate fi concepută decât în prezenţa mea, spuse Edric.

— Aparent, îndeplineşti anumite funcţii, recunoscu Irulan, dar tonul pe care-l folosi s-ar fi potrivit mai degrabă referiri la funcţiile unei maşini.

Perfect! gândi Scytale. *Din acest moment îl vede aşa cum e.*

— Viitorul trebuie modelat, spuse el. Reţine această idee, Prinţesă.

Irulan îi aruncă o privire scurtă.

— Cei care împărtăşesc obiectivele lui Paul, fiindu-i loiali, zise ea, anumiţi legionari fremeni, cu alte cuvinte, poartă mantia lui. L-am văzut prorocind pentru ei şi am auzit strigătele lor de adulaţie pentru Mahdi, pentru slăvitul lor Muad'Dib.

Şi-a dat, în sfârşit, seama, gândi Scytale, *că e pusă la încercare, că se află în faţa unei judecăţi de al cărei verdict depinde salvarea sau distrugerea ei. Acum vede capcana pe care i-am întins-o.*

Vreme de-o clipă, întâlni privirea Cucernicei Maici şi

constată cu surprindere, că avuseseră acelaşi gând cu privire la Irulan. De bună seamă că Bene Gesseritul o pregătise pe Prinţesă, învăţând-o *minciuna iscusită.* Dar venea întotdeauna momentul când o Bene Gesserit nu se mai putea bizui decât pe propria ei educaţie, pe instinctele ei.

— Prinţesă, rosti Edric, ştiu ce doreşti cel mai mult de la Împărat.

— Cine nu ştie? replică Irulan.

— Doreşti să devii mama şi întemeietoarea dinastiei regale, urmă Edric ca şi când n-ar fi auzit-o. Dar, dacă nu ni te alături, asta nu se va întâmpla niciodată. Încrede-te în oracolul meu. Împăratul s-a căsătorit cu tine din motive politice, dar nu te va lua niciodată în patul lui.

— Oracol prin gaura cheii! observă Irulan pe un ton batjocoritor.

— Împăratul este soţul concubinei sale fremene, nu soţul tău! replică muşcător Edric.

— Numai că ea nu i-a dat încă nici un moştenitor, veni răspunsul lui Irulan.

— Raţiunea e prima victimă a oricărei emoţii violente, murmură Scytale.

Sesizase revărsarea de mânie a Prinţesei şi dojana lui nu întârzie să-şi facă efectul.

— Nu i-a dat încă nici un moştenitor, reluă Irulan, redobândindu-şi controlul vocii o dată cu calmul, pentru că îi administrez în secret un anticoncepţional. Ăsta-i genul de mărturisire pe care-o aşteptaţi de la mine?

— Nu-i un lucru pe care Împăratul n-ar putea să-l descopere, remarcă Edric, zâmbind.

— Mi-am pregătit deja toate minciunile, zise Irulan. Ştiu că el percepe adevărul, dar există minciuni mai uşor de crezut decât chiar adevărul.

— Decizia îţi aparţine, Prinţesă, spuse Scytale, dar trebuie să înţelegi şi de ce parte eşti apărată.

— Paul are o atitudine corectă faţă de mine. Sunt membră a Consiliului său.

— În cei doisprezece ani câţi i-ai fost Prinţesă

Consoartă, ţi-a arătat vreodată cel mai mic semn de tandreţe? întrebă Edric.

Irulan clătină din cap.

— Ţi-a detronat tatăl cu hoardele lui scelerate de fremeni, continuă Edric, s-a căsătorit cu tine ca să-şi legifereze pretenţia la tron, dar nu te-a încoronat împărăteasă.

Scytale găsi cu cale să intervină:

— Edric încearcă să te manipuleze pe panta afectivă. Interesant, nu?

Irulan se uită lung la Dansatorul-Faţă, observându-i surâsul obraznic, şi ridică din sprâncene. Era perfect conştientă acum, îşi dădu seama Scytale, că dacă părăsea această întrunire sub presiunea exercitată de Edric, aceste clipe aveau să rămână ascunse viziunii profetice a lui Paul Muad'Dib. Pe de altă parte, dacă refuza să se implice...

— Ai cumva impresia, Prinţesă, reluă el, că Edric exercită o influenţă nejustificată în cadrul conspiraţiei noastre?

— Am declarat de la bun început, spuse reprezentantul Ghildei, că mă voi supune celei mai judicioase opinii.

— Şi cine decide care-i cea mai judicioasă opinie? îl interpelă Scytale.

— Vrei ca Prinţesa să plece fără a ni se fi alăturat? întrebă Edric.

— Vrea ca adeziunea ei să fie sinceră, mormăi Cucernica Maică. Vrea să fie sigur că nu va exista riscul unei trădări printre noi.

Scytale observă că Irulan adoptase o atitudine gânditoare. Stătea nemişcată, cu mâinile ascunse în mânecile largi ale robei. Se gândea, desigur, la momeala pe care i-o prezentase Edric: *întemeietoarea unei dinastii regale!* Şi se-ntreba, desigur, ce stratagemă puseseră la cale conspiratorii pentru a se apăra de ea. Punea în balanţă, probabil, o mulţime de lucruri.

— Scytale, rosti ea în cele din urmă, se spune că voi, tleilaxu, aveţi un ciudat cod al onoarei, că victimele

trebuie să dispună întotdeauna de o portiţă de scăpare.

— Dacă se pricep s-o găsească, încuviinţă Scytale.

— Sunt şi eu o victimă?

Scytale izbucni în râs.

Cucernica Maică emise un mârâit.

Edric interveni cu voce blândă, persuasivă:

— Prinţesă, n-ai teamă, oricum eşti de-a noastră. Nu spionezi Casa Imperială în folosul superioarelor tale din Bene Gesserit?

— Paul ştie că adresez rapoarte învăţătoarelor mele.

— Dar nu le oferi, astfel, un material de propagandă extrem de eficient împotriva Împăratului vostru?

„Vostru” , gândi Scytale. Nu *„nostru” ... Dar Irulan este o prea bună Bene Gesserit ca să nu remarce această cursă.*

— Problema constă în evaluarea puterilor de tot felul şi a modului în care pot fi folosite, spuse el, apropiindu-se de cuva lui Edric. Noi, cei de pe Tleilax, considerăm că în univers există doar un insaţiabil apetit de materie. Energia este singurul *solid* autentic. Şi energia învaţă. Ascultă vorbele mele, Prinţesă: energia învaţă. Asta numim noi putere.

— Deocamdată însă nu m-aţi convins că putem să-l înfrângem pe Împărat, spuse Irulan.

— Dar, nu suntem convinşi nici noi înşine.

— Ori încotro am privi, suntem confruntaţi cu puterea lui. El este Kwisatz Haderach, cel care poate fi în mai multe locuri deodată. Este Mahdi, a cărui putere asupra misionarilor Qizara e absolută. Este mentatul ale cărui posibilităţi de integrare la nivel cerebral le depăşeşte cu mult pe cele ale marilor calculatoare din trecut. Este Muad’Dib, căruia îi ajunge să dea ordin legiunilor fremene pentru a devasta planete întregi. Puterile lui vizionare îi îngăduie să scruteze viitorul. Şi este purtătorul acelei configuraţii genetice pe care noi, Surorile Bene Gesserit, am fi dorit...

— Toate acestea ne sunt cunoscute, interveni Cucernica Maică. După cum ne este cunoscut faptul că şi

Monstruozitatea — sora lui, Alia — posedă aceeaşi configuraţie genetică. Dar amândoi sunt fiinţe umane. În consecinţă, au slăbiciuni.

— Dar care sunt aceste slăbiciuni? întrebă Scytale. Va trebui să le căutăm în facţiunea religioasă a Jihadului său? Poate fi determinat Qizaratul Împăratului să se întoarcă împotriva lui? Sau ce-ar fi de spus despre autoritatea civilă a Caselor Mari? Ar putea Congresul Landsraadului să facă şi altceva decât să depună un protest verbal?

— V-aş sugera *Combine Honnete Ober Advancer Mercantiles,* spuse Edric, rotindu-se în cuva sa. CHOAM-ul se ocupă doar de afaceri iar afacerile urmăresc doar profitul.

— Sau, poate, mama Împăratului, zise Scytale. După câte ştiu, Doamna Jessica, deşi se află pe Caladan, păstrează în permanenţă contactul cu fiul ei.

— Afurisita aia de trădătoare? mârâi Cucernica Maică. Îmi vine să mă lepăd de mâinile astea care au educat-o.

— Conspiraţia noastră are nevoie de o pârghie, rosti Scytale.

— Suntem mai mult decât nişte conspiratori! protestă Cucernica Maică.

— Desigur, încuviinţă Scytale. Suntem energici şi învăţăm repede. Ceea ce face din noi singura speranţă reală de salvare a omenirii.

Folosise modul verbal de exprimare a convingerii absolute, lucru care, la un tleilaxu, putea corespunde, ca în această clipă, unei ironii absolute.

Dar numai Cucernica Maică păru să sesizeze subtilitatea.

— De ce?! îl întrebă ea pe Scytale.

Înainte ca acesta să poată răspunde, Edric îşi drese glasul şi spuse:

— Să nu ne pierdem în absurdităţi filozofice. Toate întrebările se pot reduce la una singură: „De ce există ceva?” Orice întrebare de natură religioasă, economică sau politică se rezumă la următoarea: „Cine va exercita puterea?” Toate alianţele, corporaţiile, consorţiile aleargă

după himere dacă nu vizează direct puterea. Orice altceva este absurd. Cel puţin aceasta-i concluzia la care ajung cele mai multe fiinţe cugetătoare.

Scytale strânse din umeri — un gest adresat numai Cucernicei Maici. Edric răspunsese la întrebarea ei. Neghiobul ăsta care-şi dădea aere era principala lor slăbiciune. Pentru a se asigura că şi Cucernica Maică înţelesese, Dansatorul-Faţă rosti:

— Educaţia se dobândeşte ascultându-l cu atenţie pe cel ce dă lecţii.

Bătrâna încuviinţă cu o mişcare domoală a capului.

— Prinţesă, reluă reprezentantul Ghildei, hotărăşte-te! Eşti un instrument al destinului, suprema...

— Păstrează-ţi măgulelile pentru cei care se lasă impresionaţi, îi curmă spusele Irulan. Ceva mai înainte ai făcut aluzie la o fantomă, un strigoi prin intermediul căruia am putea să-l lovim pe Împărat. Explică-ne.

— Atreides se va zdrobi singur! jubilă Edric.

— Încetează cu şaradele! se răsti Irulan. Ce e acest strigoi?

— Un strigoi cu totul aparte... Are un corp şi poartă un nume. Corpul este cel al unui renumit spadasin, Duncan Idaho. Numele...

— Idaho e mort, zise Prinţesa. Paul l-a deplâns de nenumărate ori în prezenţa mea. Idaho a murit la doi paşi de el, ucis de sardaukarii tatălui meu.

— Dar chiar şi învinşi, spuse Edric, sardaukarii tatălui tău nu-şi puteau pierde vechea înţelepciune. Să presupunem că un comandant sardaukar înţelept l-ar fi recunoscut pe celebrul spadasin printre victimele soldaţilor săi. Ce-ar fi putut face? Exista un mijloc de a recupera o fiinţă atât de preţioasă... dacă se acţiona rapid.

— Un ghola tleilaxu! murmură Irulan, aruncându-i o privire piezişă lui Scytale.

Surprinzându-i căutătura, acesta îşi folosi imediat facultăţile de Dansator-Faţă. Silueta sa deveni neclară, schimbătoare. Înfăţişarea lui se modifică şi, dintr-o dată, se prezentă Prinţesei sub forma unui bărbat zvelt, cu faţa

oarecum la fel de rotundă, dar cu un ten mai întunecat şi cu trăsături energice. Pomeţii erau mai înalţi sub ochii uşor migdalaţi iar părul, negru şi cârlionţat.

— Un ghola cu această înfăţişare, zise Edric, arătându-i pe Scytale.

— Un ghola sau doar un alt Dansator-Faţă? întrebă Irulan.

— Nu, nu un Dansator-Faţă, răspunse Navigatorul. Un Dansator-Faţă nu poate rezista unei supravegheri atente şi prelungite. Nu... Să presupunem, deci, că isteţul nostru comandant sardaukar s-a îngrijit să îmbălsămeze cadavrul lui Idaho în vederea transportării sale rapide la cuvele axolotl. De ce nu? Cadavrul acela încă mai păstra carnea şi nervii unuia dintre cei mai redutabili spadasini din istorie, un geniu militar care se aflase dintotdeauna alături de Atreizi. Ce greşeală ar fi fost să se îngăduie dispariţia pentru totdeauna a acestui summum de talente şi priceperi, care putea fi recuperat în folosul sardaukarilor!

— N-am auzit niciodată nici cel mai mic zvon despre una ca asta, spuse Irulan. Şi am fost una dintre confidentele tatălui meu.

— O, dar tatăl tău fusese deja înfrânt, iar la câteva ore după aceea fuseseşi predată noului Împărat.

— Aşadar, e adevărat? întrebă Irulan.

Cu o infatuare greu de suportat, Edric continuă:

— Aşadar... să presupunem că bravul nostru comandant sardaukar, ştiind că trebuia acţionat fără preget, a trimis numaidecât cadavrul îmbălsămat al lui Idaho Bene Tleilaxului. Să mai presupunem în continuare că atât comandantul, cât şi oamenii săi şi-au găsit moartea înainte de a fi putut transmite această informaţie tatălui tău, căruia, oricum, nu i-ar mai fi fost de folos. N-a mai rămas deci decât un simplu element fizic: un trup, care a fost expediat pe Tleilax. Singurul mijloc de transport era, fireşte, un transspaţial. Şi, fireşte, singurii care cunosc orice marfă pe care o transportă suntem noi, membrii Ghildei. Aflând despre ce este vorba, nu era şi mai înţelept să achiziţionăm noi ghola-ul pentru a face din

el un dar demn de un Împărat?

— Ceea ce-aţi şi făcut... murmură Irulan.

Scytale, care-şi reluase înfăţişarea iniţială, spuse:

— După cum a dat de-nţeles prolixul nostru amic.

— Cum a fost condiţionat Idaho? întrebă Irulan.

— Idaho? făcu Edric, uitându-se la tleilaxu. Cunoşti vreun Idaho, Scytale?

— V-am vândut o creatură cu numele Hayt, răspunse Scytale.

— Aşa da, Hayt, încuviinţă Edric. Şi de ce ni l-aţi vândut?

— Pentru că, odată, am reuşit şi noi să creăm un Kwisatz Haderach.

Faţa ca o hârcă a Cucernicei Maici se înălţă brusc şi ochii bătrânei îl ţintuiră pe Scytale.

— Nu ne-aţi spus asta! şuieră ea.

— Nu ne-aţi întrebat.

— Cum aţi izbutit să-l păstraţi sub control? întrebă Irulan.

— O creatură care şi-a consacrat existenţa elaborării unei anumite imagini despre sine, răspunse Scytale, va prefera să moară decât să devină antiteza acelei imagini.

— Nu înţeleg, spuse Edric.

— Şi-a luat singur viaţa, mârâi Cucernica Maică.

— Fii foarte atentă la ce spun, Cucernică Maică, zise Scytale, recurgând la un mod de expresie a cărui semnificaţie era: n-ai fost niciodată interesată de sex, n-ai fost niciodată dorită şi nici n-ai fi putut să fii.

Aşteptă ca bătrâna să perceapă clar ce voise să-i transmită. Nu trebuia să se înşele nici o clipă asupra intenţiilor lui. Dincolo de mânie, Cucernica Maică trebuia să admită că tleilaxul, cunoscând imperativele selecţiei genetice Bene Gesserit, nu putea profera o asemenea acuzaţie. Cu toate acestea, cuvintele sale conţineau o insultă grosolană, cu totul nefirească la un tleilaxu.

Numaidecât, recurgând la modul verbal conciliant al limbajului mirabhasa, Edric încercă să aplaneze conflictul:

— Scytale, ne-aţi spus că ni-l vindeţi pe Hayt fiindcă

împărtăşiţi punctul nostru de vedere în legătură cu modul în care poate fi folosit.

— Edric, rosti Scytale, ai să taci până când îţi voi îngădui eu să vorbeşti.

În clipa în care reprezentantul Ghildei se pregătea să protesteze, Cucernica Maică porunci cu voce seacă:

— Taci, Edric!

Navigatorul avu o tresărire şi se retrase într-un colţ al cuvei.

— Emoţiile noastre trecătoare nu ajută cu nimic la rezolvarea problemei care ne frământă, reluă Scytale. Ele nu fac decât să ne întunece judecata, fiindcă singura emoţie care contează este teama ce ne uneşte.

— Înţelegem, zise Irulan, aruncându-i o privire Cucernicei Maici.

— Trebuie să discernem limitele scutului nostru şi pericolul pe care-l prezintă, continuă Scytale. Oracolul nu-şi poate asuma riscuri în legătură cu ceea ce nu înţelege.

— Întortocheate îţi mai sunt căile, Scytale, comentă Irulan.

Nici nu-şi închipuie cât de întortocheate, gândi el. Când se va fi isprăvit toată povestea asta, ne vom afla în posesia unui Kwisatz Haderach pe care-l vom putea controla. Iar lor nu le va rămâne nimic.

— Care-a fost originea Kwisatz Haderachului vostru? întrebă Cucernica Maică.

— Am improvizat pornind de la diverse esenţe, absolut pure, răspunse Scytale. Răul în stare pură şi binele în stare pură. O bestie în stare pură, pe care n-o satisfac decât suferinţa şi groaza ce le provoacă, poate fi extrem de instructivă.

— Bătrânul Baron Harkonnen, bunicul Împăratului nostru, a fost o creaţie tleilaxu? întrebă Irulan.

— O, nu... Dar, câteodată, natura produce fiinţe la fel de distrugătoare ca ale noastre. În ceea ce ne priveşte, noi nu creăm decât în condiţii care ne permit observaţia.

— Nu admit să fiu tratat în felul acesta! interveni brusc Edric. Cine e cel care poate s-ascundă această întrunire

de...

— Vedeţi? îl întrerupse Scytale. Care este cea mai judicioasă opinie? Cui îi revine ea?

— Vreau să discutăm despre modul în care trebuie să-l oferim pe Hayt Împăratului, insistă Edric. După părerea mea, Hayt reflectă vechea morală pe care Atreides a dobândit-o pe lumea lui de baştină. Rolul lui Hayt ar fi să-l ajute pe Împărat să dezvolte această morală, să definească elementele negative şi pozitive ale existenţei şi-ale religiei.

Scytale surâse, privindu-şi rând pe rând tovarăşii, cu seninătate. Păreau să fi atins stadiul la care nădăjduise. Bătrâna Cucernică Maică îşi folosea emoţiile ca pe o coasă. Irulan fusese pregătită pentru o misiune în care eşuase, era un rebut Bene Gesserit. Edric nu reprezenta mai mult (dar nici mai puţin) decât mâna unui scamator: putea să distragă atenţia sau să disimuleze. Deocamdată se închisese din nou într-o tăcere posacă iar ceilalţi îl ignorau.

— Trebuie să-nţeleg că acest Hayt ar urma să otrăvească psihismul lui Paul? întrebă Irulan.

— Oarecum, răspunse Scytale.

— Şi Qizaratul?

— Pentru a transforma invidia în duşmănie ajunge o mică sugestie, o infimă alunecare de sentimente.

— Dar CHOAM-ul?

— Se va ralia părţii care-i aduce profituri.

— Cum rezolvi cu celelalte puteri?

— Va fi suficient să invocăm rolul guvernării. Pe cei mai puţin puternici ni-i vom alătura în numele moralei şi-al progresului. Cei ce ni se vor opune vor pieri din cauza propriilor lor contradicţii.

— Alia?

— Hayt este un ghola polivalent. Sora Împăratului se află la o vârstă la care poate ceda cu uşurinţă farmecelor unui mascul bine ales. Va fi atrasă, deopotrivă, de virilitatea lui şi de aptitudinile lui de mentat.

Cucernica Maică îngădui privirii ei să-i oglindească

uimirea.

— Ghola-ul este mentat? Asta-i o iniţiativă periculoasă.

— Pentru a fi precis, interveni Irulan, un mentat trebuie să posede informaţii precise. Ce se va întâmpla dacă Paul o să-i ceară să definească motivele pentru care i-l vom fi oferit?

— Hayt va spune adevărul, răspunse Scytale. Dar asta nu are absolut nici o importanţă.

— Cu alte cuvinte, murmură Irulan, îi lăsaţi lui Paul o portiţă de salvare.

— Un mentat! mormăi Cucernica Maică.

Scytale o privi lung. Înţelegea ura ancestrală care-i influenţa reacţiile. Neîncrederea îşi pusese stigmatul pe calculatoare încă din zilele de teroare ale Jihadului Butlerian, când „maşinile gânditoare” fuseseră înlăturate de pe mai tot cuprinsul universului. Vechile emoţii se răsfângeau şi asupra calculatoarelor umane.

— Nu-mi place zâmbetul tău, rosti brusc Cucernica Maică, fulgerându-l cu privirea. Pronunţase cuvintele la modul de exprimare a adevărului.

Folosind acelaşi mod verbal, Scytale replică:

— Puţin îmi pasă de ceea ce nu-ţi place. Dar suntem nevoiţi să conlucrăm. Suntem, cu toţii, conştienţi de lucrul acesta. (Se întoarse spre navigatorul Ghildei.) Nu-i aşa, Edric?

— Lecţiile tale sunt dureroase, răspunse Edric. Presupun că ai vrut să demonstrezi, nu-i aşa, că nu e cazul să mă împotrivesc părerilor unanime ale tovarăşilor mei de conspiraţie...

— Vedeţi? făcu Scytale. Ştie să tragă învăţături.

— Numai că eu mai văd şi altele, mârâi Edric. Atreides deţine monopolul mirodeniei. Fără ea, eu nu pot să sondez viitorul. Fără ea, Surorile Bene Gesserit rămân fără de dreptvorbitoare. Avem rezerve, desigur, dar ele nu sunt nelimitate. Melanjul e o monedă puternică.

— Civilizaţia noastră nu funcţionează pe baza unei singure monede, spuse Scytale. Astfel, legea cererii şi-a ofertei dispare.

— Te gândeşti să-i smulgi lui Atreides secretul, zise Cucernica Maică. De pe o planetă păzită de fremenii lui demenţi!

— Fremenii sunt cuviincioşi, educaţi şi ignoranţi, spuse Scytale. În nici un caz demenţi. Sunt obişnuiţi să creadă, nu să ştie. Credinţa poate fi manipulată. Numai cunoaşterea-i periculoasă.

— Şi mie ce-mi va rămâne pentru a întemeia o dinastie regală? întrebă Irulan.

Cu toţii sesizară anxietatea din glasul ei, însă numai Edric zâmbi.

— Ceva, rosti Scytale. Ceva.

— Asta înseamnă sfârşitul puterii Atreizilor, decretă Edric.

— Îmi închipui că şi alţii, mai puţin dotaţi pentru oracole, ar putea să facă această prezicere, comentă Scytale. Pentru ei, cum ar zice fremenii, *mektub al mellah.*

— „A fost scris cu sare”, traduse Irulan.

Şi în timp ce ea pronunţa aceste cuvinte, Scytale reuşi să înţeleagă ce ofensă îi rezervase lui Bene Gesseritul: o femeie frumoasă şi inteligentă, care n-ar fi putut să-i aparţină niciodată. Dar, gândi el*, poate că o voi copia pentru altcineva...*

Fiecare civilizaţie trebuie să înfrunte o forţă inconştientă care poate împiedica, înşela sau anula orice intenţie conştientă a colectivităţii.

Teoremă tleilaxu (nedemonstrată)

PAUL se aşeză pe marginea patului şi se apucă să-şi descalţe ghetele de deşert. Încălţările degajau mirosul de rânced al lubrifiantului de la pompele de călcâi ale distraiului. Era târziu. Îşi prelungise obişnuita plimbare nocturnă şi cei ce-l iubeau îşi făcuseră griji. Străzile Arrakeenului, care-l atrăgeau în fiecare seară şi pe care le parcurgea de unul singur, prezentau, ce-i drept, pericol, dar era un pericol pe care ştia că-l putea recunoaşte şi înfrunta în orice moment.

Aruncă ghetele într-un colţ al camerei, lângă unicul licuriglob, şi trecu la izolaţiile distraiului. Pe toţi zeii din adâncuri! Ce obosit era! Oboseala, totuşi, nu-i amorţea decât muşchii. Gândurile îi rămâneau perfect limpezi. Simţea mereu o poftă intensă de a împărtăşi viaţa de zi cu zi a oamenilor din Arrakeen, de a participa la activităţile lor... Un Împărat nu putea să o facă, dar unui anonim îi era cu putinţă. Ce privilegiu formidabil să te poţi strecura printre pelerini-cerşetori sau să auzi câte un fremen insultând un negustor: „Ţi-s mâinile umede!”...

Paul surâse amintirii acestor clipe, în timp ce-şi dezbrăca distraiul.

Rămase gol, nemişcat, într-o stranie armonie cu lumea sa... Dune era astăzi un paradox: o fortăreaţă asediată şi, în acelaşi timp, centrul puterii. Dar oare destinul ineluctabil al puterii nu era tocmai acela de a fi asediată?

Contactul cu ţesătura aspră a covorului verde de sub tălpi îi readuse în minte nisipul până la glezne de pe străzile Arrakeenului. Cărat de vânt peste crestele

Scutului de Piatră, măcinat şi frământat de nenumărate picioare, se transforma în praf, un praf înăbuşitor, care înfunda filtrele distraiului şi al cărui miros îl mai simţea şi acum, în ciuda trecerii pe sub aspiratoarele de la intrarea în Citadelă. Un miros impregnat de amintiri din deşert.

Alte vremuri... alte pericole.

Pericolul la care se expunea în cursul plimbărilor lui solitare părea cu totul minor în comparaţie cu cel pe care-l înfruntase în acele vremuri trecute. Dar, îmbrăcând distraiul, îmbrăca şi deşertul. Era ca şi cum distraiul, cu tot aparatajul său complex, destinat reciclării apei din organism, îi transforma în mod subtil gândurile, orientându-le conform unei scheme care era cea a deşertului. Distraiul făcea din el un fremen sălbatic, un străin în propriul său oraş. Îmbrăcat în distrai, abandona securitatea, regăsea violenţa şi vechile deprinderi. Pelerinii şi orăşenii plecau ochii atunci când treceau pe lângă el. Prudenţi, preferau să-i ignore pe ferocii locuitori ai deşertului, să-i lase în izolarea lor. Pentru ei, deşertul avea o singură faţă — o faţă cu ochii complet albaştri, pe jumătate ascunsă de filtrele unui distrai.

De fapt, singurul pericol era ca, acum, cineva din vremurile de odinioară ale *sietchului* să-l recunoască după mers, după privire sau după miros. Dar riscul de a întâlni, astfel, un duşman era extrem de redus.

Un foşnet de draperii şi o revărsare de lumină îi întrerupseră reveria. Chani îşi făcu apariţia, purtând serviciul său de cafea pe o tavă de platină. O urmau două licurigloburi prereglate, care ocupară numaidecât poziţiile obişnuite: unul la capătul patului, celălalt lângă ea, luminând platoul pentru servitul cafelei.

Mişcările Chaniei aveau un fel de forţă fragilă, reţinută, vulnerabilă. Privind-o cum se apleacă deasupra tăvii, Paul îşi aminti iar de primele zile. Încă mai exista ceva de spiriduş în trăsăturile ei. S-ar fi zis că anii trecuseră fără a-şi pune amprenta pe chipul ei. Doar o privire mai atentă ar fi desluşit, în colţurile ochilor ei albaştri, lipsiţi de alb, ridurile fine pe care fremenii le numeau „brazdele de

nisip”.

Un norişor de abur se răspândi când ea ridică, prinzându-l de caboşonul din smarald de Hagar, capacul ibricului. Lăsă capacul la loc şi Paul înţelese că infuzia nu era gata. Privirea lui întârzie pe ibricul de argint a cărui formă evoca silueta unei femei gravide. Ibricul era o *ghanima,* o captură care-i revenise de drept în urma unui duel cu cel căruia îi aparţinuse. Jamis era numele omului pe care îl răpusese... Jamis. Stranie formă de nemurire pentru Jamis. Oare se gândise Jamis la asta atunci când înţelesese că, pentru el, moartea era inevitabilă?

Chani aranjă ceştile de ceramică albastră — ca nişte slujitori în jurul măreţului ibric. Trei ceşti: două pentru cei ce avea să bea cafeaua şi una pentru toţi foştii deţinători ai ghanimei.

— Încă o clipă, rosti ea.

Ridică ochii, privindu-l, şi Paul se întrebă cum îl vedea ea în acest moment. Mai era el oare străinul exotic, zvelt şi viguros, dar atât de umflat de apă în comparaţie cu fremenii? Mai era, oare, acel Usul cu care se contopise în *tau*-ul fremen, pe când mai erau încă fugari în deşert?

Paul îşi privi propriul trup. Muşchii rămăseseră prelungi şi tari. Doisprezece ani de domnie nu-şi puseseră pecetea decât sub forma câtorva cicatrice în plus. Îşi strămută privirea spre oglinda de pe o poliţă. Ochii săi, complet albaştri, erau acum cei ai unui adevărat fremen, din cauza mirodeniei, dar nasul ascuţit păstra caracteristica Atreizilor. Chipul din oglindă era demn de nepotul bătrânului Atreides care-şi găsise moartea într-o coridă, distrându-şi poporul.

Îi reveniră atunci în minte cuvintele rostite odinioară de bunicul său: *„Cel ce guvernează îşi asumă o responsabilitate irevocabilă faţă de supuşii săi. Eşti păstorul unei turme. Asta cere, câteodată, un act de dragoste dezinteresată, care-ar putea să pară doar amuzant pentru cei peste care domneşti.”*

Oamenii încă îşi mai aminteau de bătrân cu afecţiune.

Iar eu ce-am făcut pentru numele Atreides? gândi Paul.

Am lăsat lupul în mijlocul turmei. Vreme de o clipă, revăzu moartea şi violenţa comise în numele său.

— Şi acum, în pat! spuse Chani pe un ton autoritar, care i-ar fi şocat pe supuşii preaplecaţi ai Imperiului.

El îi dădu ascultare şi, petrecându-şi mâinile după cap, se lăsă legănat de gesturile familiare şi graţioase ale Chaniei.

În timp ce privirile îi rătăceau prin odaie, se simţi vag amuzat de tot ce vedea. Încăperea nu corespundea câtuşi de puţin cu ceea ce-şi va fi închipuit poporul că trebuie să fie un dormitor imperial. Pe o etajeră din spatele Chaniei, pâlpâirea galbenă a licurigloburilor crea jocuri de umbre printre bocaluri de sticlă colorată cu conţinuturi diverse: ingrediente din farmacopeea deşertului, alifii, plante aromate, suveniruri... un pumn de nisip din Sietch Tabr... o şuviţă de păr a întâiului lor născut... mort de mult... mort de doisprezece ani... victimă nevinovată a bătăliei care făcuse din tatăl său un Împărat.

Aroma puternică a cafelei de mirodenie umplu încăperea. Paul o adulmecă şi privirea lui poposi pe o cupă galbenă de lângă platoul pe care Chani servea cafeaua. Cupa era plină cu arahide. Nelipsitul detector de otrăvuri, plasat lângă masă, îşi legăna braţele de insectă deasupra cupei. Paul simţi un val de mânie. Pe vremea când trăiau în deşert nu avuseseră niciodată nevoie de detectoare.

— Gata cafeaua, zise Chani. Ţi-e foame?

Negaţia lui ţâfnoasă fu acoperită de şuieratul puternic al unei navete transportoare de mirodenie, care decola din portul de lângă Arrakeen.

Chani îi citi mânia pe chip, dar termină de turnat cafeaua şi-i puse o ceaşcă la îndemână. Apoi se aşeză la capătul patului şi începu să-i maseze picioarele. Muşchii începeau să doară după un mers îndelungat în distrai. Cu voce blândă, pe un ton dezinvolt, care nu-l înşela defel pe Paul, spuse:

— Cred c-ar trebui să discutăm despre dorinţa lui Irulan de-a avea un copil.

El o iscodi cu privirea.

— Irulan nu s-a întors de pe Wallach decât abia de două zile, zise. S-a şi legat de tine?

— N-am discutat niciodată despre frustrările ei, spuse Chani.

Paul îşi concentră dintr-o dată atenţia. O observă pe Chani cu acea meticulozitate, acea precizie a manierei Bene Gesserit în spiritul căreia, încălcându-şi legământul faţă de Comunitatea Surorilor, îl educase mama sa. Nu-i făcea plăcere să folosească aceste mijloace cu Chani. O parte din atracţia ei, din puterea pe care-o avea asupra lui provenea tocmai din faptul că rareori avea nevoie să recurgă la ele în ceea ce o privea. Chani evita, de obicei, subiectele indiscrete. Se conforma, astfel, regulilor fremene de politeţe. O interesau, mai degrabă, chestiunile practice, îndeosebi cele referitoare la poziţia lui Paul: puterea sa asupra Consiliului, loialitatea legiunilor sale, talentele şi priceperile aliaţilor lui. Memoria ei era un adevărat index de nume şi de detalii. Putea să recite lista principalelor slăbiciuni ale tuturor inamicilor cunoscuţi, posibila dispunere a forţelor oponente, planurile de luptă ale conducătorilor lor militari, capacităţile de producţie ale industriilor esenţiale.

Atunci, se întrebă Paul, *de ce aborda acum problema lui Irulan?*

— Ţi-am tulburat gândurile, rosti ea. Nu asta am vrut.

— Dar ce-ai vrut?

Ea surâse timid, susţinându-i privirea.

— Dacă eşti mânios, iubitule, te rog, nu mi-o ascunde.

Paul se rezemă de tăblia de la capătul patului.

— S-o repudiez? întrebă el. Mi-e mai puţin utilă acum, şi nu-mi place deloc ceea ce intuiesc în legătură cu recenta vizită pe care-a făcut-o Comunităţii.

— N-ai s-o repudiezi, spuse Chani, continuând să-i maseze picioarele. Mi-ai explicat de nenumărate ori că ea constituie legătura ta cu duşmanii, că poţi să le desluşeşti planurile prin intermediul acţiunilor ei.

— Atunci, pentru ce vrei să vorbeşti despre dorinţa ei de-a avea un copil?

— Cred că, dac-ar rămâne gravidă, ar deveni mai vulnerabilă, iar duşmanii noştri ar fi descumpăniţi.

După mişcările degetelor ei, Paul îşi dădu seama cât o costase să rostească aceste cuvinte. Simţi cum i se pune un nod în gât. Cu blândeţe, îi spuse:

— Chani, iubita mea, ţi-am jurat că n-am s-o iau niciodată în patul meu. Un copil i-ar conferi prea multă putere. Ai vrea să-ţi ia locul?

— Eu n-am nici loc, nici titlu.

— Ştii bine că nu-i aşa, Sihaya, primăvara mea din deşert. Dar de ce această grijă subită pentru soarta lui Irulan?

— Pentru soarta ta, nu a ei! Dacă ar concepe un Atreides, prietenii ei i-ar pune la îndoială loialitatea în ceea ce îi priveşte. Cu cât vor avea mai puţină încredere în ea, cu atât le va fi mai puţin de folos pentru urzelile lor.

— Un copil pentru Irulan ar putea însemna moartea ta, spuse Paul. Eşti la curent cu toate câte se pun la cale aici.

Avu un gest vag, care îngloba întreaga Citadelă.

— Trebuie să ai un moştenitor! rosti ea cu glas înecat.

— Aha!

Vasăzică, asta era. Chani nu-i dăruise un copil. Prin urmare, altcineva trebuia să i-l dăruiască. De ce nu Irulan? Acesta era raţionamentul Chaniei. Iar copilul nu putea fi conceput decât printr-un act al dragostei, deoarece tabuurile Imperiului contra mijloacelor artificiale rămăseseră în vigoare. Chani luase o decizie fremenă.

Paul îi studie chipul, sub această nouă lumină. Într-un fel, îi era mai familiar decât propriul său chip. Era un chip pe care avusese prilejul să citească tandreţea şi pasiunea, suavitatea somnului, frământările spaimei, ale mâniei, ale mâhnirii.

Închise ochii şi imaginea Chaniei alunecă înspre amintiri, Chani copilă, sub voalul de primăvară, cântând, trezindu-se lângă el... Chani într-o imagine a cărei perfecţiune încă îi mai învăpăia sufletul, după atâţia şi atâţia ani. Chani, zâmbindu-i în amintire, mai întâi sfioasă, apoi încordată, ca şi când ar fi luptat împotriva viziunii, ca

şi când ar fi vrut să se smulgă, să fugă.

Îşi simţi gura uscată. Pentru o clipă, fumul înecăcios al unor viitoare dezastre îi umplu nările şi în urechi îi răsună un glas care-l îndemna să se retragă... să se retragă... să se retragă...

De atâta amar de vreme privirea sa de profet scruta veşnicia, de atâta amar de vreme trăgea cu urechea la frânturi de graiuri străine, spiona pietrele, pândea o carne ce nu îi aparţinea. Încă din ziua în care devenise conştient de ţelul cumplit căruia îi era sortit, iscodise astfel viitorul, în nădejdea de a descoperi pacea.

Exista o cale, fireşte. O cunoştea... fără să-i cunoască esenţa... un viitor pe care-l învăţase pe dinafară şi care-i dicta invariabil: retrage-te, retrage-te, retrage-te...

Redeschise ochii şi dădu de expresia hotărâtă a chipului Chaniei. Îl privea, nemişcată — chintesenţă a atitudinii fremene. Ca adesea, când erau numai ei doi, purta în păr năframa albastră *nezhoni.* În trăsăturile feţei, decizia se citea cu uşurinţă, oglindire a unui mod de gândire străvechi, tainic. De mii de ani, femeile fremene îşi împărţiseră bărbaţii — nu întotdeauna fără probleme, dar într-un chip care făcuse acest lucru indestructibil. Ceva care ţinea de această datină, ceva esenţialmente fremen se petrecea acum cu Chani.

— Numai tu o să-mi dai moştenitorul pe care-l doresc, rosti el.

— Ai *văzut* asta? întrebă ea, accentuând cuvântul pentru a nu încăpea nici o îndoială că făcea aluzie la puterile lui preştiente.

Ca şi în alte rânduri, Paul se întrebă cum ar fi putut să-i explice fragilitatea oracolului, viziunea neclară şi schimbătoare a liniilor Timpului, care oscilau şi se întretăiau fără încetare în urzeala unduitoare a posibilităţilor. Suspină, amintindu-şi apa culeasă dintr-un pârâu în căuşul palmelor, jucând, scurgându-i-se printre degete. Un căuş de apă răcorindu-i faţa... Dar unde ar fi putut să-şi răcorească faţa în aceste viitoruri care se întunecau tot mai mult din cauza prea multor oracole?

— Aşadar, n-ai *văzut* nimic, spuse Chani.

Acest viitor, care nu-i era accesibil decât cu preţul unui efort ce-l storcea de viaţă, ce altceva ar fi putut să le dezvăluie, decât suferinţa?

Avea sentimentul că se află într-o zonă intermediară şi nelocuibilă, un tărâm pustiu, în care emoţiile lui pluteau, în derivă, împinse, în mod implacabil, spre exterior.

Chani trase pătura peste picioarele lui şi zise:

— Moştenitorul Casei Atreides nu e ceva de lăsat la voia întâmplării sau a unei femei.

Era genul de observaţie pe care-ar fi putut-o rosti mama sa, îşi spuse Paul. Şi se întrebă dacă nu cumva Doamna Jessica şi Chani comunicau în secret. Într-o problemă ca asta, casa Atreides ar fi fost primul lucru la care s-ar fi gândit mama sa. Aşa i-ar fi impus condiţionarea Bene Gesserit, care rămânea la fel de puternică, chiar dacă Doamna Jessica era acum împotriva Comunităţii.

— Când m-am întâlnit astăzi cu Irulan, ascultai, zise el.

— Ascultam, recunoscu ea, ocolindu-i privirea.

Paul îşi concentra gândurile asupra întâlnirii cu Irulan. Intrase în salonul familial. Pe războiul de ţesut al Chaniei se afla o robă neterminată. În încăpere plutea un miros înţepător, ca al viermelui de nisip, un miros greu, care domina izul de scorţişoară al melanjului. Cineva vărsase esenţă saturată de mirodenie pe un covor ale cărui fibre, de asemenea pe bază de mirodenie, fuseseră, pe alocuri, dizolvate. Pete uleioase de substanţă coagulată, urât mirositoare, rămăseseră pe pardoseala de piatră plastică unde se aflase covorul. Fusese pe punctul de a chema pe cineva să cureţe locul, când Harah, soţia lui Stilgar şi prietena cea mai bună a Chaniei, venise să-i anunţe sosirea lui Irulan.

Fusese astfel nevoit să accepte această întrevedere în mirosul urât din odaie şi nu se putuse împiedica să nu se gândească la superstiţia fremenă cum că mirosurile neplăcute prevestesc dezastre.

Harah se retrase în clipa în care Irulan pătrunse în

cameră.

— Bine-ai venit, rosti Paul.

Irulan purta o robă gri, din piele de balenă. Şi-o strânse mai aproape de trup, apoi îşi trecu o mână prin păr. Era limpede că tonul lui blând o descumpănise. Se vedea silită să renunţe la cuvintele mânioase pe care şi le pregătise, cuprinsă brusc de reţineri.

— Ai venit să-mi dai de veste că Surorile Bene Gesserit şi-au pierdut până şi ultima rămăşiţă de moralitate, spuse el.

— Nu e periculos să mergi cu ridicolul chiar atât de departe? întrebă ea.

— Ridicol şi pericol: o alianţă dubioasă, comentă el.

Condiţionarea sa Bene Gesserit renegată îi dezvălui că Irulan lupta cu o dorinţă subită de a se retrage. Efortul mental pe care ea îl făcea pentru a rezista dădea în vileag o teamă latentă şi Paul îşi dădu seama că misiunea cu care fusese însărcinată nu-i făcea lui Irulan nici o plăcere.

— Pretenţiile lor de la o prinţesă de sânge regal sunt puţin cam exagerate, zise el.

Irulan încremeni dintr-o dată şi Paul înţelese că îşi blocase total nervii. O povară cu adevărat grea pentru ea, se gândi el. Apoi se întrebă de ce nu întrevăzuse niciodată acest viitor posibil.

Încet, Irulan se destinse. Ajunsese la concluzia că, deocamdată, nu avea nici un motiv să cedeze fricii, să bată în retragere.

— Nu prea te mai îngrijeşti de controlul climei, rosti ea deodată. Aerul era foarte uscat astăzi, şi s-a pornit o furtună de nisip. N-ai de gând să mai dai şi puţină ploaie?

— Nu ai venit să mă vezi ca să-mi vorbeşti despre vreme, replică Paul.

Avea certitudinea că întrebarea ei avusese un dublu sens. Încerca Irulan să-i transmită ceva ce educaţia ei Bene Gesserit îi interzicea să spună cu voce tare? Aşa s-ar fi zis. Se lăsase derutat şi acum trebuia să ajungă cât mai degrabă pe un teren solid.

— Trebuie să am un copil, spuse ea.

El clătină din cap, încet.

— Trebuie! repetă ea cu voce tăioasă. La nevoie, am să găsesc alt tată. Te voi înşela şi te voi sili să dezvălui acest lucru.

— N-ai decât să mă înşeli cât pofteşti, spuse el. Dar copil n-o să ai.

— Cum îţi închipui că vei putea să mă împiedici?

Cu un surâs senin, Paul răspunse:

— Poruncind să fii strânsă de gât, dacă va fi nevoie.

Vreme de câteva secunde, Irulan rămase fară grai şi în acel moment, Paul percepu prezenţa Chaniei, undeva, îndărătul draperiilor groase dinspre apartamentul lor.

— Sunt soţia ta, murmură în cele din urmă Irulan.

— Să lăsăm jocurile stupide. Ai un anumit rol şi atâta tot. Ştim amândoi cine este adevărata mea soţie.

— Aşadar, sunt o soţie de convenienţă şi nimic mai mult, spuse ea cu amărăciune.

— Nu am nici cea mai mică intenţie să fiu crud cu tine.

— Tu m-ai ales pentru acest rol.

— Nu eu. Te-a ales destinul. Te-a ales tatăl tău. Te-a ales Bene Gesseritul. Te-a ales Ghilda. Şi te-au mai ales o dată. În ce scop, Irulan?

— De ce nu pot avea un copil de la tine?

— Fiindcă nu pentru acest rol ai fost aleasă.

— E dreptul meu să fiu mama moştenitorului regal! Tatăl meu a fost...

— Tatăl tău a fost şi este o bestie. Ştim amândoi că nu mai avea nimic în comun cu omenirea pe care ar fi trebuit s-o conducă şi să o apere.

— Era mai urât de popor decât tine? întrebă ea furioasă.

— Bună întrebare, rosti Paul cu un zâmbet sarcastic în colţul gurii.

— Spui că nu vrei să fii crud cu mine, dar...

— De-asta n-am nimic împotrivă să-ţi alegi orice amant îţi doreşti. Însă vreau să mă-nţelegi bine: un amant, da, dar nu şi un copil ilegitim. Oricum, dacă s-ar naşte, l-aş renega. Nu-ţi interzic nici o legătură, cu condiţia să

rămână discretă... şi sterilă. Aş fi neghiob să procedez altfel în situaţia de faţă. Bagă însă de seamă să nu te înşeli în privinţa acestei generozităţi. În ceea ce priveşte tronul, numai eu hotărăsc cine-l moşteneşte, nu Bene Gesseritul sau Ghilda. Este unul dintre privilegiile pe care le-am câştigat când am zdrobit legiunile de Sardaukari ale tatălui tău, aici, pe Câmpia de la Arrakeen.

— Fie pe răspunderea ta, atunci, rosti Irulan, întorcându-i spatele şi părăsind salonul.

Paul abandonă amintirea acestei discuţii şi-şi concentră din nou atenţia asupra Chaniei, care şedea lângă el. Îi înţelegea sentimentele contradictorii în legătură cu Irulan şi înţelegea decizia ei fremenă. În alte împrejurări, Chani şi Irulan ar fi putut să fie prietene.

— Ce-ai hotărât? întrebă Chani.

— Nu va avea copil.

Cu arătătorul şi degetul mare, Chani făcu semnul cristaiului.

— S-ar putea ajunge şi la asta, recunoscu el.

— Şi nu crezi că un copil ar rezolva problema pe care o reprezintă Irulan?

— Numai un prost ar putea crede asta.

— Nu-s proastă, iubitule.

Mânia puse din nou stăpânire pe Paul.

— N-am spus asta! Dar ăsta nu-i un roman de dragoste! Prinţesa aceea, din apartamentele dinspre hol, este o fiinţă reală. A fost crescută în atmosfera intrigilor abjecte ale Curţii Imperiale. Pentru ea, a complota este ceva la fel de firesc ca a-şi scrie poveştile acelea stupide!

— Nu sunt stupide, dragul meu.

— N-or fi. (Îşi stăpâni furia şi o prinse pe Chani de mână.) Iartă-mă. Dar femeia aia urzeşte tot felul de planuri, unul mai viclean ca altul. E suficient să cedezi la una dintre ambiţiile ei ca să-şi manifeste numaidecât alta.

Cu glas domol, Chani observă:

— N-am spus şi eu întotdeauna la fel?

— Ba da, fireşte. (O privi lung.) Dar atunci ce vrei de fapt să-mi spui?

Chani se întinse lângă el, îşi lipi capul de gâtul lui.

— S-au pus de acord asupra mijlocului prin care să te atace, rosti ea. Irulan miroase de la o poştă a decizii secrete.

Paul îi mângâie părul.

Chani spărsese crusta de zgură.

Brusc, senzaţia ţelului cumplit fu ca un vânt Coriolis ce se dezlănţuise în sufletul lui. I se păru că-i vibrează întreaga fiinţă şi că în trupul lui se ivesc cunoştinţe pe care nu le dobândise niciodată în stare conştientă.

— Chani, iubita mea, murmură el, dac-ai şti cât aş da pentru a pune capăt Jihadului, pentru a nu mai fi confundat cu această divinitate în care m-au transformat forţele Qizaratului!

Ea tremură, lipită de el.

— Ţi-ar fi de ajuns să ordoni.

— O, nu... Chiar dac-aş muri în clipa aceasta, numele meu ar continua să-i călăuzească. Iar când mă gândesc că numele Atreides a ajuns să fie legat de tot acest măcel religios...

— Dar tu eşti Împăratul! Tu poţi...

— Sunt o figură ce împodobeşte prora unei nave. O dată transformat în divinitate, aşa-zisul zeu nu mai are posibilitatea să refuze divinitatea.

Un râs amar îi scutură trupul. Simţea viitorul care îl înfrunta, de la înălţimea unor dinastii încă neconturate. Îşi simţea propria fiinţă respinsă, lamentându-se, smulsă din lanţul destinului. Doar numele său subzista.

— Am fost ales, rosti el. Poate din clipa în care m-am născut... Cu siguranţă, înainte de a avea vreun cuvânt de spus. Am fost ales.

— Atunci... retrage-te.

Braţul său se încleştă şi mai tare de umerii ei.

— Toate la timpul lor, iubito. Trebuie să mai aşteptăm puţin.

În ochii Chaniei apărură lacrimi.

— Ar trebui să ne întoarcem la Sietch Tabr, zise ea. Avem de luptat cu prea multe în cortul acesta de piatră.

El dădu din cap şi bărbia lui atinse ţesătura fină a năframei din părul Chaniei. Aroma de mirodenie cu care era impregnată îi umplu nările.

Sietch. Vechiul termen chakobsa: loc de refugiu şi de siguranţă la vreme de pericol. Sugestia Chaniei îl făcu să jinduiască după priveliştea nesfârşitelor întinderi de nisip, după orizonturile deschise unde duşmanul ce se apropia putea fi cu uşurinţă reperat.

— Triburile speră în întoarcerea ta, spuse Chani. Îl vor pe Muad'Dib. (Îşi răsuci capul pentru a-l privi.) Tu ne aparţii nouă.

— Aparţin unei viziuni, şopti el.

Şi se gândi din nou la Jihad, la amestecul genetic care acoperea parseci de spaţiu, la viziunea care-i spunea cum ar fi putut să-l curme. Trebuia să plătească preţul? Ura, atunci, s-ar fi evaporat, ar fi murit cum se stinge un foc, tăciune după tăciune, dar... Dar preţul era înspăimântător!

N-am dorit niciodată să fiu un zeu. Voiam doar să dispar asemenea picăturilor de rouă dimineaţa. Voiam să scap de îngeri, ca şi de damnaţi... singur... ca din greşeală...

— Ne vom întoarce în sietch? insistă Chani.

— Da, murmură el.

Şi gândi: *Trebuie să plătesc preţul.*

Chani avu un oftat adânc şi se strânse din nou lângă el.

Am aşteptat prea mult, îşi spuse el. Vedea foarte bine, acum, în ce măsură dragostea şi Jihadul îl încolţiseră, strângându-l ca în chingi. Şi ce însemna o viaţă, oricât de dragă, pe lângă toate cele cărora le-ar fi putut pune capăt Jihadului? Ce conta o singură nenorocire faţă de atâtea suferinţe, atâţia morţi?

— Iubitule? şopti întrebător Chani.

El puse mâna pe buzele ei.

Am să cedez, gândi. *Am să fug, cât mai am încă forţa s-o fac, atât de departe, încât nici pasărea n-o să mă poată găsi.* Dar era un gând fără noimă, ştia asta. Jihadul avea să-i urmărească fantoma.

Ce putea să răspundă? Cine ar fi putut înţelege?

Voiam doar să mă întorc şi să spun: Priviţi! Existenţa aceasta nu a putut să mă reţină! Iată! Dispar! Nu voi mai cădea niciodată într-o capcană ticluită de oameni. Renunţ la religia mea! Această clipă de glorie îmi aparţine! Sunt liber!

Vorbe goale!

— Ieri, un vierme imens şi-a făcut apariţia la poalele Scutului, spune Chani. Avea peste o sută de metri. Rareori mai apar viermi atât de mari pe aici. Probabil că apa-i alungă. Oamenii zic că acesta a venit pentru a-l chema pe Muad'Dib în deşert. (Îl ciupi de piept.) Să nu râzi!

— Nu râd.

Mitul fremen îl fascina, îl subjuga prin persistenţa sa. Cu o strângere de inimă, simţi că se iveşte ceva, undeva pe linia existenţei sale: *adab,* memoria revendicativă, îi impunea o amintire. Era în camera sa din copilărie… camera de piatră… pe Caladan. Într-unul dintre primele momente de precogniţie, desluşise o imagine… o viziune! Acum, mintea sa o întrezărea din nou, se cufunda în viziune prin ceaţa timpului, viziune în viziune. Vedea un şir de fremeni, cu mantiile pline de praf. Treceau printr-o falie dintre creste de stânci. Purtau un balot alungit, învelit în pânză. Şi Paul, în viziune, spunea: „… tu ai fost cea mai minunată…”

Adab îl eliberă.

— Eşti atât de tăcut, se nelinişti Chani. Ce se întâmplă?

Paul avu un frison, se ridică în capul oaselor, ascunzându-şi faţa.

— Eşti supărat că m-am dus până în pragul deşertului, zise Chani.

El clătină din cap, fără să spună nimic.

— M-am dus numai pentru că vreau un copil.

Paul nu putea să vorbească. Forţa brutală a acelei viziuni îndepărtate îl încremenise, îl consuma. Ţelul cumplit! În această clipă, întreaga sa viaţă era ca o ramură ce se scutură violent după ce şi-a luat zborul o pasăre… Iar această pasăre era *şansa…* Liberul arbitru.

Am cedat ispitei oracolului, gândi el.

Şi asta putea să însemne că, de aici înainte, viaţa sa era sortită unui singur făgaş. Era cu putinţă ca oracolul *să făurească viitorul*? Să-şi fi încurcat viaţa în firele neştiute ale posibilităţilor, să fi căzut în capcană încă de la cea dintâi premoniţie, victimă a unui viitor-păianjen care continua să vină spre el cu fălcile căscate, înfricoşătoare?

Îi veni în minte o axiomă Bene Gesserit. *Folosirea forţei brute te face infinit mai vulnerabil la acţiunea unor forţe superioare.*

— Ştiu de ce eşti mânios, spuse Chani, atingându-i braţul. E adevărat că triburile au revenit la vechile ritualuri şi la sacrificii, dar eu nu am participat la ele.

Paul inspiră adânc, tremurat. Torentul viziunii se risipi, se preschimbă într-un loc liniştit şi adânc, străbătut de curenţi a căror forţă de absorbţie nu mai putea fi atinsă.

— Te rog, rosti Chani. Vreau un copil, copilul nostru. E un lucru atât de îngrozitor?

Paul îi mângâie mâna de pe braţul lui, coborî din pat. Se îndreptă spre balcon, stingând în trecere licurigloburile, şi depărtă draperiile. Marele deşert nu-şi făcea simţită prezenţa decât prin mirosurile sale. Nu prea departe, în faţă, un zid înalt, lipsit de ferestre, se ridica spre cerul nopţii. Lumina lunii juca în frunzişul unei grădini interioare — arbori-santinelă cu frunze mari, pline de umezeală. Luciul unui eleşteu oglindea stelele. Flori albe păreau să strălucească în cuiburi de umbră. Vreme de-o clipă, Paul percepu grădina aşa cum ar fi perceput-o un fremen din deşert: un loc străin, ameninţător, periculos prin risipa de apă.

Se gândi la Negustorii de Apă, a căror tagmă dispăruse în urma cheltuielilor lui generoase. Îl urau. Omorâse trecutul. Şi nu erau singurii. Chiar şi cei care se luptaseră pentru banii necesari cumpărării apei atât de preţioase îl urau fiindcă pusese capăt vechilor obiceiuri. Rezistenţa oamenilor nu făcuse decât să crească pe măsură ce planul ecologic impus de Muad'Dib schimba faţa planetei. Oare nu fusese prea trufaş, se întrebă, crezând că va putea să transforme o lume întreagă, făcând să crească orice, unde

şi cum poruncea el? Şi, chiar de-ar fi reuşit, ce avea să se întâmple cu restul universului? Nu cumva va avea soarta Dunei?

Cu o mişcare bruscă, trase la loc draperiile şi opri ventilatoarele. În întuneric, se întoarse spre Chani. O simţi aşteptându-l. Acverigile ei aveau clinchetul clopoţeilor cu care adunau pomeni pelerinii. Se apropie de sunet, întâlni braţele ei întinse.

— Iubitul meu, şopti ea. Te-am mâhnit?

I se păru că braţele ei se închid în jurul viitorului său şi murmură:

— Nu tu... Oh... nu tu.

Apariţia scutului defensiv şi a laserului, a căror interacţiune explozivă ameninţă deopotrivă pe atacator şi pe apărător, se află la originea evoluţiei actuale a tehnicii armamentului. Nu vom insista asupra rolului deosebit al armelor atomice. Fireşte, nu ne putem împiedica să resimţim o oarecare temere la gândul că orice Familie din Imperiul nostru este în măsură să distrugă, graţie armamentului nuclear, bazele planetare ale vreo peste cincizeci de alte Familii. Dar dispunem, cu toţii, de planuri de represalii devastatoare. Ghilda şi Landsraadul pot ţine în şah această putere. Ceea ce mă îngrijorează pe mine însă este perfecţionarea anumitor oameni, consideraţi ca adevărate arme speciale. Acesta este un domeniu practic nelimitat, spre care îşi îndreaptă atenţia mai multe puteri.

Muad'Dib: Conferinţă la Colegiul de Război,
din **Cronicile lui Stilgar**

ÎN OCHII complet albaştri ai bătrânului care stătea în prag mijea acea neîncredere pe care-o manifestau întotdeauna oamenii deşertului faţă de orice străin. Printre firele rare ale bărbii se desluşeau cute amare în jurul gurii. Nu purta distrai şi era semnificativ faptul că părea să ignore acest lucru, fiind, totodată, perfect conştient de torentul de umiditate care-i scăpa din casă prin uşa deschisă.

Scytale se înclină şi schiţă salutul conspiraţiei.

De undeva, din spatele bătrânului, răzbătea sunetul tânguitor al unui rebec în disonanţa atonală proprie muzicii de *semuta.* Nimic din atitudinea bătrânului nu dezvăluia apatia drogului, semn că viciul era al altui locatar din casă. Dar un viciu atât de sofisticat, într-un loc

ca acesta, i se părea lui Scytale destul de ciudat.

— Salutări de departe, rosti el.

Un surâs animă trăsăturile plate ale feţei pe care o alesese pentru această întrevedere. Îi dădu în gând, brusc, că bătrânul ar fi putut să recunoască acest chip: câţiva dintre fremenii mai bătrâni de pe Dune îl cunoscuseră pe Duncan Idaho. Această alegere, pe care o considerase amuzantă, s-ar fi putut dovedi neinspirată. Dar acum nu-şi mai putea permite să-şi modifice trăsăturile. Nervos, întoarse capul şi privi spre capătul străzii. Bătrânul n-avea de gând să-l poftească odată în casă?

— L-ai cunoscut pe fiul meu?

Era o parte a parolei şi Scytale dădu răspunsul cuvenit, fără însă a-şi slăbi vigilenţa. Poziţia în care se afla nu-i plăcea deloc. Strada era o fundătură care sfârşea cu această casă. Toate casele din jur fuseseră construite pentru veteranii Jihadului. Cartierul era o suburbie a Arrakeenului, care se întindea, în Bazinul Imperial, până dincolo de Tiemag. Faţadele de un cenuşiu mohorât, situate de o parte şi de cealaltă a străzii, nu erau marcate decât de dreptunghiurile întunecate ale uşilor cu izolaţii şi, ici-colo, de inscripţii obscene. La câţiva paşi de casa bătrânului, cineva scrisese cu cretă că Beris adusese pe Arrakis boala dezgustătoare din cauza căreia îşi pierduse bărbăţia.

— Mai eşti cu cineva? se interesă bătrânul.

— Sunt singur, răspunse Scytale.

Bătrânul îşi drese glasul. Şovăia încă şi Scytale se sili să-şi păstreze răbdarea. Genul acesta de contact nu era lipsit de pericole şi poate că bătrânul avea motive întemeiate să procedeze aşa. Totuşi, ora era potrivită. Soarele palid se afla aproape la zenit iar locuitorii cartierului se încinseseră în casele lor pentru a-şi face siesta pe durata cea mai fierbinte a zilei.

Oare noul vecin era cel care-l îngrijora pe bătrân? se întrebă Scytale. Casa alăturată, ştia asta, îi fusese repartizată lui Otheym, care odinioară făcuse parte din

temutele Comandouri ale Morţii, fedaykinii lui Muad'Dib. Iar Bijaz, piticul-catalizator, se afla la Otheym.

Îşi întoarse din nou privirile spre bătrân şi remarcă mâneca goală care-i atârna de umărul stâng. Observă şi expresia autoritară a chipului său. Bătrânul nu făcuse Jihadul cu pedestrimea.

— Pot să aflu numele vizitatorului meu?

Scytale îşi înăbuşi oftatul de uşurare. În sfârşit, era acceptat.

— Mă numesc Zaal, răspunse el, folosind numele ce-i fusese atribuit pentru această misiune.

— Numele meu este Farok, zise bătrânul. În Jihad, am fost Bashar al celei de-a Noua Legiuni. Nu ştiu dacă asta-ţi spune ceva.

Scytale înţelese ameninţarea ascunsă.

— Te-ai născut în Sietch Tabr, sietchul lui Stilgar.

Farok se destinse şi făcu un pas lateral.

— Bun venit în casa mea.

Scytale pătrunse într-un atrium cufundat în penumbră. Pardoseala era alcătuită din dale albastre iar pe pereţi sclipeau incrustaţii de cristal. În spatele atriumului se afla o curte interioară acoperită. Lumina filtrată avea opalescenţa argintie a clarului Primei Luni. Cu un scrâşnet, uşa de la stradă se închise în izolaţiile de etanşare.

— Am fost un popor nobil, rosti Farok, deschizându-i oaspetelui său calea spre curtea interioară. N-am trăit în grabene şi doline... ca acum! Sietchul nostru era ascuns cum se cuvine în Scutul de Piatră, deasupra Lanţului Habbanya. Viermii ne purtau până-n Kedem, deşertul interior.

— Nu ca acum, încuviinţă Scytale, înţelegând ce-l determinase pe bătrân să se alăture conspiraţiei: regretul pentru zilele de demult, pentru vechile datini.

Păşiră în curtea interioară.

Scytale îşi dădu seama că Farok lupta contra unei intense antipatii faţă de vizitatorul său. Fremenii n-aveau încredere în ochii lipsiţi de albastrul Ibadului. Erau convinşi că străinii de pe alte lumi, cu privirea lor alunecoasă,

puteau surprinde lucruri pe care n-ar fi trebuit să le vadă.

Muzica de semuta contenise la intrarea lor. Îi urmă acum un acord de baliset, apoi răsunară primele note ale unui cântec foarte popular pe lumile Narajului.

Când ochii i se obişnuiseră cu lumina din curte, Scytale, observă un tânăr care şedea cu picioarele încrucişate pe un divan scund, sub arcadele de pe latura dreaptă. Orbitele lui erau două puţuri întunecate. Cu acel straniu instinct al orbilor, tânărul începu să cânte exact în momentul în care ochii lui Scytale se opriră asupra lui. Cu o voce clară, duioasă, intonă:

„Un vânt a spulberat pământul,
A spulberat şi cerul,
I-a spulberat pe oameni!
Cine e vântul acesta?
Copacii, drepţi, neclintiţi,
Beau din locul unde-au băut oamenii.
Am cunoscut prea multe lumi,
Am văzut prea mulţi oameni,
Am numărat prea mulţi copaci,
Am simţit prea multe vânturi”.

Cuvintele, remarcă Scytale, nu erau cele originale ale cântecului. Farok îl conduse până la arcadele de pe partea opusă şi arătă spre pernele dispuse pe pardoseala decorată cu figuri marine.

— Pe asta, spuse el, indicând o pernă neagră, rotundă, a stat Muad’Dib pe vremea când locuiam în sietch. Acum, cinstea îţi revine.

— Mă simt îndatorat, răspunse Scytale, luând loc. Zâmbi. Farok dădea dovadă de înţelepciune. Folosea limbajul loialităţii, deşi asculta cântece cu înţelesuri ascunse şi cuvinte care erau tot atâtea mesaje secrete. Cine putea nega înspăimântătoarele puteri ale Împăratului tiran?

Parcă în ritmul cântecului, Farok întrebă:

— Muzica fiului meu te deranjează?

Scytale făcu un semn spre perna din faţa lui, îşi rezemă spatele de mozaicul rece al unei coloane şi răspunse:

— Îmi place muzica.

— Fiul meu, reluă Farok, şi-a pierdut ochii la cucerirea Narajului. Acolo a fost îngrijit, şi-ar fi trebuit să rămână acolo. Cum e acum, nu-l va vrea nici o femeie din rândul Poporului. Mi se pare totuşi ciudat să ştiu că am, pe Naraj, nepoţi pe care probabil că n-am să-i văd niciodată. Tu, Zaal, ai fost vreodată pe lumile Narajului?

— În tinereţe, cu Dansatorii-Feţe din trupa mea, răspunse Scytale.

— Ah, eşti un Dansator-Faţă... Chiar mă şi întrebam, când te-am văzut. Chipul tău îmi aminteşte de cineva pe care l-am cunoscut mai demult.

— Duncan Idaho?

— Exact. Un spadasin în slujba Împăratului.

— Se zice c-ar fi fost ucis.

— Da, aşa se zice, încuviinţă Farok. Spune-mi... eşti într-adevăr bărbat? Am auzit tot felul de poveşti despre Dansatorii-Feţe...

Ridică din umeri.

— Suntem hermafrodiţi Jadacha, spuse Scytale. Ne schimbăm sexul după voie. În momentul de faţă sunt bărbat.

Farok îşi ţuguie buzele, cu un aer meditativ, apoi întrebă:

— Pot să-ţi ofer ceva răcoritor? Puţină apă? Un fruct glasat?

— Mi-e suficientă conversaţia noastră, răspunse Scytale.

— Dorinţa oaspetelui e lege.

Farok se aşeză pe perna din faţa lui Scytale.

— Binecuvântat fie Abu d'Dhur, Tatăl Nedesluşitelor Căi ale Timpului, rosti Scytale.

Şi gândi: *Iată! I-am spus de-a dreptul că vin din partea unui Navigator al Ghildei şi că beneficiez de paravanul acestuia.*

— De trei ori binecuvântat, întări Farok, împreunându-şi

mâinile în poală, după cum cerea ritualul. Avea mâini bătrâne, cu vene noduroase.

— Un obiect văzut de la distanţă nu-şi dezvăluie decât principiul, urmă Scytale, arătând astfel că voia să discute despre Citadela Împăratului.

— Ceea ce este sumbru şi rău va rămâne rău oricare-ar fi distanţa, replică Farok, dându-i de înţeles să aibă răbdare.

De ce? se miră Scytale, dar întrebă:

— Cum şi-a pierdut fiul tău vederea?

— Apărătorii Narajului au folosit un arde-piatră. Fiul meu s-a aflat prea aproape... Blestemate fie armele atomice! Ar trebui interzise şi arde-pietrele.

— E un mod de a ocoli legea, încuviinţă Scytale.

Şi gândi: *Un arde-piatră pe Naraj! Nu mi s-a spus nimic despre asta. Pentru ce mi-o spune bătrânul?*

— Am vrut să-i cumpăr ochi tleilaxu de la meşterii voştri, reluă Farok, dar prin legiuni umblă vorba că ochii tleilaxu îi înrobesc pe cei care-i acceptă. Fiul meu zicea că ochii-s de metal şi, cum timpul e din carne, o asemenea împreunare ar fi un păcat.

— Principiul oricărui obiect trebuie să corespundă scopului iniţial, zise Scytale, încercând să readucă discuţia la subiectul care-l interesa.

Buzele lui Farok deveniră două linii subţiri, dar bătrânul dădu din cap.

— Să vorbim deschis despre tot ce doreşti. Va trebui să ne încredem în Navigatorul tău.

— Ai pătruns vreodată în Citadela Împăratului?

— La aniversarea victoriei de pe Molitor. Mi-aduc aminte că nici cele mai bune radiatoare ixiene nu reuşeau să încălzească piatra aia rece. Noaptea dinainte ne-o petrecuserăm pe terasa Templului Aliei. Citadela-i plină de pomi... aduşi de pe tot felul de lumi. Noi, Basharii, purtam mantiile verzi, de gală, iar mesele noastre fuseseră aşezate la loc de cinste. Am mâncat şi-am băut peste măsură. Unele lucruri pe care le-am văzut acolo m-au umplut de obidă. Veniseră o mulţime de răniţi, care se

târau în cârje. Nu cred că Muad'Dib al nostru ştie cu adevărat câţi oameni a schilodit.

— Serbarea nu ţi-a fost pe plac? întrebă Scytale, cu gândul la orgiile fremene alimentate cu bere de mirodenie.

— N-avea nimic de-a face cu acea comuniune de suflet din sietchurile noastre. Lipsea tau-ul. Pentru trupă aduseseră fete-sclave, dar oamenii îşi petreceau mai tot timpul povestindu-şi bătăliile şi rănile.

— Vasăzică ai fost înlăuntrul acelui morman de piatră, rosti Scytale.

— Muad'Dib ni s-a înfăţişat pe terasă. Ne-a urat: „Norocul fie cu noi!" Da, a pronunţat salutul deşertului în acel loc blestemat!

— Ştii unde sunt situate apartamentele private?

— Undeva, în adâncuri. Departe. Am auzit că Muad'Dib şi Chani duc un soi de viaţă nomadă chiar în interiorul Citadelei. El îşi ţine audienţele publice în Sala Mare, dar mai are şi-o mulţime de saloane de recepţie şi săli de şedinţe, precum şi-o aripă întreagă rezervată gărzii lui personale. Sunt, de asemenea, multe săli pentru ceremonii şi un sector destinat comunicaţiilor. Mi s-a mai spus că undeva, sub fortăreaţă, ar exista o încăpere în care-i ferecat un vierme oprit din creştere, înconjurat de-un şanţ plin cu apă. Acolo, pare-se, citeşte Muad'Dib viitorul.

Legendă amestecată cu fapte reale, gândi Scytale.

— Întregul personal pe care-l cere protocolul guvernamental îl însoţeşte pretutindeni, continuă Farok, dar el nu are cu adevărat încredere decât în Stilgar şi câţiva alţi vechi tovarăşi din primele zile.

— Nu şi în tine, spuse Scytale.

— Cred că a şi uitat că exist.

— Cum părăseşte Citadela?

— Are la dispoziţie un topter într-o incintă interioară cu zid rabatabil. Se spune că Muad'Dib n-ar permite nimănui să piloteze un aparat pentru a ateriza în locul acela. Cea mai mică greşeală ar prăvăli ornitopterul peste zid, într-

una dintre afurisitele lui de grădini.

Scytale dădu din cap. Părea foarte plauzibil. Accesul pe calea aerului era o măsură de securitate îndestulătoare. Atreizii fuseseră dintotdeauna piloţi de mare clasă.

— Pentru mesajele *distrans,* urmă Farok, se foloseşte de oameni. Oameni cu traductoare implantate! Ce înjosire! Vocea omului trebuie să rămână numai a sa. Nu să poarte mesajul altuia, ascuns în sunetul ei.

Scytale ridică din umeri. Toate marile puteri foloseau astăzi distransul. Nu se putea şti niciodată ce obstacole s-ar fi putut ivi între expeditor şi destinatar. Distransul sfida orice analiză criptologică deoarece se baza pe distorsiuni subtile ale sunetelor naturale, care puteau atinge o extraordinară complexitate.

— Până şi agenţii lui fiscali folosesc metoda asta, spuse Farok. Pe vremea mea, traductoarele de unde erau implantate numai animalelor inferioare.

Dar montantul impozitelor trebuie să rămână secret, gândi Scytale. *Multe guverne au căzut fiindcă n-au ştiut să ascundă poporului veniturile reale pe care le realizau.*

— Ce părere au, în clipa de faţă, cohortele fremene despre Jihadul lui Muad'Dib? Sunt potrivnice zeificării Împăratului lor?

— Cei mai mulţi nici nu se gândesc la asta. Majoritatea consideră Jihadul aşa cum l-am considerat şi eu: ca un prilej de experienţe exotice, de aventură, de înavuţire. Coşmelia asta în care-mi duc zilele... (Farok arătă cu un gest vag curtea.)... m-a costat şaizeci de lide de mirodenie. Nouăzeci de kontari! Într-o vreme, n-aş fi putut nici măcar să-mi imaginez asemenea bogăţie.

Tăcu, clătinând din cap.

De partea cealaltă a curţii, tânărul orb cântă primele note ale unei balade de dragoste.

Nouăzeci de kontari, gândi Scytale. *Ciudat... E o avere, fără doar şi poate. „Coşmelia" lui Farok ar fi un adevărat palat pe destule alte lumi, dar toate lucrurile sunt relative... chiar şi kontarul. Farok o fi ştiind, oare, care-i originea acestei măsuri de greutate pentru mirodenie? S-o*

fi gândit vreodată că un kontar şi jumătate reprezenta, într-o vreme, limita încărcăturii pe care-o putea căra o cămilă? Puţin probabil. Mai mult ca sigur că Farok n-a auzit niciodată de cămile sau de Epoca de Aur a Pământului.

Vorbind într-un ritm straniu de asemănător cu al balisetului la care cânta fiul său, Farok reluă:

— Aveam un cristai, acverigi pentru zece litri, lancea care a aparţinut tatălui meu, un serviciu de cafea şi un clondir din sticlă roşie, mai vechi decât amintirile mele. Aveam partea mea de mirodenie, dar nu bani. Eram bogat şi nu ştiam asta. Mai aveam şi două neveste. Una era modestă şi-mi era dragă, cealaltă era proastă şi încăpăţânată, dar avea trupul şi chipul unui înger. Eram un Naib fremen. Călăream viermele, eram stăpânul leviathanului şi-al nisipurilor.

Dincolo, balisetul schimbă ritmul.

— Ştiam destule lucruri, fără a simţi nevoia să mă gândesc la ele, continuă Farok. Ştiam că în străfundurile nisipurilor există apă, reţinută acolo de Micii Făuritori. Ştiam că strămoşii mei sacrificau fecioare lui Shai-hulud... înainte ca Liet-Kynes să pună capăt acestei datini. Rău am făcut că i-am dat ascultare. Văzusem nestematele din gura viermelui. Sufletul meu avea patru porţi şi le cunoşteam pe toate.

Tăcu iarăşi, îngândurat.

— Apoi a venit Atreides, cu vrăjitoarea de maică-sa, rosti Scytale.

— A venit Atreides, murmură Farok. Cel căruia îi spuneam Usul în sietchul nostru, căci acesta era numele pe care i-l dădusem noi. Muad'Dib, Mahdi! Şi când ne-a chemat la Jihad, am fost unul dintre cei care-au întrebat: „De ce m-aş duce să lupt acolo? Nu am rude pe lumile-acelea.” Dar s-au găsit destui să-l urmeze: tineri, tovarăşi, prieteni de-ai mei din copilărie. Şi când s-au întors... când s-au întors vorbeau de vrăjitorie, de puterile neţărmurite ale *mântuitorului* Atreides. Se bătuse cu duşmanii noştri, Harkonnenii. Liet-Kynes, care ne promisese paradisul, îi

dăduse binecuvântarea sa. Se spunea că acest Atreides venise pentru a schimba lumea noastră, universul nostru, că avea să facă să-nflorească flori de aur în noapte. (Farok ridică mâinile, privindu-şi palmele.) Oamenii au arătat spre Prima Lună şi au spus: „Sufletul lui se află acolo.” Astfel, a fost numit Muad’Dib. N-am înţeles nimic pe atunci.

Coborî mâinile şi privi spre fiul său. Apoi spuse:

— Nu gândeam nimic cu capul. Gândeam numai cu inima, cu burta şi cu sexul.

Din nou, ritmul muzicii din fundal se modifică, accelerându-se.

— Ştii de ce m-am înrolat în Jihad? rosti Farok, fîxându-l pe Scytale cu ochii săi bătrâni. Am auzit c-ar exista ceva care se numeşte mare. E tare greu să crezi că ar putea să existe aşa ceva, când ţi-ai dus toată viaţa aici, printre dune. Noi n-avem mări. Locuitorii Dunei n-au cunoscut niciodată marea. Noi nu avem decât capcanele de vânt. Colectam apa pentru marea schimbare pe care ne-o făgăduise Liet-Kynes... şi pe care Muad’Dib ne-o oferea cu un gest al mâinii. Fireşte, eram în stare să-mi imaginez un *qanat* — apă la suprafaţă, curgând printr-un canal săpat în pământ — şi, de aici, puteam să-mi închipui un râu... Dar o mare...

Farok ridică ochii spre acoperişul translucid al curţii, ca şi când ar fi vrut să răzbată cu privirea spre celelalte lumi.

— O mare, rosti el cu voce joasă, era prea mult pentru mintea mea, pentru imaginaţia mea. Cu toate acestea, unii dintre cunoscuţii mei de atunci îmi spuneau că văzuseră această minune cu ochii lor. Nu-i credeam, dar trebuia să mă conving eu însumi. De-asta m-am înrolat.

Fiul lui Farok făcu să răsune un acord final. Urmă o clipă de linişte, apoi începu o nouă melodie, într-un ritm straniu, unduitor.

— Şi până la urmă ai văzut marea? întrebă Scytale.

Bătrânul nu răspunse imediat şi Scytale crezu că nu auzise întrebarea. Sunetele balisetului se înălţau acum, şi coborau ca o maree, iar Farok părea să respire în ritmul

lor.

— Mai întâi am văzut un amurg, zise el într-un târziu. Doar unul dintre artiştii noştri din trecut ar fi izbutit, poate, să picteze un asemenea amurg. Avea roşul vechiului meu clondir dar mai avea şi auriu... şi albastru. Era pe planeta numită Enfeil, cea pe care mi-am condus legiunea la victorie. Străbătuserăm o trecătoare dintre munţi, un loc atât de încărcat de umezeală, încât abia mai respiram. Şi atunci am văzut ceea ce-mi povestiseră cunoscuţii mei: apă. Apă cât vedeai cu ochii. Am coborât până la apa aceea. Şi am intrat în ea. M-am scufundat în ea şi am băut din ea... Era amară şi mi s-a făcut rău. Dar minunea ei... minunea n-am s-o uit niciodată.

Vreme de-o clipă, Scytale împărtăşi sentimentul aproape evlavios al bătrânului fremen.

— Da, m-am scufundat în apa aceea, reluă Farok, coborându-şi privirile spre creaturile marine reprezentate în mozaicul pardoselii. Şi, nu încape îndoială, cel care a ieşit la suprafaţă era deja alt om. Căci, mai apoi, mi s-a părut că pot să-mi amintesc de un trecut care n-a existat niciodată. Am privit în jur cu ochi care puteau să accepte orice... absolut orice. Am zărit în apa aceea un trup — cadavrul unuia dintre apărătorii pe care-i masacrasem. Şi, nu departe, plutea un buştean, o bucată dintr-un copac mare. Dacă închid ochii, parcă-l mai văd şi-acum. Avea un capăt înnegrit, probabil că arsese. Şi mai plutea în apă o bucată de pânză... O cârpă, o zdreanţă galbenă, murdară... Am privit toate astea şi-am înţeles pentru ce ajunseseră acolo. Ajunseseră ca să le văd eu.

Încet, Farok se întoarse şi-l privi în ochi pe Scytale.

— Universul e nedeterminat, înţelegi?

E vorbă-lungă, dar profund, gândi Scytale. Apoi spuse:

— Înţeleg că ai fost puternic impresionat.

— Tu eşti tleilaxu. Ai văzut nenumărate mări. Eu n-am văzut decât una... dar ştiu mai multe despre mare, decât ştii tu.

Scytale simţi cum îl încearcă un straniu sentiment de nelinişte.

— Maica Haosului s-a născut din mare, zise Farok. Un Qizara Tafwid era de faţă când am ieşit, ud, din apa aceea. El nu intrase în mare. Stătea în nisip... un nisip umed... cu câţiva dintre oamenii mei, cărora, ca şi lui, le era fiică. Mă privea lung şi am citit în ochii lui că ştia că înţelesesem ceva ce lui îi era refuzat. Devenisem o creatură marină şi îi era frică de mine. Marea m-a vindecat de Jihad şi cred că el a observat asta.

Scytale îşi dădu seama că, între timp, muzica încetase. Când anume, n-ar fi putut spune. Faptul că nu remarcase când tăcuse balisetul îl tulbură.

Brusc, ca şi când ar fi continuat să-şi depene amintirile, Farok spuse:

— Fiecare poartă este păzită. Nu există nici o cale de a pătrunde în Citadela Împăratului.

— Tocmai în asta constă slăbiciunea, zise Scytale.

Farok îşi înălţă capul, mirat.

— Există o cale, urmă Scytale. Şi faptul că mai toată lumea — inclusiv, să sperăm, Împăratul — gândeşte altfel... este în avantajul nostru.

Tăcu şi, încet, îşi frecă buzele, conştient dintr-o dată de stranietatea trăsăturilor pe care le alesese. Muţenia balisetului continua să-l intrige. Să fi însemnat că fiul lui Farok încetase emisia? Fireşte! Mesajul, condensat, fusese transmis pe calea muzicii. Se imprimase în sistemul nervos al lui Scytale, de unde putea fi recepţionat, mai târziu, prin intermediul distransului implantat în cortexul lui. Din acest moment devenise un depozit de cuvinte necunoscute, un recipient înţesat cu informaţii: situaţia fiecărei celule arrakiene a conspiraţiei, fiecare nume, fiecare parolă...

Cu aceste informaţii vitale, puteau să înfrunte Arrakisul, să captureze un vierme de nisip şi să înceapă cultura melanjului, undeva, în afara sferei de influenţă a lui Muad'Dib. Puteau să vină de hac monopolului şi lui Muad'Dib, deopotrivă. Puteau să facă o mulţime de lucruri cu informaţiile acestea.

— Femeia-i aici, spuse Farok. Vrei s-o vezi acum?

— Am văzut-o. Am studiat-o cu atenţie. Unde-i?

Farok pocni din degete.

Tânărul luă rebecul şi trecu arcuşul peste coarde. Muzica de semuta îşi începu tânguiala. Ca şi când sunetele ar fi exercitat o atracţie, o femeie tânără, înveşmântată într-o robă albastră, îşi făcu apariţia în spatele muzicianului. Ochii ei de Ibad erau înecaţi în ceaţa narcoticului. Această tânără fremenă, dependentă de mirodenie, era acum înrobită de un viciu străin lumii ei. Percepţiile sale erau adânc îngropate în semuta, legate de extazul muzicii.

— Fiica lui Otheym, zise Farok. Fiul meu i-a administrat narcoticul în nădejdea de a câştiga o femeie din Popor, în pofida infirmităţii lui. Dar victoria sa e zadarnică, după cum vezi. Semuta i-a luat ceea ce-a vrut să dobândească.

— Tatăl ei nu ştie nimic? întrebă Scytale.

— Nici măcar ea nu ştie. Fiul meu îi strecoară false amintiri, pe care ea le foloseşte când trebuie să converseze cu cineva. Crede că îl iubeşte. La fel crede şi familia ei. Părinţii sunt nemulţumiţi de faptul că fiul meu nu-i un bărbat întreg, dar, cu siguranţă, nu se vor opune.

Muzica se pierdu, încetul cu încetul.

La un semn al muzicianului, tânăra femeie se aşeză lângă el, aplecându-şi capul pentru a asculta ce-i spunea în şoaptă.

— Ce ai de gând cu ea? întrebă Farok.

Scytale îşi plimbă din nou privirea dintr-o parte în alta a curţii.

— Mai e şi altcineva în casă? întrebă.

— Suntem cu toţii de faţă. Dar nu mi-ai spus ce-ai de gând să faci cu ea. Fiul meu vrea să ştie.

Ca şi când s-ar fi pregătit să răspundă, Scytale întinse mâna dreaptă. Un ac scânteietor ţâşni din mâneca mantiei sale şi se înfipse în gâtul lui Farok. Bătrânul nu se clătină, nu scoase nici un sunet. În mai puţin de-un minut avea să fie mort, dar rămânea perfect nemişcat, paralizat de otravă.

Încet, Scytale se ridică în picioare şi se apropie de

tânărul orb. Acesta murmura încă la urechea femeii când îl străpunse mica săgeată.

Scytale o prinse de braţ pe fiica lui Otheym şi, cu blândeţe, o făcu să se ridice, în timp ce-şi modifica rapid înfăţişarea. Când se uită la el, îl întrebă:

— Ce este Farok?

— Fiul meu e obosit, trebuie să se odihnească, răspunse Scytale. Vino. O să ieşim pe uşa din spate.

— Am stat de vorbă. Cred că am reuşit să-l conving să-şi pună ochi tleilaxu. Va fi iarăşi un bărbat ca toţi ceilalţi.

— Nu asta am spus şi eu de atâtea ori? replică Scytale.

În timp ce o conducea către partea din spate a casei, constată cu o oarecare mândrie că vocea sa corespundea întru totul înfăţişării. Parcă auzea glasul bătrânului fremen, care acum era, fără doar şi poate, mort.

Oftă. Acţionase cu toată bunăvoinţa iar victimele sale cunoscuseră, de bună seamă, pericolul la care se expuneau. Acum, trebuia să-i dea o şansă tinerei femei.

Nu în momentul creării lor suferă imperiile de lipsa unui scop, ci mai târziu, când sunt ferm stabilite şi când obiectivele sunt date uitării şi înlocuite de ritualuri lipsite de orice temei.

Fragment din **Spusele lui Muad'Dib**
de Prinţesa Irulan

ALIA îşi dădea seama că această şedinţă a Consiliului Imperial avea să fie dificilă. Câteva amănunte îi dezvăluiau acumularea de forţe: modul în care Irulan evita s-o privească pe Chani, gesturile nervoase ale lui Stilgar, care nu contenea să-şi răsfoiască documentele, privirile sumbre pe care Paul le arunca lui Korba, Qizara-ul.

Alia se aşezase la capătul mesei aurii de consiliu, de unde putea observa balconul învăluit în lumina prăfoasă a după-amiezei.

Korba, care dialoga cu Paul şi se întrerupsese la sosirea ei reluă:

— Ceea ce vreau să spun, Domnia-ta, este că zeii nu mai sunt la fel de numeroşi cum erau odinioară.

Alia izbucni în râs. Îşi dădu capul pe spate şi gluga neagră a mantiei aba lunecă, dezvăluindu-i chipul. Sub părul de culoarea bronzului, avea o faţă ovală, cu nasul mic şi gura generoasă, cu ochi complet albaştri, lipsiţi de alb.

Obrajii lui Korba deveniră aproape la fel de portocalii ca mantia pe care-o purta. O fulgeră cu privirea pe Alia. Scund şi chel, semăna în această clipă cu un pitic furios.

— Ştii ce se spune despre fratele tău? întrebă el.

— Ştiu ce se spune despre Qizaratul vostru, replică ea. Că n-aveţi nimic divin, că nu sunteţi decât spionii unui zeu.

Korba îi aruncă o privire lui Paul, căutând ajutor. Spuse:

— Suntem trimişii lui Muad'Dib, care trebuie să ştie

adevărul poporului Său pentru ca poporul să ştie adevărul Său.

— Spioni, repetă Alia.

Korba tăcu, strângând din buze.

Paul îşi privi sora şi se întrebă ce motiv avea să-l provoace astfel pe Panegirist. Brusc, îşi dădu seama că Alia devenise femeie, că nu mai păstra decât o urmă de adolescenţă, atât cât să-i sublinieze frumuseţea. Îl surprinse că nu remarcase asta până acum. Sora lui avea cincisprezece ani, curând şaisprezece... O Cucernică Maică fără experienţă maternă, o preoteasă virgină, temută şi venerată de masele superstiţioase... Alia a Cuţitului.

— Nu e nici locul, nici momentul pentru a asculta frivolităţile surorii tale, interveni Irulan.

Paul nu-i acordă nici o atenţie şi-i făcu semn lui Korba.

— Piaţa e plină de pelerini. Du-te şi cheamă-i la rugăciune.

— Dar ei Te aşteaptă pe Tine, Domnia-Ta, protestă Korba.

— Atunci, pune-ţi turbanul. De la distanţa asta, nu vor face deosebirea.

Irulan îşi stăpâni iritarea, privindu-l pe Korba care se ridica şi părăsea încăperea. Îi veni dintr-o dată gândul neliniştitor că, poate, Edric nu era în stare să ascundă de Alia acţiunile ei. *În fond, ce ştim noi despre ea?* se întrebă.

Chani, cu mâinile încleştate în poală, îl privi pe Stilgar, unchiul ei, aflat de cealaltă parte a mesei. Stilgar era Ministrul de Stat al lui Paul. Oare vechiul Naib fremen regreta vreodată traiul mult mai simplu pe care-l dusese în sietchul său din deşert? se întrebă ea. Părul lui negru începuse deja să încărunţească, dar ochii, sub sprâncenele stufoase, rămăseseră la fel de pătrunzători. Privirea lor păstra ceva din viaţa sălbatică a Dunei. La fel ca şi urmele tuburilor de captare ale distraiului, care i se mai vedeau încă în barbă.

Stilgar observă examenul la care-l supunea Chani şi, nervos, îşi roti ochii prin Sala de Consiliu. Apoi şi-i aţinti spre balconul unde Korba ridica braţele pentru a

binecuvânta mulţimea. Soarele proiecta un halou roşu pe suprafaţa ferestrei şi, timp de câteva secunde, Stilgar avu impresia că Marele Qizara al Curţii era răstignit pe o roată de foc. Korba coborî braţele şi iluzia dispăru, lăsându-l pe Stilgar pradă unei stranii tulburări. Îl podidi deodată o mânie surdă împotriva credincioşilor supuşi care aşteptau răbdători în Sala de Audienţe, împotriva acestei întregi pompe dezgustătoare care înconjura permanent tronul lui Muad'Dib.

Aproape că sperai ca Împăratul să comită o greşeală, un prilej de a-i scoate în evidenţă slăbiciunile, îşi spuse Stilgar. Era conştient de aparentul sacrilegiu al unui asemenea gând, dar nu se putea împiedica să-l nutrească.

Korba reintră în sală şi, preţ de câteva clipe, înainte ca uşa balconului să se închidă în izolaţii, de afară răzbătu murmurul mulţimii.

Urmărit de privirea lui Paul, Qizara-ul îşi ocupă locul la stânga Împăratului. Chipul său sumbru avea o expresie calmă, dar în ochi îi scânteia fanatismul. Savurase momentele de putere religioasă.

— Prezenţa Spiritului a fost invocată, rosti el.

— Domnul să fie lăudat, spuse Alia.

Buzele lui Korba se albiră.

Din nou, Paul îşi observă sora, întrebându-se asupra motivaţiilor ei. Inocenţa sa, îşi spuse, era o mască înşelătoare. Ca şi el, Alia era un produs al programului de selecţie Bene Gesserit. Care vor fi fost, în ceea ce o privea, efectele planului genetic vizându-l pe Kwisatz Haderach? Nu trebuia scăpată din vedere acea deosebire subtilă: Alia se afla încă în uter, când mama ei fusese supusă la încercarea otravei din mirodenie. Devenise Cucernică Maică o dată cu mama ei. Dar această simultaneitate nu însemna şi identitate.

Alia îi spusese despre acea experienţă că, într-o clipă terifiantă, se trezise la conştiinţă, că memoria ei absorbise nenumăratele vieţi precedente asimilate de mama ei.

„Am devenit mama, dar şi nenumărate alte femei, îi explicase ea. Eram încă informă, un embrion, dar, în acel

moment, am devenit dintr-o dată o femeie bătrână.”

Ghicindu-i gândurile, Alia îi surâse şi expresia lui Paul se îmblânzi. *Cum ar putea reacţiona cineva în prezenţa lui Korba, decât prin umor cinic?* se întrebă el. *Poate fi ceva mai ridicol decât membrul unui Comando al Morţii transformat în popă?*

Stilgar îşi foşni hârtiile.

— Cu îngăduinţa Domniei-Tale, sunt câteva probleme care necesită o atenţie urgentă.

— Tratatul Tupile? întrebă Paul.

— Ghilda pretinde că trebuie să semnăm tratatul fără a cunoaşte cu exactitate coordonatele Antantei Tupile, spuse Stilgar. Poziţia ei e susţinută şi de câţiva delegaţi ai Landsraadului.

— Ce presiuni aţi exercitat? întrebă Irulan.

— Cele pe care Împăratul mi le-a recomandat pentru această misiune, răspunse Stilgar cu o politeţe glacială, care nu ascundea câtuşi de puţin antipatia sa faţă de Prinţesa Consoartă.

— Domn şi soţ al meu... rosti atunci Irulan, întorcându-se spre Paul şi silindu-l astfel s-o bage în seamă.

Apasă pe calitatea ei titulară fiindcă e Chani de faţă, gândi Paul. *Iată o slăbiciune*. În asemenea clipe, nu se putea împiedica să împărtăşească antipatia lui Stilgar faţă de Irulan, dar o anumită înţelegere îi tempera emoţiile. Ce altceva era Prinţesa, decât un pion manevrat de Bene Gesserit?

— Ce este? întrebă el.

— Dacă le retragi melanjul...

Chani clătină din cap.

— Procedăm cu prudenţă, spuse Paul. Tupile rămâne adăpostul Caselor Mari înfrânte. Este planeta ultimului refugiu, simbolul securităţii pentru toţi supuşii noştri. E suficient să expui adăpostul pentru a-l face vulnerabil.

— Dacă Tupile poate adăposti oameni, poate adăposti şi-alte lucruri, mârâi Stilgar. O armată, de pildă, sau primele baze ale unei culturi de melanj, care...

— Oamenii nu trebuie încolţiţi, zise Alia. Mai ales dacă

vrei să rămână paşnici.

Îşi dădu seama, cu tristeţe, că se lăsase antrenată în disputa pe care o presimţise.

— Vasăzică, am negociat în van vreme de zece ani, spuse Irulan.

— Fratele meu nu acţionează niciodată în van, replică Alia.

Irulan puse mâna pe un stilou. Paul remarcă albeaţa falangelor încleştate. Prinţesa îşi stăpânea emoţiile prin controlul Bene Gesserit: pătrunzătoarea privire lăuntrică, respiraţia profundă... Aproape c-o auzea recitând Litania.

— Şi ce-a câştigat? întrebă ea în cele din urmă.

— Am menţinut Ghilda în dezechilibru, răspunse Chani.

— Dorinţa noastră este să evităm o confruntare deschisă cu inamicii noştri, reluă Alia. Nu vrem o baie de sânge. Se petrec şi aşa destule măceluri sub flamura Atreizilor.

Şi ea simte asta, gândi Paul. Era straniu că resimţeau, în acelaşi timp, aceeaşi povară a responsabilităţii faţă de acest univers idolatru şi violent, împărţit între momente de extaz liniştit şi frământări sălbatice. *Trebuie oare să-i apărăm de ei înşişi?* se întrebă. *Se irosesc în nimicuri — existenţe goale, vorbe goale. Cer prea mult de la mine.* Simţi un nod în gât. Câte momente avea să mai piardă? Ce fii? Ce visuri? Meritau toate acestea preţul pe care i-l dezvăluise viziunea? Cine avea să-i întrebe pe vieţuitorii din viitorul îndepărtat? Cine avea să le spună: „Dacă n-ar fi fost Muad'Dib, n-aţi fi existat"?

— N-am rezolva nimic refuzându-le melanjul, spuse Chani. Navigatorii Ghildei şi-ar pierde facultatea de a vedea în spaţiu-timp. Surorile voastre Bene Gesserit n-ar mai putea obţine transa adevărului. O mulţime de oameni şi-ar găsi moartea înainte de vreme. Comunicaţiile s-ar întrerupe. Şi a cui ar fi vina?

— N-ar îngădui să se întâmple una ca asta, zise Irulan.

— Nu? De ce nu? Cine i-ar putea învinui pe membrii Ghildei? Ei n-ar mai avea nici o putere, e clar.

— Vom semna tratatul aşa cum este, interveni Paul.

— Domnia-Ta, rosti Stilgar, privindu-şi fix mâinile, o întrebare stăruie în mintea noastră.

— Anume?

— Dispui de anumite... puteri... N-ai putea să localizezi Atanta în pofida Ghildei?

Puteri! gândi Paul. Stilgar nu era în stare să spună: „*Eşti preştient. Nu poţi să desluşeşti, în viitor, calea ce duce spre Tupile?*"

Ochii lui Paul poposiră pe suprafaţa aurită a mesei. Veşnic, aceeaşi problemă: cum să exprimi limitele inexprimabilului? Ar fi trebuit să le vorbească de fragmentare, destinul natural al oricărei puteri? Cum ar fi putut cineva care n-a cunoscut niciodată precogniţia modificată de mirodenie să conceapă o formă de percepţie nelocalizată în spaţiu-timp? O percepţie fără vector de imagine personal şi fără receptori senzoriali...

Întoarse capul spre Alia, care continua să se uite la Irulan. Ea sesiză mişcare, îi întâlni privirea şi dădu din cap, arătând cu ochii spre Prinţesă. Aşa era. Orice răspuns ar fi dat ei, acesta ar fi fost transmis printr-unul dintre rapoartele speciale adresate de Irulan Bene Gesseritului. Surorile nu renunţaseră niciodată să caute o soluţie pentru Kwisatz Haderachul lor.

Trebuia, totuşi, să-i dea un răspuns lui Stilgar. Ca şi lui Irulan, de altfel.

— Profanii încearcă să-şi reprezinte preştiinţa ca fiind supusă unei *legi naturale,* spuse el. Dar tot aşa de bine s-ar putea spune că este ca un mesaj ceresc. Citirea viitorului este un act armonios al fiinţei. Cu alte cuvinte, predicaţia e o consecinţă naturală a prezentului. Trebuie să-nţelegeţi, aşadar, că preştiinţa îmbracă o aparenţă naturală. Dar o asemenea putere nu poate fi folosită pornind de la scopuri precise. Preştiinţa nu poate servi unor ţeluri. Prezentul este un val şi o aşchie purtată de un val nu ştie încotro se îndreaptă. În oracol nu există cauză şi efect. Aici, cauzele devin curenţi, confluenţe, puncte de joncţiune. Cel ce acceptă preştiinţa se lasă pătruns de concepte faţă de care intelectul simte repulsie.

Respingându-le, el se integrează procesului şi e subjugat.

— Deci, nu poţi face nimic? întrebă Stilgar.

— S-ar putea să fie de-ajuns încercarea mea de a descoperi Tupile pe căile preştiinţei, zise Paul, adresându-i-se direct lui Irulan, pentru ca Tupile să-mi fie ascunsă.

— Haos! exclamă Irulan. Dar... dar toate astea nu au... consistenţă.

— Am spus că fenomenul nu se supune unei legi naturale.

— Înseamnă că există limite care îngrădesc ceea ce poţi să vezi sau să faci graţie puterilor tale?

Înainte ca Paul să poată răspunde, Alia interveni:

— Draga mea Irulan, preştiinţa nu cunoaşte limite. E inconsistentă? Consistenţa nu-i un aspect necesar al universului.

— Dar el a spus...

— Cum ar putea fratele meu să-ţi dea informaţii explicite despre limitele unui lucru care nu are limite? Hotarele scapă intelectului.

Proastă iniţiativă din partea Aliei, îşi spuse Paul. Treaba asta avea s-o alarmeze pe Irulan, care era dotată cu o conştiinţă atât de meticuloasă şi care depindea de valori provenite din limite precise. Se uită la Korba, care adoptase o atitudine de reverie mistică, *ascultând cu sufletul.* Se întrebă în ce fel avea să exploateze Qizaratul această conversaţie. Ceva mai mult mister religios? Ceva mai multă veneraţie? Fără-ndoială!

— Atunci, vei semna tratatul sub forma în care este acum?

Paul zâmbi. Pentru Stilgar, problema oracolului era închisă. Stilgar urmărea doar izbânda, nu adevărul. Pacea, dreptatea şi o monedă solidă, acestea erau ancorele universului său. Deocamdată, voia ceva vizibil, real: o semnătură pe un tratat.

— Îl voi semna, zise Paul:

Stilgar luă alt dosar.

— Ultimele rapoarte ale comandanţilor noştri din sectorul ixian relatează despre o oarecare agitaţie în

vederea unei constituţii.

Bătrânul fremen îi aruncă o privire nepoatei sale, dar Chani ridică din umeri.

Irulan, care închisese ochii şi-şi dusese ambele mâini la frunte, adâncită în înregistrare mnemonică, deschise brusc pleoapele şi-l privi cu atenţie pe Paul.

— Confederaţia Ixiană îşi oferă supunerea, explică Stilgar, dar negociatorii au ridicat problema sumei totale a Impozitului Imperial, pe care...

— Vor să impună o limită legală voinţei imperiale, îl întrerupse Paul. Şi cine să mă guverneze: Landsraadul şi CHOAM-ul?

Stilgar extrase din dosar o notă pe hârtie autodistructivă.

— Unul dintre agenţii noştri ne adresează această minută de la o întrunire a minorităţii CHOAM, spuse el şi, cu voce neutră, citi textul cifrat: „Trebuie să ne opunem Tronului în încercarea sa de a dobândi monopolul puterii. Trebuie să dezvăluim adevărul despre Atreides, despre modul în care manipulează prin intermediul legislaţiei Landsraadului, al sancţiunilor religioase şi al aparatului birocratic."

Puse hârtia la loc, în dosar.

— O constituţie, murmură Chani.

Paul îi aruncă o privire scurtă, înainte de a reveni la Stilgar. *Aşadar,* gândi el, *Jihadul se clatină... dar nu destul de devreme pentru a mă salva.* Gândul trezi în el curenţi emoţionali. Îşi aminti de primele viziuni ale Jihadului-ce-avea-să-vină, de teroarea şi de repulsia pe care le resimţise atunci. Între timp, fireşte, avusese viziuni şi mai înspăimântătoare. Cunoscuse dezlănţuirea reală a violenţei. O trăise. Îi văzuse pe fremeni, mânaţi de puterea lor mistică, devastând universul. Jihadul apărea într-o nouă perspectivă. În raport cu dimensiunile eternităţii, nu era decât o scurtă convulsie, desigur, dar dincolo de el se aflau orori care întreceau tot ce cunoscuse până atunci universul.

Şi, toate, în numele meu, gândi Paul.

— Poate că le-am putea îngădui o constituţie *formală,* propuse Chani. Nu-i nevoie să fie ceva autentic.

— Amăgirea este un instrument al puterii, încuviinţă Irulan.

— Puterea cunoaşte limite, rosti Paul. Iar cei ce-şi pun speranţele într-o constituţie sfârşesc întotdeauna prin a descoperi acest lucru.

Korba îşi îndreptă brusc spatele.

— Domnia-Ta?

— Da?

Şi Paul gândi: *Poftim! Iată unul care va fi nutrind destule simpatii ascunse pentru o domnie imaginară a Legii.*

— Am putea începe cu o constituţie religioasă, spuse Korba. Ceva care să le dea credincioşilor...

— Nu! îi tăie vorba Paul. Vom emite un Ordin al Consiliului, înregistrezi, Irulan?

— Da, Domnia-Ta.

Vocea Prinţesei era rece. Nu-i plăcea rolul de grefier la care se vedea redusă.

— Constituţiile devin forma supremă a tiraniei, reluă Paul. Ele organizează puterea pe scară largă pentru a nu mai putea fi răsturnată. Constituţia nu are conştiinţă. Ea este o mobilizare a puterii sociale. Îi poate zdrobi, deopotrivă, pe cei mari şi pe cei mici, înlăturând orice demnitate, orice individualitate. Are un punct de echilibru instabil şi nu cunoaşte limite. Eu însă le am pe-ale mele. Din dorinţa de a-mi apăra poporul, interzic orice constituţie. Ordin în Consiliu, data de astăzi, etcetera etcetera.

— Şi-n ceea ce priveşte preocuparea ixienilor referitor la impozit, Domnia-Ta? întrebă Stilgar.

Paul surprinse expresia întunecată a lui Korba înainte de a rosti:

— Ai vreo propunere, Stil?

— Trebuie să păstrăm controlul impozitelor, Sire.

— Supunerea Confederaţiei Ixiene la impozitul nostru este preţul pe care va trebui să-l plătească Ghilda pentru

semnătura mea pe Tratatul Tupile, hotărî Paul. Confederaţia nu poate face comerţ fără transportul Ghildei. Va plăti.

— Prea bine, Domnia-Ta. (Stilgar scoase un nou dosar şi îşi drese glasul.) Raportul Qizaratului referitor la Salusa Secundus. Tatăl lui Irulan efectuează cu trupele sale manevre pentru operaţii de debarcare.

Irulan descoperi brusc ceva interesant de examinat în palma mâinii stângi. O venă a gâtului începu să-i palpite.

— Irulan, zise Paul, continui să pretinzi că legiunea tatălui tău nu-i altceva decât o jucărie?

— Ce-ar putea face cu o singură legiune? replică Prinţesa, privindu-l pe sub sprâncene.

— Ar putea să-şi găsească moartea, de pildă, interveni Chani.

Paul încuviinţă din cap.

— Iar vina ar cădea pe mine.

— Cunosc câţiva comandanţi ai Jihadului, spuse Alia, care-ar sări ca arşi dac-ar afla treaba asta.

— Dar nu-i decât o forţă poliţienească! protestă Irulan.

— Atunci n-are de ce să efectueze manevre de debarcare, spuse Paul. Îţi sugerez să introduci, în următoarea notă pe care-o vei adresa tatălui tău, o prezentare directă şi tranşantă a părerii mele despre poziţia lui delicată.

Prinţesa lăsă privirea în jos.

— Da, Domnia-Ta. Sper că, astfel, se va pune punct acestei probleme. Tatăl meu ar putea deveni un adevărat martir.

— Mmmm, făcu Paul, sora mea nu va adresa nici un mesaj comandanţilor la care s-a referit, atât timp cât nu-i voi fi ordonat eu.

— Un atac îndreptat împotriva tatălui meu ar comporta şi alte pericole decât cele militare, zise Irulan. Poporul începe să manifeste oarecare nostalgie pentru domnia lui.

— Într-o zi, ai să mergi prea departe! rosti Chani pe cel mai serios ton ameninţător fremen.

— Destul! spuse tăios Paul.

Dar se gândi la ceea ce spusese Irulan. *„O oarecare nostalgie...”* Da... era ceva adevăr în vorbele ei. O dată în plus, Prinţesa îşi demonstra valoarea.

— Bene Gesseritul ne-a adresat o cerere oficială, zise Stilgar deschizând alt dosar. Surorile solicită o întrevedere pentru a discuta problema descendenţei Domniei-Tale.

Chani privi pieziş dosarul, ca şi când acesta ar fi conţinut o armă ucigătoare:

— Transmite-le scuzele obişnuite, zise Paul.

— Crezi că e indicat? întrebă Irulan.

— Poate că... e momentul să discutăm despre asta, spuse Chani.

Paul scutură cu neînduplecare din cap. N-aveau de unde să ştie că asta făcea parte din preţul pe care nu se hotărâse încă să-l plătească.

Dar Chani nu se lăsă.

— Am fost la zidul rugilor din Sietch Tabr, unde m-am născut. Am consultat doctori. Am îngenuncheat în deşert şi mi-am trimis gândurile în adâncurile unde sălăşluieşte Shai-hulud. (Ridică din umeri.) Zadarnic.

Nici ştiinţa, nici superstiţia n-au putut s-o ajute, gândi Paul. *Şi nici eu, care nu i-am spus ce s-ar dezlănţui din clipa în care ar apărea un moştenitor al Casei Atreides...* Ridică ochii şi întâlni privirea plină de compasiune a Aliei. Fu cuprins brusc de nelinişte la gândul că surorii sale îi era milă de el. Să fi întrevăzut, şi ea, acel viitor terifiant?

— Domnia-Ta nu poate să nu cunoască pericolele ce-i vor ameninţa Imperiul dacă nu va avea un moştenitor, spuse Irulan, folosindu-şi facultăţile de persuasiune Bene Gesserit ale vocii cu o blândeţe mieroasă. Nu e uşor, fireşte, de discutat despre aceste probleme, dar ele trebuie scoase la lumină. Un Împărat este mai mult decât un om. Este cârmuitorul împărăţiei. Dacă moare fără urmaş, s-ar dezlănţui conflicte civile. Şi, de vreme ce îţi iubeşti poporul, poţi să-i laşi o asemenea moştenire?

Paul se ridică de la masă şi se apropie de ferestrele balconului. Afară, vântul netezea fumul focurilor din oraş. Albastrul argintiu al cerului era voalat de căderea de praf

a serii, venind dinspre Scutul de Piatră. Privirea lui Paul se îndreptă spre colosala faleză ce se înălţa la sud, apărând ţinuturile septentrionale de vântul Coriolis. De ce nu dispunea şi sufletul său de o asemenea pavăză?

În spatele lui, ceilalţi aşteptau în tăcere. Ştiau cât de aproape era de mânie.

Paul simţea presiunea timpului. Încerca să găsească un punct central al numeroaselor echilibre, un punct din care să poată plăsmui un nou viitor.

Retrage-te... retrage-te... retrage-te, îşi spunea. Ce s-ar fi întâmplat dacă ar fi luat-o pe Chani şi s-ar fi refugiat împreună cu ea pe Tupile? Numele i-ar fi rămas. Jihadul ar fi găsit noi pivoţi, şi mai cumpliţi, iar cel învinuit ar fi fost tot el. Simţi cum îl cuprinde deodată frica, frica de a distruge tot ce era mai preţios întinzând mâna spre ceva nou, frica de faptul că, la cel mai mic zgomot al său, universul ar fi putut să se disloce, să se fărâmiţeze fără a-i mai lăsa posibilitatea de a recupera ceva.

Sub balcon, piaţa fusese invadată de un grup numeros de pelerini înveşmântaţi în culorile verde şi alb ale hajjului. Înaintau agale, ca un şarpe cu inelele dezarticulate, conduşi de un ghid din Arrakeen. Priveliştea îi aminti lui Paul că Sala de Audienţe era, probabil, deja plină de suplicanţi. Pelerinii! Pentru Imperiu, deveniseră o dezgustătoare sursă de venituri. Hajjul umpluse căile spaţiului de vagabonzi religioşi. Veneau, veneau întruna, fără-ncetare.

Cum de am pus în mişcare acest mecanism? se întrebă.

Dar mecanismul, de bună seamă, se pusese singur în mişcare. De-a lungul secolelor, în arhitectura genelor apăruse schema acestui spasm, atât de scurt la scara timpului.

Mânaţi de cel mai profund instinct religios, oamenii veneau în căutarea unei reînvieri. Pelerinajul se termina aici: „Arrakis, locul renaşterii şi al morţii”.

Fremenii bătrâni şi cârcotaşi spuneau că Paul voia apa pelerinilor.

Dar ce căutau, de fapt, pelerinii? Pretindeau că locul acesta era sfânt. Însă nu se putea să nu ştie că universul nu poseda nici un Eden, nici un Tupile pentru suflete. Ei considerau Arrakisul ca pe un târâm al necunoscutului, unde toate misterele îşi găseau explicaţie. Pentru ei, Dune era o verigă de legătură între acest univers şi cel ce urma. Iar lucrul cel mai înfricoşător era că, atunci când plecau înapoi, păreau satisfăcuţi.

Ce găsesc ei aici? se întrebă Paul.

Adesea, în culmea extazului lor mistic, umpleau străzile Arrakeenului, scoţând ţipete ascuţite, ca ale unor păsări stranii. De fapt, fremenii îi şi numeau „păsări trecătoare”. Iar cei care mureau pe Arrakis, puţini la număr, erau numiţi „suflete înaripate”.

Cu un suspin, Paul se gândi că fiecare planetă anexată de legiunile sale făcea să se reverse un nou contingent de pelerini. Plini de recunoştinţă, veneau spre „pacea lui Muad'Dib”.

Pretutindeni e pace, gândi el. *În tot universul... numai în inima lui Muad'Dib, nu.*

I se părea că o frântură din el însuşi era cufundată în tenebre îngheţate şi nesfârşite. Puterea sa preştientă modificase imaginea universului aşa cum o ştia omenirea. El zdruncinase tihna şi siguranţa cosmosului aducând Jihadul. Răs-combătuse, răs-judecase şi răs-prezisese acest univers uman, dar cu toate acestea avea certitudinea că universul îi scapă în continuare.

Planeta aceasta, pe care hotărâse s-o preschimbe dintr-un deşert într-un paradis scăldat de ape, era vie. Îi simţea pulsul, un puls la fel de palpabil ca al unui om. Iar planeta lupta împotriva lui, îi opunea rezistenţă, refuza să dea ascultare comenzilor lui...

Mâna Chaniei se strecură într-a sa. Întoarse capul şi-i întâlni privirea îngrijorată. Cu ochii ţintă în ochii lui, Chani şopti:

— Iubitule, te rog, nu lupta cu propriul tău *ruh.*

I se păru că un şuvoi de emoţii se revarsă în el, urcând din mâna Chaniei, înălţându-l, împingându-l la suprafaţă.

— Sihaya, murmură el.
— Va trebui să plecăm în deşert. Cât mai curând.
Paul îi strânse cu putere mâna, apoi se întoarse la masă, rămânând în picioare.
Chani îşi reocupă locul.
Irulan privea fix dosarele din faţa lui Stilgar. Buzele ei erau strânse, încremenite.
— Irulan se propune ca mamă a moştenitorului imperial, spuse Paul. Se uită la Chani, apoi la Irulan, care însă refuză să-i înfrunte privirea, şi adăugă: Ştim cu toţii că Irulan nu mă iubeşte.
Prinţesa înlemni.
— Cunosc argumentele politice, urmă Paul. Pe mine însă mă interesează argumentele umane. Cred că, dacă Prinţesa Consoartă n-ar fi legată de ordinele date de Bene Gesserit, dacă n-ar acţiona în propriul ei interes, mânată de setea de putere personală, reacţia mea ar putea fi cu totul alta. În situaţia de faţă însă mă văd nevoit să-i resping propunerea.
Irulan inspiră adânc, spasmodic.
Reaşezându-se, Paul îşi spuse că n-o văzuse încă niciodată pierzându-şi în asemenea măsură controlul. Se aplecă spre ea şi spuse:
— Irulan, îmi pare într-adevăr rău.
Ea înălţă capul şi-l fulgeră cu privirea.
— N-am nevoie de mila ta! şuieră. Apoi, întorcându-se către Stilgar. Mai sunt şi alte probleme urgente?
Stilgar, cu privirea aţintită la Paul, răspunse:
— O ultimă problemă, Domnia-Ta, Ghilda a înaintat o nouă propunere pentru deschiderea unei ambasade pe Arrakis.
— Un specimen de genul celor care cutreieră nemărginirea spaţiului? întrebă Korba cu dezgust fanatic în glas.
— Probabil, opină Stilgar.
— E o treabă la care trebuie să chibzuim cu cea mai mare băgare de seamă, Domnia-Ta, zise Korba. Prezenţa unui reprezentant al Ghildei aici, pe Arrakis, n-ar fi deloc

pe placul Consiliului Naibilor. Ghildarii murdăresc până şi solul pe care-l ating.

— Nu ating nici un sol, trăiesc în cuve, replică Paul, fără a încerca să-şi ascundă iritarea.

— Naibii ar putea hotărî să se ocupe ei înşişi de această problemă, Domnia-Ta, insistă Korba şi, cum Paul îl privea ameninţător, adăugă: Sunt fremeni, Domnia-Ta. Ştim foarte bine că Ghilda i-a adus pe cei ce ne-au oprimat atâta amar de vreme. Şi n-am uitat aici cum ne-a şantajat ani în şir, silindu-ne să le dăm mirodenie ca să nu dezvăluie duşmanilor secretele noastre. Ghilda a stors de la noi...

— Ajunge! izbucni Paul. Crezi că *eu* am uitat?

Ca şi când abia atunci şi-ar fi dat seama de greutatea vorbelor sale, Korba bolborosi ceva neinteligibil, apoi îngăimă:

— Iertare, Domnia-Ta. N-am vrut să insinuez că nu ai fi fremen. Nu m-am...

— Vor trimite un Navigator, spuse Paul. Şi e puţin probabil ca un Navigator să se hazardeze într-un loc în care-ar putea detecta un pericol.

Irulan, simţind cum i se usucă dintr-o dată gura, de spaimă, întrebă:

— Ai... *văzut* sosirea unui Navigator pe Arrakis?

— Bineînţeles că nu am *văzut* sosirea unui Navigator pe Arrakis, răspunse Paul, imitându-i tonul. Dar pot să văd unde a fost un Navigator şi încotro se îndreaptă... N-au decât să-l trimită. Poate că-mi va fi de folos.

— Cum porunceşti, se învoi Stilgar.

Iar Irulan, ascunzându-şi un zâmbet îndărătul mâinii, gândi: *E adevărat, aşadar. Împăratul nostru nu-i poate vedea pe Navigatori. Se orbesc reciproc. Conspiraţia rămâne ascunsă.*

Încă o dată, începe drama.

Împăratul Paul Muad'Dib la urcarea sa
pe Tronul Leului

DE LA FEREASTRA sa ascunsă, Alia observa marea sală de recepţie în care îşi făcuse intrarea delegaţia Ghildei.

Lumina amiezii se revărsa din luminatoare, ca o ploaie argintie, incandescentă, pe mozaicul în ocru, verde şi albastru, reprezentând un peisaj mlăştinos. Ici şi colo, printre plantele acvatice, o pată de culoare evoca o pasăre sau un animal.

Pe această pardoseală-peisaj, trimişii Ghildei înaintau ca nişte vânători printr-o junglă stranie. Siluetele lor, în mantii negre, gri şi portocalii, înconjurau, într-o dezordine înşelătoare, cuva transparentă unde Navigatorul-Ambasador plutea în gazul lui portocaliu. Cuva aluneca pe un câmp degravitaţional, trasă de doi servitori înveşmântaţi în gri. Avansa încet, ca un bizar vapor paralelipipedic venind la acostare.

Chiar sub mica fereastră din spatele căreia Alia observa scena, Paul luase loc pe Tronul Leului. Purta noua coroană de ceremonie, cu emblema peştelui şi a pumnului, şi îmbrăcase somptuoasa mantie aurită, cu giuvaeruri, a afacerilor de stat. În jurul lui, o vagă reverberaţie irizată indica prezenţa unui scut personal. Două şiruri de gărzi se postaseră de-o parte şi de alta a podiumului pe care se afla tronul, la baza treptelor. Stilgar stătea în dreapta lui Paul, cu două trepte mai jos, înveşmântat într-o mantie albă cu centură galbenă.

În mod empatic, Alia simţi că Paul era cuprins de aceeaşi agitaţie ca şi ea în această clipă, deşi nimeni altcineva n-ar fi putut observa acest lucru. Privirea lui Paul era aţintită asupra unui personaj îmbrăcat într-o mantie portocalie, care păşea în dreapta suitei Ambasadorului, ca

o căpetenie militară. Cu excepţia ochilor metalici, inexpresivi, chipul său cu trăsături plate, părul negru şi cârlionţat, silueta — atât cât i se desluşea sub mantie —, mişcările... totul era familiar, totul părea să-i strige identitatea. Duncan Idaho. Nu putea fi el şi, totuşi, el era.

Pentru Alia, cu zestrea ei de amintiri absorbite încă de pe când se afla în uter, o decriptare *rihani* fu suficientă pentru a străpunge aparenţa, camuflajul. Paul însă, îşi spuse ea, îl vedea cu ochii unor amintiri personale, ai tinereţii şi ai recunoştinţei.

Era Duncan Idaho.

Alia se cutremură. Nu exista decât un singur răspuns: această fiinţă era un ghola tleilaxu, reconstituit din carnea moartă a originalului. Adevăratul Duncan Idaho murise pentru a-l salva pe Paul. Această făptură nu era decât un produs al cuvelor axolotl.

Ghola-ul avea mersul semeţ şi sigur al unui maestru spadasin. Se opri în clipa în care se opri şi cuva Ambasadorului, la vreo zece paşi de podium.

Modul de percepţie Bene Gesserit, de care nu putea face abstracţie, îi dezvălui Aliei neliniştea lui Paul. Ochii săi nu mai erau aţintiţi la personajul ivit din trecut. Ochii nu, dar întreaga sa fiinţă privea cu intensitate. Toţi muşchii săi erau pregătiţi să reacţioneze, când înclină din cap spre Ambasador şi rosti:

— Ni s-a spus că numele dumitale e Edric. Îţi urăm bun venit la curtea noastră şi nădăjduim că prezenţa dumitale aici va contribui la o mai bună înţelegere reciprocă.

— Navigatorul luă o atitudine de sibarit în mediul său portocaliu, îşi strecură o capsulă de melanj în gură, apoi se uită la Paul. Minusculul traducător care plutea pe o orbită la unul din colţurile cuvei reproduse un fel de tuse, apoi o voce răguşită, impersonală, se făcu auzită:

— Mă înclin în faţa Împăratului meu şi-l rog să primească scrisorile mele de acreditare, precum şi un modest dar.

Un asistent se apropie de Stilgar şi-i remise un rulou, pe care fremenul îl studie încruntat înainte de a-l întinde

lui Paul. Amândoi se întoarseră apoi spre ghola, care aştepta calm în faţa podiumului.

— Într-adevăr, Împăratul meu a ghicit care este darul, spuse Edric.

— Îţi acceptăm cu plăcere acreditările, zise Paul. Te rugăm să ne lămureşti în privinţa darului.

Edric se răsuci în cuvă, îndreptându-şi atenţia spre ghola.

— Omul acesta se numeşte Hayt, rosti el şi pronunţă numele literă cu literă. Conform investigatorilor noştri, povestea lui este dintre cele mai curioase. A fost ucis aici, pe Arrakis... o rană gravă la cap, care a necesitat luni întregi de regenerare. Corpul său a fost vândut Bene Tleilaxului, ca fiind cel al unui maestru spadasin, adept al Şcolii Ginaz. Atenţia noastră a fost atrasă de faptul că ar putea fi Duncan Idaho, slujitorul devotat al Familiei Voastre. L-am cumpărat, considerându-l un dar demn de un Împărat. (Edric îşi întoarse privirea spre Paul.) Nu-i Duncan Idaho, Sire?

Neîncrederea şi prudenţa făcură să şovăie glasul lui Paul:

— Seamănă cu Duncan Idaho.

Să fi văzut Paul altceva decât mine? se întrebă Alia. *Nu! E Duncan.*

Cel numit Hayt rămânea impasibil. Ochii săi de metal priveau drept înainte. Atitudinea sa era relaxată. Nu dădea nici un semn că ar fi conştient de faptul că făcea obiectul discuţiei.

— Informaţiile noastre cele mai sigure ne îndreptăţesc să credem că este Idaho, spuse Edric.

— Acum se numeşte Hayt, zise Paul. Curios nume.

— Sire, nu se poate ştii de ce sau cum atribuie nume cei de pe Tleilax. Oricum, ele pot fi schimbate. Numele tleilaxu are prea puţină importanţă.

O creatură tleilaxu, gândi Paul. *Aici e problema.* Bene Tleilaxul n-avea prea multe legături cu natura. În filozofia sa, binele şi răul aveau valori dintre cele mai stranii. Oare ce vor fi încorporat tleilaxu în carnea lui Idaho, intenţionat

sau în joacă?

Paul îi aruncă o privire lui Stilgar. Emoţia superstiţioasă a fremenului era vizibilă, la fel ca şi cea a gărzilor fremene aflate în sală. În mintea lui Stilgar se perinda, cu siguranţă, tot ce cunoştea despre practicile scabroase ale Ghildei, ale Bene Tleilaxului, şi ale creaturilor ghola.

Întorcându-se către ghola, Paul întrebă:

— Hayt... acesta este singurul tău nume?

Un zâmbet senin apăru pe faţa negricioasă a ghola-ului. Ochii metalici se ridicară, îl fixară pe Paul. Privirea rămânea însă lipsită de orice expresie, mecanică.

— Aşa mi se spune, Domnia-Ta: Hayt.

În ascunzătoarea ei, Alia avu un tremur. Era exact vocea lui Idaho. Atât de exact, încât fiecare din celulele ei reacţionase la percepţia timbrului.

— Cu voia Domniei-Tale, adăugă ghola-ul, trebuie să mărturisesc că-mi face plăcere să-ţi aud glasul. Bene Tleilaxul consideră asta un semn că l-am mai auzit... înainte.

— Dar tu nu eşti sigur, spuse Paul.

— Nu ştiu nimic despre trecutul meu, Domnia-Ta. Mi s-a explicat că nu pot rămâne cu amintiri despre existenţa mea anterioară. Tot ce subzistă este configuraţia genetică. Există însă unghere ce pot corespunde unor lucruri odinioară familiare, voci, locuri, mâncăruri, feţe, sunete, acţiuni... o sabie în mâna mea, comenzile unui topter...

Observând încordarea cu care-i privea Navigatorul, Paul întrebă:

— Eşti conştient că persoana ta constituie un dar?

— Mi s-a explicat, Domnia-Ta.

Paul se rezemă de spătar şi-şi lăsă mâinile pe braţele tronului.

Ce datorez eu cărnii lui Duncan? se întrebă. *Duncan a murit, salvându-mi viaţa. Dar această creatură nu este Duncan. Este un ghola.* Totuşi, acest corp şi această minte îl învăţaseră să piloteze un topter, astfel încât să aibă impresia că aripile aparatului pornesc chiar din umerii săi.

Şi nu putea să ridice o sabie, fără să-şi amintească lecţiile dure ale lui Duncan. Un ghola. O carne plină de false impresii, care puteau induce oricând în eroare. Asociaţiile cu evenimentele din trecut n-aveau cum să nu persiste. *Duncan Idaho.* Nu tocmai o mască părea să poarte acest ghola, ci mai degrabă un fel de voal, o deghizare a personalităţii, diferită de ceea ce tleilaxu vor fi putut să disimuleze în fiinţa lui.

— În ce fel ne-ai putea sluji? întrebă Paul.

— În orice fel doreşte Domnia-Ta şi pe măsura capacităţilor mele.

Alia fu frapată de atitudinea docilă a ghola-ului. Nu era nimic prefăcut. Ceva total inocent răzbătea din făptura acestui nou Duncan Idaho. Vechiul Idaho fusese realist, fatalist. Ghola-ul nu vădea nimic de acest fel. Ca şi când carnea îi fusese complet curăţată. Era o suprafaţă nouă, imaculată, pe care tleilaxu scriseseră... ce?

Îşi dădu seama, în clipa aceea, de pericolele pe care le putea ascunde acest dar. Ghola-ul era o creaţie tleilaxu. Tleilaxu dădeau dovadă de o stupefiantă lipsă de inhibiţii în tot ce creau. Acţiunile lor erau adesea călăuzite doar de o curiozitate fără limite. Pretindeau că pot construi *orice* pornind de la un material uman brut adecvat, diavoli sau sfinţi. Vindeau mentaţi-ucigaşi. Reuşiseră să obţină un medic asasin care nu era aservit inhibiţiilor Şcolii Suk ce interziceau vătămarea unei fiinţe umane. La comandă, puteau să furnizeze slugi devotate, jucării erotice pentru toate gusturile, soldaţi, generali, filozofi şi, ocazional, chiar şi câte un moralist.

Paul se uită spre Edric şi întrebă:

— De ce pregătire a beneficiat acest dar?

— Cu voia Domniei-Tale, răspunse Edric, tleilaxu au găsit de cuviinţă să facă din acest ghola un mentat şi un filozof zensunnit, gândind că, astfel, îi vor spori şi mai mult iscusinţa în mânuirea săbiei.

— Şi-au izbutit?

— Nu ştiu, Domnia-Ta.

Paul chibzui asupra acestui răspuns. Simţul adevărului

îi spunea că Edric credea sincer că ghola-ul era Idaho. Dar mai era şi altceva. Apele Timpului, prin care se deplasa Navigatorul, sugerau primejdii nedezvăluite. *Hayt.* Numele tleilaxu avea o rezonanţă periculoasă. Paul se simţi îndemnat să refuze darul. În acelaşi moment însă ştiu că nu putea lua această hotărâre. Carnea aceasta avea nişte drepturi asupra Casei Atreides — lucru pe care inamicul îl cunoştea prea bine.

— Un filozof zensunnit, rosti gânditor Paul, întorcându-şi din nou privirea spre ghola. Ai cugetat asupra rolului şi motivaţiile tale?

— Am, faţă de condiţia mea, o atitudine de smerenie, Sire. Mintea mi-a fost curăţată de toate imperativele trecutului meu de om.

— Cum ai prefera să te numim? Hayt sau Duncan Idaho?

— Domnia-Ta poate să mă numească după cum i-e voia, căci nu sunt un nume.

— Dar nu-ţi face plăcere numele Duncan Idaho?

— Cred că acesta a fost numele meu, Sire. Pare să-şi aibă încă locul în mine. Totuşi..., trezeşte şi rezonanţe curioase. Un nume, cred, va fi comportând şi destule lucruri neplăcute, pe lângă cele plăcute.

— Şi care este, pentru tine, cel mai plăcut lucru?

În mod neaşteptat, ghola-ul râse, apoi răspunse:

— Să descopăr, la alţii, semne care-mi dezvăluie cine am fost.

— Desluşeşti asemenea semne aici?

— O, da, Domnia-Ta. Omul de colo, Stilgar, se frământă între suspiciune şi admiraţie. Era prieten cu cel care-am fost, dar, acum, această carne de ghola îi repugnă. Şi Domnia-Ta, Sire, l-ai admirat pe cel ce am fost... şi i-ai acordat toată încrederea.

— O minte curăţată, zise Paul. Cum ar putea o minte curăţată să ne facă legământ de credinţă?

— Legământ, Domnia-Ta? Mintea curăţată ia decizii în prezenţa unor necunoscute, fără cauză şi efect. E acesta un legământ?

Paul se încruntă. Era un răspuns Zensunni. Subtil, criptic, întemeiat pe un crez conform căruia activitatea mentală nu putea să aibă o funcţie obiectivă. *Fără cauză şi efect!* Concepte ca acesta descumpăneau cugetul. *Necunoscute?* Necunoscutele erau prezente în orice decizie. Existau chiar şi în viziunile preştiente.

— Ai prefera să-ţi spunem Duncan Idaho? întrebă Paul.

— Trăim în funcţie de deosebirile dintre noi, Sire. Alege-mi Domnia-Ta numele.

— Atunci, să rămână cel pe care ţi l-au dat tleilaxu, hotărî Paul. Hayt — un nume care îndeamnă la prudenţă.

Hayt se înclină şi făcu un pas înapoi.

Cum de şi-a dat seama că întrevederea s-a încheiat? se întrebă Alia. *Eu ştiu asta fiindcă-mi cunosc fratele. Dar n-a existat nici un semn care i-ar fi putut da de înţeles acest lucru, unui străin. S-o fi ştiut acel Duncan Idaho care se află înlăuntrul lui Hayt?*

Paul se întoarse către Ambasador.

— Am rezervat o reşedinţă pentru Ambasadă. Ne va face plăcere să avem o întrevedere privată cu dumneata de îndată ce ne va fi cu putinţă. Te vom convoca noi. Îţi aducem, totuşi, la cunoştinţă, înainte de a te informa surse neavenite, că o Cucernică Maică Bene Gesserit, Gaius Helen Mohiam, a fost ridicată de la bordul transspaţialului, care a adus delegaţia Ghildei. Arestarea s-a făcut la ordinul nostru. Prezenţa ei la bordul acestei nave va constitui unul dintre subiectele discuţiilor pe care le vom purta.

Cu un gest al mâinii, Paul îi aduse la cunoştinţă Navigatorului că întrevederea luase sfârşit.

— Hayt, adăugă el, rămâi pe loc.

Servitorii Ambasadorului se întoarseră şi începură să remorcheze cuva spre ieşirea din sală. Edric deveni mişcare portocalie în gaz portocaliu — ochi, o gură, membre unduind leneş. Paul îl urmări cu privirea până când ultimul membru al delegaţiei părăsi încăperea şi uşile înalte se închiseră.

Am făcut-o, gândi el. *Am acceptat ghola-ul.* Creatura

tleilaxu era, fără doar şi poate, o momeală, după cum era, probabil, şi bătrâna vrăjitoare, Cucernica Maică. Dar venise timpul... timpul redutabililor taroţi pe care-i întrevăzuse într-una dintre primele viziuni. Blestemaţii de taroţi, care tulburau apele Timpului până într-atât, încât preştientul cel mai clarvăzător nu mai putea să întrevadă la mai mult de o oră în viitor. Dar nu rareori, îşi spuse, peştele fură momeala şi-i scapă pescarului. Iar taroţii îi puteau fi favorabili la fel de bine pe cât îi erau potrivnici. Ceea ce nu putea vedea el, nu putea fi văzut nici de alţii.

Ghola-ul aştepta nemişcat, cu capul înclinat într-o parte.

Stilgar urcă treptele podiumului, ascunzându-l vederii lui Paul. În chakobsa, graiul de vânătoare din vremurile trecute ale sietchului, fremenul spuse:

— Sire, creatura aia din cuvă mi-a dat fiori... Însă acest *dar!...*. Alungă-l, Sire!

— Nu pot, răspunse Paul în aceeaşi limbă.

— Idaho e mort, sire! Creatura asta nu e Idaho. Lasă-mă să-i iau apa...

— Ghola-ul e problema mea, Stil. Problema ta este prizoniera noastră. Cucernica Maică va trebui să fie păzită cu străşnicie de oamenii pe care i-am învăţat cum să reziste la artificiile Glasului.

— Toate astea nu-mi plac, Sire.

— Voi fi prudent, Stil. Vezi să fii şi tu.

— Prea bine, Sire.

Stilgar coborî de pe podium, trecu pe lângă Hayt, adulmecându-l, şi părăsi sala.

Răul se cunoaşte după miros, gândi Paul. Stilgar înfipsese steagul verde şi alb al Atreizilor pe cel puţin zece lumi, dar rămăsese acelaşi fremen superstiţios, impermeabil la orice sofisticare.

Paul se uită cu atenţie la ghola. Darul Ghildei...

— Duncan, Duncan, murmură el, ce ţi-au făcut?

— Mi-au dat viaţă, Domnia-Ta, spuse Hayt.

— Dar în ce scop te-au format şi ni te-au oferit? întrebă Paul.

Hayt strânse din buze, apoi răspunse:

— Ca să te distrug.

Sinceritatea răspunsului îl surprindea pe Paul. Dar un mentat zensunnit nici nu s-ar fi putut exprima altfel. Chiar dacă era ghola, un mentat nu putea rosti decât adevărul, mai ales când acest adevăr pornea din seninătatea interioară a zensunnitului. Paul avea în faţa lui un calculator uman, ale cărui minte şi sistem nervos puteau să îndeplinească funcţiile complexe îndeplinite odinioară de mecanismele mai apoi prohibite şi renegate de omenire. Mentat şi zensunnit îndemna o dublă garanţie a onestităţii... dacă nu cumva tleilaxu inseraseră ceva şi mai straniu în acest ghola.

Pentru ce, de pildă, îl înzestraseră cu ochi mecanici? Tleilaxu pretindeau, fireşte, că ochii de metal sunt superiori celor adevăraţi. Dar, în acest caz, era de mirare că nu recurgeau ei înşişi la asemenea ochi.

Paul aruncă o privire în direcţia ferestruicii de observaţie a Aliei. În clipa aceasta ar fi dorit-o pe sora sa alături de el, cu poveţele ei neîmpovărate de sentimentul responsabilităţii şi al datoriei.

Îşi strămută atenţia la ghola. Nu era un dar oarecare. Dădea răspunsuri cinstite la întrebări periculoase.

N-are nici o importanţă că-l ştiu a fi o armă menită să mă lovească, îşi spuse.

— Ce-ar trebui să fac pentru a mă apăra? întrebă, renunţând la pluralul majestăţii, ca şi când i-ar fi adresat întrebarea lui Duncan Idaho.

— Să mă alungi, Domnia-Ta.

Paul clătină din cap.

— Cum înţelegi să mă distrugi?

Hayt se uită la gărzile care se apropiaseră de podium după plecarea lui Stilgar. Se întoarse, îşi plimbă privirea prin sală, apoi îşi aţinti din nou ochii metalici asupra lui Paul şi dădu din cap.

— Locul acesta-i potrivit pentru cineva care vrea să stea departe de oameni, spuse el. E un loc care te duce cu gândul la o asemenea putere, încât nu-l poţi privi cu

seninătate decât amintindu-ţi că orice lucru e limitat. Puterile profetice ale Domniei-Tale te-au îndreptat spre acest loc?

Paul ciocăni cu vârfurile degetelor pe braţele tronului. Mentatul căuta informaţii, dar întrebarea lui îl tulburase.

— Mă aflu aici în urma unor decizii ferme... şi nu neapărat datorită celorlalte... facultăţi ale mele.

— Decizii ferme... Ele călesc viaţa unui om. Un metal nobil poate fi decălit încălzindu-l, apoi lăsându-l să se răcească încet, fără a-l scufunda în apă.

— Încerci să-mi abaţi atenţia cu sporovăieli zensunnite?

— Filozofia Zensunni, Sire, explorează alte căi decât cele ale diversiunii şi-ale spectacolului.

Paul îşi umezi buzele, inspiră adânc şi-şi ordonă gândurile conform echilibrului mentatic. Toate răspunsurile erau negative. Cei care-i oferiseră darul nu se aşteptau să facă o pasiune pentru ghola, neglijându-şi celelalte îndatoriri. Nu, nu despre asta era vorba. Dar de ce un mentat zensunnit? Filozofie... parabole... contemplaţie... căutare interioară... Îşi dădu seama de sărăcia datelor de care dispunea.

— Avem amândoi nevoie de mai multe informaţii, murmură el.

— Informaţiile necesare unui mentat nu se depun pe el ca polenul pe-o mantie când treci printr-un câmp cu flori, spuse Hayt. Trebuie să alegi cu grijă fiecare grăunte şi să-l examinezi cu lupa.

— Va trebui să mă înveţi şi pe mine retorica asta Zensunni, spuse Paul.

Ochii metalici avură o scânteiere, apoi Hayt zise:

— Domnia-Ta, poate că tocmai asta se urmăreşte.

Ca să-mi slăbească voinţa cu vorbe şi idei? se întrebă Paul.

— Abia când devin acţiuni trebuie să te temi de idei, spuse.

— Alungă-mă, Sire! rosti Hayt şi în vocea lui răzbătu grija lui Duncan Idaho pentru „Domnişorul” de odinioară.

Paul se simţi prins în capcana acestei voci. Nu putea să

alunge vocea aceasta, chiar dacă aparţinea unui ghola.

— Vei rămâne, hotărî el, şi vom fi, amândoi, foarte atenţi.

Hayt se înclină supus.

Paul îşi înălţă privirea spre mica fereastră în spatele căreia se afla sora sa, rugând-o din ochi să-l despovărează de acest dar şi să-i afle secretul. Ghola erau strigoi de speriat copiii. Nici măcar nu-i trecuse prin cap că va cunoaşte vreunul. Pentru a-l cunoaşte pe acesta, trebuia să-şi depăşească sentimentul de compasiune... Şi nu era sigur că va fi în stare. *Duncan... Duncan...* Unde era Idaho în această carne pe potriva trupului său? Nu, nu era carne... era un giulgiu sub formă de carne! Adevăratul Idaho rămăsese mort pe vecie în străfundurile unei caverne arrakiene. Doar fantoma lui privea acum prin ochii de metal ai ghola-ului. Două fiinţe sălăşluiau la un loc în această carne înviată din morţi. Iar una dintre ele era o ameninţare ale cărei natură şi putere se ascundeau îndărătul unor văluri fără asemuire.

Închizând ochii, Paul lăsă viziuni vechi să i se cearnă în conştiinţă, simţind esenţele dragostei şi ale urii învolburându-se într-o mare zbuciumată din care nici o stâncă, nici un recif nu se înălţau deasupra haosului. Nu exista nici un loc din care să poţi cuprinde cu privirea tumultul.

De ce nu mi l-a înfăţişat nici o viziune pe acest nou Duncan Idaho? se întrebă. *Ce ar putea împiedica un oracol să vadă în Timp? Alte oracole, de bună seamă.*

Deschise ochii şi întrebă:

— Hayt, ai darul precogniţiei?

— Nu, Domnia-Ta.

Vocea avea accentul sincerităţii. Fireşte, era posibil ca ghola-ul să-şi ignore această abilitate. Dar asta i-ar fi distorsionat funcţiile de mentat... Ce ascundeau toate acestea?

Vechile viziuni îl năpădiră iarăşi pe Paul. Trebuia să opteze pentru calea cumplită? Deformaţiile Timpului păreau să-l indice pe ghola în acel viitor hidos. Era

condamnat la acea cale, indiferent ce-ar fi făcut?

Retrage-te... retrage-te... retrage-te. Gândul îi răsuna ca un dangăt de clopot în minte.

Sus, Alia stătea cu bărbia sprijinită în mâna stângă, fără a-şi lua privirea de la ghola. Hayt exercita asupra ei o atracţie magnetică. Readucându-l la viaţă, tleilaxu îi redaseră tinereţea — o pulsaţie, o inocenţă care o atrăgeau. Înţelesese rugămintea mută pe care i-o adresase Paul. Când oracolele se dovedesc neputincioase, eşti nevoit să recurgi la spioni şi la puterile fizice. O uimea, totuşi, dorinţa ei de a se preta la această provocare. Mai mult, simţea că dorea să se apropie de acest om nou, poate chiar să-l atingă.

E la fel de periculos pentru mine ca şi pentru Paul, gândi.

Adevărul suferă dacă-i analizat prea mult

Vechi proverb fremen

— CUCERNICĂ MAICĂ, mă cutremur să te întâlnesc în asemenea circumstanţe, spuse Irulan.

Stătea în pragul celulei, observând interiorul după tipicul Bene Gesserit. Era un cub cu latura de trei metri, care fusese tăiat cu laserul în roca brună de sub Citadela lui Paul. Mobilierul era alcătuit dintr-un singur scaun de nuiele, pe care şedea Cucernica Maică Gaius Helen Mohiam, o saltea cu o pătură cafenie, peste care erau etalate cartonaşe din noul Tarot al Dunei, un robinet cu apometru, deasupra unui vas de reciclare, şi un closet fremen prevăzut cu izolaţii de etanşare. Totul era promiscuu, rudimentar. Patru licuriglobluri zăbrelite în colţurile tavanului difuzau o lumină galbenă.

— I-ai dat de veste Doamnei Jessica? întrebă Cucernica Maică.

— Bineînţeles, dar nu cred că va ridica un deget împotriva fiului ei, răspunse Irulan.

Privi taroţii. Cărţile arătau că atotputernicii erau surzi la rugăminţi. Cartea Marelui Vierme se afla lângă cea a Nisipurilor Pustii. Se recomandă răbdare.... *era nevoie de taroţi ca să ştii asta?*

Afară, un gardian le supraveghea prin ferestruica de metasticlă a uşii. Irulan nu se îndoia că întrevederea era urmărită şi de alţii, cu alte mijloace. Reflectase îndelung înainte de a se încumeta să vină în acest loc. Dar neimplicarea comporta alte pericole.

Înaintea venirii lui Irulan, Cucernica Maică nu-şi întrerupsese meditaţia *prajna* decât pentru a consulta, când şi când, taroţii. Deşi avea presimţirea că nu va mai părăsi vie Arrakisul, izbutise, în felul acesta, să dobândească un oarecare calm. Oricât de limitate ar fi

fost puterile ei profetice, apele tulburi nu erau decât ape tulburi. Şi, oricum, îi rămânea Litania împotriva Fricii. Mai avea încă de evaluat importanţa exactă a acţiunilor care o aduseseră în această celulă. Bănuieli sumbre i se vălureau în minte (iar taroţii păreau să le confirme). Era cu putinţă ca Ghilda să fi pus totul la cale?

Un Qizara în mantie galbenă, cu capul ras pentru portul turbanului, o aşteptase pe puntea de recepţie a transspaţialului. Avea faţa rotundă, cu pielea tăbăcită de soarele şi vântul Arrakisului, şi ochi mici, complet albaştri. Un steward slugarnic tocmai îi turna într-o cană cafea de mirodenie. Qizara-ul ridicase capul, o privise o clipă, apoi lăsase jos cana.

— Eşti Cucernica Maică Gaius Helen Mohiam?

Repetând aceste cuvinte în gând, retrăi dintr-o dată întreaga scenă.

O tresărire de spaimă făcuse să i se contracte gâtlejul. Cum de aflase acest zbir imperial de prezenţa ei la bordul transspaţialului?

— Ni s-a adus la cunoştinţă că te afli pe navă, spuse Qizara-ul. Ai uitat că ţi s-a interzis să mai pui vreodată piciorul pe solul sfintei planete?

— Nu sunt pe solul Arrakisului, replică ea. Mă aflu la bordul unui transspaţial al Ghildei, în spaţiul liber.

— Nu există spaţiu liber.

Percepu clar, în tonul lui, amestecul de ură şi suspiciune.

— Muad'Dib domneşte pretutindeni, adăugă el.

— Destinaţia mea nu e Arrakisul.

— Destinaţia tuturor e Arrakisul, spuse Qizara-ul.

O clipă, ea se temu că se va apuca să-i recite itinerarul mistic al pelerinilor. Transspaţialul adusese câteva mii.

Dar Qizara-ul scoase din interiorul mantiei o amuletă de aur, o sărută, o duse mai întâi la frunte, apoi şi-o lipi de urechea dreaptă, părând să asculte. Brusc, vârî amuleta în mantie.

— Ţi se ordonă să-ţi strângi bagajele şi să mă însoţeşti la sol.

— Dar n-am nici o treabă aici!

În momentul acela avu bănuiala că Ghilda trădase... sau că era victima unei manevre datorate puterilor secrete ale Împăratului sau ale surorii sale. Poate că Navigatorul nu fusese în stare să ascundă vederii lui Muad'Dib conspiraţia. Iar Alia, Monstruozitatea, poseda toate facultăţile unei Cucernice Maici Bene Gesserit. Cine putea cunoaşte rezultatul unirii acestor puteri cu ale fratelui ei?

— În clipa asta! se răsti Qizara-ul.

Totul, în ea, se opunea unui nou contact cu această blestemată planetă a nisipurilor. Această planetă, unde Doamna Jessica îndrăznise să se întoarcă împotriva Comunităţii Surorilor. Această planetă, unde Bene Gesseritul îl pierduse pe Paul Atreides, Kwisatz Haderachul, produsul final al nenumăratelor generaţii de selecţie genetică.

În clipa asta, se văzu nevoită să încuviinţeze.

— Fără zăbavă! Insistă Qizarar-ul. Când porunceşte Împăratul, toţi supuşii trebuie să-i dea ascultare.

Aşadar, ordinul fusese dat chiar de Paul!

Se gândi să adreseze un protest Navigatorului-Comandant al transspaţialului, dar îşi dădu seama de inutilitatea acestui demers. Ce putea face Ghilda?

— Împăratul, spuse ea, m-a ameninţat cu moartea dacă voi mai pune vreodată piciorul pe Dune. Ai spus-o şi dumneata. Obligându-mă să debarc, mă condamni.

— Destul cu vorba! porunci Qizara-ul. Aşa a fost sorocit.

Asta era interpretarea pe care-o dădeau totdeauna poruncilor Împăratului, îşi aminti ea. *Sorocire!* Conducătorul sanctificat, a cărui privire putea scruta viitorul, vorbise. Ce trebuia să se întâmple avea să se întâmple. El *văzuse...*

Şi, cu senzaţia exasperantă că fusese prinsă într-o pânză de păianjen pe care-o urzise chiar ea, trebuise să se supună.

Iar pânza de păianjen se concretizase în această celulă,

unde Irulan venise s-o viziteze. Observă că Prinţesa părea să fi îmbătrânit întrucâtva de la întâlnirea pe Wallach. Grijile îi adăugaseră câteva riduri mărunte la colţurile ochilor. Ei bine... era timpul să verifice dacă această Soră Bene Gesserit avea de gând să-şi respecte jurămintele.

— Am avut ocazia să locuiesc în condiţii şi mai mizere, spuse, ridicând mâinile şi mişcându-şi degetele, ca şi când ar fi fost agitată. Vii din partea Împăratului?

Irulan interpretă imediat mesajul degetelor şi-i dădu răspuns pe aceeaşi cale, în timp ce spunea:

— Nu... Am venit de îndată ce-am auzit că te afli aici.

— Nu crezi că Împăratul se va mânia? întrebă Cucernica Maică.

Şi, din nou, degetele ei se mişcară: grăbite, imperative, anxioase.

— Să se mânie! Ţi-am fost elevă, ca şi mama sa. Crede că-ţi voi întoarce spatele, ca ea?

Şi degetele lui Irulan schiţară scuze, rugăminţi.

Cucernica Maică oftă. Aparent, nu era decât oftatul unei prizoniere care-şi deplângea soarta, dar de fapt era un comentariu la răspunsul lui Irulan. Nu putea fi nici o speranţă ca preţioasa configuraţie genetică a Împăratului Atreides să fie păstrată prin intermediul acestui instrument. În pofida frumuseţii sale, Prinţesa era deficitară. În trupul care exercita atâta atracţie sexuală trăia o scorpie plângăreaţă, care punea mai mult preţ pe vorbe decât pe acţiuni. Totuşi, Irulan rămânea o Bene Gesserit, iar Surorile aveau în rezervă anumite tehnici care le permiteau să se asigure că şi cei mai slabi vectori ai Comunităţii vor fi în măsură să-şi îndeplinească funcţiile.

Sub camuflajul unei discuţii despre condiţiile de detenţie — o saltea mai moale, hrană mai bună —, Cucernica Maică puse la lucru întregul arsenal al persuasiunii Bene Gesserit şi-şi transmise ordinele: trebuia explorată posibilitatea unei încrucişări între frate şi soră. Irulan fu cât pe ce să leşine.

— Trebuie să mi se lase şi mie o şansă! pledară

degetele ei.

— Ai avut-o! veni răspunsul Cucernicei Maici.

Şi bătrâna trecu la precizarea instrucţiunilor. Era vreodată Împăratul mânios pe concubina sa? Puterile sale făceau din el, cu siguranţă, o fiinţă singuratecă. Cui i se putea adresa în nădejdea de a fi înţeles? Surorii sale, fireşte. Era la fel de însingurată ca şi el. Această situaţie trebuia exploatată. Trebuiau create cât mai multe prilejuri pentru a-i apropia unul de altul. Trebuiau aranjate întâlniri intime. De asemenea, trebuia examinată posibilitatea eliminării concubinei. Durerea făcea să dispară barierele convenţionale.

Irulan protestă. Dacă Chani era ucisă, bănuielile aveau să cadă, în mod inevitabil, asupra Prinţesei Consoarte. În plus, mai erau şi alte probleme. Chani trecuse de curând la un vechi regim alimentar fremen, presupus a favoriza fertilitatea, iar asta elimina orice posibilitate de a-i mai administra substanţele anticoncepţionale. Suprimarea contraceptivelor avea s-o facă pe Chani şi mai fertilă.

Cucernica Maică abia reuşi să-şi ascundă furia provocată de această veste, în timp ce degetele ei formulau noi întrebări. Pentru ce Irulan nu-i comunicase acest lucru încă de la începutul întrevederii? Cum putea Irulan să dea dovadă de atâta stupiditate? Dacă Chani concepea şi dădea naştere unui fiu, Împăratul avea să-l declare moştenitor!

Din nou, Irulan protestă: cunoştea foarte bine pericolele, dar se putea ca genele să nu fie iremediabil pierdute.

Altă afurisită de stupiditate! izbucni Cucernica Maică. De unde puteau şti ce factori inhibitori sau ce derivaţii genetice putea introduce Chani din cauza originii ei fremene? Comunitatea avea nevoie numai de linia pură! Pe de altă parte, un moştenitor ar fi reînviat ambiţiile lui Paul, l-ar fi împins la noi iniţiative de consolidare a Imperiului. Nu, conspiraţia nu putea îngădui să se ajungă la o asemenea stare de lucruri.

Irulan, încercând să se apere, vru să ştie cum ar fi

putut-o împiedica pe Chani să încerce acel regim fremen.

Dar Cucernica Maică nu era dispusă să dea dovadă de indulgenţă. Îi transmise lui Irulan instrucţiuni precise asupra modului în care trebuia înfruntată această nouă ameninţare. Dacă Chani reuşea să rămână însărcinată, trebuia să i se introducă un abortiv în mâncare sau în băutură. Dacă nu era cu putinţă, nu mai rămânea decât să fie asasinată. În nici un caz nu trebuia lăsată să dea naştere unui moştenitor al tronului.

Irulan obiectă că administrarea unui abortiv ar fi fost la fel de periculoasă ca un atac deschis contra concubinei. Tremura numai la gândul de-a încerca s-o ucidă pe Chani.

Irulan dădea înapoi din cauza pericolului? întrebă Cucernica Maică, şi degetele ei exprimară cel mai profund dispreţ.

Furioasă, Irulan replică prin semne că era conştientă de valoarea ei ca agent în casa regală. Erau conspiratorii dispuşi să piardă un agent atât de preţios? Erau dispuşi să renunţe la ea? Cum sperau, în acest caz, să-l mai poată supraveghea îndeaproape pe Împărat? Sau reuşiseră să infiltreze un alt agent în Citadelă? Asta era? Aveau de gând să se servească de ea în disperare de cauză şi pentru ultima oară?

Într-un război, valorile îşi schimbă raporturile, răspunse Cucernica Maică. Cel mai mare pericol era asigurarea continuităţii Casei Atreides printr-o dinastie. Comunitatea Surorilor nu putea să-şi asume un asemenea risc. Pericolul ar fi vizat nu numai schema genetică Atreides, ci şi Bene Gesseritul, ale cărui programe ar fi suferit secole de dezordine dacă Paul era lăsat să-şi menţină familia pe tron.

Irulan înţelegea argumentul, dar nu putea alunga gândul că se luase deja hotărârea de a o sacrifica pe Prinţesa Consoartă pentru o cauză superioară. Nu cumva erau lucruri pe care nu le ştia despre ghola? tatonă ea.

Cucernica Maică o întrebă dacă credea că Surorile erau proaste. Refuzaseră ele vreodată să-i dezvăluie lui Irulan tot ce *trebuia* să ştie?

Nu era un răspuns, desigur, ci mărturisirea unei disimulări, îşi dădu seama Irulan. Cucernica Maică îi dădea de înţeles că nu putea să-i spună mai mult decât era nevoie să ştie.

Dar cum puteau avea certitudinea că ghola-ul era capabil să-l distrugă pe Împărat? întrebă Irulan.

La fel de bine ar fi putut să întrebe dacă melanjul era capabil de distrugere, veni răspunsul Cucernicei Maici.

Era o mustrare cu un mesaj subtil, pricepu Irulan. „Biciul-care-dă-lecţii” Bene Gesserit îi arăta că ar fi trebuit să înţeleagă de mult asemănarea dintre mirodenie şi ghola. Melanjul avea o valoare, dar şi un preţ: obişnuinţa. Prelungea viaţa cu anii — cu zecile de ani pentru unii —, însă nu era decât un alt mod de-a muri.

Ghola-ul avea o valoare mortală.

Mijlocul cel mai sigur pentru a împiedica o naştere nedorită, reveni la atac Cucernica Maică, era uciderea presupusei mame înaintea concepţiei.

Fireşte, gândi Irulan. *Dacă te-ai decis să cheltuieşti o anumită sumă, încerci să obţii cât se poate mai mult.*

Ochii Cucernicei Maici, întunecaţi de reflexul albastru al dependenţei de mirodenie, o fixară pe Irulan, măsurând, aşteptând, observând amănunte.

Citeşte în mine ca într-o carte, îşi spuse Irulan, tulburată. *Ea m-a educat şi a putut să mă observe tot timpul. Ştie că mi-am dat seama ce fel de decizie s-a luat. Acum nu mă observă decât pentru a vedea cum am să reacţionez. Ei bine, ca o Prinţesă şi o Bene Gesserit!*

Izbuti să arboreze un zâmbet, îşi îndreptă spatele şi recită în gând primele cuvinte ale Litaniei împotriva Fricii:

„Să nu mă tem. Frica ucide mintea. Frica este moartea măruntă, purtătoarea desfiinţării totale. Voi înfrunta frica...”

Regăsindu-şi calmul, gândi: *Fie. Să mă sacrifice. Le voi arăta care-i valoarea unei Prinţese. Poate că le voi oferi mai mult decât se aşteaptă.*

Schimbară încă două-trei fraze banale, pentru a da un sfârşit normal conversaţiei, apoi Irulan părăsi celula.

După plecarea ei, Cucernica Maică se apleacă din nou asupra taroţilor, reaşezând cărţile după Schema Focului. Obţinu imediat Kwisatz Haderachul Marelui Arcan cuplat cu Optul Navelor: sibila orbită şi trădată. Cărţi defavorabile, care prevesteau iniţiative neaşteptate din partea duşmanilor.

Lăsă cărţile şi, agitată, îşi reluă locul pe scaun, întrebându-se dacă mai era încă posibil ca Irulan să-i distrugă.

Pentru fremeni, ea reprezintă Figura Pământului, o semizeiţă al cărei rol este de a proteja treburile de efectele violenţei. Ea este Cucernica Maică a tuturor Cucernicelor Maici fremene. Pentru pelerinii care vin la ea ca să le redea virilitatea sau fecunditatea, ea reprezintă şi o putere antimentat, dovedind că „analiticul” are limite. Ea întruchipează tensiunea supremă, este fecioara-prostituată, sarcastică, vulgară, crudă, ale cărei capricii sunt la fel de devastatoare ca o furtună Coriolis.

Sfânta Alia a Cuţitului,
conform **Raportului Irulan**

CA O SANTINELĂ drapată în negru, Alia stătea nemişcată pe platforma sudică a templului ei. Altarul Oracolului, pe care fremenii din cohortele lui Paul îl construiseră lângă unul dintre zidurile Citadelei.

Alia ura acest aspect al vieţii sale, dar ştia că nu putea abandona templul fără a provoca distrugerea tuturor. Din zi în zi, pelerinii erau tot mai numeroşi. Blestemaţi pelerini! Se îngrămădeau în faţa portalului inferior, laolaltă cu tot felul de negustori, vrăjitori de duzină, ghicitori şi prezicători, care se chinuiau să-i imite pe Paul Muad’Dib şi pe sora sa.

Pachetele roşii şi verzi conţinând cărţile de joc ale Tarotului Dunei constituiau, observă Alia, marfa de predilecţie oferită de vânzătorii ambulanţi. Problema Tarotului continua s-o intrige. Cine introdusese jocul pe piaţa Arrakisului? Pentru ce deveniseră taroţii atât de populari la timpul acesta şi în locul acesta? Ca să tulbure Timpul? Dependenţa de mirodenie conferea o oarecare sensibilitate la premoniţie. Predispoziţia fremenilor pentru fenomenele stranii era de notorietate. Putea fi considerat

întâmplător faptul că mulţi dintre ei se îndeletniceau, pe ici pe colo, cu divinaţia şi cu interpretarea feluritelor semne? Alia hotărî să caute răspuns la toate acestea cu primul prilej.

Dinspre sud-est venea o adiere de vânt, un suflu atenuat de bariera stâncoasă a Scutului de Piatră, care se întrezărea ca o linie portocalie în pâclă de praf fin luminat de soarele ce se apropia de asfinţit. Era un vânt cald, aproape fierbinte în obrajii Aliei, un vânt care o făcea să-i fie dor de nisipuri, de siguranţa spaţiilor deschise.

Ultimii credincioşi coborau acum imensele trepte de piatră verde dinspre portalul inferior. Grupuri mici se opreau, pe alocuri, în faţa tarabelor cu suveniruri şi amulete sfinte. Câţiva pelerini zăboveau să mai consulte câte un vrăjitor mărunt. Cu toţii — pelerini, suplicanţi, gură-cască, fremeni, negustori — formau un şuvoi unduitor ce se prelingea spre marea alee străjuită de palmieri care ducea în centrul oraşului.

Alia îi recunoştea cu uşurinţă pe fremeni după expresia încremenită, de veneraţie superstiţioasă, a feţei şi după felul aproape sălbatic în care se ţineau departe de ceilalţi. Pentru ea, fremenii erau, deopotrivă, o forţă şi o ameninţare. Continuau să captureze viermii uriaşi ai nisipurilor, pentru transport, pentru distracţie şi pentru sacrificiu. Erau ostili pelerinilor de pe alte lumi, îi tolerau cu greu pe orăşenii din grabene şi doline, urcau cinismul pe care-l percepeau la vânzătorii ambulanţi. Nimeni, nici măcar în mulţimea care viermuia împrejurul templului, nu s-ar fi încumetat să provoace un fremen. Deşi nu se semnalaseră niciodată încăierări cu cuţite în preajma Locurilor Sfinte, nu rareori se descopereau cadavre... mai târziu.

Praful ridicat de nenumăratele picioare avea un iz de cremene, care spori dorul Aliei de întinderile nesfârşite ale bledului. Simţul trecutului părea să fi fost redeşteptat în ea de venirea ghola-ului.

În zilele fără probleme dinaintea ascensiunii la tron a fratelui ei, cunoscuse bucuria, plăcerea lucrurilor mărunte,

încântarea unei dimineţi răcoroase sau a unui apus de soare... avusese timp pentru toate. Timp... timp... Până şi pericolul fusese mai bun pe vremea aceea. Era un pericol clar, căruia i se cunoşteau sursele. Nu fusese niciodată nevoie, în acele zile trecute, să forţezi limitele preştiinţei, să lupţi împotriva unor văluri din ce în ce mai opace ca să întrezăreşti frânturi de viitor.

Bine ziceau fremenii sălbatici: „Patru lucruri nu pot fi ascunse: dragostea, fumul, un stâlp de foc şi un om în deşert."

Cuprinsă brusc de nervozitate, Alia părăsi platforma şi, retrăgându-se în umbra Altarului, porni de-a lungul balconului care domina profunzimile opalescente ale Sălii Oracolelor. Nisipul scrâşnea uşor sub tălpile ei. *Suplicanţii cărau întotdeauna nisip în Camerele Sacre!* Fără a da vreo atenţie servitorilor, gărzilor, novicilor şi omniprezenţilor sicofanţi ai Qizaratului, apucă pe scara în spirală care urca spre apartamentele ei. O dată ajunsă printre divane, covoare groase, draperii şi amintiri din deşert, expedie amazoanele fremene pe care Stilgar i le impusese drept gărzi personale. *Mai degrabă câini de pază!* De îndată ce amazoanele dispărură, nu fără bodogăneli şi proteste, dar temându-se mai tare de ea decât se temeau de Stilgar, Alia se dezbrăcă şi, păstrând asupra ei doar cristaiul din teaca atârnată de gât, intră în baie.

Acum, ştia asta, el era aproape — acea siluetă de umbră a unui bărbat, pe care-o simţea în viitorul ei, fără însă a putea s-o distingă cu adevărat. O formă-umbră, lipsită de carne. Neputinţa facultăţilor ei preştiente o exaspera. Îl simţea numai în momente neaşteptate, atunci când sonda existenţele altora. Ori dădea peste silueta aceea înceţoşată în locuri întunecate şi pustii, atunci când inocenţa se contopea cu dorinţa. Îi ghicea prezenţa undeva, chiar în spatele unui orizont care oscila neîncetat şi avea senzaţia că, dacă ar fi izbutit să-şi amplifice puterile până la o intensitate pe care încă n-o atinseseră niciodată, ar fi putut să-l vadă. Pentru că el era *acolo* — un asalt permanent asupra conştiinţei ei: sălbatic, periculos,

imoral.

Intră în cadă şi se lăsă învăluită de aerul cald, saturat de umiditate. Baia era o deprindere pe care o preluase de la nenumăratele entităţi memoriale ale Cucernicelor Maici care, în mintea ei, erau ca nişte perle înşirate pe un colier strălucitor. Apa, apa caldă îi acoperea trupul. Plăcile de faianţă verde ornamentate cu peşti roşii alcătuiau o ambianţă marină în jurul căzii îngropate. Era atâta apă în locul acesta, încât un fremen de pe vremuri ar fi turbat de mânie văzând-o folosită doar de plăcerea scăldatului.

El era aproape.

Nu, îşi spuse, nu era decât efectul încleştării dintre dorinţă şi castitate. Carnea ei dorea un bărbat. Sexul păstra prea puţine mistere pentru o Cucernică Maică fremenă care prezidase atâtea orgii de sietch. Percepţia *tau* a celorlalte euri ale ei putea să-i prezinte orice amănunt spre care-ar fi mânat-o curiozitatea. Această impresie de apropiere nu putea fi altceva decât chemarea cărnii spre carne.

Apa caldă provoca o letargie împotriva căreia lupta nevoia de acţiune.

Brusc, Alia ieşi din cadă şi, goală, şiroind de apă, trecu în sala de antrenament aflată perete în perete cu dormitorul. Era o încăpere dreptunghiulară, cu tavanul format dintr-un luminator, plină cu instrumentele — de la cel mai rudimentar la cel mai subtil — care îi permiteau unei Bene Gesserit să atingă faza ideală de pregătire fizică şi psihică. Se aflau acolo amplificatoare mnemonice, morişti digitale ixiene pentru întărirea şi sporirea sensibilităţii degetelor de la mâini şi picioare, sintetizatoare olfactive, sensibilizatoare tactile, câmpuri de gradiente de temperatură, detectoare de ticuri pentru combaterea obişnuinţelor detectabile, monitoare de unde alfa, sincronizatoare de percepţie pentru analiză vizuală...

Pe unul dintre pereţi scrisese ea însăşi, cu vopsea mnemonică şi caractere de zece centimetri, principiul de bază al Crezului Bene Gesserit:

„Înaintea noastră, ansamblul metodelor de învăţământ

era contaminat de instinct. Noi am învăţat cum să învăţăm. Înaintea noastră, cercetătorii dominaţi de instinct nu posedau decât un interval de atenţie limitat — adesea, doar la durata unei vieţi. Ei n-ar fi fost în stare să elaboreze proiecte care să acopere până la cincizeci de generaţii sau mai mult. Iar conceptul educaţiei complete a sistemelor muscular şi nervos era ca şi inexistent.”

De cum trecu pragul sălii de antrenament, Alia îşi văzu propria sa reflecţie multiplicată de mii de ori în prismele de cristal ale oglinzii de scrimă ce se rotea în centrul manechinului-ţintă. Privi sabia lungă, care aştepta în suportul ei de lângă manechin, şi gândi: *Da! Asta am să fac! O să mă antrenez până la epuizare. Să-mi istovesc carnea şi să-mi limpezesc mintea!*

Luă sabia în mâna dreaptă, cumpănind-o. Cu stânga, trase cristaiul din teaca agăţată de gât, apoi, cu vârful săbiei, apăsă pe butonul de activare a aparatului de exerciţiu. Aura câmpului de forţe care constituia scutul defensiv al ţintei învălui manechinul, respingând lama.

Prismele scânteiară şi ţinta alunecă spre stânga. Alia îi urmări mişcarea cu sabia întinsă, gândind, ca şi în alte dăţi, că manechinul părea aproape însufleţit. Dar, desigur, ţinta nu conţinea decât servomotoare şi circuite reflectoare complexe, calculate pentru a fenta, a distrage atenţia şi a-l obliga pe scrimer la concentrare şi vigilenţă. Manechinul era un instrument reglat să reacţioneze în funcţie de reacţiile ei, un anti-eu care se mişca după cum se mişca ea, parându-i atacurile, schimbându-şi poziţia, contraatacând.

În prismele ţintei, multe lame păreau s-o atace, dar numai una era reală. Alia îi pară dibaci lovitura şi-şi strecură sabia cu viteza necesară pentru a străpunge scutul energetic. Undeva, printre prisme, se aprinse brusc o lumină roşie… distracţie suplimentară.

Aparatul contraatacă, ceva mai rapid decât înainte, reacţionând la punctul marcat.

Alia execută o paradă şi, abandonând orice prudenţă, pătrunse în zona periculoasă, lovind şi marcând cu

cristaiul.

Două lumini străluceau dinspre prisme.

Manechinul îşi spori şi mai mult viteza, avansând pe rotile, atras ca un magnet de mişcările săbiei şi corpului Aliei.

Atac... Paradă... Contră...

Atac... Paradă... Contră...

Patru lumini erau aprinse acum, şi manechinul devenea din ce în ce mai periculos şi rapid, imprevizibil.

Cinci lumini.

Sudoarea strălucea pe corpul Aliei. Alia trăia acum într-un univers diferit, limitat de atacuri şi riposte, fulgerări de lame, reflexe de lumină în prisme. Nu vedea decât ţinta, nu simţea decât contactul tălpilor ei goale cu solul.

Atac... Paradă... Contră...

Şase lumini... şapte...

Opt!

Niciodată nu riscase să meargă până la opt.

Într-un colţ al minţii îi apăru brusc un sentiment de pericol. Aparatul pe care îl înfrunta, acest ansamblu de prisme şi relee, nu putea să gândească, nu ştia de prudenţă, nu simţea remuşcări. Şi era dotat cu o lamă adevărată. Altminteri, exerciţiul n-ar mai fi avut nici o valoare. Lama manechinului putea răni, putea ucide. Cei mai buni spadasini ai Imperiului nu-şi permiteau niciodată să înfrunte ţinta mai departe de şapte lumini.

Nouă!

Un sentiment de exaltare supremă puse stăpânire pe Alia. Lama adversă şi ţinta nu mai erau decât un vârtej înceţoşat. Sabia din mâna ei părea că prinsese viaţă. Iar ea devenise o anti-ţintă. Nu ea mânuia sabia; sabia o mânuia pe ea.

Zece!

Unsprezece!

Ceva fulgeră pe lângă umărul ei, încetini la atingerea scutului ţintei, îl traversă şi lovi butonul de dezactivare. Luminile se stinseră. Prismele şi ţinta se imobilizară.

Se întoarse furioasă şi în acelaşi timp conştientă de

extraordinara precizie cu care fusese aruncat cuţitul. Viteza fusese calculată cu cea mai mare exactitate pentru a penetra câmpul. Aruncat o idee mai tare, cuţitul ar fi fost respins, deviat.

Şi, pentru a dezactiva aparatul, vârful lamei trebuise să atingă un punct milimetric de pe o ţintă cu unsprezece lumini aprinse!

Alia îşi simţi emoţiile şi tensiunile deconectându-se, parcă aidoma manechinului. Nu fu deloc surprinsă la vederea celui care lansase cuţitul.

Paul stătea în pragul uşii, cu Stilgar la trei paşi în spatele lui. Ochii mijiţi ai fratelui ei scăpărau de mânie.

Alia îşi dădu seama că era goală, dădu să se acopere, dar se răzgândi, găsind amuzantă ideea. Oricum, ceea ce ochii văzuseră nu se mai putea şterge. Încet, vârî cristaiul în teacă.

— Trebuia să-mi închipui, rosti ea.

— Presupun că eşti conştientă la ce pericol te-ai expus, zise Paul.

Continua să-i studieze emoţiile, observându-i atent chipul şi corpul: buzele pline, umede, pielea îmbujorată de efort. Imaginea pe care i-o oferea în acest moment Alia era de o feminitate descumpănitoare, o feminitate pe care n-o asociase niciodată cu persoana surorii sale. Îl încercă un sentiment straniu. Corpul acesta nu mai corespundea unui cadru familiar pe care-l crezuse imuabil.

— A fost curată nebunie, mârâi Stilgar, avansând până în dreptul lui Paul.

Cuvintele erau furioase, dar Alia desluşi uimire şi admiraţie în glasul şi în ochii fremenului.

— Unsprezece lumini, rosti Paul, clătinând din cap.

— Aş fi ajuns la douăsprezece dacă nu te băgai, replică ea, apoi, simţind cum păleşte sub privirea lui fixă, adăugă: De ce-ar mai fi prevăzute afurisitele astea de aparate cu atâtea lumini, dacă nu pentru a le încerca?

— O Bene Gesserit întreabă despre motivaţiile care stau la baza unui sistem deschis? întrebă cu prefăcută mirare Paul.

— Îmi închipui că n-ai încercat niciodată mai mult de şapte! zise ea, cuprinsă iar de mânie. Privirea lui iscoditoare începea s-o irite.

— O singură dată, spuse Paul. Gurney Halleck m-a surprins la zece. Pedeapsa pe care mi-a aplicat-o a fost destul de jenantă ca să nu ţi-o pot relata. Şi, dacă tot a venit vorba despre lucruri jenante...

— Data viitoare, poate c-o să catadicsiţi să vă anunţaţi, zise ea.

Trecu pe lângă Paul, în dormitor, îmbrăcă repede o robă gri şi începu să-şi perie părul în faţa oglinzii. Se simţea sleită, cuprinsă de tristeţe — o tristeţe ca după un act sexual. Nu-şi dorea decât să mai facă o baie... şi să doarmă.

— De ce-aţi venit? întrebă.

— Sire, rosti Stilgar.

O inflexiune ciudată în glasul lui o făcu pe Alia să se întoarcă şi să-l privească lung.

— Oricât de curios ar părea, spuse Paul, ne aflăm aici la sugestia lui Irulan. Este încredinţată, şi unele informaţii pe care le deţine Stil par să confirme faptul, că duşmanii noştri pregătesc o tentativă capitală de...

— Sire! repetă Stilgar, ceva mai apăsat.

Paul îi adresă o privire întrebătoare, în timp ce Alia nu-l slăbea din ochi pe bătrânul Naib. În momentul acesta, era intens conştientă de primitivismul lui. Stilgar credea într-o lume supranaturală, aflată la doi paşi de el. O lume care-i vorbea într-un limbaj simplu, păgân, risipind orice îndoială. Universul natural în care exista Stilgar era aprig, de nestăpânit, lipsit de morala comună a Imperiului.

— Da, Stil, zise în sfârşit Paul. Vrei să-i spui tu de ce-am venit?

— Nu cred că e momentul să discutăm despre asta, răspunse Stilgar.

— Ce nu-ţi convine, Stil?

Fără a-şi lua ochii de la Alia, Stilgar rosti:

— Sire ... eşti orb?

Paul se întoarse spre sora sa, năpădit de un brusc

sentiment neplăcut. Dintre toţi apropiaţii lui, numai Stilgar se încumeta să-i vorbească astfel, şi numai când era silit de împrejurări.

— Fata asta are nevoie de un bărbat! spuse Stilgar dintr-o suflare. Dacă nu-şi află pereche, şi încă degrabă, n-o să fie bine!

Alia întoarse brusc spatele, simţind cum i se aprinde faţa. *Cum de i-a reuşit?* se întrebă. Autocontrolul ei Bene Gesserit fusese neputincios. Cum de putuse Stilgar să-i provoace această reacţie? El nu stăpânea Glasul. Se simţea cuprinsă de panică amestecată cu furie.

— Ascultaţi-l pe marele Stilgar! spuse ea, rămânând cu spatele la ei, conştientă de tonul arţăgos al vocii şi incapabilă să-l ascundă. Sfaturi pentru fetele tinere, oferite de Stilgar, fremenul!

— Vă iubesc pe amândoi deopotrivă, aşa că trebuie să vorbesc, spuse Stilgar cu un glas plin de demnitate. Dac-aş fi fost orb la simţămintele bărbaţilor şi-ale femeilor, n-aş fi ajuns niciodată conducător printre fremeni. Pentru asta nu-i nevoie de puteri misterioase.

Paul cântări spusele lui Stilgar, gândindu-se la propria sa reacţie, indiscutabil masculină, ceva mai înainte, la vederea surorii sale. Da, Alia avusese ceva de femelă în rut, ceva de sălbăticiune cuprinsă de frenezie sexuală... De ce intrase goală în sala de antrenament? Şi de ce-şi riscase viaţa printr-un exces de curaj? Unsprezece lumini aprinse! Manechinul-ţintă era un automat, un simulacru, dar purta în el toţi fermenţii ororii. Deşi era un obiect al prezentului, păstra în structura lui ceva din imoralitatea vremurilor trecute. Odinioară, asemenea aparate erau ghidate de o inteligenţă artificială, de creieri electronici: Jihadul Butlerian eliminase toate astea, dar nu izbutise să elimine aura de viciu aristocratic care învăluia folosirea acestor mecanisme.

Stilgar avea dreptate, fireşte. Trebuiau să-i găsească Aliei un partener.

— O să am eu grijă, spuse. Alia şi cu mine vom discuta despre asta mai târziu... între patru ochi.

Alia se întoarse şi-şi aţinti privirea asupra fratelui ei. Ştia cum îi funcţiona mintea şi înţelegea că problema ei făcea obiectul unei decizii de mentat, o decizie care era rezultatul nenumăratelor date analizate de calculatorul uman. Era ceva inexorabil, asemenea mişcării planetelor. Demersurile mentaţilor constituiau o părticică din ordinea universului, erau inevitabile şi, adesea, cutremurătoare.

— Sire, rosti Stilgar, poate c-ar trebui să...

— Nu acum! îl întrerupse Paul. Acum avem alte probleme.

Conştientă că nu-şi putea înfrunta fratele pe terenul logicii, Alia îşi alungă din minte ultimele gânduri şi, cu luciditate Bene Gesserit, întrebă:

— Zici că Irulan v-a trimis?

Şi, brusc, avu sentimentul ameninţării conţinute în aceste cuvinte.

— Indirect, răspunse Paul. Informaţia pe care ne-a transmis-o confirmă bănuielile noastre: Ghilda este pe punctul unei tentative de capturare a unui vierme de nisip.

— Unul mic, cu care să încerce amorsarea unui ciclu al mirodeniei pe o altă lume, completă Stilgar. Ceea ce înseamnă că au găsit o lume pe care ei o consideră prielnică.

— Ceea ce înseamnă şi că au complici fremeni pe Dune! spuse Alia. Un străin n-ar reuşi niciodată să captureze un vierme!

— Se-nţelege, încuviinţă Stilgar.

— Ba nu se-nţelege deloc, protestă Alia. Paul, cu siguranţă că tu...

— Corupţia începe să-şi facă loc, spuse Paul. Ne-am dat seama de o bucată bună de vreme. Nu am văzut însă niciodată această altă lume şi faptul mă îngrijorează. Dacă ei...

— *Asta* te îngrijorează? se miră Alia. Dar asta nu înseamnă nimic altceva decât că au reuşit să-i disimuleze poziţia prin intermediul Navigatorilor, în acelaşi mod în care-şi disimulează celelalte ascunzişuri.

Stilgar deschise gura, dar nu spuse nimic. Avea dintr-o dată senzaţia că idolii lui recunoscuseră o slăbiciune cu iz de blasfemie. Paul îi ghici gândurile.

— Există o problemă urgentă, spuse el. Vreau să cunosc şi părerea ta, Alia. Stilgar propune să extindem patrularea pe întinderea bledului şi să întărim paza sietchurilor. N-ar fi exclus să putem detecta o eventuală debarcare şi să prevenim...

— Cu un Navigator care-i călăuzeşte?

— Acţionează în disperare de cauză, nu? Pentru asta mă aflu aici.

— Dar ce-au *văzut* ei şi noi nu? întrebă Alia.

— Tocmai.

Alia dădu din cap, amintindu-şi deodată gândurile ei despre noul Tarot al Dunei. Îi împărtăşi lui Paul temerile ei.

— Încearcă să arunce un fel de pătură peste noi, comentă el.

— Cu o repartizare judicioasă a patrulelor, interveni Stilgar, am putea împiedica...

— Nu putem împiedica nimic... la nesfârşit, îl întrerupse Alia. Nu-i plăcea *impresia* pe care i-o dădea, în momentul acesta, felul în care funcţiona mintea lui Stilgar. Părea să-şi fi îngustat câmpul vizual, eliminând esenţialul, omiţând lucruri evidente. Nu mai era acel Stilgar pe care-l cunoştea ea.

— Trebuie să ne împăcăm cu gândul că ar putea să captureze un vierme, spuse Paul. Dar că ar putea şi să declanşeze un ciclu al mirodeniei pe o altă planetă, asta-i o problemă cu totul diferită. Pentru aşa ceva le trebuie mai mult decât un vierme.

Stilgar îşi plimbă privirea de la frate la soră. Viaţa din sietch îi inoculase o înţelegere intuitivă a fenomenelor ecologice şi-şi dădea seama la ce se refereau ei. Un vierme captiv nu putea supravieţui fără o bucăţică de Arrakis — puţin plancton al nisipurilor, câţiva Mici Făuritori şi aşa mai departe. Ghilda avea de rezolvat o problemă complexă, dar nu imposibilă. Nesiguranţa lui însă viza alt aspect.

— Vasăzică, rosti el, viziunile voastre nu pot detecta acţiunile Ghildei?

— Blestem! izbucni Paul.

Alia îl privi fix pe Stilgar, conştientă de tumultul sălbatic al gândurilor din mintea lui. Fremenul era cramponat de miracol. Magie! Pentru el, totul era magie! Întrezărirea viitorului echivala cu răpirea unui foc terifiant dintr-un cămin sacru. Ideea purta în sine atracţia pericolului suprem, a sufletelor aventurate, pierdute. Din depărtări informe, periculoase, puteai aduce ceva cu formă şi putere. Dar în acest moment Stilgar începea să presimtă alte forţe, poate şi mai formidabile, dincolo de acel orizont necunoscut. Regina sa Vrăjitoare şi Prietenul său Magician dezvăluiau subit slăbiciuni primejdioase.

— Stilgar, spuse Alia, străduindu-se să-l recâştige, tu te afli într-o văioagă dintre dune. Eu mă aflu pe creastă. Eu pot să văd acolo unde tu nu vezi. Şi, printre altele, văd munţi la orizont.

— Există lucruri care vă rămân ascunse, zise Stilgar. Aţi spus-o dintotdeauna.

— Orice putere e limitată.

— Iar pericolul poate să vină din spatele munţilor.

— Da, *oarecum.*

Stilgar dădu din cap şi privirea sa fixă chipul lui Paul.

— Dar orice ar veni din spatele munţilor trebuie să traverseze dunele.

Guvernarea pe baza unui oracol constituie cel mai periculos joc din univers. Nu ne considerăm destul de înţelepţi sau destul de cutezători pentru a-l juca. Măsurile descrise mai jos şi referitoare la reglementarea unor chestiuni de mai mică anvergură reprezintă maximul pe care-l concepem noi în materie de guvernare. Pentru definirea scopurilor noastre, vom cita Bene Gesseritul, care consideră diferitele lumi ca tot atâtea rezerve de gene, surse de învăţătură şi învăţători, surse ale posibilului. Obiectivul nostru nu este de a conduce, ci de a exploata aceste rezerve de gene, de a învăţa şi de a ne elibera de toate constrângerile impuse de dependenţă şi de guvernământ.

„Despre Orgie considerată ca Instrument al Puterii”, Capitolul Trei din **Ghidul Navigatorului**

— ACOLO a murit tatăl Vostru? întrebă Edric, proiectând un fascicul indicator din cuva sa spre locul marcat cu un giuvaer pe una dintre hărţile în relief care ornau un perete al Salonului de Recepţie din Citadela lui Paul.

— Acolo se află sanctuarul în care i se păstrează craniul, răspunse Paul. Tatăl meu a murit în prizonierat la bordul unei fregate a Harkonnenilor, nu departe de locul în care ne aflăm.

— A, da! Acum îmi amintesc povestea aceea. Ceva legat de o tentativă de asasinare a bătrânului Baron Harkonnen, duşmanul său de moarte.

Sperând să nu trădeze prea mult din teroarea pe care i-o inspirau încăperile mici, ca aceasta, Edric se răsuci în atmosfera lui portocalie şi-şi îndreptă privirea spre Paul, care şedea pe un divan cu dungi gri şi negre.

— Sora mea l-a ucis pe Baron, rosti cu voce seacă Paul. Chiar înaintea bătăliei de la Arrakeen.

Dar de ce, se întrebă el, omul-peşte redeschidea răni vechi, în acest loc şi-n acest moment?

Navigatorul părea angajat într-o bătălie fără şanse de izbândă pentru a-şi stăpâni energia nervoasă. Mişcările lente şi fluide de la prima lor întâlnire dispăruseră. Ochii minusculi ai reprezentantului Ghildei alergau de colo-colo... iscodind, măsurând. Singurul slujitor care-l însoţise până aici se retrăsese, nu departe de gărzile aliniate lângă peretele din stânga Împăratului lor. Slujitorul îl intriga pe Paul. Era o matahală cu gâtul scurt şi gros, cu o faţă placidă, inexpresivă. Când intrase în salon, împingând cu un ghiont uşor cuva lui Edric pe câmpul ei de suspensie, Paul îi remarcase mersul neobişnuit, cu mâinile în şolduri.

Scytale, i-l prezentase Edric. *Scytale, un asistent.*

Dacă aspectul exterior al personajului era imaginea însăşi a stupidităţii, ochii îl dădeau de gol. Râdeau la tot ce vedeau.

— Concubina Voastră, spuse Edric, a părut să aprecieze spectacolul trupei noastre de Dansatori-Feţe. Sunt bucuros că i-am putut oferi acest mic divertisment. M-a încântat mai ales reacţia pe care-a avut-o când şi-a văzut propria sa persoană reprodusă simultan de întreaga trupă.

— Nu exista, parcă, un avertisment în legătură cu Navigatorii care aduc daruri? întrebă Paul.

Şi se întoarse cu gândul la spectacolul care avusese loc în Sala Mare. Dansatorii tleilaxu îşi făcuseră apariţia sub forma unei imitaţii a taroţilor Dunei, alcătuind tablouri vii ce evocau vârtejuri de foc şi vechi prevestiri. Apoi veniseră la rând domnitorii — regi şi împăraţi în atitudini rigide, ca nişte efigii de pe monede antice, dar cu siluete curios de fluide. Şi, în sfârşit, momentul comic: o copie fidelă a feţei şi-a corpului lui Paul, reproducerea multiplă a Chaniei, ba chiar şi o sosie a lui Stilgar, care se scuturase, mormăind furios, în timp ce toată lumea râdea.

— Darurile noastre sunt oferite cu cele mai bune intenţii, spuse Edric.

— Cât de bune? făcu Paul. Ghola-ul pe care ni l-aţi dăruit consideră că a fost conceput ca să ne distrugă.

— Să vă distrugă, Sire? se miră Edric. Poate fi distrus un zeu?

Stilgar, care tocmai intrase şi auzise ultimele cuvinte, se opri brusc şi fulgeră cu privirea şirul de gărzi. După părerea lui, se postaseră mult prea departe de Paul. Furios, le făcu semn să treacă mai aproape.

— Nici o grijă, Stil, zise Paul, ridicând mâna. Purtăm o discuţie amicală. Ce-ar fi să împingi cuva Ambasadorului ceva mai aproape de capătul ăsta al divanului?

Stilgar, evaluând ordinul, observă că poziţia sugerată ar fi interpus cuva între Paul şi mătăhălosul asistent, mult prea aproape de cel dintâi, dar...

— Nici o grijă, Stil, repetă Paul şi făcu semnul care dădea ordinului său un caracter imperativ.

Mişcându-se fără nici o tragere de inimă, Stilgar împinse rezervorul de gaz portocaliu mai aproape de divan. Nu-i plăcea nici contactul cu acel obiect, nici mirosul apăsător de mirodenie din preajma lui. Se postă la un colţ al cuvei, sub aparatul prin care se făcea auzit Navigatorul.

— Să ucizi un zeu, spuse Paul. Foarte interesant. Dar cine spune că eu sunt un zeu?

— Cei care vă venerează, răspunse Edric, privindu-l ostentativ pe Stilgar.

— Aşa crezi dumneata?

— Ce cred eu n-are nicio importanţă, Sire. Dar impresia celor mai mulţi observatori este că plănuiţi să vă erijaţi în zeu. Şi oricine e tentat să se întrebe: este acesta un lucru pe care un muritor şi-l poate permite... în deplină siguranţă?

Paul îl observă cu atenţie pe Navigator. Era o creatură respingătoare ca aspect, dar perspicace. Paul însuşi îşi pusese de multe ori întrebarea ridicată de Edric. Întrevăzuse însă atâtea posibilităţi în urzeala timpului. Zeificarea nu era cel mai tragic dintre destine. Existau altele şi mai rele. Dar asemenea explorări nu-i interesau,

de obicei, pe Navigatori. Ciudat... De ce pusese Edric această întrebare? Ce spera să obţină cu insolenţa sa?

Gândurile lui Paul se succedară cu iuţeala fulgerului. (Era o acţiune din umbră a Bene Tleilaxului...) (Recenta victorie înregistrată de Jihad la Sembou se răsfrângea asupra planurilor lui Edric...) (Diverse concepţii Bene Gesserit îşi făceau simţită prezenţa...)

Un proces înglobând prelucrarea câtorva mii de date se inseră în această serie de deducţii în mai puţin de trei secunde.

— Un Navigator pune la îndoială căile preştiinţei? întrebă el, împingându-l pe Edric pe un teren instabil.

Navigatorul, descumpănit o clipă, îşi reveni repede, cu o replică ce părea a fi un lung aforism:

— Niciun om cu scaun la cap n-ar putea pune la îndoială puterile preştiinţei, Sire. Ele au fost cunoscute de oameni din cele mai vechi timpuri şi ne influenţează în momente în care le bănuim cel mai puţin prezenţa. Din fericire, mai există şi alte forţe în univers.

— Superioare preştiinţei? îl îmboldi Paul.

— Dacă numai preştiinţa ar exista şi ar fi omnipotentă, Sire, ea s-ar anihila de la sine. Căci n-ar cunoaşte alte aplicaţii decât cele ce i-ar atrage declinul.

— Mai intervine şi atitudinea omului, admise Paul.

— Un element precar, în cel mai bun caz, şi cu condiţia ca halucinaţiile să n-o tulbure.

— Viziunile mele nu sunt decât halucinaţii? întrebă Paul, cu prefăcută tristeţe în glas. Sau vrei să spui că au halucinaţii cei ce mă venerează?

Stilgar, conştient de creşterea tensiunilor, făcu un pas mai aproape de Paul, fără a-l slăbi din ochi pe reprezentantul Ghildei.

— Îmi răstălmăciţi vorbele, Sire, protestă Edric.

Un straniu ecou de violenţă se răsfrânse din replica sa.

Violenţă aici? se întrebă Paul. *N-ar îndrăzni! Doar dacă* (şi aruncă o privire spre gărzile sale) *forţele care-l protejau erau destinate să-l înlocuiască.*

— Dar mă acuzi că pun la cale să mă erijez în zeu,

spuse el, drămuindu-şi tonul pentru a fi auzit doar de Stilgar şi Edric. Mă acuzi de *conspiraţiei* Edric îşi arcui gâtul şi-i aruncă o privire piezişă, temătoare, lui Stilgar.

— Poporul se aşteaptă întotdeauna la tot ce-i mai rău din partea celor bogaţi şi puternici, Sire. Se spune că-i uşor de deosebit un aristocrat deoarece nu-şi dezvăluie decât acele vicii care-l fac popular.

Un freamăt străbătu chipul lui Stilgar. Paul îl observă, dându-şi seama de gândurile şi furia înăbuşită care-l munceau pe fremen. Cum îndrăznea Navigatorul să-i vorbească astfel lui Muad’Dib?

— Presupun că n-o spui în glumă, zise Paul.

— În glumă, Sire?

Paul îşi simţi gura uscată. I se păru că era prea multă lume în încăpere, că aerul pe care îl inspira trecuse prin prea mulţi plămâni. Aroma de mirodenie pe care-o răspândea cuva Ambasadorului avea ceva ameninţător.

— Cine-ar putea să-mi fie complici într-o asemenea conspiraţie? întrebă el deodată. Te duce cumva gândul la Qizarat?

Edric strânse din umeri, stârnind efluvii portocalii. Brusc, nu mai părea să-i pese de prezenţa lui Stilgar, deşi fremenul continua să-l fulgere din priviri.

— Insinuezi că misionarii mei din Sfintele Ordine, *toţi* misionarii mei, propovăduiesc neadevăruri subtile?

— Ar putea fi doar o chestiune de interes personal şi de sinceritate, răspunse Edric.

Mâna lui Stilgar coborî spre cristaiul aflat sub mantie.

Paul clătină din cap.

— Vasăzică mă acuzi de minciună.

— Nu cred că a acuza este termenul potrivit, Sire.

Câtă impertinenţă! gândi Paul. Spuse:

— Acuzaţie sau nu, dai de-nţeles că episcopii mei şi cu mine nu suntem decât nişte briganzi avizi de putere.

— Avizi de putere, Sire? se miră Edric şi, din nou, îi aruncă o privire piezişă lui Stilgar. Puterea tinde să-i izoleze pe cei care au prea multă. Până la urmă, în mod inevitabil, pierd orice contact cu realitatea... şi se

prăbuşesc.

— Domnia-Ta! mârâi Stilgar. Ai pus să fie executaţi oameni pentru lucruri mai mărunte!

— Oameni, da... Dar aici avem un Ambasador al Ghildei.

— Te acuză de o fraudă strigătoare la cer!

— Mă interesează cum gândeşte, Stil. Stăpâneşte-ţi mânia şi rămâi cu ochii în patru.

— Cum porunceşte Muad'Dib.

— Spune-mi, Navigatorule, reluă Paul, cum am putea întreţine această ipotetică fraudă pe asemenea distanţe în timp şi spaţiu, fără a avea posibilitatea să supraveghem fiecare misionar, să cunoaştem cu de-amănuntul tot ce se petrece în fiecare templu şi în fiecare capelă a Qizaratului?

— Ce este timpul pentru Majestatea Voastră? întrebă Edric.

Stilgar se încruntă nedumerit. *Muad'Dib a spus deseori că vede dincolo de vălurile timpului,* gândi el. *Ce vrea, de fapt, să spună Navigatorul?*

— Nu crezi că structura unei asemenea înşelătorii ar începe să se destrame la un moment dat? întrebă Paul. Neînţelegerile grave, schismele, dubiile, mărturisirile vinovate... Nici o fraudă n-ar putea suprima toate astea.

— Ceea ce nu pot ascunde religia şi interesul personal, poate ascunde arta guvernării, spuse Edric.

— Pui la încercare limitele toleranţei mele?

— Argumentaţia mea nu are chiar nici o valoare?

Vrea să ne silească să-l omorâm? se întrebă Paul. *Se oferă drept jertfă?*

— Este de preferat cinismul, declară el după o clipă. E limpede că pregătirea dumitale include toate vicleşugurile guvernării, toate vorbele mincinoase, exprimările în doi peri şi cuvintele cu impact imediat. Pentru dumneata, limbajul este o armă cu care încerci, acum, să-mi sondezi cuirasa.

— Cinismul, rosti Edric şi un surâs îi schimonosi gura. Atitudinea cinică a cârmuitorilor faţă de religie este

notorie. Dar şi religia este o armă. Ce fel de armă este religia când devine formă de guvernare?

Paul avu impresia că totul încremeneşte în el, că o suspiciune absolută îl năpădeşte. Cui i se adresa Edric? Cuvintele sale erau de o abilitate diabolică, cu o nemaipomenită putere de manipulare. În plus, erau rostite cu o nuanţă de umor liniştit, cu o sugestie de complicitate în secret. Întreaga sa atitudine lăsa de înţeles că el şi cu Paul erau două fiinţe sofisticate, aparţinând unui univers superior, capabile să înţeleagă lucruri inaccesibile oamenilor obişnuiţi. Cu un şoc, Paul îşi dădu seama că nu el fusese principala ţintă a acestei demonstraţii de retorică. Pentru alţii vorbise Ambasadorul — pentru Stilgar, pentru gărzile fremene... poate chiar şi pentru mătăhălosul său asistent.

— Am fost investit cu *mana* religiei, spuse. Nu eu am căutat-o.

Şi gândi: *Aşa! Să-l lăsăm pe omul-peşte să creadă că a câştigat duelul nostru verbal!*

— Atunci, de ce n-aţi dezavuat-o, Sire? întrebă Edric.

— Din cauza surorii mele, Alia, răspunse Paul, privindu-l ţintă. Alia e o zeiţă. Şi dă-mi voie să te previn în ceea ce o priveşte: te-ar putea ucide dintr-o privire.

Zâmbetul răutăcios care începuse să unduiască pe buzele lui Edric fu înlocuit de o expresie de stupefacţie.

— Vorbesc cât se poate de serios, spuse Paul, urmărindu-i reacţia şi observând totodată gestul aprobator al lui Stilgar.

Cu voce inexpresivă, Edric spuse:

— Aţi zdruncinat încrederea pe care am avut-o în Majestatea Voastră, Sire. De altfel, sunt sigur că asta aţi şi intenţionat.

— Nu fi niciodată sigur că îmi cunoşti intenţiile, zise Paul şi îi făcu semn lui Stilgar că audienţa luase sfârşit.

Când fremenul îl întrebă, printr-un gest, dacă Edric trebuia suprimat, Paul răspunse cu un semn negativ, pe care-l dublă cu o recomandare imperativă, de teamă ca Naibul să nu-şi asume vreo iniţiativă personală.

Scytale, asistentul lui Edric, se apropie de capătul cuvei şi-i dădu un uşor ghiont spre uşă. Când ajunse în dreptul lui Paul, se opri şi, întorcându-şi spre el ochii lui râzători, rosti:

— Dacă Majestatea Voastră îmi permite...

— Da, ce este? întrebă Paul, remarcând că Stilgar se şi apropiase, gata să intervină.

— Unii susţin, zise Scytale, că popoarele preferă o ocârmuire imperială fiindcă spaţiul e infinit. Oamenii s-ar simţi singuri fără un simbol unificator. Pentru cei singuri, Împăratul reprezintă o certitudine. Ei pot să se întoarcă spre el şi să spună: „Iată-l, există. El ne uneşte pe toţi.” Poate că şi religia serveşte aceluiaşi scop, Sire.

Cu aceste cuvinte, Scytale se înclină respectuos şi dădu un nou ghiont cuvei lui Edric. Pe când părăseau salonul, Navigatorul, cu ochii închişi, imobil în mediul său gazos, părea epuizat, cu energia nervoasă secătuită.

Paul urmări cu privirea silueta lui Scytale, în timp ce cuvintele acestuia îi răsunau încă în minte. Un ins cu totul aparte, gândi el. Cât timp îi vorbise, păruse să emane un fel de personalitate multiplă, ca şi când întreaga moştenire genetică a lui Scytale era expusă pe suprafaţa corpului său.

— Ciudat, spuse Stilgar fără a se adresa cuiva anume.

Paul se ridică de pe divan în momentul în care uşa se închise în spatele reprezentanţilor Ghildei.

— Ciudat, repetă Stilgar. O venă i se zbătea pe tâmplă.

Paul diminuă intensitatea lămpilor din salon şi se apropie de fereastra ce dădea spre marginea uneia dintre stâncile pe care se înălţa Citadela. Jos, departe, străluceau luminiţe şi se mişcau nişte mogâldeţe. O echipă de lucrători repara faţada templului Aliei, care fusese deteriorată de o tornadă.

— Usul, spuse Stilgar, ce nesăbuinţă să inviţi creatura asta aici!

Usul, gândi Paul. *Numele meu din sietch. Vrea să-mi reamintească faptul că, odinioară, a domnit şi asupra mea, că m-a salvat din deşert.*

— Pentru ce ai făcut-o? întrebă Stilgar.

Vorbise chiar din spatele lui.

— Pentru date, răspunse Paul. Am nevoie de date suplimentare.

— Nu e periculos să înfrunţi această ameninţare *doar* ca mentat?

Bună remarcă, gândi Paul.

Calculul mentatic avea caracter finit. Un limbaj, cu limitele sale, nu permitea nici o declaraţie nelimitată. Facultăţile unui mentat îşi aveau, totuşi, utilitatea lor. I-o spuse şi lui Stilgar, invitându-l să-l contrazică.

— Ceva rămâne întotdeauna pe dinafară, spuse Stilgar. Şi e mai bine ca unele lucruri să fie *lăsate* pe dinafară.

— Sau pe dinăuntru, zise Paul.

Şi, pentru un moment, acceptă rezultatul propriilor sale concluzii de mentat preştient. Pe dinafară, da. Şi pe dinăuntru: acolo se afla adevărata oroare. Cum putea să se apere de el însuşi? Nu încăpea îndoială că undeva se pusese la cale autodistrugerea lui. Dar această poziţie era împresurată de posibilităţi şi mai înfricoşătoare.

Gândurile îi fură întrerupte de zgomotul unor paşi grăbiţi pe culoar. Korba, Qizara-ul, trecu pragul uşii, siluetă întunecată pe fondul luminii puternice de afară. Părea mânat de o forţă invizibilă, dar, intrând în penumbra salonului, se opri brusc. Ţinea în mâini o mulţime de bobine de filament shiga, care sclipeau în lumina ce pătrundea din culoar ca nişte nestemate circulare. Apoi mâna unei santinele închise uşa şi scânteierea ciudatelor giuvaeruri se stinse.

— Domnia-Ta... eşti aici? întrebă Korba, încercând să străpungă cu privirea obscuritatea din cameră.

— Ce este? răspunse Stilgar.

— Stilgar?

— Suntem amândoi aici. Ce e?

— Această audienţă acordată ghildarului mă nelinişteşte.

— Te nelinişteşte? întrebă Paul.

— Domnia-Ta, poporul spune că-i onorezi pe duşmanii

noştri.

— Atâta tot? făcu Paul, apoi arătă spre rolele de filament shiga din mâinile Preotului. Astea-s bobinele pe care ţi-am cerut să le aduci?

— Bobi... oh! Da, Domnia-Ta. Bobinele de istorie. Vrei să le vizionezi acum?

— Eu le-am vizionat de mult. Ţi le-am cerut pentru Stilgar.

— Pentru mine? se miră Stilgar.

Îl încercă un resentiment faţă de ceea ce i se părea a fi un capriciu din partea lui Paul. Istorie! El venise pentru a discuta problemele de logistică legate de cucerirea Zabulonului. Fusese împiedicat de prezenţa Ambasadorului Ghildei. Iar acum... Korba cu lucrări de istorie!

— Câtă istorie cunoşti tu, Stil? îl întrebă Paul cu un aer meditativ.

— Domnia-Ta, cunosc numele tuturor lumilor pe care poporul nostru s-a aflat de-a lungul migraţiilor sale. Cunosc până unde a ajuns Imperiul în...

— Dar despre Epoca de Aur a Pământului ai auzit vreodată?

— Epoca de aur... a Pământului?

Stilgar era iritat şi nedumerit. De ce voia Paul să discute despre mituri pierdute în negura timpurilor? În timp ce mintea lui Stilgar era preocupată de mulţimea problemelor referitoare la Zabulon, de calculele mentaţilor de stat-major: două sute cinci fregate de asalt cu treizeci de legiuni la bord, batalioane de sprijin, cadre de pacificare, misionari ai Qizaratului... provizii alimentare (ştia toate cifrele pe de rost!), melanj... armament, uniforme, medalii... urne pentru cenuşa morţilor... plus tot personalul specializat — propagandişti, funcţionari publici, contabili... spioni... şi supraveghetori de spioni...

— Am adus şi un sincronizator de impulsuri, spuse Korba.

Simţise tensiunea care creştea între Paul şi Stilgar şi nu ştia ce să facă.

Stilgar clătină încet din cap. *Un sincronizator de impulsuri?* De ce se gândise Paul să-i pună la dispoziţie un separator mnemonic pentru un proiect de bobine shiga? La ce i-ar fi folosit să extragă numai anumite informaţii din nişte prelegeri de istorie? Asta era muncă de mentat! Stilgar nu-şi putea alunga niciodată suspiciunea când era vorba de folosirea unui proiector şi a accesoriilor sale. Treaba asta îl tulbura întotdeauna, copleşindu-l cu un puhoi de date pe care mintea lui le sorta mai târziu, surprinzându-l cu informaţii de care habar n-avea că le deţinea.

— Sire, am venit pentru calculele legate de Zabulon, spuse el.

— Deshidratează-le! se răsti Paul, folosind una dintre obscenităţile fremene referitoare la o umiditate pe care nici un om nu s-ar fi înjosit s-o atingă.

— Domnia-Ta!

— Stilgar, ai nevoie, urgent, de un simţ al echilibrului pe care nu l-ai putea dobândi decât prin înţelegerea efectelor pe termen lung. Korba a adus aici bruma de informaţii pe care ni le-au lăsat butlerienii. Începe cu Genghis-Han.

— Genghis... Han? Un sardaukar, Domnia-Ta?

— O, nu. Cu mult înaintea sardaukarilor... A omorât... vreo patru milioane de oameni.

— Patru milioane? Pesemne că dispunea de un armament ieşit din comun. Lasere, probabil, sau...

— Nu i-a omorât pe toţi el singur, Stil. Omora la fel ca şi mine, trimiţându-şi legiunile. Şi mai e un Împărat pe care aş vrea să-l remarci: un oarecare Hitler. Are la activ vreo şase milioane de morţi. Destul de bine pentru timpurile acelea.

— A omorât... tot cu legiunile?

— Da.

— Cifrele nu mi se par deosebit de impresionante, Domnia-Ta.

— Ai dreptate, Stil. (Paul se uită la bobinele din mâinile lui Korba. Qizara-ul le ţinea de parcă n-ar fi aşteptat decât

să le dea drumul şi s-o rupă la fugă.) Cifrele... Confom unor estimări statistice moderate, eu am omorât şaizeci şi unu de miliarde de oameni, am sterilizat nouăzeci de planete şi am demoralizat total alte cinci sute. Am exterminat adepţii a patruzeci de religii care existau de...

— Necredincioşi! strigă Korba. Necredincioşi, cu toţii!

— Nu, rosti Paul. Credincioşi.

— Domnia-Ta glumeşte, spuse Korba cu glas tremurat. Jihadul a adus peste zeci de mii de lumi în lumina strălucitoare a...

— În beznă, zise Paul. Vor trebui să treacă sute de generaţii pentru ca universul să se refacă de pe urma Jihadului lui Muad'Dib. Mi-e greu să-mi imaginez că se va găsi vreodată cineva care să mă întreacă.

Îşi încheie fraza cu un râs sacadat, ca un lătrat.

— Ce-l amuză pe Muad'Dib?

— Nu mă amuză. Doar c-am avut dintr-o dată o viziune a Împăratului Hitler spunând ceva asemănător. Şi fară-ndoială c-a spus.

— Niciun domnitor n-a avut puterea Domniei-Tale, zise Korba. Cine s-ar încumeta să te înfrunte? Legiunile Domniei-Tale, zise Korba controlează întregul univers cunoscut şi...

— Legiunile controlează, rosti Paul. Mă întreb dacă-şi dau seama de asta...

— Domnia-Ta controlezi legiunile, Sire, interveni Stilgar, şi din tonul său reieşea limpede că, dintr-o dată, era conştient de propria-i poziţie în acest lanţ de comandă, de faptul că el însuşi deţinea o putere imensă.

Considerând că reuşise să îndrepte pe făgaşul dorit gândurile lui Stilgar, Paul îşi strămută atenţia la Korba.

— Pune bobinele pe divan, Korba, spuse el şi, după ce Qizara-ul se execută, întrebă: Cum merge recepţia? Sora mea se descurcă?

— Da, Domnia-Ta, răspunse Korba pe un ton reţinut. Şi Chani urmăreşte totul din postul de observaţie. Bănuieşte că în suita Ambasadorului s-au strecurat şi Sardaukari.

— Sunt sigur că nu se înşeală. Şacalii se adună.

— Bannerjee, spuse Stilgar, numindu-l pe şeful Serviciilor de Securitate, şi-a exprimat temerea că unii dintre ei ar putea încerca să pătrundă în zonele interzise ale Citadelei.

— Şi au încercat?

— Deocamdată nu.

— Dar a fost oarecare dezordine în grădinile de protocol, spuse Korba.

— Ce fel de dezordine? întrebă Stilgar.

Paul îl privi şi el, întrebător, pe Korba.

— Străini care se vânturau de colo-colo, călcând în picioare plantele, şuşotind prin colţuri... Mi s-au şi raportat unele cleveteli.

— De exemplu? întrebă Paul.

— ”Pe asta se duc impozitele noastre?” După cum mi s-a raportat, chiar ambasadorul a rostit aceste cuvinte.

— Nu-i de mirare, comentă Paul. Erau mulţi străini prin grădini?

— Cu zecile, Domnia-Ta.

— Bannerjee a postat gărzi de elită la uşile vulnerabile, Domnia-Ta, zise Stilgar.

În timp ce vorbea se întoarse, îngăduind unicului licuriglob rămas aprins în salon să-i lumineze parţial faţa. Poate lumina deosebită, poate trăsăturile feţei lui Stilgar treziră ceva în adâncul memoriei lui Paul — ceva legat de deşert. Dar nu se osteni să clarifice amintirea. Atenţia îi fu atrasă de felul în care Stilgar părea să se fi retras în el. Fremenul avea o frunte înaltă, cu pielea netedă, care-i oglindea aproape fiecare gând ce-i trecea prin minte. Iar acum, Stilgar era bănuitor, extrem de bănuitor... din cauza comportării ciudate a Împăratului său.

— Nu-mi plac aceste incursiuni prin grădini, spuse Paul. Curtoazia datorată oaspeţilor noştri e una, la fel ca şi protocolul primirii unui Ambasador, dar asta...

— Am eu grijă să fie daţi afară, spuse Korba. Chiar acum.

— Aşteaptă! ordonă Paul în clipa în care Korba dădea să plece.

În liniştea care se lăsă dintr-o dată, Stilgar îşi schimbă iute poziţia, pentru a putea vedea clar faţa lui Paul. Acesta admiră dibăcia mişcării, complet lipsită de premeditare. Fusese o reacţie pur fremenă: viclenie, cu respect pentru persoana celuilalt — o mişcare dictată de necesitate.

— Cât e ceasul? întrebă Paul.

— Aproape miezul nopţii, Sire, răspunse Korba.

— Korba, cred că s-ar putea să fii creaţia mea cea mai izbutită.

— Sire! exclamă Qizara-ul pe un ton jignit.

— Mă venerezi? întrebă Paul.

— Sire, eşti Paul Muad'Dib, cel care a fost Usul în sietchul nostru. Cunoşti devotamentul meu neţărmurit pentru...

— Ai avut vreodată sentimentul că eşti un apostol?

Korba interpretă greşit aceste cuvinte, dar percepu cum trebuia tonul întrebării.

— Împăratul meu ştia că am conştiinţa curată!

— Shai-hulud să ne apere, murmură Paul.

În clipa de tăcere care urmă, din spatele uşii se auziră paşii cuiva care trecea fluierând pe culoar. Fluieratul încetă brusc la ordinul răstit al unei santinele.

— Korba, cred că vei putea supravieţui poveştii ăsteia, spuse Paul, şi văzu înţelegerea luminând dintr-o dată chipul lui Stilgar.

— Străinii din grădini, Sire? întrebă acesta.

— A, da.... Să se ocupe de ei Bannerjee, Stil. Korba o să-i dea o mână de ajutor.

— Eu, Sire?

Korba părea profund neliniştit.

— Unii dintre prietenii mei au uitat c-au fost cândva fremeni, spuse Paul, adresându-i-se lui Korba, dar vorbind pentru Stilgar, îi vei identifica pe toţi cei bănuiţi de Chani a fi Sardaukari şi vei avea grijă să fie ucişi. Te vei ocupa personal de treaba asta. Procedezi cu discreţie şi fără complicaţii inutile. Să nu uităm că religia şi guvernarea nu se reduc la rostirea de predici şi semnarea unor tratate.

— Voi face precum a poruncit Muad'Dib, murmură

Korba.

— Şi problema Zabulonului? întrebă Stilgar.

— Mâine, răspunse Paul. După ce grădinile vor fi curăţate de străini, anunţă încheierea recepţiei. Petrecerea s-a terminat, Stil.

— Am înţeles, Domnia-Ta.

— Sunt convins, spuse Paul.

Aici zace un zeu prăbuşit;
A căzut ca un bloc de bazalt.
Noi doar soclul i l-am construit:
Un soclu îngust şi înalt.

Epigramă tleilaxu

GHEMUITĂ, cu coatele pe genunchi şi bărbia sprijinită în pumni, Alia privea cele câteva oase, cu zdrenţe de carne uscată, de pe versantul dunei. Era tot ce mai rămăsese din trupul unei femei tinere. Capul, mâinile şi cea mai mare parte a torsului dispăruseră, devorate de vântul Coriolis. Împrejur, pe nisip, se vedeau urmele lăsate de medicii şi chestorii lui Paul. Plecaseră cu toţii între timp, cu excepţia cioclilor care aşteptau alături de Hayt, ghola-ul, ca Alia să-şi termine misterioasa lectură.

Sub cerul siniliu, scena era învăluită în lumina verde-albăstruie caracteristică după-amiezei la aceste latitudini.

Rămăşiţele femeii fuseseră reperate cu câteva ore mai înainte de un curier zburând la joasă altitudine. Instrumentele semnalaseră prezenţa unei slabe urme de apă într-un loc în care aceasta n-ar fi putut exista. Pilotul alertase experţii. Şi astfel se aflase... ce? Că femeia avusese în jur de douăzeci de ani, că era fremenă, că se droga cu semuta... şi că murise aici, în creuzetul deşertului, din cauza efectelor unei subtile otrave de origine tleilaxu.

Moartea în plin deşert era ceva destul de obişnuit. Dar o fremenă dependentă de semuta... Acesta fusese motivul pentru care Paul o însărcinase pe sora lui să investigheze la faţa locului în maniera pe care o învăţaseră de la mama lor.

Dar Alia îşi spunea acum că nu reuşise nimic, decât să mai adauge puţin mister evenimentului prin prezenţa ei. Auzi scrâşnetul nisipului sub tălpile ghola-ului şi-şi ridică

ochii. Hayt părea preocupat de evoluţia topterelor de escortă care se roteau deasupra lor.

Teme-te de Ghildă când aduce daruri, gândi Alia.

Ornitopterul mortuar garase alături de propriul ei aparat, lângă un afloriment stâncos din spatele ghola-ului. Vederea aeronavelor aşteptând la sol o făcu să-şi dorească deodată să fie cât mai departe de locul acesta, undeva, în văzduh. Dar Paul considera că ea ar putea descoperi aici ceva ce le-ar fi scăpat altora. Se foi în distrai. După luni şi luni de viaţă citadină, veşmântul i se părea străin şi iritant. Îl privi cu atenţie pe ghola, întrebându-se dintr-o dată dacă n-ar fi fost cu putinţă să ştie ceva important despre această bizară moarte. Observă că o şuviţă din părul lui negru şi cârlionţat scăpase de sub gluga distraiului. Îi veni să întindă mâna şi să împingă şuviţa la loc. Ca şi când i-ar fi recepţionat gândul, ghola-ul îşi aţinti asupra ei privirea cenuşie a ochilor săi metalici. Cu trupul străbătut de-un fior, Alia întoarse capul.

O femeie fremenă murise aici, ucisă de o otravă denumită „gâtlejul iadului”. O femeie fremenă care se droga cu semuta.

Alia nu putea decât să împărtăşească îngrijorarea lui Paul în legătură cu această descoperire.

Echipajul topterului mortuar aştepta răbdător. Rămăşiţele nu conţineau suficientă apă pentru a spera să mai recupereze ceva. Cioclii n-aveau nici o grabă. Şi erau încredinţaţi că Alia, prin cine ştie ce talente gliptografice, citea un straniu adevăr în aceste oseminte.

Dar Alia nu deşluşea nimic.

Nu simţea decât o mânie surdă, undeva, în adâncul fiinţei, cunoscând gândurile pe care le nutreau slujitorii. Toate astea erau rodul blestematului de mister religios. Nici ea, nici fratele ei nu puteau fi consideraţi simpli *oameni.* Trebuiau să fie ceva mai mult. Bene Gesseritul avusese grijă să se ajungă la asta, manipulându-i pe strămoşii Atreizilor. Şi, mai târziu, mama ei îşi adusese propria-i contribuţie, angajându-şi copiii pe calea

vrăjitoriei.

Iar Paul nu făcea altceva decât să perpetueze diferenţa.

Cucernicele Maici din memoria Aliei se agitară deodată, provocându-i fulgerări de mesaje adab: ,,*Calmează-te, fetiţo! Eşti ceea ce eşti. Există compensaţii”.*

Compensaţii!

Îi făcu semn ghola-ului să se apropie.

Hayt se opri lângă ea, atent, liniştit.

— Ce vezi aici? întrebă ea.

— S-ar putea să nu aflăm niciodată cine a murit în locul acesta, răspunse el. Capul a dispărut, împreună cu dinţii. Mâinile... Este puţin probabil ca această femeie să aibă pe undeva un dosar genetic care să ne permită identificarea prin confruntarea celulelor.

— Otravă tleilaxu... Nu-ţi spune nimic?

— Mulţi cumpără otrăvuri tleilaxu.

— Asta cam aşa-i. Iar această carne este de prea mult timp moartă pentru a mai putea fi regenerată aşa cum a fost regenerat trupul tău.

— Chiar dacă te-ai încrede în cei de pe Tleilaxu, încuviinţă el.

Alia dădu din cap şi se ridică în picioare.

— Putem pleca.

De îndată ce decolară şi se îndreptară spre nord, Alia observă:

— Pilotezi exact ca Duncan Idaho.

El îi aruncă o privire iscoditoare.

— Mi s-a mai spus.

— La ce te gândeşti în clipa asta?

— La multe.

— Nu-ncerca să-mi ocoleşti întrebarea, fir-ai să fii!

— Ce întrebare?

Ea îl privi furioasă.

El îi observă privirea şi ridică din umeri.

Reacţie tipică pentru Duncan Idaho, gândi ea. Modulându-şi glasul şi strecurând în ton o notă acuzatoare, spuse:

— Voiam doar ca reacţiile tale să răspundă cumva propriilor mele gânduri. Moartea acelei tinere mă nelinişteşte.

— Nu mă gândeam la asta.

— Dar la ce?

— La emoţiile bizare care mă-ncearcă atunci când alţii vorbesc despre cel care poate c-am fost.

— Poate c-ai fost?

— Tleilaxu sunt foarte abili.

— Nu într-atât. Ai fost Duncan Idaho.

— Tot ce se poate. E posibilitatea cea mai probabilă.

— Vasăzică poţi fi emotiv?

— Într-o oarecare măsură. Mă înflăcărez uşor. Nu mă simt întotdeauna în largul meu. Am tendinţa să tremur şi trebuie să fac un efort ca să mă stăpânesc. Şi... am viziuni fulgerătoare.

— Ce viziuni?

— Sunt prea rapide ca să le pot recunoaşte. Fulgerări. Ca nişte spasme... aproape amintiri.

— Şi nu-ţi trezesc curiozitatea?

— Cum să nu. Curiozitatea îmi dă ghes tot timpul, în pofida unei repulsii greu de depăşit. Mă-ntreb mereu: şi dacă nu sunt cel care se crede că sunt? Nu-mi place să mă gândesc la lucrul acesta.

— Asta-i tot ce gândeai?

— Ştii bine că nu, Alia.

— *Cum îndrăzneşte să-mi spună pe nume?!* Furia dădea ocol amintirii proaspete a felului în care-i vorbise: cu rezonanţe vibrante, cu o încredere virilă, nonşalantă. Unul din muşchii maxilarului începu să-i zvâcnească. Strânse din dinţi, în momentul în care el întreba:

— Nu-i El Kuds, acolo, jos?

Înclină brusc topterul pe-o aripă, provocându-le un moment de panică piloţilor din escortă.

Alia privi în jos, spre umbrele care alergau peste promontoriul ce domina Pasul Harg. Zări stânca şi piramida de piatră care adăpostea craniul tatălui ei. *El Kuds... Locul Sfânt.*

— E locul Sfânt, încuviinţă ea.

— Va trebui să-l vizitez într-o zi. Poate că amintirile mele se vor preciza când voi fi aproape de rămăşiţele tatălui tău.

Alia înţelese subit cât de puternică era dorinţa lui de a şti cine fusese. O adevărată obsesie. Privi din nou peisajul de dedesubt, faleza la poalele căreia se întindea marea de nisip, crestele de culoarea scorţişoarei ce se înălţau ca nişte recifuri în faţa valurilor încremenite ale dunelor.

— Întoarce, zise deodată.

— Dar escorta.

— Ne va urma. Rămâi sub acoperirea lor.

El îi dădu ascultare.

— Eşti într-adevăr devotat fratelui meu? întrebă ea după ce el schimbă ruta şi escorta îl imită.

— Sunt devotat Atreizilor, răspunse el cu voce egală.

Alia surprinse mişcarea abia schiţată a mâinii lui drepte — o fărâmă din vechiul salut de pe Caladan. Observă şi expresia care i se întipări pe chip în clipa în care privi încă o dată în jos, spre gorganul de piatră.

— Ce te tulbură? îl întrebă.

Buzele lui începură să se frământe. Când izbuti în sfârşit să vorbească, vocea sa era slabă, nesigură:

— El a fost... a fost...

O lacrimă i se rostogoli pe obraz.

Vechea emoţie fremenă puse stăpânire pe Alia. Ghola-ul dădea apă mortului! Instinctual, întinse mâna spre obrazul lui şi atinse lacrima.

— Duncan, şopti ea.

El părea pironit de comenzile topterului, cu privirea aţintită la mormântul de dedesubt.

El îşi scutură capul, întoarse privirea spre ea. Ochii de metal străluceau.

— Am simţit... un braţ... pe umerii mei, murmură el. L-am simţit! Era... un prieten. Era... prietenul meu...
Cine?

— Nu ştiu. Cred că era... Nu ştiu.

Becul radioemiţătorului din faţa Aliei începu să

clipească. Comandantul escortei voia să ştie pentru ce făceau cale întoarsă. Alia luă microfonul şi-i spuse că voiseră să aducă un scurt omagiu la mormântul tatălui ei. Ofiţerul îi atrase atenţia că orele erau înaintate.

— Repornim spre Arrakeen chiar acum, zise ea, punând microfonul la loc.

Hayt inspiră adânc şi începu virajul spre nord.

— Braţul de pe umerii tăi era al tatălui meu, nu-i aşa? întrebă Alia.

— Poate.

Vocea lui devenise deodată cea a mentatului care calculează probabilităţile şi Alia îşi dădu seama că ghola-ul îşi redobândise stăpânirea de sine.

— Ştii în ce fel mi-am cunoscut tatăl? întrebă ea.

— Am o oarecare idee.

— Lasă-mă să-ţi explic clar...

Îi relată pe scurt despre momentul dobândirii conştiinţei de Cucernică Maică înainte de a se fi născut, despre fetusul înspăimântat care ştiuse dintr-o dată ce ştiau nenumăratele fiinţe înglobate în celulele sale nervoase... şi toate acestea, după moartea tatălui ei.

— Îmi cunosc tatăl aşa cum l-a cunoscut mama mea, urmă ea. Cunosc cel mai mărunt detaliu al fiecărei experienţe pe care au trăit-o împreună. Într-un anumit sens, sunt mama mea. Posed toate amintirile ei, până în clipa în care a băut Apa Vieţii pentru a intra în transa transmigraţiei.

— Fratele tău mi-a explicat câte ceva din toate astea.

— Ţi-a explicat? De ce?

— L-am rugat eu.

— Pentru ce?

— Un mentat are nevoie de date.

— Oh...

Alia tăcu şi-şi lăsă privirea să rătăcească peste întinderea Scutului de Piatră — îngrămădire de stânci, prăpăstii şi crevase.

El îi urmări privirea şi spuse:

— O zonă foarte expusă...

— Dar plină de ascunzişuri, zise ea şi-şi întoarse ochii spre el. Locurile acestea m-au dus întotdeauna cu gândul la mintea umană... cu ascunzişurile ei.

— Aha! făcu el.

— Aha? Ce-nseamnă: *Aha?*

Devenise dintr-o dată furioasă, fără să ştie de ce.

— Ai vrea să ştii ce se ascunde în mintea mea, zise el.

Era o constatare, nu o întrebare.

— De unde ştii că n-am reuşit să-ţi descopăr adevărata natură folosindu-mi puterile preştiente?

— Ai reuşit?

Părea sincer curios.

— Nu!

— Sibilele îşi au limitele lor, observă el.

O spusese cu un aer amuzat şi furia Aliei se mai domoli.

— Te amuză? N-ai nici un fel de respect pentru puterile mele?

Întrebarea sună fals în propriile ei urechi.

— Respect prevestirile şi divinaţiile tale mai mult decât îţi închipui, răspunse el. M-am aflat şi eu în mulţimea care asistă de obicei la Ceremonialul tău Matinal.

— Şi?

— Eşti foarte abilă la interpretarea simbolurilor, spuse el, fără să-şi ia ochii de la comenzi. Să zicem că acesta-i un atu Bene Gesserit. Dar, ca atâtea alte vrăjitoare, îţi neglijezi darurile.

Pe Alia o fulgeră spaima. Aproape strigă:

— Cum îndrăzneşti?

— Îndrăznesc mult mai mult decât au prevăzut cei care m-au făcut, zise el. Din cauza acestui fapt rarisim rămân cu fratele tău.

Alia privi sferele de oţel ale ochilor lui: erau lipsite de orice expresie umană. Gluga distraiului îi ascundea maxilarele. Gura era fermă, marcată de forţă... şi hotărâre. Din vorbele sale răzbătea o intensitate liniştitoare. *„Îndrăznesc mult mai mult...”* O replică demnă de Duncan Idaho. Oare tleilaxu construiseră un ghola mai

bun decât îşi închipuiseră... sau totul nu era decât o stratagemă inclusă în condiţionarea lui?

— Explică-te, ghola? porunci ea.

— Cunoaşte-te pe tine însuţi... nu asta-i porunca ta? replică el.

Din nou, Alia avu impresia că era amuzat.

— Încetează joaca asta cu vorbele, măi.... *obiectule*! (Puse mâna pe cristaiul din teaca agăţată de gât.) Pentru ce ai fost oferit fratelui meu?

— Fratele tău mi-a spus că ai urmărit scena în momentul în care i-am fost prezentat. Înseamnă c-ai auzit ce răspuns i-am dat la aceeaşi întrebare.

— Mai răspunde o dată... pentru mine!

— Ca să-l distrug.

— Este afirmaţia mentatului?

— Cunoşti foarte bine răspunsul. După cum cunoşti şi faptul că un asemenea dar nu era necesar. Fratele tău începuse deja să se distrugă foarte bine de unul singur.

Ea îi cântări vorbele, fără să-şi ia mâna de pe cuţit. Răspunsul era viclean, dar din glas răzbatea sinceritatea.

— Atunci, la ce bun acest dar? întrebă.

— Poate că i-o fi amuzat pe tleilaxu. Şi-e adevărat că Ghilda m-a achiziţionat pentru a mă oferi în dar.

— De ce?

— Acelaşi răspuns.

— În ce sens îmi neglijez darurile?

— Cum le foloseşti?

Replica lui îi risipi îndoielile. Luă mâna de pe armă şi întrebă:

— De ce spui că fratele meu se distruge de unul singur?

— Oh, vino-ţi în fire, copilă! Unde sunt puterile cu care te lauzi? Nu eşti în stare să raţionezi?

Stăpânindu-şi furia, ea spuse:

— Raţionează tu pentru mine, mentatule!

— Foarte bine.

Hayt aruncă o privire în direcţia escortei, apoi reveni cu ochii la rută. Câmpia Arrakeenului începea să se zărească

dincolo de Scutul de Piatră. Satele din grabene şi doline nu se distingeau încă în pâcla de praf, dar oraşul putea fi desluşit, strălucind în depărtare.

— Există o serie de simptome, spuse el. Fratele tău ţine pe lângă el un Panegirist oficial care...

— Care este un dar din partea Naibilor fremeni?

— Ciudat dar din partea unor prieteni. Pentru ce l-ar înconjura nişte prieteni cu osanale şi servilisme? L-ai ascultat vreodată cu atenţie pe Panegirist? *„Muad'Dib este lumina poporului. Regentul Umma, Împăratul nostru, a venit din tenebre pentru a străluci deasupra tuturor oamenilor. El e Părintele nostru. El e apa nepreţuită a unei fântâni inepuizabile. El revarsă bucuria la care vine să se adape întreg universul."* Puah!

Cu voce domoală, Alia observă:

— Dacă le-aş spune fremenilor din escorta noastră ce-ai zis, te-ar face fărâme de hrănit păsările.

— N-ai decât să le spui.

— Fratele meu domneşte după legea naturală a cerului!

— Nu crezi asta... Atunci, la ce bun o spui?

— De unde ştii tu ce cred eu?

O cuprinsese un tremur pe care nici o putere Bene Gesserit nu-l putea controla. Ghola-ul avea asupra ei efecte pe care nu le prevăzuse.

— Mi-ai poruncit să raţionez ca mentat, îi aminti el.

— Niciun mentat nu ştie ce cred eu! (Inspiră de două ori adânc, tremurat.) Cum îndrăzneşti să ne judeci?

— Să vă judec? Nu vă judec.

— Habar n-ai cum am fost educaţi!

— Amândoi aţi fost educaţi pentru a guverna, rosti el. Aţi fost condiţionaţi să nutriţi o sete nestăpânită de putere. Vi s-a inoculat o cunoaştere subtilă a jocurilor politice, precum şi o profundă înţelegere a foloaselor ce se pot trage de pe urma războiului şi a ritualurilor. Legea naturală? Ce lege naturală? Ăsta-i un mit care bântuie istoria omenirii. Bântuie! Ca o fantomă! Ireal, lipsit de substanţă. Jihadul vostru e lege naturală?

— Palavre de mentat!

— Sunt un slujitor al Atreizilor şi, ca atare, vorbesc cu toată sinceritatea.

— Slujitor! Atreizii n-au slujitori. Nu au decât discipoli.

— Iar eu sunt un discipol al conştiinţei, replică el. Încearcă să înţelegi asta, copilă, şi vei...

— Nu-mi mai spune copilă!

Trăsese cristaiul pe jumătate afară din teacă.

— Retractez, rosti el.

Îi aruncă o privire, zâmbi şi se concentră din nou asupra comenzilor. Structura masivă a Citadelei se distingea clar, acum, dominând suburbiile nordice ale Arrakeenului.

— Există în carnea ta ceva vârstnic, ceva care este mai mult decât un copil, spuse el. Iar carnea e tulburată de ivirea femeii.

— Nu ştiu de ce mai stau să te ascult, mârâi ea, dar repuse cuţitul în teacă. Îşi şterse de robă palmele umede, în timp ce toate instinctele ei fremene se revoltau împotriva acestei risipe de umiditate.

— Mă asculţi fiindcă ştii că-i sunt devotat fratelui tău, zise Hayt. Toate actele mele sunt clare, perfect comprehensibile.

— Nu e nimic clar în ceea ce te priveşte! Nimic comprehensibil. Eşti creatura cea mai complexă din câte mi-a fost dat să-ntâlnesc. De unde să ştiu ce vor fi ascuns tleilaxu în tine?

— Din greşeală sau în mod intenţionat, mi-au acordat libertatea de a mă forma singur.

— Te refugiezi îndărătul parabolelor zensunnite, replică Alia. „Înţeleptul se formează singur, prostul trăieşte doar ca să moară.” (Îi imită în batjocură tonul:) Discipol al conştiinţei!

— Oamenii nu pot face separaţie între mijloace şi înţelegere.

— Vorbeşti în cimilituri!

— Vorbesc minţii care ştie să se deschidă.

— Am să-i repet toate astea lui Paul!

— Le-a auzit deja pe cele mai multe.

Curiozitatea puse brusc stăpânire pe Alia.

— Cum de mai eşti în viaţă... şi liber? El cum a reacţionat?

— A râs. Şi mi-a spus: „Poporul n-are nevoie de un contabil drept Împărat. El are nevoie de un stăpân, de cineva care să-l apere de schimbări.” Dar a admis că distrugerea Imperiului nu ar putea porni de la el.

— Cum de-a putut să-ţi spună asemenea lucruri?

— Pentru că l-am convins că-i înţeleg problema şi că sunt în măsură să-l ajut.

— Ce i-ai putut spune ca să-l convingi de una ca asta?

Hayt rămase tăcut, în timp ce angaja topterul pe panta de coborâre spre corpul de pază de pe acoperişul Citadelei.

— Te-am întrebat ce i-ai spus!

— Nu-s sigur că-ţi va face plăcere.

— Lasă-mă pe mine să judec! Îţi ordon să-mi răspunzi imediat!

— Dă-mi voie, mai întâi, să aterizez, spuse el.

Şi, fără a-i mai aştepta permisiunea, deplie aripile în poziţia de aterizare şi reduse regimul turbinei. Ornitopterul coborî lin în centrul careului portocaliu de pe acoperiş.

— Şi acum, vorbeşte!

— I-am spus că a te suporta pe tine însuţi este, poate, cea mai grea corvoadă din acest univers.

Alia scutură din cap.

— Asta e... asta e...

— O crudă realitate, spuse el, privind gărzile care alergau spre ei pentru a-şi ocupa poziţiile de escortă.

— O crudă absurditate!

— Problema este aceeaşi pentru cel mai ilustru palatin şi pentru cel mai umil dintre servi. Nu poţi recurge la serviciile unui mentat sau ale vreunui alt intelect care să ţi-o rezolve. Niciun fel de anchetă, nici un fel de martori nu-ţi pot da răspuns. Niciun slujitor — sau discipol — nu poate bandaja rana. O îngrijeşti tu singur sau continui să

sângerezi în văzul tuturor.

Brusc, Alia îi întoarse spatele, conştientă, în aceeaşi secundă, că gestul era de natură să-i dezvăluie simţămintele. Fără vrăjitorie, fără stratageme, el izbutise încă o dată să-i pătrundă până în adâncul sufletului. Cum?

— Ce l-ai sfătuit să facă? întrebă ea cu glas abia auzit.

— Să judece, să impună ordinea.

Alia îşi îndreptă privirea spre oamenii din escortă. Aşteptau răbdători, perfect aliniaţi.

— Să împartă dreptatea, murmură ea.

— Nu asta! rosti el sec. I-am propus să judece şi atâta tot. Călăuzindu-se, poate, după un singur principiu...

— Anume?

— Să-şi păstreze prietenii şi să-şi distrugă duşmanii.

— Să judece nedrept, cu alte cuvinte.

— Ce e dreptatea? Două forţe în conflict. Fiecare s-ar putea să aibă dreptate în felul său. Aici trebuie să intervină un Împărat, impunând soluţii în spiritul ordinii. Conflictele pe care nu le poate împiedica... le rezolvă.

— Cum?

— Cât se poate de simplu: decide.

— Păstrându-şi prietenii şi distrugându-şi duşmanii.

— Nu asta înseamnă stabilitate? Poporul vrea ordine. De orice natură ar fi ea. Oamenii zac în închisoarea poftelor lor şi văd că, — pentru cei bogaţi, războiul a devenit un sport. Iată o formă de sofisticare periculoasă. Înseamnă dezordine.

— Am să-i spun fratelui meu că eşti mult prea periculos şi că trebuie să fii distrus, zise Alia întorcându-se şi privindu-l în ochi.

— E o soluţie pe care i-am propus-o deja.

— Tocmai de-asta eşti periculos. Ţi-ai stăpânit pasiunile.

— *Nu* de asta sunt periculos.

Înainte ca ea să poată schiţa vreun gest, el se aplecă, îi prinse bărbia în mână şi-şi lipi buzele de-ale ei.

Fu un sărut uşor, scurt. Hayt se retrase şi ea îl privi şocată, mai ales că observase şi zâmbetele gărzilor, care

continuau să aştepte, lângă topter.

Alia îşi duse un deget la buze. Existase ceva ciudat de familiar în sărutul acela. Buzele lui Hayt avuseseră gustul unui viitor pe care-l întrezărise cândva. Cu pieptul zbătându-i-se, spuse:

— Ar trebui să pun să fii jupuit de viu!

— Pentru că sunt periculos?

— Pentru că îţi permiţi prea multe.

— Nu-mi permit. Nu iau nimic ce să nu-mi fi fost oferit mai înainte. Bucură-te că n-am luat tot ce-mi era oferit. (Deschise uşa topterului şi coborî.) Să mergem. Am pierdut destul timp.

Porni cu paşi mari spre domul de acces şi Alia, sărind repede de la locul ei, trebui să alerge ca să-l prindă din urmă.

— Am să-i relatez tot ce-ai spus şi tot ce-ai făcut, zise ea.

— Bine.

Ţinu uşa, lăsând-o să treacă.

— Va da ordin să fii executat, rosti ea, pătrunzând în interiorul domului.

— Pentru ce? Pentru c-am luat sărutul pe care-l doream?

O urmă şi ea se întoarse în momentul în care uşa se închise în spatele lui.

— Sărutul pe care-l doreai?!

Clocotea de mânie.

— Foarte bine, Alia. Sărutul pe care-l doreai tu, atunci.

O ocoli şi se îndreptă către ascensor.

Ca şi când mişcarea sa i-ar fi amplificat brusc percepţiile, Alia avu revelaţia sincerităţii lui. O sinceritate absolută. *Sărutul pe care-l doream eu,* îşi spuse. *Aşa este.*

— Sinceritatea ta, ăsta-i pericolul, zise ea, urmându-l.

— Iată-te revenită pe calea înţelepciunii, comentă el, fără a-şi încetini paşii. Niciun mentat n-ar fi putut să se exprime mai clar. Acum, spune-mi ce-ai văzut în deşert.

Ea îl prinse de braţ, obligându-l să se oprească. Din nou, reacţia lui părea s-o fi propulsat la un nivel superior

al percepţiei.

— Nu pot să-mi explic, rosti ea, dar gândul mă duce tot timpul la Dansatorii-Feţe. Oare de ce?

— Ăsta-i motivul pentru care fratele tău te-a trimis în deşert, spuse el, dând din cap. Vorbeşte-i despre acest gând persistent.

— Dar de ce tocmai Dansatorii-Feţe?

— Moarta era o femeie tânără… Dar poate că nici o tânără fremenă n-a fost dată dispărută.

Mă gândesc la bucuria de a trăi şi mă întreb dacă voi putea pătrunde vreodată înlăuntrul meu, până la rădăcina acestei cărni, pentru a-l cunoaşte pe cel care-am fost. Rădăcina există. Dacă vreun act de-al meu mi-o va dezvălui, asta rămâne ascuns în viitor. Dar toate lucrurile pe care poate să le facă un om îmi stau în puteri. Oricare dintre actele mele ar putea să izbutească.

Ghola-ul vorbeşte,
Comentariile Aliei

ÎNVĂLUIT în mirosul ameţitor al mirodeniei, cufundat în transa oracolului, Paul văzu luna deformându-se, devenind o sferă alungită, care începu să alunece, să cadă. Cu un şuier înfricoşător. Şuierul unei stele care se stinge într-un ocean infinit. Luna cădea... cădea... cădea... ca o minge aruncată de un copil.

Şi dispăru.

Luna nu apusese. Înţelese acest lucru deodată. Luna dispăruse. Nu mai era. Pământul se cutremură ca un animal care-şi leapădă pielea. Îl cuprinse groaza.

Paul se ridică brusc în capul oaselor. Rămase nemişcat în mijlocul patului, privind fix, cu ochii larg deschişi. O parte a minţii lui continua să privească în interior. Cea care privea realitatea exterioară recunoscu grilajul de plasmeld de la balconul camerei şi Paul ştiu că se afla într-unul din turnurile cele mai înalte ale Citadelei. În interior însă, mai vedea încă luna căzând.

Afară! Afară!

Prin grilajul de plasmeld, care domina Arrakeenul, pătrundea lumina orbitoare a amiezii.

Dincolo, înlăuntru, domnea bezna.

O adiere parfumată veni dinspre una dintre grădinile

suspendate. Dar nici un parfum de floare nu putea pune la loc luna care căzuse.

Paul coborî tălpile pe suprafaţa rece a pardoselii şi privi prin grilaj. Direct în faţă se vedea arcul graţios al unei pasarele construite din aur şi platină cristalizate, ornamentată cu rubine de foc de pe îndepărtatul Cedon. Pasarela ducea spre galeriile oraşului interior, traversând un bazin cu o fântână arteziană şi flori acvatice. Paul ştia că, dacă s-ar fi ridicat, ar fi putut să vadă corolele roşii ca sângele, plutind pe suprafaţa de smarald a apei.

Încerca să se agaţe de realitate, dar rămânea încă în robia mirodeniei.

Înfiorătoarea viziune a unei lumi dispărute...

Viziunea suferă o monstruoasă pierdere a securităţii individuale.

Poate că întrevăzuse chiar căderea civilizaţiei sale, dezechilibrată de propriile ei ambiţii.

O lună... o lună... o lună care cade.

Trebuise să absoarbă o doză masivă de esenţă de mirodenie pentru a împrăştia norul de mâl stârnit de taroţi. Şi tot ce i se arătase fusese o lună căzând, soluţia pe care o cunoscuse de la bun început: pentru a pune capăt Jihadului, pentru a stinge vulcanul măcelului, trebuia să se discrediteze.

Să se retragă... Să abdice!

Mireasma de flori care venea de afară îl duse cu gândul la Chani. I se făcu dintr-o dată dor de braţele ei, de refugiul în dragoste şi-n uitare. Dar nici Chani n-ar fi putut face să dispară viziunea. Ce-ar fi spus Chani dacă s-ar fi dus la ea să-i împărtăşească faptul că se gândea la un anumit gen de moarte? Ştiind că sfârşitul era inevitabil, de ce n-ar alege o moarte aristocratică? De ce nu şi-ar încheia existenţa printr-un măreţ gest secret care să disperseze toţi anii care-ar mai fi putut să fie? A alege să mori înainte de a-ţi fi desăvârşit voinţa de putere nu era o opţiune aristocratică?

Se ridică, ieşi pe balcon, înălţă ochii spre florile plantelor agăţătoare ce atârnau peste marginea

acoperişului. Avea gura uscată, de parcă s-ar fi întors dintr-un marş îndelungat prin deşert.

Luna... luna... Unde era luna aceea?

Îşi aminti ce-i relatase Alia despre trupul acelei femei descoperite printre dune. O fremenă care se droga cu semuta. Totul corespundea, totul se conforma hidoasei scheme.

Nu poţi lua nimic cu forţa de la acest univers, gândi. *Universul îţi acordă numai ce vrea el.*

Cochilia unei vietăţi din mările Maicii Terra lucea stins pe o măsuţă joasă de lângă balustrada balconului. Paul o luă în mâini şi, pipăindu-i suprafaţa lucioasă, încercă să alunece înapoi în Timp. Nenumărate luni minuscule dansau în reflexele sidefii ale cochiliei. Ridică ochii. Pe cer, dâre de praf, în culorile curcubeului scăpărau sub razele soarelui de argint.

Fremenii mei îşi spun „Copiii Lunii”, gândi.

Repuse cochilia pe mescioară, păşi de-a lungul balconului. Oare acea lună înfricoşătoare oferea vreo speranţă de salvare? Încercă să caute un sens în zona comuniunii mistice. Se simţea slab, zdruncinat, prins încă în mrejele mirodeniei.

La capătul nordic al abisului de plasmeld, se opri să privească structurile mai joase ale clădirilor administrative. Terasele şi pasarelele dintre ele erau pline de trecători. Siluetele lor alcătuiau o friză mişcătoare pe fondul geometric al uşilor, zidurilor, ţiglelor. Oamenii erau ţigle! Clipi şi imaginea îi rămase întipărită, încremenită în minte. O friză.

O lună care cade şi dispare.

Avu brusc sentimentul că oraşul care se întindea sub privirile lui fusese transpus într-un straniu simbol al universului său. Clădirile pe care le contempla acum fuseseră ridicate în câmpia unde fremenii săi îi zdrobiseră cândva pe Sardaukari. Pe locul unde răsunase odinioară zgomotul bătăliei domnea acum larma surdă a activităţii citadine.

Continuând să înainteze de-a lungul balustradei, Paul

dădu colţul. Din acest punct al balconului priveliştea care i se înfăţişa era cea a unei suburbii ale cărei construcţii se pierdeau în depărtare, printre stânci şi nisipul adus de vânt din deşert. În prim-plan, peisajul era dominat de templul Aliei. Pe cei două mii de metri ai zidurilor sale, luna, simbolul lui Muad'Dib, apărea pe imense tapiserii verde cu negru.

O lună care cade.

Paul îşi trecu mâna peste frunte şi peste ochi. Oraşul-simbol îl apăsa. Îşi dispreţuia propriile gânduri. O asemenea şovăială, la altcineva, i-ar fi provocat mânia.

Îşi detesta oraşul!

O furie născută din plictiseală mocnea în adâncul fiinţei lui, alimentată şi de deciziile pe care nu le putea evita. Ştia pe ce potecă ar fi trebuit să se angajeze. O văzuse, doar, de atâtea şi-atâtea ori... O *văzuse!* Într-o vreme... demult, se considerase inventatorul unui sistem de guvernământ. Dar invenţia lui căzuse în vechile şabloane, ca şi când ar fi fost un fel de maşinărie hidoasă dotată cu o memorie elastică. Era îndeajuns un moment de slăbire a vigilenţei pentru ca formele trecutului să revină. Forţe care lucrau în afara controlului său, în inimile oamenilor, îl înşelau, îl sfidau.

Îşi plimbă privirea peste acoperişuri. Câte existenţe libere adăposteau, oare? Printre acoperişurile albe, roşii şi aurii se zăreau petice verzi de frunziş. Verdele... Darul lui Muad'Dib şi al apei sale. Plante în aer liber... Grădini care puteau să rivalizeze cu cele ale legendarului Liban.

„Muad'Dib iroseşte apa ca un smintit", spuneau fremenii.

Din nou, Paul duse mâna la ochi.

Luna cădea.

Lăsă mâna jos. Oraşul i se înfăţişa acum parcă mai clar. I se păru că percepe în jurul clădirilor aura unei monstruoase barbarii imperiale. Edificiile se înălţau, enorme şi strălucitoare, sub soarele septentrional. Coloşi! În faţa lui se desfăşurau toate extravaganţele arhitecturale ale unei istorii detracate: terase cu proporţii

de mesa, pieţe de mărimea unui oraş, parcuri, clădiri cu acareturi, grădini reproducând colţuri de natură sălbatică.

Arta cea mai sublimă se hotărnicea cu inexplicabile prodigii ale prostului gust. Câteva detalii îi impresionară, totuşi, retina: o arcadă adusă parcă din străvechiul Bagdad... un dom de vis dintr-un mitic Damasc... o punte boltită, concepută pe lumea cu gravitaţie scăzută a Atarului... înălţări graţioase şi coborâşuri bizare. Efectul de ansamblu era o splendoare fără pereche.

O lună! O lună! O lună!

Frustrarea, presiunea inconştientului maselor, iureşul omenirii în univers erau ca un gigantic val de maree care ameninţa să-l înece. Percepea vastele migraţii ce guvernau relaţiile umane: vârtejuri, curenţi, fluxuri de gene pe care nici un baraj de abstinenţă, nici o epidemie de impotenţă, nici un blestem nu le puteau curma.

În această imensă mişcare, Jihadul lui Muad'Dib nu era decât o clipire. Înotând în această maree, Bene Gesseritul, entitatea care încerca să manipuleze genele, era, ca şi el, neputincioasă în capcana torentului. Viziunea lunii care cădea trebuia măsurată la scara altor legende, a altor viziuni din acest univers în care până şi stelele, aparent veşnice, pâlpâiau, păleau şi mureau...

Ce importanţă putea să aibă o biată lună solitară într-un asemenea univers?

De undeva, din adâncurile Citadelei, adâncuri atât de îndepărtate încât sunetele se pierdeau uneori în zgomotul difuz al oraşului, se auziră armoniile unei rebaba cu zece coarde. Era un cântec al Jihadului, o melodie de dor pentru o femeie rămasă pe Arrakis:

Şoldurile ei sunt dune arcuite de vânt,
Ochii ei ard ca arşiţa verii.
Cosiţele lungi îi atârnă pe spate
Încărcate de acverigi.
Mâinile mele îşi amintesc pielea ei:
Parfumul de ambră, mireasma de floare,
Pleoapele mi se zbat sub amintiri...

Focul dragostei iarăşi mă arde!

Un cântec stupid, pentru cei care se pierdeau în sentimentalisme! Numai bun de cântat cadavrului pe care-l văzuse Alia printre dune.

O siluetă se deplasă în umbra grilajului de la capătul balconului. Paul se răsuci brusc.

Ghola-ul ieşi la lumină. Ochii săi de metal scânteiau.

— E Duncan Idaho sau cel numit Hayt? întrebă Paul.

Ghola-ul, oprindu-se la doi paşi de el, răspunse:

— Pe care-l preferă Domnia-Ta?

În glasul lui răzbătea o notă de prudenţă.

— Joacă-ţi rolul de zensunnit, rosti cu amărăciune Paul.

Insinuare în insinuare! Gândi. Dar ce putea spune sau face un filozof zensunnit pentru a schimba măcar o părticică din realitatea ce se desfăşura înaintea lor în această clipă?

— Eşti tulburat, Sire, zise ghola-ul.

Paul îi întoarse spatele şi privi în depărtare, spre meterezele şi turlele cioplite de vânt ale Scutului de Piatră. Erau ca o copie ironică a oraşului. Natura însăşi îl sfida! *Iată ce pot construi!* Privirea îi poposi pe uriaşa despicătură din versantul masivului, crevasa din care se revărsa un râu de nisip, şi gândi: *Acolo! Da, acolo i-am zdrobit pe Sardaukari!*

— Ce te tulbură, Domnia-Ta? întrebă ghola-ul.

— O viziune, murmură Paul.

— Ahhh... Şi eu am avut viziuni când tleilaxu m-au trezit la viaţă. Eram neliniştit, singur... deşi încă nu ştiam cât de singur. Viziunile nu mi-au dezvăluit nimic! Tleilaxu mi-au spus că era o simplă intruziune a cărnii, o indispoziţie care-i afectează deopotrivă pe oameni şi ghola. Atâta tot.

Paul se întoarse şi scrută ochii ghola-ului, bilele de oţel lipsite de orice expresie. Ce puteau să vadă ochii aceia?

— Duncan... Duncan... murmură el.

— Numele meu este Hayt.

— Am văzut o lună care cădea. Pe urmă a dispărut,

distrusă. Am auzit un şuier cumplit. Iar pământul s-a cutremurat.

— Ai băut prea mult Timp, Sire, spuse ghola-ul.

— Eu fac apel la zensunnit şi-mi răspunde mentatul! Foarte bine. Fă să treacă viziunea mea prin filtrul logicii tale, mentatule, Analizeaz-o şi redu-o la simple fraze pentru un elogiu funebru.

— Un elogiu funebru! Dar Domnia-Ta fugi de moarte. Nu te interesează decât clipa ce va urma. Refuzi să trăieşti în prezent. Un augur! Grozavă cârjă pentru un Împărat!

Brusc, Paul constată că era incapabil să-şi ia ochii de la o aluniţă de pe bărbia ghola-ului — o aluniţă de care-şi aducea foarte bine aminte.

— Încercând să trăieşti în acest viitor, urmă ghola-ul, îi conferi vreo substanţă? Îl faci să fie real?

— Dacă mă angajez pe calea viziunii mele, voi fi viu *în acel viitor,* murmură Paul. Ce te face să crezi că vreau să trăiesc acolo?

Ghola-ul ridică din umeri.

— Mi-ai cerut un răspuns substanţial.

— Unde este substanţa, într-un univers alcătuit din evenimente? întrebă Paul. Există vreun răspuns final? Nu generează fiecare soluţie noi întrebări?

— Ai absorbit atât de mult Timp, Sire, încât ai iluzii de nemurire. Dar chiar şi Imperiul *Domniei-Tale* trebuie să-şi trăiască traiul şi să moară.

— Nu-mi vântura pe sub nas altare înnegrite de fum, mârâi Paul. Am auzit destule poveşti tragice despre zei şi mântuitori. Pentru ce aş avea nevoie de facultăţi speciale ca să-mi prevăd ruina, asemenea tuturor celorlalţi? Cel mai mărunt servitor din bucătăriile mele ar putea face asta. (Clătină din cap.) Luna a căzut!

— N-ai acordat, de la bun început, nici un răgaz de odihnă minţii Domniei-Tale, spuse ghola-ul.

— Aşa mă distrugi? întrebă Paul. Împiedicându-mă să-mi adun gândurile?

— Poţi să aduni haosul? Noi, zensunniţii, zicem aşa:

„Nu aduna nimic şi-ai să culegi totul.” Ce poţi să culegi dacă nu te aduni pe tine însuţi?

— Eu sunt chinuit de-o viziune şi tu îmi debitezi aiureli! se înfurie Paul. Ce ştii tu despre precogniţie?

— Am observat efectele oracolului... I-am văzut pe cei care caută semne şi prevestiri pentru destinul lor personal. Se tem de ceea ce caută.

— Dar luna aceea care cade este reală, murmură Paul şi, inspirând tremurat, adăugă: Se mişcă... se mişcă.

— Dintotdeauna, oamenii s-au temut de lucrurile care se mişcă de la sine, spuse ghola-ul. Te temi de propriile tale puteri. Lucrurile care cad în mintea Domniei-Tale nu vin de nicăieri. Unde se duc după aceea?

— Mă consolezi cu înţepături, mormăi Paul.

O iluminare lăuntrică păru să se oglindească pe chipul ghola-ului. Pentru o clipă, Paul avu impresia că în faţa lui se afla într-adevăr Duncan Idaho.

— Te consolez cum pot, rosti ghola-ul.

Paul reflectă asupra acestei reacţii. Resimţea ghola-ul vreo durere pe care mintea lui o respingea? Reprima Hayt o viziune proprie?

— Luna mea are un nume, şopti Paul.

Brusc, încetă să mai lupte, se lăsă năpădit de viziune. Niciun sunet nu-i ieşi pe buze, dar întreaga sa fiinţă urla. Nu îndrăznea să vorbească, de teamă ca vocea să nu-l trădeze. În acest viitor terifiant, aerul era încărcat de absenţa Chaniei. Carnea care ţipase în extaz, ochii ei care străluciseră de dorinţă, glasul care-l fermecase pentru că niciodată nu încercase să-l înşele cu vreun tertip subtil... totul dispăruse. Totul se întorsese la nisip şi la apă...

Încet, Paul se întoarse. Ochii săi poposiră asupra realităţii prezentului. În piaţa din faţa templului Aliei îşi făcuseră apariţia trei pelerini cu capul ras, purtând mantii galbene, murdare. Mergeau repede, cu capetele plecate pentru a se feri de vântul puternic. Unul dintre ei şchiopăta cu piciorul stâng. Străbătură piaţa, dădură colţul şi dispărură.

Dispărură, asemenea lunii din viziunea lui. Viziunea

care continua să-l stăpânească. Ţelul ei cumplit nu-i dădea de ales.

Carnea cedează, gândi el. *Eternitatea îşi ia înapoi ceea ce-i aparţine. Trupurile noastre au agitat, o vreme, apele. O vreme, am fost intoxicaţi de dragoste de viaţă, de dragoste de sine, o vreme, am nutrit câteva idei stranii, înainte de a ne supune instrumentelor Timpului. Ce s-ar mai putea spune? Am survenit. Nu sunt, totuşi am survenit.*

Nu cerşeşti milă soarelui

Opera lui Muad'Dib,
din **Comentariile lui Stilgar**

UN MOMENT de incompetenţă poate să fie fatal, îşi spuse Cucernica Maică Gaius Helen Mohiam.

Înainta şontâcăind, aparent calmă, înconjurată de gărzile fremene. Unul dintre oamenii din spatele ei, ştia asta, era surdo-mut, imun la orice trucuri ale glasului. Nu încăpea îndoială că avea ordin s-o omoare la cea mai mică provocare.

Pentru ce o convocase Paul? Se hotărâse să-şi dea verdictul? Îşi amintea de acea zi de demult, când îl supusese pe tânărul Paul încercării cu gom jabbarul, care avea să i-l dezvăluie pe... copilul Kwisatz Haderach. De pe atunci se arătase a fi o fiinţă profundă.

Blestemată fie maică-sa în vecii vecilor! Din cauza ei, Bene Gesseritul pierduse controlul acestei linii genetice.

În timp ce străbătea, sub escortă, culoarele boltite, simţea tăcerea care o preceda, ca un mesaj transmis în secret. Paul avea să perceapă tăcerea. Avea să ştie de venirea ei înainte de a-i fi anunţată. Nu se îndoia că puterile lui le depăşeau pe ale ei.

Afurisitul!

Blestemă şi povara anilor: durerea din articulaţii, muşchii ce-şi pierduseră supleţea, reacţiile care nu mai erau la fel de prompte ca odinioară. Avusese o zi lungă, o viaţă lungă.

Îşi petrecuse întreaga zi încercând zadarnic să-şi ghicească soarta în taroţii Dunei. Cărţile se arătaseră îndărătnice.

Escorta dădu un colţ şi se angajă pe un altul dintre culoarele boltite care păreau să nu mai sfârşească. Sus, în stânga, un şir de geamuri triunghiulare din metasticlă

dezvăluiau un hăţiş de tulpini de viţă şi flori indigo, cufundate în umbra deasă a după-amiezei.

Dedesubt, pardoseala era un mozaic reprezentând creaturi acvatice de pe planete exotice. Tema apei era omniprezentă. Apa... Bogăţia...

Siluete drapate în mantii traversară o intersecţie a culoarului, în faţă, aruncând priviri fugare spre escorta Cucernicei Maici. Atitudinea lor, încordarea subită arătau că o recunoscuseră.

Cucernica Maică îşi aţinti ochii în ceafa soldatului care mergea chiar în faţa ei: carne tânără, cute roz deasupra gulerului uniformei.

Imensitatea acestei fortăreţe *ighir* începea s-o impresioneze. Coridoare... coridoare după coridoare.... Trecură prin faţa unei uşi deschise dinspre care răsunau sunetele unei muzici blânde şi străvechi, interpretate la timbur şi fluier. Cucernica Maică îşi aruncă privirea în treacăt şi întâlni ochi fremeni, complet albaştri. Citi în ei fermentul revoltelor legendare ce clocoteau în genele sălbatice.

Aceasta era adevărata măsură a poverii ei personale, îşi spuse. O Bene Gesserit nu putea să nu fie conştientă de gene şi de posibilităţile lor. O încercă un insuportabil sentiment de pierdere, încăpăţânarea stupidă a acestui Atreides! Cum putea să le refuze nestematele posterităţii, pe care le purta în el? Un Kwisatz Haderach! Născut înainte de vreme, ce-i drept, dar real... La fel de real ca monstruozitatea de soră-sa... şi necunoscuta periculoasă pe care-o reprezenta. O Cucernică Maică sălbatică, lipsită de inhibiţiile Bene Gesserit. O Cucernică Maică pe care nici un legământ n-o punea în slujba dezvoltării controlate a genelor. Avea, neîndoielnic, aceleaşi puteri ca şi fratele ei... ba chiar mai multe...

Dimensiunile Citadelei începeau s-o apese. Culoarele acestea n-aveau nici un sfârşit? O înspăimântătoare putere fizică impregna acest edificiu. Nici o planetă, nici o civilizaţie din întreaga istorie a omenirii nu cunoscuse o construcţie atât de imensă — o construcţie între zidurile

căreia ar fi încăput pe puţin zece cetăţi antice.

Trecură pe lângă mai multe uşi ovale, cu luminiţe care clipeau, îşi dădu seama că erau instalaţii ixiene de transport pneumatic. Atunci, de ce o obligau să parcurgă pe jos asemenea distanţe? Răspunsul începu să i se contureze în minte: ca s-o pregătească înaintea primirii la Împărat.

Era un indiciu mărunt, dar care se corela cu alte semne subtile: relativa muţenie şi vocabularul redus al escortei sale, umbra de teamă primitivă din ochii gărzilor când îi spuneau *Cucernică Maică,* răceala inodoră a acestor holuri şi coridoare... Toate acestea se combinau, dezvăluind multe lucruri pe care o Bene Gesserit putea să le interpreteze.

Paul voia ceva de la ea!

Îşi înăbuşi un subit simţământ de speranţă. Exista o monedă de schimb. O pârghie. Nu mai rămânea decât să-i descopere natura, şi să-i încerce tăria. Unele pârghii clintiseră din loc lucruri mai mari decât această citadelă. Civilizaţii se prăbuşiseră la o simplă atingere de deget.

Şi Cucernica Maică îşi aminti cuvintele lui Scytale: *O creatură care s-a dezvoltat într-un anumit fel va alege să moară mai degrabă decât să se transforme în antiteza ei.*

Treptat, şi de-o manieră subtilă, culoarele deveneau mai largi, mai înalte. Proporţiile se schimbau, bolţile se transformau pe nesimţite. Coloanele crescură, geamurile triunghiulare fură înlocuite, încetul cu încetul, de lungi deschideri dreptunghiulare, în cele din urmă, Cucernica Maică văzu, la cealaltă extremitate a unei uriaşe săli de care se apropiau, o uşă dublă. Avu imediat senzaţia că era o uşă foarte mare şi se văzu nevoită să-şi înăbuşe o exclamaţie în momentul în care simţurile ei antrenate calculară adevăratele dimensiuni ale uşii. Cei doi batanţi aveau cel puţin optzeci de metri în înălţime şi vreo patruzeci în lăţime.

La apropierea micului grup, giganticele uşi se deschiseră încet, într-o linişte desăvârşită, sub acţiunea unui mecanism invizibil. O altă realizare a tehnicii ixiene,

îşi spuse Cucernica Maică în timp ce, împreună cu escorta, trecea pragul Marii Săli de Recepţie a Împăratului Paul Atreides, „Muad'Dib, în faţa căruia orice creatură este infimă". Acum, înţelegea pe deplin temeiul acestei vorbe din popor.

Examinând locul, fu mai impresionată de detaliile subtile ale arhitecturii decât de proporţiile ameţitoare. Spaţiul era incomensurabil: o citadelă din timpurile de demult ar fi încăput cu siguranţă în această sală. Dar Cucernica Maică remarcă îndeosebi echilibrul dintre forţele structurale ascunse şi frumuseţe. Armăturile şi grinzile de susţinere ale acestor ziduri şi-ale îndepărtatei cupole care le acoperea întreceau, de bună seamă, orice se realizase până atunci în materie de construcţii. Totul, aici, dovedea un suprem geniu ingineresc.

Fără a lăsa această impresie, sala se îngusta imperceptibil spre capătul îndepărtat, refuzând să-l reducă pe Paul, aşezat pe tronul imperial, la dimensiuni umane. Astfel, pentru un ochi neavizat Împăratul părea, doar prin jocul proporţiilor, o fiinţă de câteva ori mai mare decât era în realitate. Culorile îşi exercitau şi ele efectul asupra unui psihic lipsit de apărare. Tronul verde al lui Paul fusese sculptat dintr-un unic bloc de smarald de Hagar. Evoca în acelaşi timp regnul vegetal şi culoarea doliului conform mitologiei fremene. Şoptea că, acolo, pe tron, se afla cel care putea îndolia — un singur simbol pentru viaţă şi moarte, reunite într-un joc iscusit al contrariilor. În spatele tronului, draperiile alcătuiau o impresionantă cascadă de tonalităţi: portocaliul focului, auriul pământului Dunei şi cafeniul deschis al mirodeniei. Pentru un ochi antrenat, simbolismul era evident. Pentru profan, culorile acestea erau adevărate lovituri de baros.

Timpul juca un rol important în acest loc.

Cucernica Maică număra minutele, în timp ce se apropia, cu mersul ei şontâcăit, de Prezenţa Imperială. Aceasta era suficient de îndepărtată pentru ca oricine să aibă timpul de a abandona orice resentiment, sub privirea irezistibilă a puterii. Puteai începe marşul cel lung către

tron ca o fiinţă umană plină de demnitate, la capătul lui însă nu mai erai decât o insectă.

Consilierii şi slujitorii, observă Cucernica Maică, îl încadrau pe Împărat conform unei dispuneri curioase. Garda Imperială era aliniată la baza draperiilor din spatele podiumului pe care se afla tronul. Monstruozitatea, Alia, stătea în stânga lui Paul, cu două trepte mai jos. Pe treapta imediat inferioară, în faţa ei, era postat Stilgar, câinele de pază al Împăratului. Iar în dreapta, pe prima treaptă a podiumului, stătea ghola-ul, spectrul reîncarnat al lui Duncan Idaho. Printre gărzi se aflau mai mulţi fremeni în vârstă, Naibi bărboşi cu urmele filt-cepurilor pe nări şi cu cristaiuri la brâu. Câţiva aveau pistoale maula şi chiar lasere. Oameni de încredere, fară-ndoială, de vreme ce erau lăsaţi cu lasere în timp ce Împăratul purta un scut individual, a cărui aură energetică se răsfrângea în jurul tronului. O singură descărcare de laser în câmpul defensiv ar fi fost de ajuns pentru a transforma întreaga Citadelă într-un crater.

Escorta Cucernicei Maici se opri la zece paşi de podium şi gărzile se traseră în lături, lăsând-o singură în faţa lui Paul. Bătrâna remarcă abia acum că nici Chani, nici Irulan nu se aflau alături de Împărat şi se întrebă care va fi fost motivul acestei anomalii. După câte auzise, nu exista audienţă importantă la care să nu fie prezente.

Paul o salută cu o mişcare a capului şi rămase tăcut, privind-o.

Ea hotărî să treacă imediat la ofensivă şi spuse:

— Aşadar, marele Paul Atreides binevoieşte să-i acorde o întrevedere celei pe care a surghiunit-o.

Paul zâmbi în colţul gurii şi gândi: *Ştie că vreau ceva de la ea*. În fond, era inevitabil, îşi spuse. Cunoştea puterile unei Cucernice Maici Bene Gesserit.

— N-am putea renunţa la duelurile verbale? întrebă el.

Să fie atât de simplu? se miră ea, apoi zise:

— Spune ce vrei de la mine.

Stilgar tresări şi-i aruncă o privire scurtă lui Paul. Era limpede că nu-i plăcuse tonul ei.

— Stilgar vrea să te expulzez, spuse Paul.

— Nu să mă ucizi? făcu ea. Mă aşteptam la o soluţie mai radicală din partea unui Naib fremen.

Stilgar se încruntă, mârâi:

— Adesea trebuie să vorbesc altfel decât gândesc. Asta se numeşte diplomaţie.

— Atunci, să renunţăm şi la diplomaţie, spuse ea. Era neapărat necesar să fiu purtată atâta amar de drum, pe jos? Sunt o femeie bătrână.

— Trebuia să afli cât de crud pot să fiu, ca să-mi apreciezi mărinimia.

— Îţi permiţi asemenea stângăcii cu o Bene Gesserit?

— Grosolăniile poartă mesajul lor.

Ea şovăi, cântărindu-i cuvintele. Aşadar... era dispus s-o elibereze... cu grosolănie, desigur, dacă ea... dacă ea, ce?

— Spune ce vrei de la mine, mormăi.

Alia se uită repede la fratele ei şi făcu semn spre draperiile din spatele tronului. Înţelegea raţionamentul lui Paul, dar nu era de acord. Avea, în legătură cu treaba asta, un fel de precogniţie *sălbatică.* Totul, în ea, se împotrivea participării la acest târg.

— Bagă de seamă cum îmi vorbeşti, bătrâno, spuse Paul.

Mi-a mai spus odată „bătrâno”, pe când era doar un puşti, gândi Cucernica Maică. *Vrea să-mi amintească amestecul meu în trecutul lui? Trebuie să iau încă o dată, acum, decizia pe care am luat-o atunci?* Simţi greutatea deciziei ca pe o povară fizică şi genunchii începură să-i tremure. Muşchii cedau, dintr-o dată, la oboseală.

— Drumul a fost într-adevăr lung, reluă Paul, şi-mi dau seama că te-a obosit. Ne vom retrage în cabinetul meu din spatele tronului. Acolo vei putea să stai jos.

Îi făcu semn lui Stilgar şi se ridică.

Stilgar şi ghola-ul coborâră spre Cucernica Maică, o încadrară şi o ajutară să urce treptele podiumului, urmându-l pe Paul în spatele draperiilor. Bătrâna înţelese că primirea în Sala Mare nu fusese decât un spectacol de

ochii gărzilor şi ai Naibilor. Aşadar, se temea de ei. Şi acum.... acum se arăta binevoitor şi amabil, hazardându-se la asemenea stratageme cu o Bene Gesserit. Dar... erau stratageme? Simţi o prezenţă în spatele ei, întoarse capul şi dădu cu ochii de privirea sumbră, ostilă a Aliei. O străbătu un fior.

La capătul unui mic culoar, cabinetul lui Paul era un cub de plasmeld cu latura de douăzeci de metri, scăldat în lumina galbenă a câtorva licurigloburi şi cu pereţii îmbrăcaţi în draperiile portocalii specifice distilcorturilor folosite în deşert. O vagă aromă de melanj plutea în încăperea mobilată cu divane, perne adânci şi o măsuţă joasă pe care se aflau câteva pocale de cristal pline cu apă. Locul părea incredibil de strâmt şi înghesuit, după gigantica sală.

Paul o ajută să ia loc pe un divan şi rămase în faţa ei cercetându-i faţa bătrână, brăzdată de riduri adânci, ochii adumbriţi care ascundeau atâtea lucruri... Arătă cu mâna spre un pocal cu apă. Ea scutură din cap şi o şuviţă de păr sur îi alunecă pe frunte.

Cu voce scăzută, Paul spuse:

— Vreau să cădem la învoială în privinţa vieţii iubitei mele.

Stilgar îşi drese glasul.

Alia puse mâna pe mânerul cristaiului din teaca agăţată de gât.

Ghola-ul rămase nemişcat lângă uşă, impasibil, cu ochii săi de metal aţintiţi într-un punct situat deasupra capului Cucernicei Maici.

— Ai avut o viziune în care eram amestecată în moartea ei? întrebă ea.

Rămase cu privirea îndreptată spre ghola, care-i provoca un straniu sentiment de nelinişte. Pentru ce se temea de ghola, care era o unealtă a conspiraţiei?

— Ştiu ce anume vreţi voi de la mine, spuse Paul, fără să-i răspundă la întrebare.

Aşadar, n-are decât bănuieli, gândi ea. Lăsă ochii în jos. Vârfurile pantofilor depăşeau cu puţin faldurile robei.

Pantofii negri… roba neagră… purtau urmele detenţiei: pete, cute… Înălţă capul şi surprinse scânteierea de mânie din ochii lui Paul. Un val de exultare o năpădi brusc, dar îşi ascunse emoţia strângând din buze şi privind pe sub sprâncene.

— Care ţi-e oferta? întrebă ea.

— Puteţi avea sămânţa mea, dar nu şi persoana mea, răspunse Paul. Irulan repudiată şi inseminată artificial…

— Îndrăzneşti?! şuieră Cucernica Maică, fulgerându-l din ochi.

Stilgar făcu o jumătate de pas înainte.

În mod descumpănitor, ghola-ul zâmbi. Alia îl privi lung.

— Nu vom discuta despre lucrurile pe care le interzice Comunitatea voastră, spuse Paul. N-am de gând să stau la poveşti despre păcate, monstruozităţi şi credinţe rămase de pe urma Jihadurilor din trecut. Pentru planurile voastre, s-ar putea să obţineţi sămânţa mea, dar nici un copil născut de Irulan nu se va aşeza vreodată pe tronul meu.

— Tronul *tău*! îl zeflemisi ea.

— Tronul *meu.*

— Şi cine va da naştere moştenitorului imperial, în cazul ăsta?

— Chani.

— Chani e stearpă.

— Chani e însărcinată.

Respiraţia întretăiată preţ de-o fracţiune de secundă trădă şocul pe care aceste cuvinte îl produsese asupra Cucernicei Maici.

— Minţi! şuieră ea.

Stilgar se încordă ca un arc, dar Paul îl opri cu un gest al mâinii.

— Sunt două zile de când ştim că poartă copilul meu.

— Dar Irulan…

— Numai pe cale artificială. Aceasta-i oferta mea.

Cucernica Maică închise ochii pentru a nu-i mai vedea faţa. Blestem! Să arunci astfel zarurile genetice! Aversiunea îi răscolea întreaga fiinţă. Învăţăturile Bene Gesserit, la fel ca şi Jihadul Butlerian, interziceau un

asemenea act. Nimeni nu avea dreptul să murdărească cele mai nobile aspiraţii ale omenirii. Nu exista maşină care să funcţioneze după asemănarea minţii umane. Nici o vorbă, nici o faptă n-aveau voie să insinueze că oamenii ar putea fi prăsiţi asemenea animalelor.

— Decizia îţi aparţine, rosti Paul.

Ea scutură din cap. Genele... preţioasele gene Atreides, asta era tot ce conta! Necesitatea era mai presus decât interdicţiile.

Pentru Surori, fecundaţia reprezenta mai mult decât contopirea dintre spermatozoid şi ovul. Ceea ce se urmărea era psihicul.

Cucernica Maică înţelese abia acum profundele implicaţii ale ofertei lui Paul. Acceptând-o, Bene Gesseritul ar fi devenit părtaş la un act care, dacă ar fi fost descoperit, ar fi provocat o explozie de mânie populară. Poporul n-ar fi acceptat niciodată o asemenea paternitate, dacă Împăratul o nega. Poate că Bene Gesseritul ar fi obţinut, astfel, genele Atreizilor, dar în nici un caz tronul.

Făcu ochii roată, iscodind fiecare chip. Stilgar: pasiv, în aşteptare. Ghola-ul: retras în cine ştie ce cotlon lăuntric. Alia: cu ochii la ghola. Şi Paul... Mânie sub o mască translucidă.

— Asta e singura ta ofertă? întrebă ea.

— Singura.

Cucernica Maică îşi îndreptă privirea spre ghola şi-i surprinse un uşor freamăt al maxilarelor. Emoţie?

— Ghola, îl interpelă ea, e verosimilă o astfel de ofertă? Şi, dacă da, poate fi acceptată? Răspunde-ne ca mentat.

Ochii metalici se întoarseră către Paul.

— Răspunde cum crezi, zise Paul.

Ghola-ul se uită la Cucernica Maică şi, din nou, o descumpăni cu zâmbetul său.

— Valoarea unei oferte n-o depăşeşte niciodată pe cea a lucrului care se vrea cumpărat, spuse el. Schimbul propus aici este viaţă contra viaţă. O tranzacţie la cel mai înalt nivel.

Alia îşi îndepărtă o şuviţă de păr arămiu de pe frunte şi

întrebă:

— Ce altceva se ascunde în această tranzacţie?

Cucernica Maică se abţinu s-o privească, dar cuvintele ei îi rămaseră ca o văpaie în minte. Da, oferta avea implicaţii mult mai profunde. Sora lui Paul era o Monstruozitate, desigur, dar nu se putea trece cu vederea statutul ei de Cucernică Maică şi tot ce însemna acest lucru. Chiar în această clipă, Gaius Helen Mohiam nu mai avea senzaţia că era o fiinţă unică, ci suma tuturor celorlalte Cucernice Maici din memoria ei. Devenind Preoteasă printre Surori, le absorbise pe toate Cucernicele Maici dinaintea ei şi acum ele erau treze, atente. Cu siguranţă că la fel se întâmpla şi cu Alia.

— Ce altceva? rosti ghola-ul. S-ar putea pune întrebarea de ce vrăjitoarele Bene Gesserit n-au recurs la metode tleilaxu.

Gaius Helen Mohiam şi toate Cucernicele Maici prezente în ea se cutremurară. Da, tleilaxu făceau lucruri oribile. Dacă se înlăturau barierele fecundării artificiale, următorul pas n-ar fi fost o iniţiativă tleilaxu? Mutaţia controlată?

Paul, observând jocul emoţiilor din jurul lui, avu brusc impresia că nu-i mai cunoştea pe oamenii aceştia. Era înconjurat de străini. Până şi Alia i se părea străină. O auzi spunând:

— Dacă abandonăm genele Atreizilor în voia râului Bene Gesserit, cine ştie ce-ar putea rezulta?

Gaius Helen Mohiam întoarse brusc capul şi-i înfruntă privirea. Vreme de-o clipă, fură doar două Cucernice Maici împărtăşind acelaşi gând: *Ce se află în spatele oricărei manevre tleilaxu? Ghola-ul este un produs tleilaxu. El să fi strecurat acest plan în mintea lui Paul? S-ar fi încumetat Paul să trateze direct cu Bene Tleilaxul?*

Bătrâna îşi luă ochii de la Alia. Era conştientă de propriile ei sentimente opuse, de insuficienţele ei. Capcana educaţiei Bene Gesserit, îşi reaminti ei înseşi, consta în puterile pe care le conferea şi care predispuneau la orgoliu, la vanitate. Aceste puteri puteau să-i înşele pe

cei ce le foloseau, făcându-i să creadă că erau în stare să învingă orice obstacol... inclusiv pe cel al propriei lor ignoranţe.

Un singur lucru era esenţial în cazul de faţă pentru Bene Gesserit: piramida generaţiilor ce culminaseră cu Paul Atreides... şi cu monstruozitatea de soră-sa. O decizie greşită, şi piramida trebuia reconstruită... reluând-o cu generaţii în urmă, pe căi paralele, dar cu specimene genetice care nu posedau caracteristicile ideale.

Mutaţia controlată, gândi ea. *Oare tleilaxu o practicau cu adevărat? Era atât de tentant!* Îşi scutură capul. Trebuia să alunge asemenea gânduri.

— Respingi propunerea mea? întrebă Paul.

— Chibzuiesc, răspunse ea.

Şi se uită din nou, la Alia. Hibridul optim pentru această femelă Atreides fusese pierdut... ucis de Paul. Cu toate acestea, mai exista o posibilitate — o posibilitate care ar fi putut *reuni* caracteristicile ideale într-un vlăstar nou. Paul se încumeta să propună Bene Gesseritului căile de prăsilă aplicate la animale! Cât de mult era dispus să plătească pentru viaţa Chaniei sale? Ar fi mers până la acceptarea împerecherii cu propria lui soră?

Ca să câştige timp, întrebă:

— Spune-mi, o! exemplu desăvârşit a tot ce e sfânt: Irulan n-are nimic de spus referitor la propunerea ta?

— Irulan va face precum îi vei spune tu.

Aşa e, admise în sinea ei Gaius Helen Mohiam. Îşi sumeţi capul şi jucă noul gambit:

— Există doi Atreides.

Ghicind în parte la ce se gândea bătrâna vrăjitoare, Paul simţi că i se urcă sângele la cap.

— Bagă de seamă ce sugerezi, rosti el.

— Vrei s-o *foloseşti* pe Irulan doar ca să-ţi atingi propriile scopuri, nu-i aşa?

— Nu pentru a fi folosită a fost formată?

Iar noi suntem cele care-au format-o şi educat-o, asta vrea să-mi spună, gândi Cucernica Maică. *Ei bine... Irulan era o monedă cu două valori. Mai putea fi cheltuită şi-n alt*

fel?

— Vei pune copilul lui Chani pe tron?

— Pe tronul *meu,* răspunse Paul.

Şi aruncă o privire spre Alia, întrebându-se deodată dacă ea era conştientă de celelalte posibilităţi ale acestui schimb. Alia stătea cu ochii închişi şi întreaga sa fiinţă părea cufundată într-o stranie încremenire. Cu ce forţă lăuntrică se afla în comunicare? Avu subit impresia că sora sa era pe un mal de care el se îndepărta cu repeziciune, târât de curent.

În cele din urmă Cucernica Maică spuse:

— Problema este prea gravă ca să pot lua singură o decizie. Trebuie să-mi consult Consiliul de pe Wallach. Îmi îngădui să transmit un mesaj?

Ca şi când ar avea nevoie de permisiunea mea! gândi Paul, înainte de a răspunde:

— De acord. Dar să nu dureze prea mult. N-am de gând să-mi pierd vremea aşteptând să ajungeţi la o concluzie.

— Intenţionezi să tratezi cu Bene Tleilaxul? întrebă pe neaşteptate ghola-ul.

Alia deschise brusc ochii şi-l privi de parcă dăduse buzna în mintea ei.

— N-am luat nici o decizie de acest fel, spuse Paul. Dar voi pleca în deşert de îndată ce va fi cu putinţă. Copilul nostru se va naşte într-un sietch.

— Înţeleaptă hotărâre, rosti Stilgar.

Alia se reţinu să-l privească. Hotărârea nu era deloc înţeleaptă. Era o greşeală. Simţea acest lucru cu fiecare celulă a trupului. Nu se putea să n-o simtă şi Paul. De ce se angaja pe acest făgaş?

— Bene Tleilaxul şi-a oferit serviciile? întrebă ea.

Observă că şi Gaius Helen Mohiam aştepta răspunsul.

Paul clătină din cap.

— Nu.

Apoi, privind către Stilgar:

— Stil, aranjează tot ce trebuie pentru transmiterea mesajului către Wallach.

— Îndată, Domnia-Ta.

Paul se întoarse cu spatele şi aşteptă până ce Stilgar chemă gărzile şi părăsi cabinetul împreună cu bătrâna vrăjitoare. Simţea că Alia voia să-l mai întrebe şi alte lucruri. Dar ea se adresă ghola-ului:

— Mentatule, tleilaxu încearcă să-l abordeze pe fratele meu?

Ghola-ul ridică din umeri.

Tleilaxu! se întrebă Paul. *Nu... Cel puţin, nu aşa cum îşi închipuie Alia*. Întrebarea surorii sale demonstra că ea nu sesizase alternativele. Evident... viziunile se deosebeau de la o sibilă la alta. De ce nu s-ar fi deosebit de la frate la soră? În timp ce gândurile îi rătăceau, urechile sale captau frânturi de conversaţie:

— ... trebuie să ştii dacă tleilaxu...

— .... integralitatea informaţiei este întotdeauna....

— .... îndoieli serioase în ceea ce priveşte...

Paul se întoarse şi-şi privi sora. Ştia că Alia vedea acum lacrimile din ochii lui şi era nedumerită. Nu-i nimic. Nedumerirea era, în acest moment, ca o mângâiere. Apoi se uită la ghola şi în pofida ochilor de metal, îl văzu pe Duncan Idaho. Simţi tristeţe şi milă în acelaşi timp. Oare ce vedeau acei ochi de metal?

Există multe feluri de a vedea şi multe feluri de a fi orb, gândi el. Îşi aminti o parafrază după un fragment din Biblia Catolică Portocalie. *Ce simţuri ne lipsesc de nu putem vedea o altă lume în jurul nostru?*

Corespundeau aceşti ochi de metal altui simţ decât văzul?

Alia se apropie de fratele ei, simţind tristeţea care îl copleşea. Cu un gest fremen de veneraţie, atinse o lacrimă care se rostogolea pe obrazul lui şi rosti:

— Nu trebuie să-i jelim pe cei dragi înainte de a se fi săvârşit.

— Înainte de-a se fi săvârşit, murmură Paul. Spune-mi, surioară, ce înseamnă *înainte*?

— Sunt sătul până-n gât de povestea asta cu zeul şi preotul! Crezi că nu-s în stare să văd toată mitologia care s-a creat în jurul meu? Reexaminează-ţi informaţiile, Hayt. Riturile mele s-au insinuat până în cele mai elementare acte omeneşti. Oamenii au ajuns să mănânce în numele lui Muad'Dib! Să facă dragoste, să se nască... să traverseze strada în numele meu! Nu se mai poate pune o bârnă la acoperişul celei mai amărâte cocioabe de pe o lume atât de îndepărtată cum e Gangishree, fără a se invoca binecuvântarea lui Muad'Dib!

Cartea Diatribelor,
din **Cronica lui Hayt**

— ÎŢI ASUMI un risc considerabil părăsindu-ţi postul şi venind să mă vizitezi aici, la ora asta, spuse Edric, privindu-l din cuva sa pe Dansatorul-Faţă.

— Superficial şi îngust mai gândeşti, spuse Scytale. Cine a venit să te viziteze?

— Navigatorul şovăi, observând mai atent silueta butucănoasă, trăsăturile grosolane, pleoapele grele. Era încă devreme şi metabolismul lui Edric nu ieşise pe de-a-ntregul din ciclul nocturn.

— Nu asta-i forma care a parcurs străzile? întrebă Edric.

— Unele dintre înfăţişările pe care mi le-am ales astăzi n-au fost din cele care atrag de două ori privirea, răspunse Scytale.

Cameleonul e convins că o schimbare a înfăţişării îi îngăduie întotdeauna să treacă neobservat, gândi Edric cu o perspicacitate care nu-l caracteriza. Şi se întrebă dacă, prin prezenţa lui, reuşea într-adevăr să ascundă conspiraţia de toate puterile profetice. De sora

Împăratului, spre exemplu...

Scutură din cap, învolburând gazul portocaliu din jur, şi întrebă:

— Pentru ce ai venit?

— Darul trebuie determinat să acţioneze mai rapid.

— Imposibil.

— Trebuie găsită neapărat o modalitate.

— De ce?

— Nu-mi place cum evoluează lucrurile. Împăratul încearcă să ne dezbine. A făcut deja o ofertă Bene Gesseritului.

— Oh, *asta* te îngrijorează?

— Da, asta! Trebuie să-l determini pe ghola...

— Voi sunteţi cei care l-aţi conceput, tleilaxule, spuse Edric. Nu înţeleg de ce vii să-mi ceri una ca asta. (Făcu o pauză şi se apropie de peretele transparent al cuvei.) Sau poate că ne-aţi minţit în privinţa lui?

— Minţit?

— Ne-aţi spus că-i suficient ca arma să fie îndreptată spre obiectiv şi lansată... Atâta tot. Din clipa în care ofeream ghola-ul, nu mai aveam nimic de făcut.

— Orice ghola e vulnerabil la emoţii, zise Scytale. Va fi de ajuns să-l întrebi despre existenţa lui iniţială.

— În ce scop?

— O să-l incite la acte ce vor servi cauzei noastre.

— E un mentat dotat cu facultăţi speciale în materie de logică şi raţionament, obiectă Edric. Ar putea să-mi ghicească intenţia... Ca să nu mai vorbim de sora Împăratului. Dacă-i va atrage atenţia faptul că eu...

— Ne serveşti drept paravan, da sau nu?

— Nu mă tem de oracole, replică Navigatorul, ci de judecăţile logice, de spionii reali, de puterile fizice ale Imperiului, de controlul mirodeniei, de...

— Ajunge să-ţi aminteşti că toate lucrurile au un sfârşit, zise Scytale, ca să-l priveşti cu calm pe Împărat cu toate puterile sale.

Edric avu o reacţie ciudată. Se contorsionă şi-şi agită membrele ca un fel de triton straniu. Scytale luptă cu un

brusc sentiment de repulsie. Navigatorul Ghildei purta obişnuitul colant negru, umflat împrejurul taliei de tot felul de recipiente şi rezervoare. Cu toate acestea... când se deplasa, dădea impresia de nuditate. Din cauza mişcărilor de nataţie, îşi spuse Scytale, şi, o dată în plus, fu conştient de fragilitatea raporturilor dintre participanţii la conspiraţie. Nu formau un grup omogen. Şi asta însemna slăbiciune.

Edric îşi domoli agitaţia şi-l privi pe Scytale prin ceaţa portocalie din cuvă. Se întrebă ce stratagemă păstra în rezervă tleilaxul pentru el însuşi, ca să poată ieşi la liman în caz de eşec. Dansatorul-Faţă avea reacţii imprevizibile. Semn rău.

Atitudinea şi tonul navigatorului îi confirmau lui Scytale faptul că reprezentantul Ghildei se temea de sora Împăratului mai mult chiar decât de Împărat. Gândul i se repercută fulgerător în conştiinţă. Neliniştitor. Să fi omis ceva important în legătură cu Alia? Putea fi ghola-ul o armă suficientă pentru a o distruge, la o adică, şi pe soră?

— Ştii ce se spune despre Alia? îl iscodi el pe Edric.

— La ce te referi?

Omul-peşte începu din nou să se agite.

— Că niciodată filozofia şi cultura n-au avut un protector mai bun, spuse Scytale. Plăcerea şi frumuseţea reunite în...

— Ce e durabil în frumuseţe şi în plăcere? întrebă Edric. Îi vom distruge pe amândoi Atreizii. Cultura! Ei încurajează cultura ca să poată stăpâni mai bine. Frumuseţea! Cea pe care o propagă ei nu face decât să-nrobească. Au creat o generaţie de ignoranţi cultivaţi — genul cel mai uşor de manipulat. N-au lăsat nimic la voia întâmplării. Lanţuri! Pretutindeni au pus lanţuri, au înrobit. Dar cei înrobiţi ajung întotdeauna la revoltă.

— Sora s-ar putea căsători şi avea copii, spuse Scytale.

— De ce tot vorbeşti de soră?

— S-ar putea ca Împăratul să-i aleagă un soţ.

— N-are decât. Oricum, e prea târziu.

— Nici măcar tu nu poţi plăsmui clipa următoare, îl

admonestă Scytale. Nu eşti un creator… după cum nu sunt nici Atreizii. (Dădu din cap.) Să nu facem greşeala de a presupune prea multe.

— Nu noi suntem cei care-şi bat gura despre creaţie, protestă Edric. Nu facem parte nici din gloata care încearcă să facă un mesia din Muad'Dib. Ce-i aiureala asta? Pentru ce ridici asemenea probleme?

— Planeta aceasta, rosti Scytale. *Ea* ridică problemele.

— Planetele nu vorbesc!

— Asta vorbeşte.

— I-auzi!

— Vorbeşte despre creaţie. Nisipul pe care-l suflă vântul în noapte, asta înseamnă creaţie.

— Nisipul pe care-l suflă…

— Când te trezeşti, dimineaţa, prima geană de lumină îţi dezvăluie o lume nouă — o suprafaţă virgină care aşteaptă să-ţi aşterni urmele.

Nisip fără urme? gândi Edric. *Creaţiei* Se simţi dintr-o dată ca paralizat de anxietate. Pereţii cuvei, zidurile camerei dimprejur… totul ameninţa să-l împresoare, să-l strivească.

Urme în nisip.

— Vorbeşti ca un fremen, spuse el.

— Este un punct de vedere fremen foarte instructiv, admise Scytale. Pentru fremeni, Jihadul lui Muad'Dib lasă urme în univers, după cum paşii lor lasă urme în nisipul proaspăt aşternut. Urme care se înscriu în vieţile oamenilor.

— Şi?

— Vine altă noapte, zise Scytale. Vântul suflă.

— Da… Jihadul e pe sfârşite, spuse Edric. Muad'Dib s-a folosit de Jihad şi….

— Nu el s-a folosit de Jihad, îl întrerupse Scytale. Jihadul s-a folosit de el. Cred că, dacă ar fi putut, Muad'Dib l-ar fi împiedicat.

— Dacă ar fi putut? Dar n-ar fi trebuit decât să…

— Mai bine taci! îl repezi Scytale. Nu se poate pune stavilă unei epidemii mentale. E ceva care se răspândeşte

fulgerător de la o fiinţă la alta, străbătând parsecii. Este ceva devastator de contagios. Pentru că loveşte în punctele lipsite de apărare, acolo unde se perpetuează rămăşiţele altor molime asemănătoare. Cine ar putea s-o împiedice? Muad'Dib nu posedă antidotul. E o boală cu rădăcinile înfipte în haos. Ce ordine pot răzbate până acolo?

— Te consideri contaminat? întrebă Edric.

Se roti încet în fluidul portocaliu. Era nedumerit de spaima ce răzbătea din cuvintele lui Scytale. Hotărâse Dansatorul-Faţă să se retragă din conspiraţie? Pentru moment, nu putea să arunce nici o privire în viitor, ca să încerce să lămurească aspectul. Viitorul devenise o apă mâloasă, îmbâcsită de profeţi.

— Toţi suntem contaminaţi, spuse Scytale, amintindu-şi că inteligenţa lui Edric era extrem de limitată. Cum să prezinte problema ca Navigatorul s-o înţeleagă?

— Dar după ce-l vom distruge pe el, contami...

— Ar trebui să te las în neştiinţa ta. Dar nu-mi permite datoria, în plus, ne periclitează pe toţi.

Edric se răsuci brusc şi-şi îndreptă poziţia cu o zvâcnire de picior care-i învălui partea de jos a trupului în volute de gaz portocaliu.

— Ciudate vorbe, rosti el.

— Toată treaba asta e un butoi de pulbere, zise Scytale pe un ton mai calm. Poate să explodeze dintr-o clipă într-alta. Dacă va exploda, fragmentele vor fi proiectate peste secole. Nu poţi să-nţelegi asta?

— Am mai înfruntat noi religii şi înainte, protestă Edric. Dacă această nouă...

— Nu-i *doar* o religie! îi tăie vorba Scytale, întrebându-se ce părere ar fi avut Cucernica Maică despre asemenea carenţe în pregătirea tovarăşului lor de conspiraţie. O guvernare religioasă e cu totul altceva. Plasându-şi peste tot Qizaratul, Muad'Dib a dat peste cap vechile funcţii ale puterii. Dar nu dispune de nici un serviciu civil, de nici o ambasadă. Nu are decât episcopate, insule de autoritate. Iar în centrul fiecărei insule se află un om. Oamenii învaţă

repede cum se câştigă şi se păstrează puterea personală. Oamenii sunt invidioşi.

— După ce-i vom fi dezbinat, îi vom înghiţi unul după altul, rosti Edric cu un rânjet de satisfacţie. E de ajuns să retezi capul pentru ca trupul...

— Trupul ăsta are două capete, observă Scytale.

— Sora... care-ar putea să se căsătorească.

— Care se va căsători în mod sigur.

— Nu-mi place tonul tău, Scytale.

— Iar mie nu-mi place ignoranţa ta, Edric.

— Şi ce-i dacă se căsătoreşte? Ne zdruncină cu ceva planurile?

— Va zdruncina întreg universul.

— Dar fiinţele astea nu-s unice. Eu însumi posed puteri care...

— Eşti un copil. Tu te împleticeşti, pe când ei aleargă.

— *Nu sunt unici!*

— Uiţi, Navigatorule, că noi am conceput la un moment dat un Kwisatz Haderach. Un Kwisatz Haderach este o fiinţă plină de spectacolul Timpului. O formă de existenţă pe care n-o poţi ameninţa fără a te ameninţa şi pe tine. Muad'Dib ştie că vrem s-o atacăm pe iubita lui, Chani. Trebuie să ne mişcăm mai repede. Trebuie să intri în legătură cu ghola-ul şi să-l condiţionezi aşa cum ţi-am spus.

— Şi dacă n-am s-o fac?

— Atunci, vom simţi trăsnetul.

O, vierme cu dinţi fără număr,
Poţi tu să negi ceea ce nu poate fi lecuit?
Carnea şi sufletul care te cheamă
Spre ale tuturor începuturilor tărâmuri
Se hrănesc cu monştri dintr-o genune de flăcări!
Tu nu ai mantie sub care s-ascunzi
Beţia divinităţii
Şi văpaia dorinţei

Cântecul Viermelui
din **Cartea Dunei**

PAUL era lac de apă după cât mânuise cristaiul şi sabia, înfruntându-l pe ghola. Acum, stând în faţa uneia dintre ferestrele care dominau piaţa templului, încerca să-şi imagineze ce se întâmpla cu Chani la clinică. I se făcuse din senin rău în cursul dimineţii, în cea de-a şasea săptămână a sarcinii. Cei mai buni medici se aflau în acest moment lângă ea. Urmau să-i dea de ştire de îndată ce aveau să stabilească un diagnostic.

Nori mohorâţi de nisip fin întunecau cerul deasupra pieţii. Fremenii denumeau această stare a vremii „aer murdar”.

Aşteptare... Lui Paul i se părea că fiecare secundă se scurgea chinuitor de încet în trecut, ocolindu-l.

Aşteptare... Bene Gesseritul nu transmisese încă nici un răspuns de pe Wallach. Întârzierea era, de bună seamă, intenţionată.

Avusese viziuni ale acestor momente, dar acum izola percepţiile de oracol, preferând să se comporte ca un Peşte-în-Şuvoiul-Timpului, care nu înoată încotro i-e voia, ci se lasă purtat de curenţi. Destinul nu îngăduia nici o luptă acum.

Îl auzea pe ghola aranjând armele în rasteluri şi

verificând echipamente. Cu un oftat, Paul duse mâna la centură şi-şi dezactivă scutul. Furnicătura descărcării câmpului îi parcurse trupul.

Va înfrunta evenimentele la întoarcerea Chaniei, îşi spuse. Atunci vor avea timp să accepte faptul că lucrurile pe care i le ascunsese îi prelungiseră viaţa. Era rău, se întrebă, s-o prefere pe Chani unui moştenitor? Dar cu ce drept alegea el pentru ea? Gânduri absurde! Cine ar mai fi putut şovăi, date fiind perspectivele: minele de sclavi, tortura, regretele chinuitoare... şi altele, încă şi mai rele.

Auzi uşa deschizându-se şi recunoscu paşii lui Chani.

Paul se întoarse.

Moartea de om era înscrisă pe chipul Chaniei. Totul, la ea, exprima violenţă în clipa aceasta: centura fremenă lată care-i încingea roba aurie, acverigile pe care le purta în chip de colier, mâna înfiptă în şold (lângă cristaiul care n-o părăsea niciodată), privirea aprigă cu care examina încăperea.

Se apropie de Paul, care-şi deschise braţele şi o strânse la piept.

— Cineva, rosti ea printre dinţi, mi-a administrat un anticoncepţional vreme îndelungată... înainte să încep noul regim. Din cauza asta voi avea probleme cu sarcina.

— Dar există remedii?

— Remedii periculoase. Ştiu cine m-a otrăvit! Am să-i iau sângele.

— Sihaya, murmură Paul, strângând-o cu putere pentru a-i calma tremurul. Vei naşte moştenitorul pe care ni l-am dorit. Nu-i de ajuns?

— Viaţa mea arde mai repede, zise ea, lipindu-se şi mai tare de el. Naşterea îmi controlează acum existenţa. Medicii mi-au spus că totul se petrece cu o repeziciune înspăimântătoare. Trebuie să mănânc... cât mai mult. Şi trebuie să consum mai multă mirodenie... în băutură, în mâncare... Am s-o omor pentru asta!

El o sărută uşor pe obraz.

— Nu, Sihaya. N-ai să omori pe nimeni.

Şi gândi: *Irulan ţi-a prelungit viaţa,* iubito. *Pentru tine,*

ceasul naşterii va fi şi cel al morţii. I se păru că durerea ascunsă îl goleşte de măduvă, că viaţa i se scurge, ca un lichid, într-o urnă neagră.

Chani se desprinse brusc.

— Nu i se poate ierta asta!

— Cine a vorbit de iertare?

— Atunci, de ce să n-o omor?

Întrebarea era atât de brutală, atât de fremenă, încât Paul abia se abţinu să nu izbucnească într-un râs isteric.

— N-ar servi la nimic, rosti el.

— Ai *văzut* asta?

Amintirea viziunii făcu să i se înnoade stomacul şi nu izbuti să îngaime decât:

— Ce-am văzut eu... ce-am văzut...

Fiecare aspect al evenimentelor corespundea unui prezent care-l paraliza. Se simţea înlănţuit de un viitor care prea adesea întrezărit, se lipise de el ca un sucub lacom. Gâtlejul uscat îl ardea. Fusese vrăjit de propriu-i oracol? se întrebă. Vrăjit, într-atât, încât devenise prada unui prezent neîndurător?

— Spune-mi ce-ai *văzut*, zise Chani.

— Nu pot.

— De ce să n-o omor?

— Fiindcă aşa îţi cer eu.

O privi şi văzu că ea îi accepta hotărârea. O accepta aşa cum nisipul acceptă apa: absorbind-o şi ascunzând-o. Putea exista supunere sub acest înveliş care ardea de mânie? se întrebă. Îşi dădu seama că viaţa din citadelă nu o schimbase câtuşi de puţin pe Chani. Pentru ea, aceasta fusese doar o scurtă oprire, o haltă unde poposise în cursul lungii călătorii alături de bărbatul ei. Nimic din ceea ce ţinea de deşert nu-i fusese răpit.

Chani făcu câţiva paşi şi-l privi pe ghola, care aştepta lângă cercul de diamant ce delimita ringul de scrimă.

— Ai încrucişat sabia cu el? îl întrebă ea pe Paul.

— Mi-a făcut bine.

Ea privi cercul de pe podea, apoi, din nou, ochii metalici ai ghola-ului. Spuse:

— Nu-mi place.
— Nu-i hărăzit să facă uz de violenţă împotriva mea.
— Ai văzut *asta*?
— Nu, n-am *văzut* asta!
— Atunci de unde ştii?
— Ştiu, fiindcă e mai mult decât ghola. E Duncan Idaho.
— Reconstituit de Bene Tleilaxu.
— Au reconstituit mai mult decât au intenţionat.
Chani clătină din cap şi un colţ al năframei nezhoni îi atinse gulerul robei.
— Cum poţi să schimbi faptul real că este un ghola?
— Hayt! rosti Paul. Eşti unealta menită să mă distrugă?
— Dacă substanţa prezentului se modifică, se modifică şi viitorul, spuse ghola-ul.
— Ăsta nu-i un răspuns? obiectă Chani.
Paul ridică glasul:
— Cum voi muri, Hayt?
O luminiţă păru să sclipească în ochii artificiali.
— Se spune, Domnia-Ta, că vei muri de bani şi putere.
Chani înţepeni.
— Cum îndrăzneşte să-ţi vorbească astfel?
— Mentatul rosteşte adevărul.
— Duncan Idaho ţi-a fost cu adevărat prieten?
— Şi-a dat viaţa pentru mine.
— E trist, murmură Chani, că un ghola nu poate să redevină fiinţa originală.
— Ai vrea să mă converteşti? întrebă ghola-ul, îndreptându-şi privirea spre ea.
— Ce vrea să spună? se miră Chani.
— A converti înseamnă a transforma, a întoarce, răspunse Paul. Dar nu există cale de întoarcere.
— Orice om îşi poartă în el trecutul, zise Hayt.
— Şi orice ghola? întrebă Paul.
— Într-un fel, Domnia-Ta.
— Atunci, ce-i cu trecutul imprimat în taina cărnii tale?
Chani observă că întrebarea îl tulburase pe ghola, care îşi încleşta şi-şi descleşta pumnii, şi-i aruncă o privire piezişă lui Paul, întrebându-se pentru ce îl iscodea astfel.

Exista vreo cale ca această creatură să redevină omul care fusese?

— A fost vreodată un ghola care să-şi amintească întocmai propriul trecut? întrebă ea.

— Au încercat mulţi s-o facă, răspunse Hayt, privind ţintă podeaua de la picioarele sale. Niciun ghola n-a putut să redevină cel care-a fost.

— Dar ai vrea să reuşeşti asta, rosti Paul.

Ochii metalici se înălţară şi-l fixară cu o intensitate neobişnuită.

— Da!

Cu voce foarte blândă, Paul spuse:

— Dacă există vreo cale...

— Carnea asta, zise Hayt, ducându-şi mâna stânga la frunte într-un gest curios de asemănător cu un salut, nu este cea cu care m-am născut. Ea a fost... re-creată. Numai forma e familiară. Un Dansator-Faţă ar putea face acelaşi lucru.

— Nu-i chiar, îl contrazise Paul. Iar tu nu eşti un Dansator-Faţă.

— Aşa-i, Domnia-Ta.

— Care e provenienţa formei tale?

— Amprenta genetică a celulelor originale.

— Undeva spuse Paul, există un ce maleabil care păstrează amintirea formei lui Duncan Idaho. Se zice că regiunile acestea ar fi fost explorate de cei din vechime, înaintea Jihadului Butlerian. Care-i întinderea acestei amintiri, Hayt? Ce reţine ea din original?

Ghola-ul ridică din umeri.

— Şi dacă n-a fost Idaho? întrebă Chani.

— A fost.

— Poţi să fii sigur?

— E Duncan Idaho din toate punctele de vedere. Nu pot să-mi închipui c-ar exista o forţă capabilă să menţină în permanenţă această formă, fără nici o clipă de relaxare, fără să comită nici o greşeală.

— Domnia-Ta! interveni Hayt. Faptul că noi nu putem concepe un lucru nu-l exclude din realitate. Există lucruri

pe care, ca ghola, trebuie să le fac, dar pe care, ca om, nu le-aş face.

Paul se uită la Chani şi spuse:

— Vezi?

Ea dădu din cap.

Paul se întoarse, cuprins de o profundă tristeţe. Trecu de la o fereastră la alta, trăgând draperiile. Câteva lumini se aprinseră în penumbra bruscă din sală. Îşi strânse mai tare centura mantiei şi trase cu urechea la sunetele din spatele lui.

Nimic.

Se întoarse. Chani stătea încremenită, parcă în transă, cu ochii la ghola.

Hayt părea să se fi retras într-un cotlon lăuntric al fiinţei sale, într-un refugiu pe care-l cunoştea doar un ghola.

Auzind paşii lui Paul, Chani se întoarse. Simţea încă robia acestui moment, pe care Paul îl suscitase. Timp de câteva secunde, ghola-ul îi apăruse ca o fiinţă umană plină de o viaţă intensă. Timp de câteva secunde, nu mai simţise nici un fel de teamă de el, ci, mai degrabă, afecţiune şi admiraţie. Înţelegea acum intenţia lui Paul. Voise ca ea să vadă *omul* din această carne de ghola.

Se uită lung la Paul.

— Omul acela, rosti ea, omul acela era Duncan Idaho?

— Era Duncan Idaho. Şi mai este încă.

— I-ar fi cruţat, *el* viaţa lui Irulan?

Apa nu s-a infiltrat prea adânc, gândi Paul. Şi răspunse:

— Dacă i-aş fi ordonat.

— Nu înţeleg... N-ar trebui să fii mânios?

— Sunt mânios.

— Nu pari., mânios. Pari mâhnit.

El închise ochii.

— Da, şi mâhnit.

— Eşti bărbatul meu. Ştiu asta, dar acum nu te înţeleg.

Brusc, Paul avu impresia că străbătea o cavernă lungă. Trupul său se mişca, paşii îl purtau înainte, dar gândurile îi rămâneau altundeva.

— Nici eu nu-nţeleg, murmură el.

Redeschise ochii şi constată că se depărtase de Chani. De undeva, din spatele lui, o auzi spunând:

— Iubitul meu, n-am să te mai întreb încă o dată ce ai *văzut.* Ştiu doar că-ţi voi da moştenitorul pe care-l dorim.

El dădu din cap.

— Am ştiut asta de la bun început.

O privi atent, dar Chani părea acum foarte departe de el.

Ea se îndreptă dintr-o dată, îşi puse mâna pe burtă.

— Mi-e foame. Medicii mi-au spus că trebuie să mănânc de trei sau patru ori mai mult decât până acum. Mi-e frică, iubitule. Totul merge prea repede.

Prea repede, gândi el. *Fătul ştie că trebuie să se grăbească.*

Natura temerară a actelor lui Muad'Dib reiese din faptul că El a ştiut de la bun început încotro se îndrepta şi, totuşi, nu s-a abătut nici măcar o singură dată de la această potecă. El a arătat clar acest lucru, atunci când a spus: „Vă zic că ajung acum la ceasul încercării mele, când se va vedea că sunt Servitorul Suprem". Astfel, El ne uneşte pe toţi într-Unul, pentru ca prieten şi neprieten să-L adore. Numai şi numai din acest motiv Apostolii Lui se rugau: „Doamne, izbăveşte-ne de celelalte poteci, pe care Muad'Dib le-a acoperit cu Apa Vieţii Lui". Aceste „celelalte poteci" nu pot fi imaginate decât cu cel mai profund dezgust.

După **Yiam-el Din (Cartea Judecăţii)**

MESAGERUL era o femeie tânără. Chipul, numele şi familia ei erau cunoscute de Chani. Datorită acestui fapt trecuse de Securitatea Imperială.

Chani nu făcuse altceva decât s-o identifice pentru Ofiţerul de Securitate Bannerjee, care aranjase apoi întrevederea cu Muad'Dib. Bannerjee se bazase pe instinct şi pe faptul că tânăra era fiica unui om care făcuse parte din Comandourile Morţii, temuţii fedaykini ai Împăratului, din zilele dinaintea Jihadului. Altminteri, probabil că n-ar fi plecat urechea la argumentul ei că avea un mesaj pe care nu-l putea transmite decât lui Muad'Dib în persoană.

Fu, bineînţeles, percheziţionată şi examinată înainte de a fi condusă în cabinetul lui Muad'Dib. Chiar şi aşa, Bannerjee o însoţi personal, cu o mână pe braţul ei şi cu cealaltă pe mânerul pumnalului.

Era aproape de amiază când fu introdusă în cabinet. Încăperea era un amestec bizar de elemente

caracteristice mediului fremen al deşertului şi stilului aristocratic al Caselor Mari. Trei pereţi erau acoperiţi cu draperii de *hiereg* — tapiserii delicate înfăţişând imagini din mitologia fremenă. Al patrulea perete era ocupat de un ecran de observaţie, o suprafaţă gri-argintie, în spatele unui birou oval pe care se afla un singur obiect: o clepsidră fremenă concepută sub forma unui planetariu. Planetariul — un mecanism cu suspensie, de provenienţă ixiană — reprezenta lunile Arrakisului dispuse faţă de soare în clasicul Triunghi al Viermelui.

De la biroul său, Paul îl privi pe Bannerjee. Ofiţerul de Securitate era unul dintre cei care avansaseră în ierarhia jandarmeriei fremene datorită inteligenţei şi loialităţii, în pofida originii de contrabandist, atestată de numele său. Era un bărbat voinic, aproape gras. Smocurile de păr negru ce se legănau deasupra frunţii lui cu pielea smeadă şi lucioasă păreau creasta unei păsări exotice. Privirea ochilor săi de Ibad avea o fermitate care spunea că ar fi putut să întâmpine cu aceeaşi expresie cea mai cumplită atrocitate sau cel mai încântător spectacol. Chani şi Stilgar aveau încredere absolută în el. Paul ştia că, dacă i-ar fi ordonat s-o sugrume pe fata de lângă el în clipa aceasta, Bannerjee n-ar fi şovăit nici o clipă.

— Sire, rosti ofiţerul, aceasta e persoana cu mesajul. Doamna Chani mi-a spus că v-a anunţat.

Paul dădu din cap.

Destul de ciudat, fata nu se uita la el. Privirea ei era aţintită asupra planetariului. O examină cu atenţie. Nu era prea înaltă şi avea pielea închisă la culoare. Ţesătura bogată şi croiala simplă a robei dovedeau un anumit lux. O panglică asortată îi strângea părul negru cu reflexe albastre. Mâinile îi erau ascunse în mâneci. Încleştate, probabil, îşi spuse Paul. Aşa ar fi corespuns personajului. De altfel, totul corespundea personajului — inclusiv roba, păstrată cu grijă, anume pentru această ocazie.

Paul îi făcu semn lui Bannerjee să se depărteze. Omul şovăi înainte de a-i da ascultare. Fata făcu un pas înainte. Se mişcase cu graţie. Ochii ei însă continuau să privească

în altă parte.

Paul tuşi uşor.

Abia atunci fata îşi înălţă privirea şi ochii ei lipsiţi de alb exprimară exact gradul corespunzător de veneraţie. Avea o faţă ciudat de mică şi o bărbie delicată. Linia gurii, la fel de mică, indica un anumit simţ al rezervei. Ochii păreau neobişnuit de mari deasupra pometţilor oblici. Ceva, în trăsăturile ei, arăta că zâmbea rareori. Până şi colţurile ochilor aveau o uşoară tentă gălbuie care s-ar fi putut datora iritaţiei provocate de praf sau consumului de semuta.

Totul corespundea perfect personajului.

— Ai cerut să mă vezi, spuse Paul.

Momentul decisiv pentru forma-fată venise. Scytale crease corpul, sexul, vocea, atitudinile... tot ce puterile sale îi permiteau să-şi asume. Dar Muad'Dib o cunoscuse pe această femeie în zilele sietchului. Desigur, pe atunci ea fusese doar o copilă, dar trăiseră experienţe comune. Anumite zone ale memoriei trebuiau evitate cu dibăcie. Era cel mai dificil rol pe care Scytale îl încercase vreodată.

— Sunt Lichna, fiica lui Otheym din neamul lui Berk al Dib.

Vocea era stinsă, dar hotărâtă. Conform uzanţelor, fata rostise numele ei, al tatălui şi al familiei.

Paul dădu din cap. Înţelegea acum de ce se lăsase înşelată Chani. Totul era reprodus cu precizie, până şi timbrul vocii. Fără educaţia Bene Gesserit, care-l învăţase tainele Glasului, fără urzeala *dao*-ului în care-l învăluiau viziunile preştiente, şi pe el l-ar fi putut înşela acest Dansator-Faţă.

Acum însă începea să descopere unele imperfecţiuni: fata era puţin mai vârstnică decât ar fi trebuit să fie, controlul coardelor vocale era exagerat, poziţia gâtului şi a umerilor nu era tocmai cea caracteristică subtilei ţinute mândre a fremenilor. Oricum, era de admirat roba, perfect aleasă pentru autenticitatea statutului social... şi trăsăturile feţei, minunat copiate. Era limpede că Dansatorul-Faţă resimţea o anumită empatie pentru

personajul interpretat.

— Odihneşte-te în casa mea, fiică a lui Otheym, rosti Paul, după datina fremenă. Eşti binevenită, ca apa după un drum lung în deşert.

Urma infimă a unei destinderi lăuntrice îi dezvălui că această aparentă acceptare îi dădea încredere vizitatorului.

— Aduc un mesaj, spuse fata.

— Mesagerul unui om este ca şi acel om, răspunse Paul.

Scytale respiră şi mai uşurat. Totul mergea bine. Acum urma manevra esenţială. Atreides trebuia condus pe făgaşul dorit.

Trebuia să-şi piardă concubina fremenă în circumstanţe a căror răspundere să-i revină în întregime. Vina trebuia să fie numai a lui, a *atotputernicului* Muad'Dib. Trebuia făcut să-şi dea seama de amploarea greşelii sale şi determinat să accepte alternativa tleilaxu.

— Sunt fumul care alungă somnul în puterea nopţii, rosti Scytale.

În codul fedaykinilor, fraza însemna: *Aduc veşti rele.*

Paul se strădui să-şi păstreze calmul. Se simţea despuiat. Mintea lui era prizoniera timpului, oarbă la orice viziune. Oracole puternice îl ascundeau pe acest Dansator-Faţă. Nu-i erau cunoscute decât contururile acestor momente. Ştia doar ce *nu trebuia* să facă. Printre altele, nu trebuia să-l omoare pe acest Dansator-Faţă. Asta n-ar fi făcut decât să precipite venirea acelui viitor pe care trebuia să-l evite cu orice preţ. Cumva, trebuia să găsească pe bâjbâite o cale în întuneric şi să schimbe acea schemă terifiantă.

— S-aud mesajul, spuse el.

Bannerjee se plasă astfel, încât să poată vedea chipul fetei. Aceasta păru să-i observe pentru prima oară prezenţa şi privirea ei se opri pe mânerul pumnalului de care erau încleştate degetele ofiţerului.

— Nevinovatul nu crede în rău, rosti ea, privindu-l în faţă pe Bannerjee.

Ahhh, iscusită manevră! gândi Paul. Era exact ce-ar fi spus adevărata Lichna. Vreme de-o clipă, avu un gând plin de tristeţe pentru fiica lui Otherym, ale cărei rămăşiţe zăcuseră în nisipul deşertului. Dar nu era timp pentru astfel de emoţii. Se încruntă.

Bannerjee stătea cu privirea aţintită la fată.

— Am ordin să transmit mesajul între patru ochi, zise ea.

— Pentru ce? întrebă Bannerjee pe un ton dur, insinuant.

— Pentru că asta-i dorinţa tatălui meu.

— Omul acesta mi-e prieten, spuse Paul. Nu sunt şi eu fremen? Prietenul meu poate s-audă tot ce aud eu.

Scytale ezită. Era într-adevăr un obicei fremen... sau doar o încercare?

— Împăratul poate impune propriile lui reguli, admise el. Iată mesajul: tatăl meu doreşte să mergi la el, împreună cu Chani.

— De ce împreună cu Chani?

— Este femeia Domniei-Tale şi o Sayyadina. După legile triburilor noastre, e o chestiune de apă. Chani trebuie să adeverească faptul că tatăl meu vorbeşte ca fremen.

E clar că în conspiraţie sunt prinşi şi fremeni, îşi spuse Paul. Momentul acesta corespundea perspectivelor întrevăzute în viitor. Şi nu avea altă alegere decât să se conformeze acestui curs...

— Despre ce vrea să-mi vorbească tatăl tău? întrebă.

— Despre un complot pus la cale împotriva Domniei-Tale.... Un complot al fremenilor!

— De ce n-a venit el însuşi? întrebă Bannerjee.

Fata răspunse fără să-şi ia ochii de la Paul:

— Nu poate. Conspiratorii îl supraveghează. N-ar fi apucat să ajungă până aici.

— Atunci, de ce nu ţi-a dezvăluit despre ce-i vorba? continuă Bannerjee. Şi cum de a acceptat să pună în pericol viaţa propriei sale fiice într-o misiune ca asta?

— Amănuntele complotului sunt ferecate într-un distrans pe care numai Muad'Dib îl poate deschide. Asta e

tot ce ştiu.

— De ce n-a trimis distransul? întrebă Paul.

— Pentru că e uman.

— Bine, în cazul ăsta voi merge... Dar singur.

— Chani trebuie să meargă cu Domnia-Ta.

— Chani aşteaptă un copil.

— De când refuză o femeie fremenă să...

— Duşmanii mei i-au administrat o otravă subtilă. Va avea o naştere dificilă. Sănătatea nu-i permite să mă însoţească.

Înainte ca Scytale să le controleze, emoţii stranii se perindară pe chipul fetei: frustrare, furie... Fiecare victimă, îşi aminti Scytale, avea dreptul la o portiţă de salvare — chiar şi o victimă ca Muad'Dib. Dar conspiraţia nu eşuase. Atreides rămânea prins în plasă. Era o creatură care se dezvoltase conform unei scheme unice şi mai degrabă s-ar fi distrus decât să devină contrariul ei. Aşa se întâmplase cu Kwisatz Haderachul tleilaxu. La fel trebuia să se întâmple şi cu acesta. Şi, oricum, mai era ghola-ul.

— Dă-mi voie să-i cer Chaniei să hotărască, spuse.

— Am hotărât eu, replică Paul. Mă vei însoţi tu în locul lui Chani.

— Trebuie să fie de faţă o Sayyadina de Rit!

— Nu eşti prietena Chaniei?

M-a încuiat! gândi Scytale. *Bănuieşte ceva? Nu. Nu-i decât prudenţă fremenă. Iar anticoncepţionalul este o realitate. Ei bine... mai sunt şi alte căi.*

— Tata mi-a spus să nu mă întorc, zise ea, şi să-ţi cer adăpost. M-a asigurat că n-ai să mă expui la nici un risc.

Paul dădu din cap. Altă manevră abilă. Nu putea să-i refuze adăpostul. Argumentul fetei era supunerea fremenă la porunca tatălui.

— O voi lua cu mine pe Harah, soţia lui Stilgar, spuse el. Ne vei explica tu pe unde s-ajungem la tatăl tău.

— De unde ştii că poţi să ai încredere în soţia lui Stilgar?

— Ştiu.

— Eu însă, nu.

Paul strânse din buze, apoi întrebă:

— Mama ta trăieşte?

— Mama mea adevărată s-a dus la Shai-hulud. Mama de-a doua trăieşte şi are grijă de tata. De ce?

— E din Sietch Tabr?

— Da.

— Mi-o amintesc. Va îndeplini ea serviciul Chaniei. (Îi făcu semn lui Bannerjee.) Pune nişte servitoare s-o conducă pe Lichna, fiica lui Otheym, într-unul din apartamente.

Bannerjee încuviinţă cu o înclinare a capului. *Servitoare.* Termenul codificat care însemna că fata trebuia pusă sub pază specială. O apucă de braţ, dar ea se împotrivi.

— Cum vei ajunge la tatăl meu?

— O să-i explici lui Bannerjee ce şi cum. E prietenul meu.

— Nu! E porunca tatei! Nu pot!

— Bannerjee? făcu Paul.

Ofiţerul păru să chibzuiască. Paul îşi dădu seama că omul scotocea în memoria enciclopedică datorită căreia ajunsese în acest post de încredere.

— Cunosc eu pe cineva care te va conduce la Otheym, Sire, zise el după câteva clipe.

— Bun, atunci voi merge singur, spuse Paul.

— Sire, dacă...

— Asta-i dorinţa lui Otheym, îl întrerupse Paul, ascunzând cu greu ironia care-l ardea.

— Sire! Pericolul e prea mare!

— Chiar şi un Împărat trebuie să accepte anumite riscuri. Hotărârea mea a fost luată. Fă ce ţi-am ordonat!

Codindu-se, Bannerjee îl conduse pe Dansatorul-Faţă afară din încăpere.

Paul se întoarse spre ecranul opac din spatele biroului. Avea impresia că, dintr-o clipă în alta, un bolovan avea să se prăvălească din înălţimi.

Trebuia să-i dezvăluie lui Bannerjee adevărata natură a mesagerei? se întrebă. Nu! Un asemenea incident nu se

înscrisese niciodată pe ecranul viziunilor sale. În clipa de faţă, orice abatere putea dezlănţui violenţa. Trebuia să descopere un moment-pivot, un punct din care să poată părăsi viziunea.

Dacă exista un asemenea moment...

Oricare ar fi gradul de exotism atins de civilizaţie, oricare ar fi dezvoltările existenţei şi ale societăţii sau complexitatea interfeţei om/maşină, există interludii de putere solitară, în cursul cărora evoluţia omenirii, viitorul ei, depind de acţiunile relativ simple ale unor anumiţi indivizi.

Fragment din **Cartea sfântă** tleilaxu

ÎN TIMP CE TRAVERSA viaductul înalt care lega Citadela de Sediul Qizaratului, Paul adăugă mersului său un şchiopătat. Deşi umbrele lungi ale crepusculului îl ajutau să se ascundă, un ochi ager ar mai fi putut să-l recunoască după ţinută. Purta un scut individual, dar nu-l activase, consilierii săi fiind de părere că scintilaţiile câmpului energetic ar fi putut trezi suspiciuni.

Aruncă o privire în stânga. Fâşii de nori încărcaţi de nisip filtrau amurgul ca şipcile unor jaluzele. Aerul avea o uscăciune de hiereg chiar şi prin filtrele distraiului.

Paul nu era tocmai singur, dar reţeaua Securităţii nu fusese niciodată mai rarefiată, de când încetase să mai bată străzile noaptea, de unul singur. Ornitoptere echipate cu detectoare nocturne planau la altitudine, evoluând aparent la întâmplare, dar urmărindu-i deplasarea graţie emiţătorului ascuns în veşminte. Pe străzile din jur fuseseră dispersaţi oameni cu grijă aleşi. Alţii patrulau prin oraş. Cu toţii cunoşteau cum era deghizat Împăratul: îmbrăcăminte fremenă, inclusiv distrai şi ghete temag, pielea înnegrită, obrajii deformaţi cu tampoane de plasten. Un tub de reciclare îi traversa partea stângă a feţei.

Când ajunse la capătul viaductului, Paul se întoarse şi surprinse o mişcare îndărătul grilajului de piatră de la unul dintre balcoanele apartamentelor sale. Chani, de bună

seamă. „Te duci să vânezi nisip în deşert”, îi spusese ea înainte de plecare.

Chani nu înţelegea alegerea amară pe care trebuise s-o facă. Alegerea între atâtea suferinţe, gândi el, le făcea până şi pe cele mai mici insuportabile.

Într-o fulgerare înceţoşată şi dureroasă, retrăi momentul plecării sale. În ultima clipă, Chani avusese o revelaţie-tau a emoţiilor lui, pe care însă o interpretase greşit. Crezuse că el simţea ceea ce simţi când te desparţi de fiinţa iubită, pentru a te duce să înfrunţi singur un pericol necunoscut.

Măcar de nu l-aş fi cunoscut, gândi el.

Părăsi viaductul şi pătrunse în pasajul superior care traversa clădirea Qizaratului. În lumina licuriglobурilor, oamenii alergau cu treburi. Qizaratul nu cunoştea somnul. Paul se pomeni examinând firmele de deasupra uşilor, ca şi când atunci le-ar fi văzut pentru prima oară: *Negustori de Noroc... Distilerii Eoliene şi Alambicuri... Perspective Profetice... Dovezi de Credinţă... Furnituri Religioase... Arme... Propagarea Credinţei....*

Mai cinstit ar fi fost *Propagarea Birocraţiei,* îşi spuse Paul.

Universul fusese invadat de o categorie aparte de funcţionari civili religioşi. Noii convertiţi al Qizaratului încercau rareori să-i disloce pe fremeni din posturile-cheie, dar pătrundeau în toate interstiţiile. Foloseau melanjul atât pentru efectele lui geriatrice, cât şi pentru a arăta că şi-l pot permite. Se ţineau la o parte de cei care-i guvernau: Împăratul, Ghilda, Bene Gesseritul, Landsraadul, Familiile şi chiar Qizaratul. Zeii lor erau Rutina şi Dosarele. Se serveau de mentaţi şi de prodigioase sisteme de arhivare. Eficacitatea era prima definiţie din catehismul lor, deşi făceau paradă de preceptele butleriene. Maşinile, spuneau ei, nu puteau fi concepute după asemănarea minţii umane, dar fiecare dintre acţiunile lor dezvăluia faptul că, de fapt, preferau maşinile şi nu oamenii, statisticile şi nu indivizii, vederile generale, abstracte şi nu abordarea presonală întemeiată

pe imaginaţie şi iniţiativă.

În timp ce ieşea pe rampa de la capătul opus al edificiului, Paul auzi clopotele de la Altarul Aliei, care chemau pe credincioşi la Ritul de Seară.

Sunetul evoca un straniu sentiment al permanenţei.

Templul care se înălţa la cealaltă extremitate a pieţei deja aglomerate fusese construit de curând. Era contemporan cu riturile pe care le adăpostea. Cu toate acestea, situarea sa la marginea Arrakeenului, în pragul deşertului, pereţii de piatră şi plasten care începuseră deja să fie erodaţi de nisipul purtat de vânt, clădirile ce răsăriseră repede de jurîmprejur.... totul conferea impresia unui loc străvechi, plin de tradiţii şi mistere.

Brusc, Paul se pomeni înghiţit de mulţime. Singura călăuză pe care oamenii Securităţii reuşiseră s-o găsească insistase să procedeze astfel. Paul acceptase numaidecât, ceea ce nu fusese deloc pe placul celor de la Securitate şi, cu atât mai puţin, al lui Stilgar. Cel mai mult însă protestase Chani.

Oamenii care-l înconjurau, înghesuindu-l din toate părţile, îi aruncau doar o scurtă privire, după care îşi vedeau de drum, dându-i o curioasă impresie de libertate. Ştia că aşa fuseseră învăţaţi să se comporte faţă de fremeni. Portul său era cel al unui om venit din inima deşertului. Asemenea oameni erau iuţi la mânie.

Pe măsură ce se apropia de treptele templului, aglomeraţia devenea şi mai mare. Cei care-l îmbrânceau din greşeală se pierdeau în scuze rituale: „Iertare, nobile domn. N-am nici o vină pentru această impoliteţe.” „Scuzele mele, domnia-voastră. E cea mai cumplită înghesuială pe care-am văzut-o vreodată”. „Îmi cer iertare cu umilinţă, preasfinte cetăţean. M-a împins un bădăran.”

După câteva clipe, Paul sfârşi prin a nu mai da atenţie acestor cuvinte. Nu conţineau nici o emoţie, ci doar un fel de teamă rituală. Se duse cu gândul la drumul îndelungat pe care-l parcursese din zilele copilăriei sale pe Caladan. Când făcuse primul pas pe această potecă ce traversa acum piaţa înţesată de oameni de pe o planetă aflată atât

de departe de Caladan? Dar făcuse, într-adevăr, un prim pas pe o anumită potecă? N-ar fi putut spune dacă, în vreun moment al existenţei sale, acţionase dintr-un motiv anume. Motivaţiile şi forţele care se înfruntaseră erau complexe, poate mai complexe decât oricare altele din istoria omenirii. Avea încă sentimentul ameţitor că putea să scape de destinul pe care-l desluşea atât de limpede la capătul acestei poteci. Dar mulţimea continua să-l împingă înainte şi avu dintr-o dată senzaţia năucitoare că rătăcise drumul, că nu mai avea nici o influenţă asupra vieţii sale.

Puhoiul uman urca acum, alături de el, spre portalul templului. Larma glasurilor se preschimbă în murmur. Mirosul fricii crescu — un miros acru, de transpiraţie.

În interiorul templului, Acoliţii începuseră serviciul divin. Cântarea lor acoperea şoaptele, foşnetul veşmintelor, târşâitul picioarelor. Era povestea Locurilor îndepărtate vizitate de Preoteasă în transa ei sfântă.

„Ea călăreşte viermele spaţiului!
Ea ne călăuzeşte printre furtuni
Spre tărâmurile unde vântul adie.
Iar când dormim lângă cuibul de şarpe,
Ea veghează asupra vieţilor noastre.
Ea ne fereşte de a deşertului arşiţă,
În răcoarea unei scorburi de piatră.
Dinţii ei albi strălucesc
Şi ne arată drumul în noapte.
Prinşi de cosiţele ei,
Ne înălţăm la ceruri!
Miresme dulci, parfumuri de floare
Ne învăluie în preajma ei.”

Balak! gândi Paul în grai fremen. *Atenţie! Vă poate învălui şi mânia ei.*

Porticul templului era străjuit de licurituburi subţiri şi înalte, care imitau străvechile lumânări. Lumina lor tremurătoare deşteptă în mintea lui Paul amintiri

ancestrale, deşi ştia că tocmai acesta era scopul vizat. Era un cadru atavic, subtil conceput, eficace. El însuşi contribuise la toate acestea şi se ura pentru contribuţia lui.

Împreună cu mulţimea, trecu printre imensele porţi de metal şi intră în giganticul naos, o incintă cavernoasă cu luminiţe pâlpâind în înalturi şi un altar scăldat în lumină, la capătul îndepărtat. În spatele altarului — un simplu bloc de lemn negru, încrustat cu motive din mitologia fremenă a deşertului —, lumini mascate jucau în câmpul de forţe al unui pentascut, creând curcubee. De-o parte şi de alta a acestei perdele spectrale, cele şapte rânduri de Acoliţi ofereau o imagine sinistră: mantii negre, feţe livide, guri care se mişcau la unison.

Paul trase cu ochiul la pelerinii din jurul său şi-l cuprinse dintr-o dată un fel de invidie pentru evlavia lor, pentru intensitatea cu care păreau să asculte adevăruri pe care el nu le putea auzi. I se părea că ei beneficiau aici de ceva ce lui i se refuza.

Încercă să-şi croiască drum spre altar, dar o mână îi atinse braţul. Fulgerător, făcu ochii roată şi întâlni privirea iscoditoare a unui bătrân fremen — ochi de Ibad sub sprâncene stufoase, ochi care arătau că-l recunosc. Un nume ţâşni în mintea lui Paul: Rasir, un tovarăş din zilele sietchului.

Îşi dădu seama că, în această mulţime, era total vulnerabil dacă Rasir ar fi vrut să recurgă la violenţă.

Bătrânul se apropie brusc. Îşi ţinea o mână sub mantia ponosită — pe mânerul unui cristai, fară-ndoială. Paul se pregăti, atât cât îi stătea în putinţă, să facă faţă unui atac. Dar bătrânul se aplecă şi-i şopti la ureche:

— Facem precum ceilalţi.

Era parola de recunoaştere a călăuzei. Paul dădu din cap.

Rasir se retrase şi-şi îndreptă privirea spre altar.

„Ea vine dinspre Soare-Răsare”, cântau Acoliţii. „Astrul zilei e în spatele ei. Totul i se dezvăluie. În văpaia luminii, nimic nu scapă ochilor ei — nici cele strălucitoare, nici

cele întunecate.”

Tânguirea unei rebaba se înălţă deasupra vocilor, dominându-le, reducându-le la tăcere. Brusc, aproape electric, mulţimea înaintă câţiva metri. Devenise o masă compactă de trupuri care îngreunau aerul cu răsuflarea lor încărcată de aroma de mirodenie.

— Shai-hulud scrie pe nisipul neatins! strigară Acoliţii.

Paul îşi simţi propria respiraţie la unison cu a tuturor celorlalţi.

Din spatele perdelei irizate a pentascutului, un cor feminin psalmodie: „Alia... Alia... Alia...” Vocile se înălţară tot mai mult, apoi amuţiră brusc. După câteva clipe de linişte, alte voci începură să îngâne:

„Ea potoleşte toate furtunile...
Privirea ei ucide vrăjmaşii
Şi-i chinuie pe necredincioşi.
Dinspre piscurile Tuono,
Unde se ivesc zorii
Şi curg apele limpezi,
Umbra ei se întinde,
În dogoarea verii,
Ea ne aduce pâine şi lapte
Cu prospeţime de mirodenii.
Ochii ei nimicesc toţi duşmanii,
Ochii ei alungă asupritorii,
Ochii ei pătrund toate misterele.
Alia... Alia... Alia...”

Încet, vocile se stinseră.

Paul se simţea scârbit. *Ce facem noi aici?* se întrebă. Alia fusese doar o copilă-vrăjitoare, dar anii treceau iar ea creştea. Şi gândi: *A creşte înseamnă a deveni mai periculos.*

Atmosfera mentală din templu îi rodea sufletul. Simţea în el acel element care era totuna cu spiritele din jur. Dar diferenţele formau o contradicţie mortală. Era cufundat, izolat într-un păcat personal pe care n-avea să-l poată

ispăşi niciodată. Era conştient de imensitatea universului din afara templului. Cum ar fi putut un om, cum ar fi putut un ritual să croiască dintr-o asemenea imensitate un veşmânt pe măsura tuturor oamenilor?

Un frison îi străbătu trupul.

Universul i se împotrivea la fiecare pas. Îi aluneca printre degete şi născocea mii de deghizări pentru a-l înşela. Universul nu avea să se supună niciodată formei pe care voia să i-o dea el.

O şoaptă înfiorată străbătu templul, apoi se lăsă o tăcere desăvârşită.

Alia se ivi dindărătul perdelei de curcubee. Purta o robă galbenă, brodată cu verde. Galbenul pentru lumina soarelui, verdele pentru moartea care dădea naştere vieţii. Paul avu dintr-o dată impresia că Alia apăruse pentru el, numai şi numai pentru el. Privind peste capetele mulţimii, rămase cu ochii pironiţi la sora lui. *Era* sora lui. Cunoştea ritualul şi rădăcinile sale, dar niciodată până atunci nu se aflase astfel, în mijlocul pelerinilor, observând-o cu ochii lor. Descoperind-o acum, în acest loc cufundat în mister, îşi dădea seama că ea făcea parte din universul care i se împotrivea.

Câţiva Acoliţi se apropiară, întinzându-i Aliei un potir de aur. Ea luă potirul şi-l ridică.

În partea lucidă a conştiinţei sale, Paul ştia că potirul conţinea cuminecătura oracolului, otrava subtilă a melanjului pur.

Cu ochii aţintiţi asupra potirului, Alia începu să vorbească. Glasul ei era ca o mângâiere pentru urechi, învăluitor, vibrant, muzical:

— La început, înlăuntrul nostru eram goi.

— Neştiutori întru toate, îngână corul.

— Nu cunoşteam Puterea care sălăşluieşte în tot locul.

— Şi în tot Timpul.

— Iată Puterea, rosti Alia, înălţând încă puţin potirul.

— Ea ne aduce bucuria, psalmodie corul.

Şi suferinţa, gândi Paul.

— Ea deşteaptă sufletul, grăi Alia.

— Ea alungă îndoielile, murmură corul.

— În lumile noastre, pierim.

— Prin Putere, supravieţuim.

Alia duse potirul la buze şi bău.

Spre surprinderea lui, Paul se pomeni ţinându-şi răsuflarea, asemenea celui mai umil dintre pelerini. În pofida a tot ce ştia despre ceremonie şi despre experienţa pe care o trăia Alia, era prins în urzeala tau-ului. Îşi amintea prelingerea arzătoare a otravei în organism. Simţea din nou acea încremenire a timpului, când conştiinţa devenea un firicel de praf care preschimba otrava. Retrăia momentul deşteptării în acea zonă atemporală, unde totul devenea posibil. *Cunoştea* experienţa pe care o trăia acum Alia, dar în acelaşi timp îşi dădea seama că nu o înţelegea. Misterul ritualului aşternea un văl peste ochii lui.

Alia începu să tremure şi căzu în genunchi.

Laolaltă cu ceilalţi pelerini, Paul expiră. Apoi dădu din cap. O parte a vălului începea să se ridice. Absorbit de-o viziune, uitase că fiecare viziune aparţine tuturor celor care erau încă pe drum, care aveau să vină. Pradă viziunii, treceai printr-o zonă de beznă, unde nu puteai să distingi realitatea de accidentul inconsistent. Erai însetat de absoluturi care n-aveau să fie niciodată.

Setea de absolut însemna pierderea prezentului.

Alia se legăna în extazul provocat de transformarea mirodeniei.

Paul avu deodată impresia că o prezenţă transcendentală i se adresa, spunându-i: „*Iată! Priveşte! Vezi ceea ce n-ai ştiut?* În aceeaşi clipă i se păru că se uită cu alţi ochi, că vede imagini şi ritmuri pe care nici un pictor şi nici un poet nu le-ar fi putut reproduce. Văzu o lumină orbitoare, de o vitalitate şi o frumuseţe neasemuite, care dezvăluia pe de-a-ntregul setea de putere… inclusiv a lui.

Glasul Aliei se înălţă, făcând să răsune naosul:

— Noapte luminoasă!

Un geamăt surd străbătu ca un val mulţimea.

— Nimic nu rămâne ascuns într-o asemenea noapte! urmă Alia. Ce lumină fără seamăn este această beznă? Nici nu te poţi uita la ea! Simţurile nu pot s-o perceapă. Cuvintele nu pot s-o descrie. (Glasul ei coborî.) Abisul rămâne. E plin de lucrurile ce vor veni. Ahhh, ce dulce violenţă!

Paul simţi că aştepta un fel de semnal personal din partea surorii sale. Un gest sau o vorbă, un element mistic, o vrajă, o efuziune care să îl învăluie, să-l potrivească asemenea unei săgeţi într-un arc cosmic. În conştiinţa lui, clipa aceasta era ca o picătură tremurătoare de argint viu.

— Va fi multă mâhnire, psalmodie Alia. Vă amintesc că fiecare lucru nu-i decât un început, un început veşnic. Există lumi care aşteaptă să fie cucerite. Unii dintre cei care îmi aud glasul vor cunoaşte destine măreţe. Veţi lua în derâdere trecutul, veţi uita ce vă spun eu acum: în orice diferenţă există unitate.

Alia lăsă capul în jos şi Paul îşi înăbuşi o exclamaţie de dezamăgire. Sora sa nu rostise cuvintele pe care le aştepta el. Îşi simţi trupul ca pe o cochilie uscată, o carapace abandonată de o insectă a deşertului.

Probabil că mai erau şi alţii care simţeau ceva asemănător, îşi spuse el. Percepea o oarecare nervozitate în jur. Undeva, în adâncul naosului, la stânga lui Paul, o femeie scoase un strigăt nearticulat, ca un ţipăt de durere.

Alia înălţă capul şi Paul avu senzaţia că privirea ei anula distanţa care îi despărţea, că ochii surorii sale nu erau decât la câţiva centimetri de ai săi.

— Cine mă strigă? întrebă Alia.

— Eu! răspunse femeia nevăzută. Eu te strig, Alia... O, Alia, ajută-mă! Mi s-a spus că fiul meu a fost ucis pe Muritan. S-a dus pentru totdeauna? N-am să-l mai văd niciodată?

— Încerci să mergi de-a-ndărătelea în nisip, rosti Alia. Nimic nu-i pierdut pentru totdeauna. Totul se întoarce după o vreme, dar s-ar putea să nu recunoşti forma

schimbată care revine.

— Alia, nu înţeleg! se jelui femeia.

— Trăieşti în aer, dar nu-l vezi, replică Alia cu o notă de asprime în glas. Eşti o şopârlă? Vorbeşti cu accent fremen. Încearcă vreun fremen să-i readucă pe morţi la viaţă? Ce ne trebuie de la morţii noştri, în afară de apa lor?

Înspre centrul naosului, un bărbat înveşmântat într-o pelerină roşie, somptuoasă, ridică ambele mâini, dezvelind mânecile hainei albe pe care-o purta dedesubt.

— Alia! strigă el. Mi s-a propus o afacere. S-o accept?

— Vii aici ca un cerşetor, răspunse Alia. Cauţi cupa de aur, dar nu vei găsi decât un pumnal.

— Mi s-a cerut să omor un om! strigă o voce din dreapta — o voce gravă, cu accentul sietchurilor. Să primesc? Şi, dacă primesc voi izbuti?

— Începutul şi sfârşitul sunt unul şi acelaşi lucru, spuse tăios Alia. Nu ţi-am mai spus asta deja? N-ai venit aici ca să pui această întrebare. Ce anume nu crezi de vii să ridici glasul?

— Astă-seară e într-o dispoziţie cumplită, murmură o femeie din apropierea lui Paul. Aţi mai văzut-o vreodată atât de furioasă?

Alia ştie că mă aflu aici, gândi Paul. *Să fi descoperit în viziune ceva care i-a provocat furia? Împotriva mea tună şi fulgeră?*

— Alia! strigă un om aflat chiar în faţa lui Paul. Spune-le tuturor afaceriştilor şi laşilor ăstora cât timp va domni fratele tău!

— Te poftesc să descoperi asta de unul singur! răspunse Alia mânioasă. Vorbeşti ca să te afli în treabă! Datorită faptului că fratele meu călăreşte viermele haosului, ai apă şi un acoperiş deasupra capului!

Cu un gest violent, îşi strânse roba la piept, se răsuci pe călcâie şi dispăru îndărătul franjurilor de lumină.

Acoliţii începură numaidecât cântarea de încheiere a ceremoniei, dar ritmul lor era poticnit. Se vedea că sfârşitul neaşteptat al ritualului îi lăsase descumpăniţi. Un murmur confuz se ridică din mulţime. Tensiunea pe care

Paul o percepuse mai înainte se transformase acum în nelinişte şi nemulţumire.

— Numai idiotul ăla cu întrebarea lui despre afaceri e de vină, mormăi femeia de lângă Paul. Ce ipocrit!

Ce văzuse Alia? Ce urmă care brăzda viitorul?

Se întâmplase ceva în această seară. Ceva care tulburase ritul oracolului. Mai totdeauna, mulţimea aştepta de la Alia răspunsuri la întrebările sale meschine. Oamenii veneau la oracol ca nişte cerşetori. Da, ca nişte cerşetori. Paul avusese destule prilejuri să-i audă, ascuns dincolo de altar. Ce fusese diferit în această seară?

Bătrânul fremen îl trase de mânecă, făcându-i semn cu capul către ieşire. Mulţimea începea deja să se înghesuie într-acolo. Paul se lăsă purtat de şuvoi, în timp ce mâna călăuzei continua să-l ţină de mânecă. Avea senzaţia că trupul său devenise simpla manifestare a unei puteri asupra căreia nu mai avea nici un control. Devenise o non-fiinţă, o stană de piatră care se deplasa singură. El exista în centrul non-fiinţei, lăsându-se condus pe străzile oraşului, urmând o cale atât de familiară viziunilor sale, încât inima îi era îngheţată de durere.

Ar trebui să ştiu ce a văzut Alia, gândi. E ceea ce am văzut şi eu de atâtea ori. Dar ea nu a plâns... căci a văzut şi alternativele.

Creşterea producţiei şi cea a veniturilor trebuie să păstreze acelaşi ritm în Imperiul meu. Iată, în esenţă, ceea ce vreau să ordon. Nu vor trebui să existe dificultăţi în privinţa balanţei de plăţi între diferitele sfere de influenţă. Şi asta, pur şi simplu pentru că aşa ordon eu. Ţin să insist asupra autorităţii mele în acest domeniu. Sunt supremul consumator de energie şi voi rămâne astfel, viu sau mort. Guvernul meu este economia.

Împăratul Paul Muad'Dib: **Ordin în Consiliu**

— AICI, trebuie sa te las, spuse bătrânul Rasir, luându-şi mâna de pe braţul lui Paul. E pe dreapta, a doua poartă înainte de capăt. Du-te cu Shai-hulud, Muad'Dib... şi aminteşte-ţi de vremea când erai Usul.

Călăuza lui Paul dispăru în noapte.

Undeva, oamenii Securităţii îl aşteptau pe Rasir pentru a-l duce într-un loc unde să-l poată interoga cu de-amănuntul. Paul ştia asta, dar nădăjduia că bătrânul va izbuti să le scape.

Stelele străluceau pe cer şi din spatele Scutului de Piatră răzbătea lumina difuză a Primei Luni. Dar locul acesta nu era deşertul deschis, unde te puteai călăuzi după stele. Rasir îl condusese într-o suburbie de construcţie recentă, după câte putuse să-şi dea seama Paul.

Strada era plină de nisip adus de vânt dinspre dunele din afara oraşului. Ceva mai încolo, un glob cu suspensie răspândea o lumină palidă, care dezvăluia că străduţa era, de fapt, o fundătură.

În aer plutea mirosul fetid al unui distilator de recuperare. Conductele erau probabil prost izolate şi o parte importantă a umidităţii se irosea în noapte. Oamenii

deveniseră incredibil de neglijenţi, îşi spuse Paul. Dispunând din belşug de apă, uitaseră zilele de demult ale Arrakisului, când un om putea fi omorât doar pentru dobândirea unei prime de o optime din apa aflată în corpul său.

De ce şovăi? se întrebă Paul. *E a doua poartă înainte de capăt. Ştiam şi fără a mi se spune. Dar... trebuie procedat cu cea mai mare precizie. Din cauza asta... şovăi.*

Dinspre casa aflată pe colţ, în stânga lui, răsună brusc larma unei dispute. O femeie se certa, probabil, cu soţul ei: în aripa nouă a casei pătrundea praf, îi reproşa ea. Credea cumva el că apa cade din cer? Pe unde pătrundea praful se scurgea umezeala!

Unii îşi amintesc, gândi Paul.

Porni spre capătul fundăturii şi vocea furioasă a femeii se pierdu în spatele lui.

Apă din cer!

Unii fremeni văzuseră această minune pe alte lumi. O văzuse şi el şi o dorise pentru Arrakis, dar amintirea apei care cădea din cer părea acum să aparţină altei persoane. Ploaie, aşa se numea. Brusc, îşi aduse aminte de o furtună de pe lumea sa de baştină — cerul Caladanului acoperit de nori grei, cenuşii, atmosfera încărcată de electricitate, fulgerele, aerul umed, primele picături mari izbind în metasticla luminatoarelor... Apa curgând şiroaie... Râul umflat şi mâlos, dincolo de livezile de pe domeniul Familiei... Pomii cu crengile ude, strălucitoare...

Piciorul i se poticni într-o movilă de nisip din mijlocul străzii şi, preţ de o clipă, Paul se văzu pe el însuşi, copil, cu încălţările năclăite, păşind anevoie prin noroi. Apoi se regăsi în nisip, în obscuritatea şi aerul plin de praf din fundătura în care aştepta Viitorul. Viaţa aridă pe care o intuia în jurul lui era ca o acuzaţie. *Tu ai făcut asta!* Tu ai creat această civilizaţie de pândari şi bârfitori cu privirea rece, care nu ştiau să rezolve problemele decât recurgând la putere.... tot mai multă putere... şi urând fiecare dram al acestei puteri.

Sub tălpi, simţi dale de piatră neşlefuită. Le recunoscu.

Existaseră în viziune. În dreapta, zări conturul întunecat al unei porţi, pată neagră în întuneric: casa lui Otheym. Casa Destinului. O casă care nu se deosebea de celelalte decât prin rolul pe care i-l atribuise Timpul. Straniu, dar acest loc avea să rămână în istorie...

Ciocăni şi poarta se deschise numaidecât, dând la iveală un atrium scăldat într-o lumină verde. Din spatele porţii îl privea un pitic. Un chip de bătrân pe un corp de copil, o apariţie pe care viziunea nu i-o dezvăluise.

— Ai venit, vasăzică, rosti piticul.

Se trase în lături. Arbora un fel de zâmbet bucuros şi nu părea deloc impresionat.

— Intră! Intră!

Paul ezită. Totul corespundea viziunii, cu excepţia piticului. Viziunile, deşi rămâneau exacte în raport cu infinitul Timpului, puteau conţine asemenea disparităţi. Această diferenţă îi reda o fărâmă de speranţă. Îşi aruncă privirea spre capătul străzii şi lumina sidefie a lunii, care învăluia crestele zimţate ale Scutului de Piatră. Luna continua să-l obsedeze. Cum avea să cadă?

— Intră! repetă piticul.

Paul trecu pragul porţii. În spatele lui poarta se închise, cu bufnitura înfundată a garniturilor de izolare. Piticul trecu pe lângă el şi o luă înainte, călcând zgomotos cu tălpile lui disproporţionat de mari. Deschise portiţa cu grilaj dinspre curtea interioară şi spuse:

— Eşti aşteptat, Sire.

Sire, gândi Paul. *Aşadar mă cunoaşte.*

Fără a-i lăsa timp să-şi continue gândul, piticul dispăru într-un pasaj lateral. Speranţa, în Paul, era un vânt-derviş, un turbion ameţitor. Înainte spre mijlocul curţii. Era un loc întunecos şi sumbru, care mirosea a boală şi a înfrângere. Atmosfera i se păru deprimantă. Alegerea unui rău mai mic însemna înfrângere? se întrebă. Cât de departe înaintase pe această cale?

Văzu, în faţă, o arcadă îngustă, luminată. Alungă senzaţia unor prezenţe invizibile şi a mirosurilor rău prevestitoare, trecu pe sub arcadă şi pătrunse într-o odaie

mică. Era o încăpere sărăcăcioasă chiar şi după criteriile fremene, cu draperii de hiereg pe numai doi pereţi. Sub cea mai frumoasă dintre ele, în faţa lui Paul, un bărbat şedea pe nişte perne roşii. Prin uşa deschisă din peretele gol aflat în stânga lui Paul se întrezăreau, în penumbră, mişcările unei siluete feminine.

Paul se simţi prizonierul viziunii. Exact aşa trebuiau să se prezinte lucrurile. Dar unde era piticul? Unde era deosebirea?

Cu toate simţurile, absorbi camera într-o unică percepţie *gestalt.* Odaia, aşa sărăcăcioasă cum era, dovedea o grijă meticuloasă pentru curăţenie. Cârligele şi barele de pe pereţii goi dezvăluiau locurile de unde fuseseră luate draperii. Pelerinii de pe alte lumi erau dispuşi să plătească preţuri enorme pentru obiectele de artizanat fremene, îşi aminti Paul. Pentru cei mai bogaţi dintre ei, tapiseriile din deşert reprezentau adevărate comori, dovezile cele mai de preţ ale hajjului.

Paul avu senzaţia că pereţii goi şi proaspăt văruiţi îl acuzau. Iar aspectul uzat al draperiilor rămase, cărora li se zărea pe alocuri urzeala, îi amplifică sentimentul de culpabilitate.

În dreapta, pe o etajeră îngustă, se înşirau fotografii cu fremeni. Cei mai mulţi erau bărbaţi îmbrăcaţi în distraie, cu tuburile de captare atârnând în afară. Câţiva, în uniformă imperială, pozaseră în faţa unor peisaje exotice de pe alte lumi. Fundalul cel mai frecvent era marea.

Omul care şedea pe perne îşi drese glasul şi Paul îşi întoarse privirea spre el. Era Otheym, întocmai cum i-l înfăţişase viziunea. Un gât descărnat, ca de pasăre, care abia reuşea să susţină un cap mult prea mare. Faţa, împărţită în două: partea stângă nu mai era decât o reţea de cicatrice încrucişate sub un ochi bolnav, umed; partea dreaptă era intactă, iar privirea ochiului complet albastru, limpede şi intensă. Bisectoarea acestei feţe era un nas lung şi coroiat, ca un braţ de ancoră.

Perna pe care şedea Otheym era plasată în centrul unui covor ros, de culoare brună, în care se mai recunoşteau

urmele unui desen cu fir de aur şi aţă cafenie. Materialul pernei era şi el tocit, şi pe alocuri peticit, dar tot ce era metal în jurul lui Otheym strălucea de lustru: ramele fotografiilor, cadrul etajerei, piedestalul unei măsuţe joase aflate în dreapta.

Paul îşi fixă privirea pe jumătatea intactă a feţei lui Otheym şi rosti, ca şi când s-ar fi adresat unui vechi prieten şi tovarăş de sietch:

— Bun noroc, ţie şi sălaşului tău!

— Aşadar, te revăd, Usul.

Vocea care pronunţase numele tribal al lui Paul era cea tremurătoare şi dogită a unui moşneag. Ochiul vătămat se mişca în mod straniu deasupra obrazului ca un pergament mototolit. Ţepi suri şi rari răzbăteau din păienjenişul cicatricelor iar marginea maxilarului era plină de bucăţele scorojite de piele uscată. Gura se schimonosea la fiecare cuvânt, dezvelind dinţi de metal.

— Muad'Dib răspunde întotdeauna la chemarea unui fedaykin, spuse Paul.

Femeia care se mişcase în încăperea alăturată apăru în prag şi zise:

— Aşa se laudă şi Stilgar.

Păşi apoi în lumina odăii şi Paul avu impresia că are în faţa lui varianta mai vârstnică a Lichnei copiate de Dansatorul-Faţă. Paul îşi aminti atunci că Otheym se căsătorise cu două surori. Părul acesteia era cărunt, iar nasul încovoiat, de vrăjitoare. Degetele mari şi arătătoarele purtau bătăturile caracteristice ţesătoarelor. În zilele sietchului, orice femeie fremenă s-ar fi mândrit cu asemenea semne. Aceasta însă, când observă că-i privea mâinile, şi le ascunse repede printre faldurile robei de un albastru spălăcit.

Paul îşi aminti brusc numele ei: Dhuri. Îşi amintea şi chipul ei, dar era chipul ei de copil, nu acest chip, pe care-l întrevăzuse în viziune. Nota plângăreaţă a vocii îi trezise amintirea. Deja de mică vorbea de parcă s-ar fi văicărit.

— Mă vezi, spuse el. Aş mai fi aici dacă Stilgar n-ar fi de acord? (Se întoarse spre Otheym.) Îţi port povara de apă,

Otheym. Porunceşte.
Era limbajul direct al fraţilor de sietch.
Otheym încuviinţă cu o mişcare bâţâită a capului, un efort care păru excesiv pentru gâtul plăpând. Ridică o mână acoperită de pete hepatice şi-şi arătă obrazul desfigurat.
— M-am ales cu boala asta scârboasă pe Tarahell, Usul, zise el cu glas hârâit. Chiar după victoria aceea când toţi am...
Un acces de tuse îi zgudui trupul.
— Tribul îi va lua curând apa, rosti Dhuri.
Se apropie şi rearanjă pernele pe care-şi sprijinea spatele Otheym. Apoi îl ţinu de umeri până ce tusea i se potoli. Nu era chiar atât de bătrână, observă Paul. Dezamăgirile şi amărăciunea erau cele care-i îmbătrâniseră faţa înainte de vreme.
— Am să trimit doctori, zise Paul.
Dhuri se întoarse spre el, cu o mână în şold.
— L-au văzut destui doctori, spuse ea. Medici la fel de buni ca şi cei pe care i-ai putea tu trimite.
Privirea îi alunecă fără voie spre peretele gol din stânga.
Medici care-au costat, gândi Paul.
Simţi că-l cuprinde nervozitatea. Viziunea continua să-l stăpânească, dar îşi făcuseră apariţia mici diferenţe. Cum putea să le exploateze? Timpul se depăna cu variaţii subtile, dar ansamblul urzelii rămânea chinuitor de imuabil. Ştia, cu terifiantă siguranţă, că dacă ar fi încercat să spargă configuraţia care-l împresura în acest moment, rezultatul ar fi fost o înspăimântătoare dezlănţuire de violenţă. Puterea ascunsă în înşelătoarea scurgere liniştită a Timpului îl îngrozea.
— Spuneţi ce vreţi de la mine, mormăi el.
— Otheym n-ar putea simţi nevoia să aibă alături un prieten într-un moment ca acesta? întrebă Dhuri. Se poate ca un fedaykin să fie nevoit să-şi încredinţeze carnea unor străini?
Am trăit cu toţii în Sietch Tabr, îşi reaminti Paul. *E*

îndreptăţită să-mi reproşeze ceea ce i se pare a fi nepăsare.

— Voi face tot ce-mi stă în putinţă, spuse el.

Un nou acces de tuse puse stăpânire pe Otheym. Într-un târziu, reuşi să bolborosească:

— Usul, e vorba de o trădare... Sunt fremeni care complotează împotriva ta.

Continuă să-şi frământe buzele, fără a emite nici un sunet. Colţurile gurii i se umplură de bale. Dhuri se aplecă să-l şteargă cu un colţ al robei şi Paul citi pe chipul ei mânia pe care i-o provoca această risipă de umiditate.

Paul luptă cu furia neputincioasă care ameninţa să-l copleşească. *Otheym să-şi sfârşească zilele astfel! Un fedaykin avea dreptul la o soartă mai bună!* Dar nu era de ales — nici pentru un fost membru al Comandourile Morţii, nici pentru Împăratul său. În această odaie, păşeau pe tăişul briciului lui Occam. Cel mai mic pas greşit ar fi înmulţit ororile — nu numai pentru ei, ci pentru întreaga omenire, inclusiv cei care i-ar fi distrus.

Paul îşi impuse calmul şi se uită la Dhuri. Expresia chinuită cu care aceasta îl privea pe Otheym îi întări şi mai mult voinţa. *Chani nu va trebui să mă privească niciodată în felul acesta,* gândi el.

— Lichna mi-a vorbit de un mesaj, zise apoi, privindu-l pe Otheym.

— Piticul meu, rosti anevoie Otheym, piticul... L-am cumpărat pe... pe... pe o lume... nu mai ţin minte. E un distrans uman, o jucărie de care s-au descotorosit tleilaxu. Piticul a înregistrat tot... toate numele... trădătorilor.

Amuţi, tremurând.

— Ai pronunţat numele Lichnei, interveni Dhuri. Când ai sosit, ne-am dat seama că a reuşit să ajungă la tine teafără şi nevătămată. Dacă te gândeşti la această nouă povară pe care Otheym o pune pe umerii tăi, Lichna este suma acestei poveri. Un schimb cinstit, Usul: ia piticul şi pleacă.

Paul îşi înăbuşi un fior. Închise ochii. *Lichna!* Adevărata Lichna murise în deşert — un trup distrus de semuta, lăsat

pradă nisipurilor şi vântului.

Redeschise ochii şi spuse:

— Aţi fi putut veni la mine oricând pentru...

— Otheym s-a ţinut departe ca să se creadă că se numără printre cei care te urăsc, Usul. Locul de adunare al duşmanilor tăi e casa de la sud de a noastră, în capătul străzii. De-asta ne-am mutat aici.

— Atunci, cheamă piticul şi-o să plecăm cu toţii, zise Paul.

— Nu m-ai ascultat cu atenţie, spuse Dhuri.

— Trebuie să-l duci pe pitic într-un loc sigur, interveni Otheym cu surprinzătoare fermitate. Numai el are înregistrate numele trădătorilor. Nimeni nu bănuieşte că e ceea ce este. Ei cred că-l ţin ca să mă distreze.

— Noi nu putem să plecăm, reluă Dhuri. Numai tu şi piticul puteţi părăsi casa. Toţi cei din preajmă ştiu... cât de săraci suntem. Le-am spus că vom vinde piticul. Or să te ia drept cumpărătorul lui. E singura ta şansă.

Paul sondă amintirea viziunii. Părăsise această casă cu numele trădătorilor, dar nu văzuse sub ce formă erau înregistrate aceste nume. Era limpede, acum, că piticul acţiona sub protecţia unui alt oracol. Şi se gândi, în clipa aceea, că toate fiinţele vor fi fost purtătoarele unei forme de destin, imprimat de scopuri mai mult sau mai puţin puternice, de determinările educaţiei şi ale dispoziţiei. Din momentul în care Jihadul îl alesese, se simţise împresurat de forţele unei mulţimi. Era controlat de scopurile acestor forţe. Iluziile sale de Liber Arbitru nu erau decât zbaterile prizonierului închis în cuşcă. Blestemul lui era că *vedea* cuşca. O *vedea*!

Trase cu urechea la linişte casei. Nu erau decât ei patru: Dhuri, Otheym, piticul şi el. I se păru că simte mirosul spaimei şi-al încordării celor dinăuntru, ca şi prezenţa celor ce pândeau afară — forţele sale, din topterele care se roteau deasupra... şi ceilalţi... din casa învecinată.

Am sperat în zadar, gândi el. Dar chiar gândul speranţei îi conferi un *simţ* deformat al speranţei şi-şi

spuse că-i mai stătea încă în puteri să sesizeze un moment favorabil. Se întoarse spre Dhuri.

— Cheamă piticul.

— Bijaz! strigă Dhuri.

Piticul îşi făcu apariţia, cu un aer contrariat.

— M-aţi chemat?

— Bijaz, ai un nou stăpân, zise Dhuri. Se uită la Paul şi adăugă: Poţi să-i spui... Usul.

— Usul, baza coloanei, rosti Bijaz, traducând termenul fremen. Cum poate fi Usul baza, când eu sunt bazaconia de bază?

— Aşa vorbeşte el, îl scuză Otheym.

— Eu nu vorbesc, replică Bijaz. Manevrez o maşină care se cheamă limbaj. Scârţâie şi scrâşneşte, dar e numai a mea.

O jucărie tleilaxu, cultivată şi ageră, gândi Paul. *Bene Tleilaxul n-ar lepăda ceva atât de preţios.* Îl privi lung pe pitic, care-i susţinu privirea cu ochii lui rotunzi, marcaţi de melanj.

— Ce alte talente mai ai, Bijaz? întrebă.

— Ştiu când trebuie să plecăm, răspunse piticul. E un talent pe care puţini oameni îl au. Există un moment al sfârşitului... şi ăsta-i un bun început. Să-ncepem să plecăm, Usul.

Paul scotoci din nou printre amintirile viziunii. Nu, nu exista nici un pitic, dar cuvintele omuleţului se potriveau întocmai circumstanţelor.

— Când mi-ai deschis, mi-ai spus Sire, zise el. Mă cunoşti, vasăzică?

— Ba, bine că nu, Sire, răspunse surâzător Bijaz. Eşti mai mult decât baza, Usul, eşti Împăratul Atreides, Paul Muad'Dib. Şi eşti degetul meu, adăugă el ridicând arătătorul mâinii drepte.

— Bijaz! se răsti Dhuri. Întinzi coarda!

— Întind degetul, protestă Bijaz cu voce ascuţită şi făcu precum spusese. Iată, îl arăt pe Usul! Degetul meu nu e, atunci, Usul însuşi? Sau e reflexul unui lucru aflat mai la bază? (Îşi apropie degetul de ochi şi-l examină cu un surâs

batjocoritor, răsucindu-l într-o parte şi-n alta.) Eh! Uite că, de fapt, nu-i decât un deget.

— Aşa bate câmpii adesea, spuse Dhuri pe un ton de lehamite. Cred că de-asta s-au descotorosit tleilaxu de el.

— Sunt de nestăpânit, zise Bijaz, şi totuşi... am un nou stăpân. Ciudat îmi mai funcţionează degetul! (Îi privi pe Dhuri şi Otheym cu ochi dintr-o dată strălucitori.) Slab liant ne-a unit, Otheym. Câteva lacrimi şi s-a şi dizolvat. (Se răsuci ca un titirez şi se opri cu faţa la Paul.) Ahhh, stăpâne! Mult a trebuit să mă mai învârtesc până să dau de tine!

Paul încuviinţă din cap.

— O să fii bun cu mine, Usul? întrebă Bijaz. Sunt o persoană, cred că-ţi dai seama. Persoanele se prezintă sub tot felul de forme şi dimensiuni. Inclusiv ale mele. Am muşchi slabi, dar gura mea e puternică. Sunt uşor de hrănit, dar greu de umplut. Goleşte-mă după cum ţi-e voia; în mine-i mai mult decât au pus oamenii.

— N-avem vreme pentru cimiliturile tale stupide, mârâi Dhuri. Trebuia să fi fost plecaţi de mult.

— Vorbesc în cimilituri, ce-i drept, dar cu toate-s stupide. A fi plecat de mult, Usul, înseamnă a fi trecut. Nu-i aşa? Dar să lăsăm trecutul. Ce zice Dhuri e adevărat iar eu am şi talentul de a auzi adevărul.

— Poţi să percepi adevărul? întrebă Paul, hotărât acum să se conformeze viziunii. Orice era preferabil spulberării acestui moment şi ivirii unor noi consecinţe. Dar Otheym mai avea de rostit câteva cuvinte altminteri Timpul ar fi fost deviat spre făgaşuri şi mai îngrozitoare.

— Pot să percep clipa, spuse Bijaz.

Paul observă că piticul dădea semne de nervozitate. Să fi ştiut omuleţul ce avea să se întâmple? Era cu putinţă ca Bijaz să fie propriu-i oracol?

— Ai întrebat de Lichna? rosti subit Otheym, fixând-o pe Dhuri cu privirea albastră a ochiului teafăr.

— Lichna e în siguranţă, răspunse Dhuri.

Paul lăsă capul în jos, de teamă să nu i se citească pe chip adevărul. *În siguranţă!* Lichna era un pumn de

cenuşă în adâncul unui mormânt secret.

— Atunci e bine, zise Otheym, luând gestul lui Paul drept un semn de încuviinţare. Măcar un lucru bun, printre atâtea rele, Usul. Nu-mi place lumea pe care-o creăm, să ştii. Era mai bine pe vremea când ne aflam în deşert având u-i duşmani doar pe Harkonneni.

— Între duşmani şi prieteni linia despărţitoare e câteodată subţire ca firul de aţă, zise Bijaz. Când această linie dispare, nu mai există nici început, nici sfârşit. Să sfârşim, prieteni.

Veni lângă Paul şi începu să se legene de pe-un picior pe altul, agitat.

— Ce-nseamnă percepţia clipei? îl întrebă Paul, trăgând de timp, încercând să-l facă să se destăinuiască.

— Clipa! rosti repede Bijaz. Clipa înseamnă acum! Acum! (Trase de mantia lui Paul.) Acum trebuie să plecăm!

— Turuie ca o meliţă, dar nu e om rău, spuse cu afecţiune în glas Otheym, trăgând cu ochiul sănătos spre Bijaz.

— Chiar şi o meliţă poate da semnalul de plecare, zise Bijaz. La fel ca şi lacrimile. Să plecăm cât mai e timp de-nceput.

— De ce anume te temi tu, Bijaz? îl întrebă Paul.

— Mă tem de spiritul care mă caută acum, bolborosi piticul. Avea fruntea îmbrobonată de sudoare. Cu faţa schimonosită, adăugă: Mă tem de cel care nu gândeşte şi care nu vrea alt trup decât al meu — şi acela întors în el însuşi! Mă tem de lucrurile pe care le văd şi de cele pe care nu le văd.

Are darul preştiinţei, gândi Paul. Bijaz împărtăşea groaznicul oracol. Împărtăşea şi destinul oracolului? Până unde mergea puterea lui? Era limitată, ca a celor ce se cufundau în taroţii Dunei, sau mai vastă? Cât de mult văzuse?

— Bijaz are dreptate, spuse Dhuri. Ar fi bine să plecaţi.

— Fiecare minut de zăbavă, zise piticul, prelungeşte... prelungeşte prezentul!

Fiecare minut de zăbavă întârzie ceasul culpabilităţii mele, gândi Paul. Peste el se revărsase odată suflarea otrăvită a unui vierme, îl acoperise ploaia de praf a colţilor lui. Era mult de atunci... Dar acum amintirea îi revenea — cu iz de mirodenie, de amărăciune. Undeva, simţea asta, viermele lui îl aştepta. Viermele uriaş... „Urna deşertului”...

— Trăim vremuri tulburi, rosti el, răspunzând cu întârziere celor spuse de Otheym despre lumea lor.

— Fremenii ştiu ce au de făcut în astfel de vremuri, spuse Dhuri.

Otheym o aprobă cu o mişcare tremurătoare a capului.

Paul se uită lung la Dhuri. Nu aşteptase recunoştinţă. Pentru el, ar fi fost o povară mai mare decât putea duce. Dar amărăciunea lui Otheym şi resentimentul pătimaş pe care-l citea în ochii femeii îi zdruncinau hotărârea. Exista *ceva* care să merite un asemenea preţ?

— Aşteptarea nu foloseşte la nimic, zise Dhuri.

— Fă ce ai de făcut, Usul, murmură Otheym.

Paul suspină. Cuvintele din viziune fuseseră pronunţate.

— Va exista o soluţie, rosti şi el cuvintele pe care trebuia să le rostească.

Se întoarse şi părăsi încăperea. Îl auzi pe Bijaz luându-se după el.

— Lucruri trecute, trecute, bodogănea piticul. Cele trecute, treacă pe unde-or putea. Urâtă zi!

Formulările întortocheate ale legalităţii s-au dezvoltat în jurul nevoii de a ne ascunde nouă înşine violenţa pe care o plănuim împotriva altora. Între faptul de a-i lua unui om o oră din viaţă şi acela de a-i lua viaţa nu e decât o deosebire de nuanţă. Şi într-un caz, şi în celălalt recurgem la violenţă, îi consumăm acelui om energia. Eufemisme sofisticate pot disimula intenţiile noastre ucigaşe, dar orice folosire a puterii împotriva altuia se traduce, în ultimă instanţă, prin simplul enunţ: „Mă hrănesc cu energia ta.”

Împăratul Paul Muad'Dib: Anexă la **Ordine în Consiliu**

PRIMA LUNĂ strălucea deasupra oraşului când Paul ieşi din fundătură, învăluit în haloul de energie al scutului. Vântul care bătea dinspre munţi ridica fuioare de nisip fin şi praf, silindu-l pe Bijaz să-şi ţină mâna pavăză la ochi...

— Trebuie să ne grăbim! mormăi el. Repede! Repede!

— Simţi pericolul? îl iscodi Paul.

— Îl *cunosc*!

Impresia abruptă a unui pericol iminent fu urmată aproape imediat de apariţia, din umbra unei porţi, a unei siluete care se îndrepta către ei.

Bijaz se chirci şi gemu.

Dar nu era decât Stilgar. Venea călcând apăsat, impetuos, avansând ca o adevărată maşină de luptă. Când ajunse în dreptul lor, Paul i-l dădu în primire pe Bijaz, explicându-i în două vorbe valoarea piticului. Viziunea păru să accelereze brusc. Stilgar o luă din loc cu Bijaz. Oamenii Securităţii îl încadrară pe Paul. Se auziră ordine scurte şi alţi oameni porniră în pas alergător spre capătul fundăturii, către clădirea din spatele casei lui Otheym.

Alte sacrificii, îşi spuse Paul.

— Vrem să punem mâna pe ei vii, şuieră printre dinţi unul din ofiţerii gărzii lui Paul.

Fiecare cuvânt, fiecare sunet era un ecou direct al viziunii. Precizia era desăvârşită: viziune/realitate, tic/tac, ca un ceasornic. O formaţie de ornitoptere cobora pe dinaintea discului lunii. Noaptea se umplu de gărzi imperiale pornite la atac.

Un şuierat uşor răzbătu dintre zgomotele asaltului. Crescu, deveni repede muget, atât de repede, încât oamenilor le mai răsuna încă în urechi primul sunet acut când o lumină mare, roşie-portocalie, ascunse stelele şi înghiţi luna.

Paul, căruia acest muget-lumină i se arătase încă din primele imagini de coşmar ale viziunii, avu un straniu sentiment de împlinire. Lucrurile se petreceau întocmai cum trebuiau să se petreacă.

— E un arde-piatră! urlă cineva.

Strigătul fu preluat din toate părţile.

— Arde-piatră! Arde-piatră!

Ştiind că toate privirile se îndreptau spre el, Paul îşi acoperi faţa cu braţul şi se aruncă la pământ, lângă bordura trotuarului. Bineînţeles, era deja prea târziu. Pe locul unde se aflase casa lui Otheym, un stâlp de foc urca, vuind, spre cer. Jetul orbitor proiecta de jurîmprejur o lumină sinistră, în care evoluau spectral siluetele oamenilor încleştaţi în luptă sau alergând şi ale ornitopterelor bătând în retragere.

Prea târziu. Pentru fiecare dintre cei aflaţi în preajma năprasnicei lumini era prea târziu.

Solul devenea tot mai cald. Larma celor ce alergau încetă dintr-o dată. Paul îi auzi trântindu-se la pământ şi rămânând nemişcaţi. Îşi dăduseră seama că nu avea nici un rost să fugă. Răul cel mare fusese deja făcut. Acum nu mai puteau decât să aştepte ca deflagraţia să-şi epuizeze potenţialul de energie. Radiaţiile pătrunseseră deja în organism şi-şi începuseră opera de distrugere. Cât de extinsă avea să fie aceasta, depindea de intenţiile celor ce folosiseră cumplita armă, ale celor ce cutezaseră să

încalce Marea Convenţie.

— O, zei... un arde-piatră! se jelui un glas din apropiere. Nu... vreau... să... orbesc!

— Cine ar vrea? replică tăios un om din cealaltă parte a străzii.

— Tleilaxu or să vândă o grămadă de ochi pe-aici, mârâi cineva aflat lângă Paul. Acum ţineţi-vă gura şi aşteptaţi!

Aşteptară.

Paul se gândea la consecinţele posibile ale reacţiei. Dacă încărcătura era doar puţin prea mare, putea să străpungă scoarţa până în centrul planetei. Miezul lichid al Dunei se afla la o adâncime considerabilă, dar asta-l făcea cu atât mai periculos. Presiunile eliberate brutal şi anarhic puteau provoca, pur şi simplu, explozia întregii planete, ale cărei fragmente ar fi fost proiectate în spaţiu.

— Cred că începe să dea semne de oboseală, opină cineva.

— Nu, zise Paul, doar se afundă. Rămâneţi unde sunteţi, cu toţii. Stilgar ne va trimite ajutor.

— Stilgar a scăpat?

— A scăpat.

— Pământu-i fierbinte, se plânse un glas.

— Au îndrăznit să folosească o armă atomică! rosti revoltat altul.

— Zgomotul descreşte, observă cineva dinspre mijlocul străzii.

Paul, surd la vorbe, se concentră la senzaţia din degetele lipite de sol. Simţea vuietul, clocotul din adâncuri...

— Ochii mei! urlă brusc un om. Nu mai văd!

Cineva care a fost mai aproape decât mine, gândi Paul. Înălţă capul şi constată că mai putea încă desluşi capătul fundăturii, deşi imaginea era înceţoşată. O luminiscenţă portocalie plutea deasupra zonei în care se aflaseră casa lui Otheym şi cea a vecinului său. Ruinele clădirilor înconjurătoare alcătuiau un peisaj schimbător de pete întunecate, pe măsură ce bucăţi din ele se desprindeau şi

se prăbuşeau în puţul din care radia lumina.

Paul se ridică în picioare. Clocotul din adâncuri încetase. În distrai, trupul îi era scăldat în sudoare. Sistemul de reciclare al costumului se blocase. Aerul era fierbinte şi încărcat de duhoarea sulfuroasă a armei.

În timp ce-şi privea gărzile care începeau să se ridice de la pământ, ceaţa care-i împăienjenise privirea se preschimbă în beznă. Făcu imediat apel la viziunea preştientă pe care o avusese despre această scenă şi se orientă spre făgaşul pe care Timpul i-l pregătise, ancorându-se atât de perfect, de ferm în viziune, încât aceasta n-ar mai fi avut cum să-i scape. Şi, deodată, locul în care se afla îi apăru ca o proprietate incredibil de vastă şi de variată, unde realitatea se contopea cu prevestirea.

Gemete şi icnete răsunau de jurîmprejurul lui pe măsură ce oamenii constatau că-şi pierduseră vederea.

— Rămâneţi pe loc! strigă Paul. Ne vin ajutoare! Şi, cum agitaţia nu părea să se potolească, adăugă: Sunt Muad'Dib! Vă ordon să rămâneţi pe loc! Ajutoarele sunt pe drum!

Linişte.

Apoi, o voce, aşa cum o auzise şi în viziune:

— E într-adevăr Împăratul? Cine poate să-l vadă? Răspundeţi!

— Nici unul dintre noi nu mai are ochi, spuse Paul. Mi-au luat şi mie ochii dar nu şi viziunea. Te *văd,* acolo, lângă peretele acela murdar din stânga. Ai încredere şi aşteaptă! Stilgar vine cu prietenii noştri.

Câteva clipe mai târziu, văzduhul se umplu de şuieratul ornitopterelor. După alte câteva clipe, răsunară zgomote de paşi care se apropiau în goană. Paul *observă* sosirea prietenilor săi, ale căror sunete se suprapuneau viziunii.

— Stilgar! strigă el, fluturându-şi braţul. Aici!

— Lăudat fie Shai-hulud! exclamă Stilgar, alergând către el. Nu eşti...

Amuţi brusc, şi viziunea îi înfăţişă lui Paul expresia îngrozită a fremenului la vederea ochilor morţi ai prietenului, ai Împăratului său.

— Oh, Domnia-Ta!... Usul... Usul... Usul...

— Ce-i cu arde-piatra? întrebă unul dintre însoţitorii lui Stilgar.

— S-a stins, răspunse Paul, ridicând glasul. Arătă cu mâna şi ordonă: Duceţi-vă acolo şi daţi-le ajutor celor care s-au aflat mai aproape! Împrejmuiţi zona! Pas alergător!

Apoi se întoarse spre Stilgar.

— Domnia-Ta... vezi? întrebă uluit fremenul. Cum de mai vezi?

Paul nu-i răspunse imediat. Întinse mâna şi, atingând obrazul lui Stilgar, deasupra măştii distraiului, degetele lui dădură de lacrimi.

— Nu trebuie să-mi dai apa ta, vechiul meu prieten. Nu-s mort.

— Dar ochii... ochii Domniei-Tale!

— Mi-au răpit lumina ochilor, dar mi-a rămas viziunea. Ah, Stil... trăiesc un vis apocaliptic. Paşii mei i se potrivesc într-atât, încât cel mai mult mă îngrozeşte gândul că mă voi plictisi retrăind întocmai ceea ce am văzut deja.

— Usul, nu înţeleg, nu înţeleg...

— Nu încerca să-nţelegi. Acceptă. Mă aflu în lumea care e dincolo de aceasta. Pentru mine, acum ele sunt una şi-aceeaşi. N-am nevoie de nici o mână care să mă călăuzească. Văd fiecare mişcare din jurul meu. Văd fiecare expresie a feţei tale. Nu mai am ochi, dar văd.

Stilgar scutură din cap.

— Sire, trebuie să le ascundem nenorocirea care te-a lovit...

— N-o ascundem nimănui, Stil.

— Dar legea...

— Acum trăim după Legea Atreizilor, Stil. Legea fremenă, care cere ca orbul să fie abandonat în deşert, nu se aplică decât celor orbi. Eu nu sunt orb. Trăiesc în acel ciclu al existenţei care este teatrul războiului dintre bine şi rău. Ne aflăm într-un moment decisiv al istoriei şi trebuie să jucăm rolurile ce ne revin.

În răgazul de linişte care urmă, auzi glasul stins al unuia dintre răniţii purtaţi spre toptere:

— A fost groaznic... Ca o furtună de foc...

— Nici unul dintre aceşti oameni nu va fi dus în deşert, rosti Paul. Auzi ce-ţi spun, Stil?

— Da, Domnia-Ta.

— Li se vor oferi tuturor ochi noi, pe cheltuiala mea.

— Am înţeles, Domnia-Ta.

Vocea lui Stilgar era acum plină de veneraţie.

— Mă duc la topterul de comandă. Preia comanda, aici.

— Da, Domnia-Ta.

Paul îl ocoli pe Stilgar şi porni prin mijlocul străzii. Viziunea îi dezvăluia fiecare mişcare, fiecare obstacol, fiecare chip. Din mers, începu să dea ordine, adresându-se oamenilor din anturajul său restrâns, strigându-i pe nume, adunându-i pe cei care participau în mod obişnuit la luarea deciziilor. Percepu spaima care se instala după trecerea lui, şuşotelile înfricoşate.

— Ochii lui!

— Dar s-a uitat drept la tine, ţi-a spus pe nume!

Ajuns în dreptul ornitopterului de comandă, Paul îşi dezactivă scutul. Urcă la bordul aparatului, luă microfonul din mâinile unui ofiţer de comunicaţii înmărmurit şi transmise câteva ordine rapide. Apoi, întorcându-se, chemă la el un specialist în armament, un reprezentant al noii generaţii de tineri ambiţioşi, care nu mai aveau decât vagi amintiri despre viaţa în sietch.

— Au folosit un arde-piatră, spuse Paul.

După o mică ezitare, omul zise:

— Aşa mi s-a spus şi mie, Sire.

— Ştii, desigur, ce-nseamnă asta.

— Energia nu putea fi decât atomică.

Paul dădu din cap. Îşi imagina ce gânduri goneau prin mintea tânărului din faţa sa. O armă nucleară. Arma interzisă de Marea Convenţie. Descoperirea făptaşului ar fi atras o acţiune punitivă din partea tuturor Caselor Mari. Vechile vrăjmăşii ar fi fost date uitării în faţa acestei ameninţări şi a redeşteptării spaimelor ancestrale.

— O asemenea armă nu putea fi construită fără să lase urme, zise Paul. Te vei echipa cu toată aparatura necesară

şi vei descoperi locul în care a fost fabricată.

— Am înţeles, Sire.

Cu o privire înfricoşată, omul se depărtă în grabă.

— Sire, îşi luă inima în dinţi transmisionistul din spatele lui Paul, ochii Domniei-Tale.

Paul se răsuci, întinse mâna spre staţia de radiocomunicaţie şi afişă banda de frecvenţă rezervată uzului său personal.

— Cheam-o pe Chani! ordonă el. Transmite-i... transmite-i că sunt teafăr şi că voi fi curând lângă ea.

Acum, gândi el*, forţele se adună.* Şi remarcă mirosul puternic al fricii în transpiraţia oamenilor din preajmă.

El a plecat de lângă Alia,
Celesta matrice!
Sfânt, sfânt, sfânt!
Foc şi nisip laolaltă
Pe Domnul nostru-l înfruntă.
Fără ochi,
El poate să vadă!
Un demon asupră-i!
Sfântă, sfântă, sfântă
Ecuaţie:
Rezolvarea ei e martiriul!

Luna cade, Cântecele lui Muad'Dib

DUPĂ ŞAPTE ZILE de activitate febrilă, un calm anormal puse stăpânire pe Citadelă.

În această dimineaţă erau destui oameni pe coridoare, dar toţi şuşoteau cu capetele plecate şi umblau abia auzit. Unii parcurgeau holurile în grabă, cu un mers ciudat, furişat. Apariţia zgomotoasă a unui detaşament care ieşise din gardă şi venise să-şi depună armele în rasteluri atrase priviri iritate şi încruntări de sprâncene.

Nou-veniţii sesizară repede atmosfera din interior şi adoptară acelaşi comportament.

Discuţiile despre arde-piatră nu conteneau nici acum.

— Spunea că focul avea o nuanţă verde-albastră şi răspândea duhoare de pucioasă!

— Elpa s-a tâmpit de tot! Zice că mai degrabă îşi ia zilele decât să-şi pună ochi tleilaxu.

— Să nu mai vorbim despre ochi.

— Muad'Dib a trecut pe lângă mine şi mi-a spus pe nume!

— *El* cum de vede fără ochi?

— Aţi auzit? Cică unii au început să fugă. Toată lumea se teme. Naibii vor să se adune cu toţii la Sietch Makab

pentru un Mare Consiliu.

— Ce-au făcut cu Panegiristul?

— Am văzut când îl duceau spre sala în care ţin sfat Naibii. Cine şi-ar fi închipuit una ca asta? Korba arestat!

Chani se trezise devreme tocmai din cauza liniştii neobişnuite. Paul şedea lângă ea, pe marginea patului. Orbitele sale goale priveau cine ştie unde, dincolo de peretele dormitorului. Carnea distrusă de arde-piatră dispăruse sub efectul injecţiilor şi-al unguentelor menite să salveze ţesuturile sănătoase din jurul orbitelor. Dar Chani bănuia că radiaţiile pătrunseseră şi mai adânc.

Se ridică în capul oaselor, şi, în aceeaşi clipă, simţi o foame mistuitoare. Începu să mănânce din ce se afla la capătul patului — pâine de mirodenie şi o brânză grasă. Paul întoarse capul şi, arătând spre alimente, rosti:

— Iubito, nu era chip să fii cruţată de lucrul ăsta. Crede-mă.

Chani îşi înăbuşi cu greu un acces de tremur când îi privi orbitele îndreptate spre ea. Renunţase să-i mai ceară explicaţii. Se exprima atât de ciudat: *„Am fost botezat în nisip şi asta m-a costat puterea de a mai crede. Dar cine mai face negoţ cu credinţe? Cine mai cumpără? Cine mai vinde?”*

Ce voia să spună cu asemenea vorbe?

În plus, nici nu voia să audă de ochi tleilaxu, deşi îi oferise cu generozitate tuturor celor care fuseseră loviţi de aceeaşi năpastă ca el.

După ce-şi potoli foamea, Chani coborî din pat şi-l privi mai atentă pe Paul, observând imediat semnele oboselii. Riduri atânci îi încadrau colţurile gurii. Părul negru era zburlit, ca după un somn agitat. Avea un aer posomorât, absent. Aşa era mereu în ultima vreme, indiferent că era seară sau dimineaţă. Se sili să nu-l mai privească şi şopti:

— Iubitule... iubitul meu...

Paul întinse braţele, o trase lângă el, pe marginea patului, şi-i sărută obrajii.

— Curând, murmură el, ne vom întoarce în deşertul nostru. N-au mai rămas decât puţine lucruri de făcut pe-

aici.
Ea se înfioră la auzul tonului irevocabil din glasul lui.
Paul o strânse mai tare în braţe.
— Nu te teme de mine, Sihaya. Uită misterul şi acceptă dragostea. În dragoste nu există mister. Dragostea vine de la viaţă. Nu simţi asta?
— Ba da, şopti ea.
Puse o mână pe pieptul lui şi-i simţi bătăile inimii. Spiritul ei fremen percepu întreaga intensitate a dragostei lui: năvalnică, sălbatică, absolută. O învăluia ca o forţă magnetică.
— Iubita mea, îţi promit un lucru, zise el. Copilul nostru va domni peste un imperiu care-l va face să pălească pe al meu. Viaţa, arta vor cunoaşte culmi ce...
— Dar noi suntem aici, acum! rosti ea, luptând cu un hohot de plâns. Şi... simt că nu mai avem... mult timp.
— Avem o veşnicie, iubito.
— Poate că *tu* ai o veşnicie. Eu n-am decât clipa de acum.
— Dar *aceasta* e veşnicia.
Îi mângâie fruntea şi ea se strânse toată în el, lipindu-şi buzele de gâtul lui. Viaţa plăpândă din pântecul ei tresări. Simţi şi Paul. Îşi lăsă mâna pe abdomenul ei şi spuse:
— Ah! micuţule stăpân al universului! Aşteaptă-ţi clipa. Cea de acum îmi aparţine.
Chani se întrebă de ce continua să vorbească la singular despre viaţa din pântecele ei. Să nu-i fi spus nimic medicii? Îşi scotoci memoria şi-şi dădu seama, cu mirare, că nu discutaseră niciodată despre asta. Nu se putea însă ca Paul să nu ştie că va avea gemeni. Ezită. Să-i vorbească? Nu. Paul ştia. Cu siguranţă. El ştia totul. Nimic din ceea ce era ea nu-i rămăsese necunoscut. Mâinile lui, gura lui... întreaga lui fiinţă o cunoştea.
Brusc, zise:
— Da, dragoste. Asta e veşnic... este real.
Şi strânse cu putere din pleoape, pentru ca vederea orbitelor lui goale să n-o azvârle din paradis în infern. Oricare ar fi fost magia *rihani* în care el înscrisese vieţile

lor, carnea lui rămânea reală, mângâierile lui nu erau iluzii.

Se ridicară amândoi şi, pe când se îmbrăcau, ea spuse:

— Măcar dacă poporul ar cunoaşte dragostea ta...

Dar starea lui de spirit deja se schimbase.

— Politica nu se construieşte pe dragoste, zise el. Poporul nu e interesat de dragoste, care comportă prea multă dezordine. Poporul preferă despotismul. Excesul de libertate nu generează decât haos. Şi nu putem accepta asta, nu-i aşa? Dar cum să împleteşti despotismul cu dragostea?

— Tu nu eşti un despot! protestă ea în timp ce-şi înnoda năframa. Legile tale sunt drepte.

— Ah, legile... rosti el. Se duse la fereastră şi dădu în lături draperiile, de parcă ar fi putut să privească dincolo de geam. Ce-i legea? O formă de control? Legea filtrează haosul, lăsând să treacă... ce? Acalmia? Legea... idealul nostru cel mai elevat şi natura noastră cea mai josnică. Nu privi prea îndeaproape legea. Dac-ai s-o faci, vei descoperi interpretările raţionalizate, cazuistica legală, precedentele comode. Şi vei descoperi acalmia, care nu-i decât un alt cuvânt pentru moarte.

Chani strânse din buze. Nu putea să nege înţelepciunea şi clarviziunea lui, dar asemenea ieşiri o înspăimântau. Avea impresia că Paul se întorcea împotriva lui însuşi, că se războia cu el însuşi. Era ca şi când ar fi luat maxima fremenă. *„Să nu ierţi niciodată, să nu uiţi niciodată”* pentru a-şi biciui cu ea propriul său trup.

Apropiindu-se la rândul ei de fereastră, privi afară. La aceste latitudini protejate, căldura zilei începuse să alunge vântul de nord, care picta un cer fals, străbătut de dungi gălbui şi fâşii cristaline ce luau forme bizare, vârstate cu auriu şi roşu. Înalt şi rece, vântul se izbea de Scutul de Piatră făcând să ţâşnească arteziene de praf.

Paul simţi lângă el căldura trupului ei. Pentru o clipă, lăsă să recadă peste viziune perdeaua uitării. Era ca şi când ar fi stat nemişcat, cu ochii închişi. Dar Timpul refuza să încremenească şi el. Simţi cum îl pătrundea întunericul.

Fără stele, fără lacrimi. Lipsa vederii dizolvase substanţa, nelăsând decât uimirea faţă de modul în care sunetele îi condensau universul. Totul, în jur, se sprijinea pe simţul auzului, dispărând doar în clipa în care atingea ceva: draperia, mâna Chaniei... Se surprinse pândind răsuflarea ei.

Ce se întâmplase cu instabilitatea lucrurilor care erau doar probabile? se întrebă. Mintea îi era împovărată de amintiri mutilate. Fiecare clipă a realităţii era însoţită de nenumărate proiecţii, lucruri sortite să nu existe niciodată. Un eu invizibil, undeva în el, îşi amintea false trecuturi, a căror apăsare ameninţa uneori să covârşească prezentul.

Chani se rezemă de braţul lui.

Atingerea îl făcu să-şi simtă propriul trup: carne moartă purtată de curenţii învolburaţi ai timpului. Era ticsit de amintiri ale clipelor în care întrevăzuse eternitatea. A vedea eternitatea însemna a fi expus capriciilor ei, a fi copleşit de infinit. Falsa nemurire conferită de oracol îşi cerea răsplata: Trecutul şi Viitorul deveneau simultane.

Şi iarăşi, viziunea se înălţă din puţul ei negru şi-l prinse ca-n cleşte. Viziunea era vederea lui. Era mecanismul care-i punea în mişcare muşchii. Era călăuza lui — cea care-l purta spre clipa următoare, spre ora următoare, spre ziua următoare... până ce ajungea să se simtă mereu acolo!

— E timpul să mergem, spuse Chani. Consiliul...

— Alia poate să-mi ţină locul.

— Ştie ce-i de făcut?

— Ştie.

Pentru Alia, ziua începuse cu năvala unui escadron de gardă în curtea pentru parăzi de sub ferestrele apartamentelor ei. Câteva clipe, urmări fără să înţeleagă spectacolul agitaţiei, al strigătelor şi altercaţiilor arogante pe care îl ofereau oamenii de jos. Apoi recunoscu prizonierul din mijlocul gărzilor: Korba, Panegiristul.

Se apucă să-şi facă toaleta de dimineaţă, întrerupându-se din când în când pentru a arunca priviri pe fereastră. Îl observa mai ales pe Korba, încercând să vadă în el aprigul

războinic bărbos care comandase cel de-al treilea val de asalt în bătălia de la Arrakeen. Dar nu reuşea. Nu vedea decât un filfizon înveşmântat într-o mantie din mătase de Parato, impecabil croită şi deschisă până la talie pentru a dezvălui o tunică brodată, împodobită cu nestemate verzi. O eşarfă purpurie îi încingea mijlocul iar mânecile tunicii, ieşind prin despicăturile largi ale mantiei, erau din catifea reiată cu verde şi negru.

Câţiva Naibi veniseră să urmărească felul în care era tratat amicul lor fremen. Protestele lor nu făceau decât să-l incite pe Korba să-şi susţină şi mai abitir nevinovăţia. Privind chipurile fremenilor din curte, Alia se străduia în zadar să regăsească amintirea oamenilor de odinioară. Prezentul oculta trecutul. Cei pe care-i privea deveniseră nişte hedonişti, colecţionari de plăceri pe care cei mai mulţi oameni nici măcar nu şi le imaginau.

Privirile lor neliniştite, remarcă Alia, se îndreptau tot timpul spre uşa sălii în care avea să aibă loc şedinţa Consiliului. Se gândeau, desigur, la Muad'Dib, orb văzător, făcând dovada unor noi puteri misterioase. După legile lor, orice orb trebuia lăsat în seama deşertului, apa sa fiindu-i cedată lui Shai-Hulud. Dar Muad'Dib, orbul, îi vedea. În plus, aveau oroare de edificii, simţindu-se vulnerabili în orice spaţii situate la suprafaţă. Da, într-o cavernă ca lumea, săpată în stâncă, ar fi fost mult mai în largul lor. Pe când aici... cu acest nou Muad'Dib care aştepta *înlăuntru...*

Când se întoarse, pregătindu-se să coboare în Sala de Consiliu, dădu cu ochii de scrisoarea pe care o lăsase pe măsuţa de lângă uşă. Cel mai recent mesaj de la mama lor. În pofida veneraţiei cu care era privit Caladanul, lumea de baştină a lui Muad'Dib, Doamna Jessica refuzase cu hotărâre ca planeta ei să devină o haltă pe ruta hajjului.

„Nu mă-ndoiesc că fiul meu este una dintre marile personalităţi ale istoriei”, scrisese ea, „dar nu văd în asta o scuză pentru a lăsa gloata să mă invadeze”.

Alia atinse scrisoarea, încercând o stranie senzaţie de contact reciproc. Hârtia aceasta se aflase în mâinile

mamei sale. Scrisoarea era un mijloc de comunicaţie arhaic. Dar nici un altul nu-l putea înlocui în ceea ce avea sub aspect personal. Iar această scrisoare, redactată în graiul de luptă al Atreizilor, reprezenta un mijloc de comunicaţie al cărui secret era aproape invulnerabil.

Alia simţea în această clipă acea nebulozitate lăuntrică de care avea parte ori de câte ori se gândea la mama ei. Sub efectul transformării melanjului, psihismele mamei şi ale fiicei se contopiseră într-atât, încât uneori se pomenea gândindu-se la Paul ca la un fiu pe care ea îl adusese pe lume. Alteori, acest conglomerat unitar i-l înfăţişa pe tatăl ei ca amant. Mintea Aliei era bântuită de spectre bizare… fiinţe posibile.

În timp ce cobora rampa spre anticamera unde o aşteptau gărzile ei amazoane, Alia se gândi la cele scrise de Jessica:

„Reprezentaţi un paradox mortal. Un guvernământ nu poate fi în acelaşi timp religios şi coercitiv. Orice experienţă religioasă are nevoie de o spontaneitate pe care legile, în mod inevitabil, o suprimă. Dar nu se poate guverna fără legi. Până la urmă, legile voastre vor ajunge să înlocuiască morala, conştiinţa şi chiar religia în numele căreia credeţi că guvernaţi. Ritualul sacru nu poate lua naştere decât prin proslăviri şi năzuinţe sfinte, care făuresc o moralitate plină de semnificaţii. Pe de altă parte, guvernul este un organism cultural cu o puternică predispoziţie pentru dubii, întrebări şi controverse. Văd venind ziua în care ceremonia va lua locul credinţei, şi simbolismul va înlocui moralitatea.”

Aroma cafelei de mirodenie o întâmpină pe Alia când pătrunse în anticameră. Patru amazoane în robe verzi luară poziţie de drepţi, apoi se plasară în spatele ei, alcătuindu-i escorta. Păşeau cu semeţia şi îngâmfarea tinereţii, dar privirile lor erau vigilente. Fanatismul întipărit pe feţele lor nu era umbrit de nici o altă emoţie. Exprima doar acea violenţă specifică fremenilor: puteau să ucidă cu sânge rece, fără nici un sentiment de culpabilitate.

Spre deosebire de mine, gândi Alia. *Numele Atreides e*

destul de pătat şi fără asta.

Sosirea ei fusese anunţată. De cum intră în Sala Mică, un paj ţâşni să prevină escadronul de gardă. Încăperea, lipsită de ferestre, era cufundată în penumbră. Pâlpâirea timidă a celor câteva licurigloburi de mică intensitate fu sfâşiată de deschiderea bruscă a uşilor dinspre curtea pentru parăzi, care lăsară să pătrundă lumina puternică a soarelui de afară. În haloul orbitor al cadrului uşii se profilară vag siluetele gărzilor care-l încadrau pe Korba.

— Unde-i Stilgar? întrebă Alia.

— E deja în sală, răspunse una dintre amazoane.

Sala de Consiliu se număra printre locurile de adunare cele mai pretenţioase ale Citadelei. Un balcon lung, cu şiruri de fotolii confortabile, ocupa una din laturi. De partea cealaltă, draperii portocalii încadrau ferestre înalte, care dădeau spre o grădină cu o fântână arteziană. La extremitatea din dreapta Aliei se afla un singur jilţ masiv, pe o estradă. Îndreptându-se într-acolo, Alia privi peste umăr, în sus, şi văzu că galeria era plină de Naibi. Spaţiul de sub balcon, în schimb, era înţesat cu soldaţi din gărzile Casei. Stilgar se plimba printre ei, împărţind încă ordine. Nu dădu nici un semn c-ar fi remarcat sosirea Aliei.

Korba fu introdus în sală şi condus spre măsuţa joasă, cu câteva perne dispuse pe pardoseală, din faţa estradei. În pofida gătelii sale, Panegiristul părea, în această clipă, un moşneag posomorât şi somnoros, înfofolit în veşminte de parcă s-ar fi pregătit să înfrunte un ger cumplit. Doi soldaţi se postară în spatele lui, de o parte şi de alta a pernelor pe care se aşezase.

Stilgar se apropie de estradă în clipa în care Alia luă loc în jilţ.

— Unde e Muad'Dib? întrebă el.

— Fratele meu m-a împuternicit să prezidez în calitate de Cucernică Maică, răspunse Alia.

La auzul acestor cuvinte, Naibii de la galerie începură să protesteze vehement.

— Linişte! strigă Alia şi, cum glasurile amuţiră brusc, întrebă: Nu legea fremenă cere ca o Cucernică Maică să

prezideze când e vorba de o chestiune de viaţă şi de moarte?

Greutatea vorbelor ei se impuse Naibilor, dar Alia avu timp să remarce mai multe priviri încărcate de ură. Îşi notă în minte numele pentru a le pune în discuţia Consiliului: Hobars, Rajifiri, Tasmin, Saajid, Umbu, Legg.... Nume care însemnau părticele din Dune: Sietch Umbu, Depresiunea Tasmin, Falia lui Hobars...

Îşi îndreptă atenţia spre Korba.

Sesizându-i privirea, Panegiristul înălţă capul şi declară:

— Protestez! Sunt nevinovat.

— Stilgar, citeşte învinuirile, rosti Alia.

Stilgar făcu un pas înainte şi desfăşură un pergament de mirodenie. Începu lectura cu o voce solemnă, ca şi când ar fi urmărit un ritm numai de el auzit, imprimând fiecărui cuvânt o calitate incisivă, clară, onestă:

— ... că ai conspirat împreună cu trădătorii în scopul de a-l distruge pe Domnul şi Împăratul nostru; că te-ai întâlnit şi ai urzit în taină cu diferiţi inamici ai împărăţiei că ai...

Korba clătina din cap cu o expresie de furie îndurerată.

Alia asculta posomorâtă, cu bărbia sprijinită în pumnul stâng, cu capul înclinat în aceeaşi parte şi cu cealaltă mână întinsă pe braţul jilţului. Nu mai percepea decât fragmente din procedură, chinuită de propriile ei frământări.

— ... o tradiţie venerabilă... sprijinul legiunilor şi al fremenilor de pretutindeni... la violenţă cu violenţă, după Legea... majestate a Persoanei Imperiale... cu pierderea tuturor drepturilor de...

Absurd, îşi spunea ea. Absurd! Totul era absurd!

— Drept care cauza se încredinţează judecăţii, încheie Stilgar.

În tăcerea care urmă, Korba se aplecă brusc înainte, apucându-se cu mâinile de genunchi şi întinzând gâtul ca şi cum s-ar fi pregătit să sară.

— N-am trădat nici cu vorba, nici cu fapta jurămintele mele de fremen! strigă el. Cer să fiu confruntat cu cel care mă acuză!

Un protest destul de banal, gândi Alia.

Dar observă efectul considerabil pe care-l produsese asupra Naibilor. Îl cunoşteau cu toţii pe Korba. Era unul de-al lor. Pentru a deveni Naib, trebuise să dea dovezi autentice de cutezanţă şi prudenţă fremene. Fără să fie strălucit, era un om de nădejde. Sigur, n-ar fi fost capabil să conducă un Jihad, dar ar fi făcut perfect faţă, de pildă, ca ofiţer de intendenţă. N-avea nimic din calităţile unui cruciat, dar rămânea credincios vechii virtuţi fremene: *Tribul mai presus de orice.*

Aliei îi veniră în minte cuvintele amare ale lui Otheym, aşa cum i le reprodusese Paul. Îşi aruncă ochii spre galerie. Oricare dintre fremenii de acolo se vedea pe sine în locul lui Korba — unii, pe bună dreptate. Dar un Naib inocent era la fel de periculos ca unul vinovat.

Korba ştia şi el asta.

— Cine mă acuză? întrebă. E dreptul meu de fremen să fiu confruntat cu acuzatorul.

— Poate că te acuzi singur, rosti Alia.

Înainte de a se putea controla, Korba lăsă să i se citească pe faţă fulgerarea unei spaime mistice. Interpretarea era cum nu se poate mai clară pentru toţi cei de faţă: *Cu puterile ei, Aliei i-ar fi fost de ajuns să-l acuze ea însăşi, susţinând că deţine dovezile de pe tărâmul umbrelor,* din alam al-mythal.

— Duşmanii noştri au aliaţi fremeni, spuse Alia. Au fost distruse rezervoare de apă, au fost aruncate în aer qanaturi, mai multe plantaţii au fost otrăvite şi au fost jefuite depozitele de mirodenie din numeroase bazine…

— Iar, de curând, a fost sustras din deşert un vierme, care a fost dus pe o altă lume!

Vocea care intervenise le era tuturor cunoscută şi toată lumea întoarse capul. Muad’Dib intrase în sală. Trecu printre soldaţii din gardă şi se opri lângă jilţul Aliei. Chani, care îl însoţise, rămase în spatele estradei.

— Domnia-Ta, rosti Stilgar, evitând să-l privească pe Paul în faţă.

Paul îşi aţinti orbitele goale spre galerie, apoi către

Korba.

— Ce-i, Korba? ... Niciun elogiu?

Un murmur străbătu balconul. Şoaptele se amplificară, deveniră cuvinte, fraze audibile: „legea care cere ca orbii… datina fremenă... în deşert… cel ce încalcă...”

— Cine zice că-s orb? întrebă Paul. Întoarse capul spre galerie. Tu, Rajifiri? Văd că ţi-ai pus veşminte aurii astăzi, dar ai uitat să-ţi scuturi de praf cămaşa albastră de dedesubt. De când te ştiu ai fost neglijent.

Rajifiri, înspăimântat, ridică cele trei degete menite să alunge piaza rea.

— Îndreaptă-ţi degetele spre tine! strigă Paul. Ştim unde-i piaza rea! Se întoarse din nou către Panegirist: Vina ţi se citeşte pe faţă, Korba.

— Nu, nu vina mea! Poate c-am fost alături de cei vinovaţi, dar n-am...

Amuţi brusc, privind înfricoşat spre balcon.

Alia se ridică în picioare, coborî de pe estradă şi înaintă până lângă masa lui Korba. Se opri la mai puţin de un metru de Panegirist şi-l privi lung, fără să rostească nici un cuvânt. Sub greutatea privirii ei, Korba se făcu mic. Vânzolindu-se, îşi aruncă neliniştit ochii spre galerie.

— Ale cui priviri le cauţi la balcon? întrebă Paul.

— Domnia-Ta nu vezi! bolborosi îngrozit Korba.

Paul luptă împotriva unui subit sentiment de milă pentru Panegirist. Omul acesta era prins în capcana viziunii, lipsit de orice scăpare, ca toţi cei prezenţi. Interpreta un rol şi atâta tot.

— N-am nevoie de ochi ca să te văd, rosti el şi se apucă să descrie fiecare mişcare a lui Korba, fiecare tresărire a feţei, fiecare privire alarmată şi rugătoare aruncată spre balcon.

Disperarea puse stăpânire pe Korba.

Privindu-l, Alia îşi dădu seama că Panegiristul putea să cedeze dintr-o clipă în alta. Sus, la galerie, şi alţii trebuie că erau conştienţi de acelaşi lucru. Cine? Cercetă chipurile Naibilor, descoperind câteva semne revelatoare... Îndoieli, temeri, incertitudini... vini.

Paul tăcea.

Într-o jalnică tentativă de redobândire a demnităţii, Korba întrebă:

— Cine mă acuză?

— Otheym, răspunse Alia.

— Dar Otheym e mort! protestă Korba.

— De unde ştii? întrebă Paul. Ai aflat prin intermediul reţelei tale de spioni? O, da! Îţi cunoaştem toţi spionii şi oamenii de legătura. Ştim cine a adus aici un arde-piatră de pe Tarahell.

— Era pentru apărarea Qizaratului! se bâlbâi Korba.

— Aşa a ajuns arma în mâinile trădătorilor?

— Ne-a fost furată, n-am… Korba se întrerupse, înghiţi în sec, privi descumpănit în jur. Toată lumea ştie că am fost glasul dragostei pentru Muad'Dib. (Se uită iarăşi spre galerie.) Cum poate un mort să acuze un fremen?

— Otheym a murit, nu însă şi vocea lui! zise Alia.

Paul îi atinse braţul, cerându-i să tacă.

— Otheym ne-a trimis vocea lui, spuse el. Vocea lui ne-a dezvăluit toate numele, locurile şi orele de întâlnire, toate actele de trădare. Nu ţi se pare că lipsesc cam mulţi Naibi din Consiliu, Korba? Unde sunt Merkur şi Fash? Keke Şchiopul nu e azi printre noi. Nici Takim.

Korba clătină încet din cap.

— Nu sunt aici, reluă Paul, pentru că au fugit de pe Arrakis, cu viermele pe care l-au furat. Chiar dacă eu te-aş elibera acum, Korba, Shai-hulud ar avea grijă de apa ta pentru rolul pe care l-ai jucat în afacerea asta. De ce nu te eliberez? Gândeşte-te la toţi acei oameni care şi-au pierdut ochii şi care nu pot să vadă ca mine. Oamenii aceia au familii, au prieteni, Korba. Unde crezi că te-ai putea ascunde de ei?

— A fost un accident, se apără Korba. Şi, oricum, pot obţine de la tleilaxu…

— Cine ştie în ce fel înrobesc ochii de metal? întrebă Paul.

La galerie, Naibii începură să şuşotească îndărătul mâinilor ţinute paravan. Privirile pe care le îndreptau

acum spre Korba erau pline de răceală.

— Apărarea Qizaratului, murmură Paul, revenind la pretextul invocat de Panegirist. O armă care ori distruge o planetă cu totul, ori produce radiaţii care-i orbesc pe cei aflaţi în raza ei de acţiune. Spune-mi Korba, pe care dintre aceste efecte le considerai apte pentru apărare? Intenţiona Qizaratul să-i orbească pe toţi cei ce voiau să-l observe?

— Simplă curiozitate, Domnia-Ta. Ştiam că Legea Veche prevede ca numai Familiile să posede armament atomic, dar Qizaratul a dat ascultare... a dat ascultare....

— A dat ascultare ordinelor tale. Simplă curiozitate, într-adevăr.

— Chiar dacă-i vorba doar de vocea acuzatorului meu, trebuie să fiu confruntat! zise Korba. Un fremen are drepturi legitime.

— E adevărat, Sire, interveni Stilgar.

Alia îl fulgeră cu privirea.

— Legea e lege, spuse Stilgar, observându-i protestul. Şi începu să citeze Legea Fremenă, însoţind-o cu propriile-i comentarii.

Alia avea bizara impresie că-i auzea vorbele înainte de ale pronunţa. Cum putea Stilgar să fie atât de credul? Niciodată nu i se păruse Naibul mai conservator, mai supus Codului Dunei. Îşi ridica bărbia cu un aer agresiv şi articula cuvintele de parcă le-ar fi mestecat. Nu exista chiar nimic în el, decât această revoltătoare emfază?

— Korba e fremen şi trebuie judecat după Legea fremenilor, încheie Stilgar.

Alia se întoarse, privi umbrele care alunecau pe zidul grădinii, dincolo de ferestre. Se simţea epuizată, frustrată. Povestea asta le luase deja aproape toată dimineaţa. Ce mai avea să urmeze? Korba părea mai destins. Atitudinea lui striga în gura mare că era victima unui atac nedrept, că tot ce făcuse era din dragoste pentru Muad'Dib. Întorcându-şi privirile, surprinse pe faţa lui o expresie de aroganţă vicleană.

Parcă ar fi recepţionat un mesaj, îşi spuse Alia. Se purta

ca un om la ananghie, care tocmai a auzit strigându-i-se: *Rezistă! Ajutoarele sunt pe drum!*

Pentru o clipă, fuseseră perfect stăpâni pe situaţie — informaţiile pe care le obţinuseră de la pitic, indiciile despre implicarea şi a altora în complot, până şi numele trădătorilor. Dar momentul decisiv se evaporase. *Stilgar*? se întrebă ea. *Nu, în nici un caz Stilgar.* Se întoarse şi-l privi pe bătrânul fremen, care-i susţinu privirea fără să clipească.

— Îţi mulţumesc, Stil, spuse Paul, pentru că ne-ai reamintit Legea.

Stilgar îşi înclină capul şi, apropiindu-se, formulă cuvinte neauzite, pe care numai Paul şi Alia puteau să le descifreze: *Scot de la el tot ce ştie şi mai departe am eu grijă.*

Paul încuviinţă din cap şi le făcu semn gărzilor din spatele lui Korba.

— Duceţi-l într-una din celulele secrete, ordonă el. Niciun vizitator, în afara consilierului juridic. În calitate de consilier juridic îl desemnez pe Stilgar.

— Lasă-mă să-mi aleg eu consilierul! strigă Korba.

Paul se răsuci brusc.

— Negi cumva echitatea şi discernământul lui Stilgar?

— Nu, Domnia-Ta, dar...

— Luaţi-l!

Gărzile îl ridicară pe Korba dintre perne şi-l scoaseră din sală.

Cu un nou val de murmurare, Naibii începură să părăsească balconul. Câţiva servitori îşi făcură apariţia şi traseră draperiile în dreptul ferestrelor. O penumbră portocalie învălui încăperea.

— Paul! rosti Alia.

— Nu vom da frâu liber violenţei, decât când o vom putea controla în totalitate, spuse Paul. Stil, îţi mulţumesc. Ţi-ai jucat bine rolul. Sunt sigur că Alia i-a identificat pe Naibii aflaţi în cârdăşie cu el. N-aveau cum să-i scape.

— Aşadar, voi aţi ticluit totul? întrebă Alia. Naibii n-ar fi crâcnit dacă aş fi ordonat lichidarea lui Korba fără nici o

altă discuţie, zise Paul. Dar această procedură, care nu e tocmai în spiritul Legii Fremene, i-a făcut să-şi simtă ameninţate drepturile. Care sunt complicii lui Korba, Alia?

— Rajifiri, în mod cert, răspunse ea cu voce scăzută. Şi Saajid, dar...

— Să-i dai lista completă lui Stilgar.

Alia înghiţi cu greutate. În clipa aceasta, împărtăşea teama pe care le-o inspira tuturor Paul. Ştia cum vedea el fără ochi, cum le desluşea formele pe fundalul viziunii. Să vezi altfel oamenii! Avea impresia că persoana ei nu mai era decât o imagine licărind într-un timp sideral, a cărei acordare la realitate depindea în întregime de cuvintele şi acţiunile fratelui ei. Paul îi ţinea pe toţi în palma viziunii sale!

— Suntem în întârziere cu audienţa de dimineaţă, Sire, spuse Stilgar. E o grămadă de lume... Unii sunt curioşi... alţii se tem...

— Te temi şi tu, Stil?

— Da, răspunse fremenul abia auzit.

— Eşti prietenul meu, n-are de ce să-ţi fie teamă de mine.

— Da, Domnia-Ta.

— Alia, preiei tu audienţa, zise Paul. Stil, dă semnalul.

Stilgar se supuse.

Uşile mari se deschiseră şi o mulţime gălăgioasă dădu năvală în sală. Primul val fu împins în lături pentru a permite pătrunderea oficialităţilor. Apoi totul păru simultan: gărzi luptând împotriva asaltului suplicanţilor, pledanţi în robe de ceremonie agitându-şi documentele oficiale şi încercând să-şi croiască drum printre vociferări şi injurii. Secretarul de Cancelarie răsărind din mijlocul mulţimii printr-o cărare realizată de gărzi şi purtând Lista de Preferinţe pe care erau trecute numele celor ce aveau permisiunea să se apropie de tron. Secretarul, pe nume Tecrube, era un fremen uscăţiv, cu craniul ras şi favoriţi stufoşi. Se apropie ţanţoş, cu un aer de cinism blazat.

Alia îi veni în întâmpinare, permiţându-i lui Paul să dispară împreună cu Chani pe uşa de serviciu din spatele

estradei. Surprinse curiozitatea nedisimulată cu care Tecrube se uită după fratele ei şi, pentru o clipă, fu contrariată.

— Astăzi voi ţine eu locul fratelui meu, spuse ea. Cheamă petiţionarii, unul câte unul.

— Prea bine, Doamnă, zise Tecrube şi se duse să orânduiască oamenii.

— Îmi amintesc de o vreme în care înţelegeai mai repede intenţiile fratelui tău, spuse Stilgar.

— Eram tulburată. Cu tine s-a petrecut o schimbare dramatică, Stil. Ce este?

Stilgar, şocat, îşi îndreptă spatele. O schimbare dramatică? Aprecierea i se părea cu totul bizară. Drama era ceva echivoc. Dramă era ceea ce făceau artiştii veniţi de pe lumi străine, fiinţe de o loialitate îndoielnică şi de o moralitate şi mai îndoielnică. Dramă era ceea ce încercau să folosească inamicii Imperiului pentru a agita spiritele gloatei. Korba abandonase virtuţile fremene şi folosise drama pentru cauza Qizaratului. Lucru care avea să-l coste viaţa.

— Te înşeli, spuse el. N-ai încredere în mine?

Mâhnirea pe care-o percepu în vocea lui îmblânzi expresia Aliei, nu însă şi tonul cu care-i răspunse:

— *Ştii* că nu-i vorba de neîncredere. Am fost întotdeauna de acord cu fratele meu că, o dată ce un lucru a intrat pe mâna lui Stilgar, nu trebuie să ne mai preocupe.

— Atunci de ce spui că... m-am schimbat?

— Te pregăteşti să nu-i dai ascultare fratelui meu, spuse Alia. Citesc asta în tine. Şi tot ce sper e ca lucrul ăsta să nu vă distrugă pe amândoi.

Primii pledanţi şi petiţionari se apropiau. Alia se întoarse înainte ca Stilgar să-i fi putut răspunde. Dar pe faţa lui văzuse întocmai cele scrise de mama ei, despre legea care ajunge să înlocuiască moralitatea şi conştiinţa.

„Reprezentaţi un paradox mortal.”

Tibana, un apolog al Creştinismului socratic — născut, după toate probabilităţile, pe Anbus VI —, a trăit între secolele al VIII-lea şi al IX-lea înainte de Corrino, probabil în perioada celei de-a doua domnii a lui Dalamak. Scrierile sale, dintre care doar câteva s-au păstrat până în zilele noastre conţin următoarea observaţie: „Inimile tuturor oamenilor sălăşluiesc în aceeaşi pustietate”.

Fragment din Dunariul lui Irulan

— EŞTI BIJAZ, rosti ghola-ul de cum pătrunse în odăiţa unde piticul era ţinut sub pază. Numele meu e Hayt.

Un detaşament întărit, din corpul de gardă, sosise împreună cu ghola-ul pentru a prelua schimbul de noapte. Nisipul cărat de vântul serii le biciuise obrajii în timp ce traversau curtea, făcându-i să strângă din pleoape şi să iuţească pasul. Glasurile lor răsunau acum dinspre coridor, unde se desfăşura ritualul schimbului de parole şi consemne.

— Nu eşti Hayt, replică piticul, eşti Duncan Idaho. Am fost de faţă şi când ţi-au introdus cadavrul în cuvă, şi când te-au scos de acolo, viu şi gata pentru reeducare.

Ghola-ul, cu gâtlejul dintr-o dată uscat, înghiţi anevoie. Printre draperiile verzi de pe pereţii odăii, licurigloburile îşi pierdeau strălucirea gălbuie. Picături de sudoare sclipeau pe fruntea piticului. Bijaz părea o făptură ciudat de integră, care lăsa să-i transpară prin piele funcţia ce i-o hărăzise Bene Tleilaxul. Sub masca de poltronerie şi frivolitate a omuleţului se afla o fiinţă puternică.

— Muad'Dib m-a însărcinat să te interoghez pentru a descoperi ce urmăresc tleilaxu să obţină prin intermediul tău, declară Hayt.

— Tleilaxu, tleilaxu! fredonă piticul. Eu sunt tleilaxu,

nătărăule! Ca şi tine, de altfel.

Hayt îl privi lung. Bijaz exercita o forţă de atracţie care ducea cu gândul la idolii din vechime.

— Auzi gărzile de afară, nu-i aşa? E suficient să le dau un ordin ca să te sugrume.

— Hei! Hei! exclamă Bijaz. Ce bădăran te-ai făcut? Şi mai zici c-ai venit să descoperi adevărul.

Hayt constată că nu-i plăceau calmul şi siguranţa din comportarea piticului.

— Poate că nu vreau să descopăr decât viitorul, spuse el.

— Bine zis. Acum se poate spune că ne cunoaştem. Când doi hoţi se-ntâlnesc, n-au nevoie de prezentări.

— Suntem hoţi, care vasăzică... Şi ce anume furăm?

— Nu suntem hoţi, ci zaruri. Ai venit aici ca să-mi numeri punctele. Iar eu le număr pe ale tale. Şi, când colo, ce văd? Ai două feţe!

— Chiar m-ai văzut în cuva-tleilaxu? întrebă Hayt, războindu-se cu o ciudată repulsie.

— Nu ţi-am zis? făcu piticul, sărind în picioare. Ce ne-am mai luptat cu tine! Carnea nu voia nici de-a naibii să reînvie.

Hayt avu dintr-o dată impresia că trăia într-un vis controlat de o minte străină, că ar putea să uite de sine pentru o clipă şi să se piardă în circumvoluţiunile acestei minţi.

Înclinându-şi capul pe-o parte, Bijaz îi dădu ocol agale, privindu-l de jos în sus cu o expresie vicleană.

— Nervozitatea trezeşte în tine vechi şabloane, rosti el. Eşti hăitaşul care nu vrea să afle ce hăituieşte.

— Iar tu eşti o armă aţintită spre Muad’Dib, replică Hayt, răsucindu-se pentru a-l urmări pe pitic. Ce trebuie să faci?

— Nimic! zise Bijaz, oprindu-se brusc. La o întrebare atât de banală nu pot să-ţi dau decât un răspuns la fel de banal.

— Atunci înseamnă că Alia e ţinta. Aşa e?

— Pe celelalte lumi i se spune Hawt, Monstrul-Peşte,

spuse Bijaz. Dar cum de-ţi aud sângele fierbând când îi rosteşti numele?

— Zici că i se spune Hawt, murmură ghola-ul fără să-l slăbească din ochi, pândind un indiciu care să-l lămurească asupra misiunii piticului. Omuleţul dădea răspunsuri ciudat de ermetice.

— Este fecioara-târfă, spuse Bijaz. E vulgară, e sarcastică, e înspăimântător de deşteaptă, e crudă când se vrea blândă şi nechibzuită când chibzuieşte, iar când se apucă să construiască e la fel de distrugătoare ca o furtună Coriolis.

— Deci ai venit ca s-o denigrezi pe Alia, zise Hayt.

— S-o denigrez? Bijaz se lasă pe-o pernă de lângă perete. Am venit pentru a mă lăsa prins în capcana magnetică a frumuseţii ei fizice.

Şi chipul i se lăţi într-un zâmbet de saurian.

— Cine o atacă pe Alia, îl atacă pe fratele ei, spuse Hayt.

— Ăsta-i un lucru atât de clar, încât e greu de văzut. De fapt, Împăratul şi sora lui nu sunt decât una şi aceeaşi persoană — o fiinţă jumătate mascul, jumătate femelă.

— Aşa am auzit că spun şi fremenii din inima deşertului. Cei care-au reînviat jertfele de sânge închinate lui Shai-hulud. Cum de repeţi absurdităţile astea?

— Tu îndrăzneşti să vorbeşti de absurdităţi? Tu, care eşti, în acelaşi timp, om şi mască? Ah, dar uit că zarurile nu-şi pot vedea propriile puncte. Iar tu eşti de două ori mai zăpăcit, dat fiind că te afli în slujba dublei fiinţe. Simţurile nu ţi-s la fel de aproape de răspuns pe cât ţi-e mintea.

— Le predici bazaconiile astea despre Muad'Dib şi gardienilor tăi? întrebă Hayt cu voce scăzută. Avea senzaţia că vorbele piticului îi încâlceau iţele minţii.

— Ba ei îmi predică mie! replică Bijaz. Şi se roagă! De ce nu? Toţi ar trebui să ne rugăm. Nu trăim cu toţii în umbra celei mai periculoase creaţii pe care universul a cunoscut-o vreodată?

— Cea mai periculoasă creaţie...

— Propria lor mamă refuză să trăiască pe aceeaşi planetă cu ei!

— De ce nu-mi răspunzi de-a dreptul? întrebă Hayt. Ştii că dispunem şi de alte mijloace pentru a te interoga. O să te facem noi să răspunzi... într-un fel sau altul.

— Dar ţi-am răspuns! Nu ţi-am spus că mitul este real? Sunt cu vântul care poartă în pântecul său moartea? Nu! Eu sunt făcut doar din vorbe! Vorbe asemeni fulgerului care ţâşneşte din nisip spre cerul de smoală. Eu am spus: „Stinge lampa! S-a făcut ziuă!” Iar tu continui să ceri o lampă ca să găseşti ziua!

— Joci cu mine un joc foarte periculos, zise Hayt. Ţi-ai închipuit cumva că s-ar putea să nu înţeleg aceste concepte zensunnite? Urmele pe care le laşi sunt la fel de clare ca acelea pe care le lasă o pasăre în noroi.

Bijaz chicoti.

— De ce râzi?

— Pentru că am dinţi şi-aş vrea să n-am. Dacă n-aş avea dinţi, nu aş avea din ce să scrâşnesc!

— Acum ştiu care ţi-e ţinta... Eu.

— Şi-am nimerit-o în plin! Eşti ditamai ţinta, cum să n-o nimeresc? Ei, şi-acum o să-ţi cânt ceva.

Începu să îngâne o temă tânguitoare, monotonă şi obsedantă, reluând-o întruna şi-ntruna.

Hayt înţepeni brusc, sub efectul unor dureri ciudate care-i parcurgeau şira spinării. Privind fix chipul piticului, descoperi doi ochi tineri într-o faţă îmbătrânită. Ochii se aflau în centrul unui păienjeniş de riduri albicioase care se prelungeau până la adânciturile de sub tâmple. Fiecare trăsătură a capului enorm părea să pornească de la gura ţuguiată din care ieşeau sunetele acelei tânguieli monotone, care deşteptau în Hayt amintiri de rituri străvechi, tradiţii folclorice, vorbe şi obiceiuri uitate, înţelesuri pe jumătate pierdute în bolboroseli inteligibile. Se petrecea un lucru esenţial, vital — o erupţie de idei care traversau Timpul. Cele mai vechi rămâneau ancorate în cântecul piticului. Totul era ca o lumină orbitoare aflată la mare distanţă şi care părea să se apropie din ce în ce,

răspândindu-se peste veacuri.

— Ce-mi faci? întrebă Hayt cu glas sugrumat.

— Eşti instrumentul la care-am fost învăţat să cânt, răspunse Bijaz. Drept care... cânt la tine. Îngăduie-mi să-ţi spun numele celorlalţi trădători dintre Naibi. În primul rând, Bikouros şi Cahueit. Apoi Djedida, fostul secretar al lui Korba. Şi Abumojandis, aghiotantul lui Bannerjee. Chiar în clipa asta, oricare dintre ei ar putea fi pe cale să-l înjunghie pe Muad'Dib al tău.

Hayt scutură din cap. I se părea cu neputinţă să rostească vreo vorbă.

— Suntem ca fraţii, reluă Bijaz, întrerupându-şi din nou melopeea. Am crescut în aceeaşi cuvă: mai întâi eu, apoi tu.

O durere cumplită explodă deodată în ochii de metal ai ghola-ului. O ceaţă roşie, pâlpâitoare, se aşternu peste tot ce vedea. Hayt avu impresia că i se extirpaseră toate simţurile. Nu mai percepea decât durerea şi vălul difuz, mişcător, care părea să fie exteriorul. Totul devenise accident, implicare aleatorie a materiei neînsufleţite. Propria sa voinţă nu mai era decât ceva incert, nestatornic, aproape inexistent.

Cu o claritate născută din disperare, sfâşie vălul înceţoşat cu simţul solitar al văzului. Privirea pe care-o aţinti asupra lui Bijaz era ca un fascicul de lumină orbitoare, ce pătrundea prin straturile succesive din care era alcătuit piticul. Brusc, nu mai văzu omuleţul, ci un mercenar intelectual, apoi o creatură înrobită de pofte şi dorinţe... Strat după strat... până ce nu mai rămase, în cele din urmă, decât aspectul unei entităţi manipulate de simboluri.

— Suntem pe un câmp de luptă, spuse Bijaz. Poţi să vorbeşti.

Răspunzând comenzii, Hayt îşi regăsi glasul:

— Nu mă poţi sili să-l ucid pe Muad'Dib.

— Surorile Bene Gesserit spun că nu există nimic stabil, nimic echilibrat şi nimic durabil în acest univers, că nimic nu rămâne în starea în care se află şi că fiecare zi, uneori

chiar fiecare oră, aduce o schimbare.

Hayt se mulţumi să clatine încet din cap.

— Credeai că nătângul ăsta de Împărat e prada pe care o urmărim, reluă piticul. Cât de puţin îi înţelegi pe stăpânii noştri, tleilaxu. Ghilda şi Bene Gesseritul sunt încredinţate că furnizăm produse artificiale. În realitate, ceea ce furnizăm noi sunt unelte şi servicii. Orice poate fi o unealtă: sărăcia, războiul... Războiul e deosebit de util deoarece acoperă foarte multe domenii. Stimulează metabolismul, constrânge guvernele, vehiculează varietăţile genetice... Vitalitatea sa e fără egal în univers. Numai cei ce recunosc valoarea războiului şi îl practică posedă un oarecare grad de autodeterminare.

Cu voce ciudat de calmă, Hayt zise:

— Bizare gânduri de la unul ca tine. Aproape că încep să cred în existenţa unei Providenţe răzbunătoare. Ce restaurare va fi dus la crearea ta? Ar fi fost o poveste fascinantă, cu un epilog încă şi mai extraordinar.

— Minunat! se bucură Bijaz. Ataci — prin urmare ai voinţă şi eşti capabil de autodeterminare.

— Încerci să trezeşti în mine violenţa, rosti Hayt cu un tremur în glas.

— Încerc, într-adevăr, să trezesc ceva, dar nu violenţa. Te-am auzit odată spunând că, prin educaţia de care-ai avut parte, eşti un discipol al conştiinţei. O anumită conştiinţă vreau eu să trezesc în tine, Duncan Idaho.

— Hayt!

— Duncan Idaho. Ucigaş de excepţie. Amantul nenumăratelor femei. Ostaş şi spadasin. Mâna dreaptă a Atreizilor pe câmpul de luptă. Duncan Idaho.

— Trecutul nu poate fi redeşteptat.

— Nu poate?

— E un lucru care încă n-a putut fi realizat!

— Asta aşa-i, dar stăpânii noştri nu acceptă ideea că un lucru nu poate fi realizat. Tot timpul, ei caută unealta potrivită, aplicarea judicioasă a efortului, serviciile cele mai adecvate pentru...

— Ascunzi adevăratul tău scop! Ridici un paravan de

vorbe care nu spun nimic!

— Există în tine un Duncan Idaho, zise Bijaz. Iar el se va supune, fie emoţiei, fie examinării lucide, dar se va supune. Această conştiinţă va ieşi la iveală printr-un ecran de reprimare şi de selecţie, din trecutul întunecat care nu-ţi dă pace. Această fiinţă există în tine, asupra ei va trebui să se concentreze conştiinţa ta şi ei i te vei supune.

— Tleilaxu îşi închipuie că mai sunt încă sclavul lor, dar...

— Linişte, sclavule! rosti Bijaz cu vocea lui plângăreaţă.

Hayt rămase încremenit, fără glas.

— Acum, am atins ultima treaptă, zise piticul. Ştiu că şi tu simţi asta. Am să-ţi spun cuvintele care te vor manipula... Cred că vor constitui o pârghie suficientă.

Hayt simţea transpiraţia care-i curgea pe obraji, tremurul din piept şi din braţe... dar nu putea schiţa nici o mişcare.

— Într-o zi, urmă Bijaz, Împăratul va veni la tine. Îţi va spune: „Ea s-a dus.” Va purta pe chip masca durerii. Va da apă mortului, cum zic ei când varsă lacrimi. Iar tu vei răspunde, cu vocea mea: „Stăpâne! Oh, stăpâne!”

Din cauza muşchilor înţepeniţi, Hayt avea impresia că maxilarele şi beregata îi luaseră foc. Izbuti totuşi să-şi mişte aproape imperceptibil capul dintr-o parte într-alta.

— Apoi vei spune: „Am un mesaj de la Bijaz.” (Se strâmbă.) Bietul Bijaz, cel sărac la minte... bietul Bijaz, tobă doldora de mesaje, obiect în folosul altora... loveşte-l şi va produce un sunet... (Altă strâmbătură.) Crezi că-s un ipocrit, Duncan Idaho! Nu sunt! Şi eu pot să sufăr: Dar a venit momentul să înlocuim vorba cu sabia.

Un icnet de durere zgudui trupul lui Hayt.

Bijaz chicoti, apoi spuse:

— Ah, mulţumesc, Duncan, mulţumesc! Cerinţele trupului ne salvează. Cum Împăratul are în vene sânge Harkonnen, va face ceea ce-i cerem. Se va transforma într-o maşină de scuipat vorbe, de muşcat vorbe, al căror sunet va mângâia urechile stăpânilor noştri.

În ochii lui Hayt, piticul apărea acum ca un animal mic

şi ager, de o răutate şi-o inteligenţă fără seamăn. *Sânge Harkonnen în venele Atreizilor?*

— Te gândeşti doar la Rabban Bestia, fiara Harkonnen, şi-ţi scapără ochii, zise Bijaz. Reacţionezi exact ca fremenii. Când cuvintele nu mai ajută, rămâne sabia, nu-i aşa? Te gândeşti la ce chinuri ţi-au supus Harkonnenii familia. Ei da, prin maică-sa, scumpul tău Paul e un Harkonnen! Şi nu ţi-ar fi greu să omori un Harkonnen, nu?

Un sentiment amar de frustrare îl năpădi pe ghola. Sau era mânie? De ce-ar fi fost mânios?

— Ohhh! făcu Bijaz, apoi: Ahhh... aaa! Clic-clic! Mesajul continuă. Tleilaxu îi propun un târg scumpului tău Paul Atreides. Stăpânii noştri îi vor reda iubita. Va fi un fel de soră de-a ta... o ghola.

Hayt simţi deodată că există într-un univers alcătuit doar din bătăile inimii sale.

— O ghola... repetă Bijaz. Iubita lui, reîncarnată. Care-i va face copii. Care nu-l va iubi decât pe el. Dacă vrea, vom putea chiar să aducem îmbunătăţiri originalului. A mai avut cineva vreodată o asemenea şansă de a regăsi ce-a pierdut? Se va repezi să încheie târgul.

Bijaz dădu din cap, lăsând privirea în jos ca şi când ar fi ostenit. După câteva clipe însă reluă:

— Va fi tentat... şi, profitând de tulburarea sa, te vei apropia... şi vei lovi! Doi ghola, nu unul! Iată ce vor stăpânii noştri!

Piticul îşi drese glasul, dădu iarăşi din cap şi porunci:

— Vorbeşte!

— N-am s-o fac, zise Hayt.

— O va face Duncan Idaho, replică Bijaz. Descendentul Harkonnenilor nu va fi niciodată mai vulnerabil ca în acea clipă. Să nu uiţi asta. Îi vei propune îmbunătăţiri demne de luat în seamă pentru iubita lui... o inimă nemuritoare, poate, sau sentimente mai duioase. Pe când te vei apropia tot mai mult de el, îi vei propune un refugiu... pe orice planetă îi va pofti inima, în afara Imperiului. Gândeşte-te! Iubita lui înviată din morţi. Fericirea şi un loc idilic în care să-şi trăiască în tihnă restul zilelor.

— O ofertă regească, spuse Hayt. Mă va întreba care-i preţul.

— Îi vei spune că trebuie să renunţe la divinitate şi să renege Qizaratul. De asemenea, va trebui să se dezică de el însuşi, ca şi de sora lui.

— Atâta tot? întrebă Hayt, cu un rânjet batjocoritor.

— Va trebui să renunţe şi la pachetul de acţiuni pe care-l deţine în CHOAM, fireşte.

— Fireşte.

— Şi, dacă nu vei fi încă destul de aproape de el pentru a-l lovi, spune-i cât de mult admiră tleilaxu ceea ce i-a învăţat el despre posibilităţile religiei. Spune-i că Bene Tleilaxul a creat un serviciu de inginerie a religiilor, capabil să conceapă religii destinate unor necesităţi specifice.

— Ingenios, rosti Hayt.

— Te crezi liber să mă ironizezi şi să nu faci precum ţi-am spus, zise Bijaz, înclinându-şi viclean capul. Să nu negi....

— Bine le-ai mai reuşit, animal mic! murmură Hayt.

— La fel de bine ca tine, replică piticul. Îi vei spune să se hotărască repede. Carnea e perisabilă şi cea a iubitei lui va trebui să fie conservată într-o cuvă criologică.

Lui Hayt i se păru că se pierde într-o matrice densă de obiecte pe care nu le recunoştea. Piticul părea atât de sigur de el! Trebuia, totuşi, să existe pe undeva o fisură în logica tleilaxu. Atunci când îşi construiseră ghola-ul, îl acordaseră la vocea lui Bijaz, dar... Dar ce? Logică/matrice/obiect... Ce uşor era să iei un raţionament clar drept un raţionament corect! Să fi fost logica tleilaxu distorsionată?

Bijaz zâmbi, cu aerul că asculta o voce ascunsă.

— Şi acum, spuse el, vei uita. N-o să-ţi aminteşti decât când va veni momentul. Împăratul îţi va spune: „Ea s-a dus.” Atunci, Duncan Idaho se va trezi.

Piticul bătu din palme.

Hayt scoase un mormăit. Avea impresia că fusese întrerupt din mijlocul unui gând... sau, poate, al unei fraze.

Ce era? Ceva despre ... ţinte?

— Îţi închipui că mă zăpăceşti şi că poţi să mă manipulezi, zise el.

— Cum adică? se miră Bijaz.

— Eu sunt ţinta ta. Nu poţi să negi asta.

— Nici nu-mi trece prin cap.

— Şi ce crezi că-mi poţi face?

— Un serviciu, răspunse Bijaz. Un simplu serviciu.

Natura continuă a evenimentelor reale nu este iluminată cu precizie de puterile preştiente decât în circumstanţe cu totul excepţionale. Oracolul nu dezvăluie decât incidente izolate ale lanţului istoric. Eternitatea se află în permanentă mişcare. Ea îşi exercită influenţa atât asupra oracolului, cât şi asupra celui care vrea să-l consulte. Supuşii lui Muad'Dib n-au decât să se îndoiască de măreţia lui şi de viziunile lui profetice. N-au decât să-i nege puterile. Dar să nu pună niciodată la îndoială Eternitatea.

Evangheliarul Dunei

HAYT o privea pe Alia, care ieşise din templu şi traversa piaţa, încadrată îndeaproape de gărzile ale căror expresii fioroase nu reuşeau să disimuleze cu totul trăsăturile îndulcite de traiul îndestulat şi mulţumirea de sine.

O formaţie de ornitoptere, cu aripile scânteind în soare, trecu pe deasupra templului. Aparatele aparţineau Gărzii Imperiale şi fuzelajele lor erau marcate cu simbolul pumnului.

Privirea lui Hayt reveni la Alia. Aici, în oraş, nu părea să fie în mediul ei, îşi spunea el. Alia aparţinea deşertului, spaţiilor vaste, neîngrădite. Îi veni în minte un lucru ciudat pe care-l observase la ea: nu s-ar fi zis că gândea cu adevărat decât atunci când zâmbea. Fără-ndoială era o altă festă pe care i-o jucau ochii, gândi Hayt, amintindu-şi imaginea ei, aşa cum îi apăruse cu ocazia recepţiei în onoarea Ambasadorului Ghildei: plină de semeţie, înveşmântată într-un alb strălucitor, orbitor-un veşmânt al castităţii, contrastând puternic cu robele şi uniformele extravagante din jur. O observase din spatele unei ferestre de la etaj, în vreme ce străbătea aleile uneia dintre obişnuitele grădini interioare cu bazin, fântână

arteziană, plante şi chioşc alb.

Un decor nepotrivit... cu totul nepotrivit. Alia aparţinea deşertului.

Hayt inspiră agitat. Alia dispăruse din câmpul său vizual, atunci, întocmai cum dispăruse acum. Aşteptă, încleştând şi descleştând pumnii. Întrevederea cu Bijaz îl lăsase într-o stare de profundă nelinişte.

Auzi escorta Aliei trecând pe culoar, apoi făcând cale întoarsă. Alia intrase în apartamentele familiale.

Încercă să se concentreze asupra lucrului care-l tulburase în legătură cu ea. Felul în care traversase piaţa? Da... Mişcările fuseseră cele ale unei făpturi hăituite, fugind de un animal de pradă. Ieşi pe balconul comun şi, după câţiva paşi, se opri în penumbra parasolarului din plasmeld. Alia stătea nemişcată, sprijinită de balustrada care domina templul.

Îi urmări privirea. Părea să contemple priveliştea oraşului. Paralelipipede albe, structuri colorate, mişcare nedesluşită, zgomotul vieţii. Vârtejuri de aer fierbinte se înălţau deasupra acoperişurilor. La colţul templului, în spaţiul delimitat de două contraforturi masive, un băieţel se juca de unul singur cu o minge. Mingea sărea când într-o parte, când în alta, între cele două ziduri.

Ca şi Hayt, Alia urmărea din ochi mingea. Încolo şi-ncoace... încolo şi-ncoace... La fel i se părea că e purtată şi ea pe coridoarele Timpului.

Înainte de a părăsi templul absorbise o doză masivă de melanj. Niciodată până atunci nu încercase o cantitate atât de mare. Încă nici nu începuse să-şi facă efectul, când Alia fusese cuprinsă de spaimă.

Pentru ce am făcut asta? se întreba acum.

Trebuia să aleagă între mai multe pericole. Asta să fi fost? Melanjul era singurul mijloc de a străpunge negura pe care blestematul de Tarot al Dunei o aşternuse asupra viitorului. Exista o barieră. Trebuia doborâtă. Acţiunea ei fusese dictată de necesitatea de a vedea încotro se îndrepta fratele ei.

Începu să perceapă senzaţia de iureş, atât de familiară.

Inspiră adânc şi regăsi o aparenţă de calm, de echilibru, de încredere.

Cel ce posedă vederea secundă tinde spre un periculos fatalism, îşi spuse. Din nefericire, nu exista nici un fel de levier abstract, nici un calcul al precogniţiei. Viziunile viitorului nu puteau fi încadrate în formule. Trebuia să pătrunzi în ele, cu riscul vieţii şi al echilibrului mintal.

O siluetă se ivi din umbra balconului. Ghola-ul! În starea ei de suprapercepţie, Alia îl văzu cu o claritate nefirească — trăsăturile întunecate, energice, dominate de ochii scânteietori de metal. Era, în acelaşi timp, umbră şi lumină orbitoare. Purta în el procesul care-i readusese la viaţă carnea moartă... şi încă ceva. Ceva de o extraordinară puritate... şi inocenţă.

Inocenţă asediată!

— Ai fost tot timpul aici, Duncan? întrebă ea.

— Trebuie deci să fiu Duncan, rosti el. De ce?

— Nu mă-ntreba pe mine, răspunse ea.

Şi, privindu-l, îşi spuse că tleilaxu nu neglijaseră nici un amănunt la ghola-ul lor.

— Numai zeii pot să-şi asume fără grijă riscul perfecţiunii, urmă ea. Pentru oameni, e un lucru periculos.

— Duncan e mort, zise el, dorindu-şi ca ea să nu mai rostească acel nume. Sunt Hayt.

Alia se întrebă ce vedeau oare ochii lui artificiali. De la această distanţă, putea să observe minuscule puncte negre pe metalul lucios. Faţete! Brusc, universul începu să licărească în jurul ei, să se legene. Îşi încleştă mâna de balustrada încălzită de soare... Melanjul se propaga cu repeziciune.

— Ţi-e rău? întrebă Hayt.

Se apropie de ea, fixând-o cu privirea lui de oţel.

Cine-a vorbit? se întrebă Alia. Duncan Idaho? Ghola-ul? Mentatul sau filozoful zensunnit? Ori, poate, pionul Bene Tleilax, mai periculos decât toţi Navigatorii Ghildei? Numai fratele ei ştia.

Din nou, îl privi lung pe ghola. Ceva latent mocnea în el în această clipă. Părea saturat de aşteptare şi de puteri

mai presus de existenţa lor comună.

— Dinspre mamă, rosti ea, sunt o Bene Gesserit. Ştii asta?

— Ştiu.

— Dispun de puterile lor, gândesc ca ele. O parte a fiinţei mele e conştientă de caracterul imperios şi sacru al programului de selecţie genetică... şi al produselor sale.

Clipi, simţind cum o parte a conştiinţei ei începe să plutească liber în Timp.

— Se zice că Bene Gesseritul nu abandonează niciodată, spuse Hayt.

O observă cu atenţie, remarcând albeaţa falangelor încleştate de balustradă.

— M-am împiedicat? întrebă ea.

Respira adânc şi mişcările ei erau tensionate. Privirea îi devenise sticloasă.

— Când te împiedici, zise el, poţi să-ţi regăseşti echilibrul sărind peste obstacol.

— Bene Gesseritul s-a împiedicat, spuse ea. Acum încearcă să-şi regăsească echilibrul sărind peste fratele meu. Surorile vor copilul Chaniei... sau al meu.

— Aştepţi un copil?

Alia luptă din răsputeri să se încadreze într-o relaţie spaţio-temporală cu această întrebare. Un copil? Când? Unde?

— Îl... văd, murmură ea.

Se depărtă de balustrada balconului şi, întorcând capul, văzu că ghola-ul avea o faţă tăiată în sare, două pastile de plumb în locul ochilor şi, când se mişcă după ea, o umbră albastră.

— Ce... vezi cu ochii aceia? întrebă ea în şoaptă.

— Ce văd orice ochi.

Cuvintele răsunară ca un dangăt de clopot în urechile ei, accelerându-i percepţia. Avea impresia că acoperă întregul univers... până departe... departe prinsă în urzeala Timpului.

— Ai luat o doză mare de mirodenie, spuse ghola-ul.

— De ce nu pot să-l văd? bolborosi ea, prizonieră în

matricea întregii creaţii. Spune-mi de ce nu pot să-l văd, Duncan.

— Pe cine?

— Pe tatăl copiilor mei. Rătăcesc în ceaţa taroţilor. Ajută-mă...

Logica de mentat produse un prim calcul şi Hayt spuse:

— Bene Gesseritul doreşte o împerechere între tine şi fratele tău. S-ar închide, astfel, ciclul genetic care...

Alia scoase un geamăt prelung.

— Oul din carne, rosti cu glas gâtuit.

Un ger cumplit o învălui dintr-o dată, urmat de un val de căldură infernală. Amantul invizibil din visele ei cele mai sumbre! Carnea din carnea ei, pe care oracolul nu putea s-o dezvăluie... Avea să se ajungă la asta?

— Ai riscat să iei o doză care-ar putea fi periculoasă? întrebă Hayt.

Ceva aflat înlăuntrul lui se lupta să exprime o teroare absolută la gândul că o femeie Atreides ar fi putut să moară, că ar fi putut să ajungă în situaţia de a se afla faţă în faţă cu un Paul care aflase că o membră a familiei regale se... dusese.

— Tu nu ştii ce înseamnă să vânezi viitorul, zise Alia. Uneori mă întrezăresc pe mine însămi... dar îmi stau singură-n cale. Nu pot să văd prin mine!

Lăsă capul în piept, clătinându-l.

— Câtă mirodenie ai luat? întrebă el.

— Natura are oroare de preştiinţă, zise ea, ridicând capul. Ştiai asta, Duncan?

El îi vorbi calm, cu blândeţe, ca şi când s-ar fi adresat unui copil mic:

— Spune-mi câtă mirodenie ai luat.

Îşi lăsă mâna stângă pe umărul ei.

— Cuvintele sunt instrumente atât de grosolane, atât de primitive şi ambigue, spuse ea, retrăgându-se de sub atingerea lui.

— Trebuie să-mi spui.

— Priveşte Scutul de Piatră, Duncan! porunci ea, întinzând mâna.

Şi, privind ea însăşi încotro arăta, începu să tremure la vederea peisajului care explodă într-o viziune de coşmar: un castel de nisip distrus de valuri invizibile. Întoarse îngrozită ochii şi rămase ca paralizată de chipul ghola-ului. Trăsăturile lui se deformau, se schimbau... Era tânăr... bătrân... iarăşi tânăr. Era viaţa însăşi, trufaşă, infinită. Alia dădu s-o rupă la fugă, dar el o prinse de încheietura mâinii.

— Am să chem un doctor, îi spuse.

— Nu! Trebuie să am viziunea mea! Trebuie să ştiu!

— Deocamdată ai să te întorci în camera ta.

Alia coborî privirea spre mâna lui. În locul unde carnea lor era în contact, simţea o prezenţă electrică, atrăgătoare şi, în acelaşi timp, înspăimântătoare. Se smulse brusc din strânsoarea lui şi strigă:

— Nu poţi opri tornada!

— Ai nevoie de asistenţă medicală!

— Nu pricepi? Viziunea mea e incompletă! Nu sunt decât fragmente. Pâlpâie, apar şi dispar. Trebuie să-mi amintesc viitorul. Nu eşti în stare să-nţelegi asta?

— Ce contează viitorul dac-ai să mori? replică el, împingând-o cu blândeţe în interiorul apartamentului.

— Vorbe... vorbe... murmură ea. Nu se poate explica. Fiecare lucru prilejuieşte un altul, dar nu există cauză... nici efect. Nu putem lăsa universul aşa cum era. Oricât am încerca, rămâne un decalaj.

— Întinde-te aici, îi ceru el.

Cât e de mărginit! gândi ea.

Umbre răcoroase o învăluiră. Muşchii ei erau ca nişte viermi care se târau. Sub ea, patul era lipsit de substanţă. Numai spaţiul era permanent. Nimic altceva n-avea consistenţă. Patul era invadat de trupuri şi toate erau trupul ei. Timpul devenise o senzaţie multiplă, saturată. Nici o reacţie izolată nu se preta la abstractizare. Era... era Timp. Se mişca. Întregul univers aluneca înapoi, înainte, lateral.

— Nu are aspectul unui lucru, încercă ea să explice. Nu se poate trece pe dedesubt sau pe lângă el... Nu există

nici un punct de sprijin.

Simţi în jurul ei vibraţia unor prezenţe. Multe dintre aceste prezenţe o ţineau de mână. Îşi privi propria-i carne urnindu-se şi urmări un braţ geamăn până în dreptul unei feţe fluide: Duncan Idaho! Ochii săi erau... altfel, dar era Duncan — copil-bărbat-adolescent-copil-bărbat-adolescent... Fiecare trăsătură a feţei sale exprima îngrijorare pentru persoana ei.

— Duncan, nu te teme, murmură ea.

El îi strânse mâna cu mai multă putere, dădu din cap.

— Stai liniştită, spuse.

Şi gândi: *Nu trebuie să moară! Nici o femeie Atreides nu trebuie să moară!* Îşi scutură violent capul. Asemenea gânduri erau în contradicţie cu logica de mentat. Moartea era necesară continuităţii vieţii.

Ghola-ul mă iubeşte, gândi Alia.

Şi gândul deveni o piatră de temelie de care se putu crampona. Văzu o faţă familiară, pe fundalul unei încăperi reale. Recunoscu unul dintre dormitoarele din apartamentul lui Paul.

O persoană stabilă, imuabilă, trebăluia cu un tub în gâtlejul ei. Făcu un efort ca să nu vomite.

— Era şi timpul, rosti o voce în care ea identifică timbrul unuia dintre medicii familiei. Trebuia să mă fi chemat mai devreme.

Abia percepu suspiciunea din tonul medicului. Tubul îi părăsi esofagul. Îl întrevăzu — un şarpe subţire, lucitor.

— Injecţia o s-o facă să doarmă, spuse medicul. Am să trimit o servitoare pentru...

— Rămân eu cu ea, zise ghola-ul.

— Nu cred că s-ar cuveni! rosti cu voce seacă medicul.

— Rămâi... Duncan, şopti Alia.

El îi mângâie uşor mâna pentru a-i arăta că auzise.

— Doamnă, începu medicul, ar fi mai bine ca...

— Nu-mi spune tu mie ce e mai bine, îl întrerupse ea cu glas răguşit. Gâtul o durea la fiecare silabă.

— Doamnă.. reluă medicul pe un ton acuzator, Domnia-Ta cunoşti pericolele excesului de melanj. Nu pot să

presupun decât că cineva ţi-a dat o doză fără…

— Eşti un prost! rosti chinuit Alia. Îmi interzici tu viziunile? Ştiu câtă mirodenie am luat şi în ce scop. (Îşi duse mâna la gât.) Pleacă.. Imediat!

Medicul ieşi din câmpul ei vizual, mormăind:

— Am să-i dau de ştire fratelui Domniei-Tale.

Alia îl auzi părăsind camera şi-şi concentră atenţia la ghola. Viziunea era acum limpede în centrul percepţiei ei — un mediu de cultură din care prezentul creştea spre exterior. Iar ghola-ul se mişca în acest joc al Timpului. Nu mai avea nimic criptic. Se contura clar pe un fond recognoscibil.

El este creuzetul, îşi spuse ea. *El e pericolul şi salvarea.*

Se cutremură. Ştia că aceasta era viziunea pe care o avusese fratele ei. Lacrimi nedorite îi arseră ochii. Scutură mânioasă din cap. Nu… fără lacrimi! Lacrimile erau risipă de apă. Mai rău, tulburau cursul viziunii. Paul trebuia oprit! O dată, o singură dată, traversase hăul Timpului pentru a-şi plasa vocea în calea lui. Aici însă totul era prea apăsător, prea schimbător… Urzeala Timpului trecea acum prin fratele ei aidoma razelor de lumină printr-o lentilă. El se afla în focar şi ştia asta. Reunise toate iţele şi nu îngăduia nici o variaţie, nici o deviere.

— De ce? murmură ea. Din ură? Se răzbună pe Timp fiindcă îl face să sufere? Asta să fie? Ură?

Crezând că încerca să-i spună ceva, ghola-ul se aplecă deasupra ei.

— Doamnă?

— Măcar de-aş putea să cauterizez ceea ce se află în mine! gemu ea. N-am dorit să fiu diferită!

— Alia, te rog… Linişteşte-te, dormi.

— Aş fi dorit să fiu liberă, să pot râde, şopti ea şi lacrimile i se rostogoliră pe obraji. Dar sunt sora unui Împărat care e adorat ca un zeu. Oamenilor le e frică de mine. Niciodată n-am dorit să inspir frică.

El îi şterse lacrimile.

— Nu vreau să rămân în istorie, urmă ea. Nu vreau decât să fiu iubită… şi să iubesc.

— Eşti iubită, zise el.

— Ahhh... credinciosule, mereu credinciosule Duncan.

— Te rog, numai rosti numele ăsta.

— Dar e numele tău... Iar loialitatea este o marfă de valoare. Poate fi vândută... Vândută, dar nu cumpărată.

— Nu-mi place această atitudine cinică.

— La naiba cu logica ta! Ăsta-i adevărul!

— Dormi.

— Mă iubeşti, Duncan?

— Da.

— E o minciună dintre acelea... dintre acelea care sunt mai uşor de crezut decât adevărul? De ce mi-e frică să te cred?

— Ţi-e frică de diferenţele mele, la fel ca şi de-ale tale.

— Încearcă să fii bărbat, nu mentat!

— Sunt mentat şi bărbat.

— Atunci... vei face din mine femeia ta?

— Voi face cum îmi va dicta dragostea.

— Şi loialitatea?

— Şi loialitatea.

— Iată de ce eşti periculos, rosti ea.

Cuvintele ei îl tulburară. Nu lăsă nimic să-i apară pe chip, nu-i tresări nici un muşchi... dar Alia ştiu. I-o dezvălui memoria-viziune. Cu toate acestea avu impresia că o parte din viziune îi scăpase, că ar fi trebuit să-şi amintească altceva din viitor. Exista o altă percepţie, care nu se exercita prin simţuri, ceva care pătrundea în minte de nicăieri, ca şi preştiinţa. Ceva care sălăşluia în umbrele Timpului... într-o infinită suferinţă.

Emoţia! Asta era! Emoţia... Apăruse în viziune, nu direct, ci ca un produs pornind de la care putea să deducă ce se afla dincolo. Fusese stăpânită de emoţie. Frica, mâhnirea, dragostea... Existau în viziune, reunite într-un singur corp epidemic, primordial şi atotputernic.

— Duncan, nu mă abandona, şopti ea.

— Dormi.. Nu te mai chinui.

— Trebuie să... trebuie să... El e momeala din propria-i capcană. E sclavul puterii şi al terorii. Violenţa... zeificarea

sunt zidurile care-l ţin prizonier. Va pierde... absolut tot. Va fi nimicit.

— Despre Paul vorbeşti?

— Îl vor face să se distrugă, spuse ea cu răsuflarea întretăiată, încercând să se ridice. E o povară prea mare pentru el, o suferinţă prea grea. Ei îl ademenesc, îl îndepărtează de dragoste. Creează un univers în care el nu-şi va îngădui să trăiască.

— Cine face toate astea?

— El! Oh, nu înţelegi nimic, nimic!... El face parte din plan. Şi e prea târziu... prea târziu... prea târziu...

În timp ce vorbea, simţi cum percepţia descreştea, treaptă cu treaptă. În cele din urmă se stabiliză undeva, la nivel ombilical. Trupul şi mintea se separară pentru a se reuni într-un rezervor de viziuni-relicve... Mişcare... mişcare... Percepu un puls — pulsul unui fetus: un copil al viitorului. Aşadar, se afla încă sub stăpânirea melanjului, plutea încă în derivă, purtată de curenţii Timpului... Ştiu că gustase viaţa unui copil care nu fusese conceput încă. Un lucru însă era sigur despre acest copil: avea să aibă parte de aceeaşi trezire de care avusese ea parte. Înainte de a vedea lumina zilei, avea să fie o entitate conştientă, gânditoare.

Există o limită a forţei, pe care nici cei mai puternici n-o pot atinge fără să se distrugă. Adevărata artă a guvernării constă în evaluarea acestei limite. Întrebuinţarea greşită a puterii este păcatul fatal. Legea nu poate fi unealtă a răzbunării, după cum nu poate fi nici ostatic, nici bastion împotriva martirilor pe care i-a creat. Nu poţi să ameninţi un individ şi să te sustragi consecinţelor.

Muad'Dib despre Lege,
Comentariile lui Stilgar

ÎN LUMINA DIMINEŢII, Chani contempla deşertul încadrat de pereţii înalţi ai faliei de sub Sietch Tabr. Nu purta distrai şi, din această cauză, se simţea vulnerabilă aici, în împărăţia nisipurilor. Grota prin care se pătrundea în sietch era ascunsă undeva, sus, printre stâncile ascuţite ale falezei din spatele ei.

Deşertul... I se părea, acum, că deşertul o urmase întotdeauna, oriunde o purtaseră paşii. Nu se întorsese acasă... nu, se întorsese pur şi simplu, pentru a privi ceea ce nu încetase nici o clipă să fie.

O contracţie dureroasă îi încleştă abdomenul. Naşterea era aproape. Luptă să alunge durerea căci, în clipa aceasta, voia să fie singură cu deşertul.

Pământul era încremenit în liniştea zorilor. Umbrele se prelingeau încet peste dune şi pe terasele Scutului de Piatră. Razele soarelui se ascundeau încă în spatele piscurilor iar cerul era de un albaştrii spălăcit. Întregul peisaj se potrivea detestabilului sentiment de cinism care o chinuia de când aflase că Paul era orb.

Ce facem aici? se întrebă.

Nu era o hajra, o călătorie de căutare. Paul nu venise să caute nimic aici, decât, poate, un loc în care ea să

nască. Tovarăşii de drum pe care îi adunase erau ciudaţi: Bijaz, piticul Tleilaxu; Hayt, ghola-ul, care era un fel de fantomă a lui Duncan Idaho; Edric, Ambasadorul Ghildei; Cucernica Maică Gaius Helen Mohiam, pe care era limpede c-o ura; Lichna, strania fiică a lui Otheym, care nu putea face un pas fără ca gărzile să fie cu ochii pe ea; Stilgar, Naibul, şi soţia lui favorită, Harah... Irulan., şi Alia...

Şuierul vântului care sufla printre stânci îi însoţea gândurile. Deşertul devenise un mozaic în tonuri de galben, ocru şi cenuşiu.

Pentru ce această ciudată tovărăşie...

— Am uitat cu toţii, îi răspunsese Paul la întrebare, că, la origine, cuvântul „companie” însemna companioni, tovarăşi de drum. Suntem o companie.

— Dar ce valoare au ei pentru noi?

— Poftim! exclamase el, întorcându-şi spre ea privirea orbitelor goale. Am pierdut acea particularitate curată şi unică a vieţii. Dacă un lucru nu poate fi îmbuteliat, ștanţat, marcat sau stocat, nu-i acordăm nici o valoare.

Lezată, ea spusese:

— Nu la asta mă gândeam.

— Ahhh, scumpa mea! Suntem atât de bogaţi dacă-i vorba de bani, dar atât de săraci dacă-i vorba de viaţă. Sunt hain, încăpăţânat, stupid...

— Ba nu! Nu eşti deloc aşa!

— Şi asta-i adevărat. Dar mi-s mâinile învineţite de timp. Cred... cred că am încercat să inventez viaţa, fără să-mi dau seama că fusese deja inventată.

Şi îşi lipise mâna de pântecul ei.

Amintindu-şi de gestul lui, îşi duse propriile mâini la rotunjimea abdomenului şi începu să tremure, regretând deodată că-i ceruse lui Paul s-o aducă aici.

Vântul purta mirosuri neplăcute dinspre plantaţiile care menţineau dunele de la poalele falezei. Nu se putu împiedica să nu se gândească la superstiţia fremenă. *Mirosuri rele, vremuri rele.* Se întoarse cu faţa în vânt şi văzu ivindu-se, dincolo de plantaţii, un vierme. Se înălţă dintre dune ca prova unei corăbii a demonului, îmblăti

nisipul, adulmecă apa care pentru el era otravă, apoi se cufundă în adâncuri, lăsând în urmă-i o movilă lungă de nisip.

Ca un ecou la teama viermelui, Chani urî în acea clipă apa. Apa, care fusese odinioară duhul/suflet al Arrakisului, devenise o otravă. Apa era ceva pestilenţial. Numai deşertul era sănătos, curat.

O echipă de lucrători fremeni îşi făcu apariţia ceva mai jos de locul în care stătea ea. Oamenii se apucară să urce spre intrarea mediană a sietchului şi ea văzu că aveau picioarele pline de noroi.

Fremeni cu noroi pe picioare!

În pragul grotei de sus, copiii sietchului începură să intoneze imnul dimineţii. Glasurile lor cristaline o făcură pe Chani să aibă impresia că timpul îşi lua zborul din preajma ei ca şoimul care fuge de vânt. Se înfioră.

Ce furtuni *văzuse* Paul cu ochii viziunii sale?

Uneori, i se părea că în el se ascunde un nebun furios, sătul de polemici şi ode.

Observă că între timp cerul devenise un enorm cristal cenuşiu vârstat cu vine de albastru, desene bizare încondeiate de nisipul purtat de vânt. Spre sud, o linie de un alb incandescent îi atrase atenţia. Cunoştea semnul: cer alb la sud — gura lui Shai-hulud. Se apropia o furtună. Briza îi confirmă îndată avertismentul, pulverizându-i în obraji o aversă cristalină de nisip fin. Pala de vânt aduse cu ea şi mirosul morţii: miasma apei din qanaturi, vaporii degajaţi de nisip, izul de cremene. Apa! Împotriva ei trimitea Shai-hulud vântul Coriolis.

Câţiva şoimi veniră în zbor, căutând adăpostul faliei. Aveau culoarea brună a stâncilor, dar aripile erau împestriţate cu stacojiu. Chani îi privi îndelung. Ei aveau unde să se ascundă. Ea, nu.

— Doamnă... se stârneşte vântul!

Se întoarse şi, ridicând capul, îl văzu pe ghola în pragul intrării de sus a sietchului. Temerile fremene o năpădiră deodată. O moarte curată şi apa trupului în folosul tribului erau lucruri pe care le înţelegea. Dar... o fiinţă înviată din

morţi...

O nouă pală de vânt încărcată cu grăunţi de nisip îi biciui obrajii, îmbujorându-i. Aruncă o privire peste umăr, spre înfricoşătoarea panglică de praf care se unduia pe cer. Sub furtună, deşertul căpătase un aspect roşcat, mişcător. Fiecare dună părea un val spărgându-se la atingerea ţărmului. Deşertul era ca acele oceane despre care îi povestise Paul. Şovăi, brusc conştientă de vremelnicia acestui deşert în eternitate. Confruntat cu veşnicia, deşertul nu era decât un cazan în clocot. Talazurile dunelor izbeau în piatra falezei.

Furtuna deveni deodată, pentru Chani, un fenomen universal... Toate făpturile se ascunseseră. Deşertul se redusese la propriile-i zgomote: răpăitul nisipului în pereţii stâncilor, şuieratul rafalelor de vânt, rostogolul unui bolovan desprins din faleză... apoi, undeva, în afara vederii, un vierme dezgropat de urgia vântului, cufundându-se înnebunit îndărăt, în adâncurile uscate.

Nu era decât un moment, după etalonul cu care viaţa ei măsura timpul, dar în acest moment i se păru că întreaga planetă era măturată, dispersată, prefăcută în praf cosmic, val într-o infinitate de valuri.

— Trebuie să ne grăbim, răsună vocea ghola-ului chiar lângă ea.

Îi percepu teama din glas, grija pentru siguranţa ei.

— Peste câteva minute, vântul va fi destul de puternic pentru a rupe carnea de pe oase, adăugă el, de parcă era necesar să-i explice *ei* de ce era-n stare furtuna.

— De fapt, nu contează ce vei face, spuse Paul. Dar vei reuşi. — E... preştiinţă? Solicitudinea pe care i-o arăta o făcu, totuşi, să-şi învingă teama de el şi să se lase condusă pe treptele ce urcau spre grotă. Traversară şicana mobilă care proteja intrarea şi, în spatele lor, servitorii se grăbiră să blocheze izolaţiile de etanşare.

Chani simţi imediat asaltul nenumăratelor mirosuri care, pentru ea, erau tot atâtea amintiri despre viaţa în sietch. Aroma melanjului, omniprezentă, domina aerul stătut, mirosul de trupuri, esterii rânced ai alambicurilor

din distileriile de reciclare, emanaţiile iuţi ale maşinilor de tot felul din ateliere...

Inspiră adânc. Da era... acasă.

Ghola-ul îşi luă mâna de pe braţul ei şi făcu un pas lateral. Nemişcat, răbdător, lăsa impresia că se deconectase până la următoarea utilizare. Însă... observa.

Chani şovăia. Se simţea descumpănită, fără să ştie de ce. Locul acesta era, cu adevărat, căminul ei. În copilărie, aici vânase scorpioni la lumina unui licuriglob. Totuşi... ceva era schimbat.

— N-ar fi bine să mergi în apartamentul Domniei-Tale, Doamnă? întrebă ghola-ul.

Parcă declanşat de aceste cuvinte, un şir de contracţii scurte răscoli abdomenul Chaniei. Făcu un efort pentru a nu-şi trăda în vreun fel durerea.

— Doamnă?

— De ce se teme Paul în legătură cu naşterea asta? întrebă ea.

— Îţi poartă de grijă, Doamnă, răspunse ghola-ul. E firesc.

Ea îşi atinse cu mâna obrazul înroşit de şfichiul nisipului.

— Nu cumva se teme pentru copii?

— Doamnă, nu se poate gândi la această naştere fără a-şi aminti de faptul că întâiul vostru născut a fost ucis de Sardaukari.

Chani îl privi lung: faţă impasibilă, ochi de metal indescifrabili. Era ghola-ul, într-adevăr, Duncan Idaho? Îi putea fi el cuiva prieten? Şi... ceea ce spusese mai înainte era adevărat?

— Cred că ar trebui să te afli sub supraveghere medicală, Doamnă, zise el.

Din nou, percepu în glasul lui îngrijorarea pentru soarta ei. Avu brusc impresia că mintea îi era complet lipsită de apărare, că putea fi invadată, dintr-o clipă în alta, de percepţii zguduitoare.

— Hayt, mi-e frică, şopti ea. Unde-i Usul?

— Îl reţin afaceri de stat.

Ea dădu din cap, gândindu-se la tot aparatul guvernamental care îi însoţise într-un adevărat stol de ornitoptere. Şi, dintr-o dată, înţelese ce o descumpănea în legătură cu sietchul: prezenţa mirosurilor străine. Funcţionarii şi consilierii din Citadelă aduseseră aici propriile lor mirosuri, mirosuri de mâncăruri diferite, de veşminte diferite, de articole de toaletă exotice. Toate acestea alcătuiau efluvii abia perceptibile.

Se strădui să-şi înăbuşe un râs amar la gândul că până şi mirosurile se schimbau în prezenţa lui Muad'Dib.

— Erau probleme urgente, care nu sufereau amânare, adăugă ghola-ul, interpretându-şi greşit ezitarea.

— Da... desigur, înţeleg. Am venit şi eu cu roiul acela...

Amintindu-şi de plecarea din Arrakeen, recunoscu în sinea ei, abia acum, că nu crezuse să supravieţuiască voiajului. Paul insistase să-şi piloteze el însuşi topterul. Cu orbitele lui goale, condusese aparatul până aici. După această experienţă, ştia că nimic din ce-ar fi făcut el n-ar mai fi putut s-o surprindă.

O nouă crampă îi sfredeli pântecul.

Ghola-ul îi observă icnetul înfundat, fălcile încleştate.

— A venit clipa? o întrebă.

— A... da cred că da.

— Să nu mai zăbovim.

O prinse de braţ şi o trase în grabă spre capătul grotei.

Chani îi simţi panica şi spuse:

— E încă timp.

El nu păru să fi auzit.

— Recomandarea Zensunni în legătură cu naşterea, spuse, silind-o să grăbească şi mai mult paşii, este aşteptarea lipsită de vreun scop anume, la cea mai înaltă tensiune. Nu trebuie să concurezi cu ceea ce se întâmplă. A concura înseamnă a te pregăti de eşec. Nu trebuie să te laşi prinsă în capcana dorinţei de reuşită. Astfel, vei reuşi pe deplin.

Ajunseră la apartamentul ei. De cum trecură pe sub draperii, el strigă:

— Harah! Harah! Cheamă medicii! A venit timpul!

Servitorii îşi făcură apariţia în goană. În vânzoleala generală din jurul ei, Chani avu pentru o clipă impresia că era o insulă de calm... până ce durerile reîncepură.

Hayt, expediat pe culoar, îşi acordă un răgaz pentru a cugeta asupra propriilor acte. I se părea că era ţintuit într-un punct al timpului unde orice adevăr nu putea fi decât trecător. Îşi dădu seama că întreaga sa comportare se afla, în acest moment, sub imperiul panicii. O panică nu în mod direct provocată de posibilitatea morţii lui Chani, ci de faptul că, mai târziu, Paul ar fi putut să vină spre el... cu chipul îndurerat... ca să-i spună... că iubita lui... se... dusese...

Nu există fum fără foc, cugetă el. *Care-i motivul acestei panici?*

Facultăţile sale de mentat păreau adormite. Expiră lung, tremurat. O umbră psihică trecu pe deasupra lui. Simţi, în acea clipă, că aştepta un fel de sunet absolut — pocnetul unei crengi în junglă.

Apoi suspină. Scurt, violent. Pericolul trecuse fără să lovească.

Încet, orânduindu-şi puterile, înlăturând toate inhibiţiile, trecu în starea de percepţie mentatică. Forţă, chiar, această percepţie. Nu era cea mai bună metodă, dar, cumva, în acest moment părea necesară. Prin mintea lui începură să se perinde umbre, fantome. Deveni o staţie de tranzit pentru fiecare informaţie pe care o deţinuse vreodată. Creaturi plăsmuite din posibilităţi îi parcurgeau cugetul. El le trecea în revistă, compara, judeca.

Broboane mari de sudoare îi acoperiră fruntea.

Gânduri nedesluşit conturate se dispersau în beznă — necunoscutul. Sisteme infinite! Un mentat nu putea funcţiona fără a fi conştient că avea de înfruntat sisteme infinite. Cunoaşterea fixă nu putea circumscrie infinitul. *Pretutindeni* nu putea fi încadrat într-o perspectivă finită. Pentru moment... el trebuie să *devină* infinitul...

Într-un subit spasm *gestalt,* izbuti. Îl văzu pe Bijaz, şezând în faţa lui, iradiind parcă de-un foc lăuntric.

Bijaz!

Piticul intervenise cu ceva în psihicul lui!

Hayt avu impresia că se clatină pe marginea unui abis mortal, îşi proiectă în linie dreaptă calculul mentatic şi văzu ce-ar fi putut rezulta din propriile sale acţiuni.

— O constrângere! rosti el cu glas gâtuit. Au inserat în psihismul meu o constrângere!

Un curier în mantie albastră, care trecea pe lângă el, îşi încetini paşii.

— Aţi spus ceva, Domnule?

Fără să-l privească, ghola-ul dădu din cap.

— Am spus totul.

Un om înţelept,
Care-odat'a trăit,
Într-un puţ cu nisip
A căzut şi-a orbit!
Rămas fără vedere,
N-a fost deloc mâhnit.
L-a ajutat viziunea
Şi-un sfânt a devenit.

Versuri pentru copii,
din **Istoria lui Muad'Dib**

PAUL stătea nemişcat în întunericul de afară. Viziunea îi dezvăluia că se lăsase noaptea şi că lumina lunii contura silueta mausoleului de pe Piscul Bărbiei, în stânga sa. Locul acesta era ticsit de amintiri. Era primul său sietch, cel în care el şi Chani...

Nu trebuie să mă gândesc la Chani, îşi spuse.

Câmpul îngustat al viziunii îi înfăţişa schimbările intervenite în preajmă. În dreapta se afla un pâlc de palmieri. Ceva mai departe, linia argintie a unui qanat sclipea printre dunele ridicate de furtuna din cursul dimineţii.

Apă în deşert! Îşi aminti de o altă apă, cea a unui râu de pe lumea sa de baştină, Caladanul. Pe atunci încă nu înţelegea ce comoară reprezenta un curs de apă, chiar şi apa mâloasă dintr-un qanat săpat în deşert. O comoară.

Omul care apăruse în spatele lui se anunţă cu o tuse discretă.

Paul întinse mâinile şi luă magnetabulatorul pe care era prinsă o singură foaie de hârtie metalică. Mişcările sale erau la fel de lente ca şi cursul qanatului. Viziunea continua să se desfăşoare, dar lui îi venea din ce în ce mai greu s-o urmeze.

— Iertare, Sire. E Tratatul Semboule... are nevoie de

semnătura voastră.

— Ştiu să citesc! rosti tăios Paul.

Iscăli repede *Atreides Imper* la locul cuvenit şi-i înapoie omului tabulatorul, punându-i-l direct în mâna întinsă, conştient de spaima pe care o inspira acest simplu gest.

Omul se grăbi să-şi ia tălpăşiţa.

Paul îşi reluă poziţia dinainte. *Ţinut urât şi arid*! gândi el. Şi-l imagină pârjolit de soare, strivit de tăvălugul monstruos al arşiţei. Un ţinut al alunecărilor de nisip şi-al hăurilor de praf. Un ţinut al demonilor vântului dansând printre stânci, împroşcând cristale de ocru. Ţinut urât şi arid, dar şi ţinut bogat. Imensă întindere de strâmtori şi crevase, pustietăţi nesfârşite bătute de vânturi, faleze şi metereze şi stânci falnice.

Ţinut urât şi arid care nu cerea decât apă... şi dragoste.

Viaţa transforma aceste întinderi mohorâte în forme şi mişcări pline de graţie, îşi spuse el. Acesta era mesajul deşertului, îi venea să se repeadă la aghiotanţii masaţi la intrarea sietchului şi să le strige în faţă: Dacă tot ţineţi să adoraţi ceva, adoraţi viaţa! Adoraţi-i orice manifestare, oricât ar fi de neînsemnată! Facem cu toţii parte din frumuseţea aceasta!

Dar nu l-ar fi înţeles. În inima deşertului, erau ei înşişi infinite deşerturi. Pentru ei, plantele care creşteau din nisip nu însemnau niciodată spectacolul unui balet verde.

Încleştă pumnii, încercând să pună stavilă viziunii. Ar fi vrut să poată fugi de propriu-i cuget. Era o fiară care se pregătea să-l devoreze! Percepţia zăcea în el... grea, umflată de toată viaţa pe care o absorbise, saturată de prea multe experienţe.

Simţind disperarea care-i dădea târcoale, luptă pentru a-şi alunga gândurile.

Stelele!

Toate stelele acelea care străluceau deasupra lui... Un om trebuia să fie pe jumătate nebun ca să-şi închipuie că putea stăpâni chiar şi o picătură din volumul nemărginit al spaţiului. Nu, era de neînchipuit... ca şi numărul supuşilor asupra cărora pretindea Imperiul că îşi exercită puterea.

Supuşi? Adoratori şi duşmani, mai degrabă. Exista printre ei măcar unul care să vadă mai departe de nişte credinţe rigide? Exista măcar unul care să fi scăpat destinului îngust al prejudecăţilor sale? Nici măcar un Împărat nu putea să scape. Trăise o viaţă de acaparări, încercase să creeze un univers după imaginea sa. Dar universul triumfător îl mătura acum cu valurile sale tăcute.

Scuip pe Dune! gândi el. *Îi dau umezeala mea!*

Mitul acesta pe care îl făurise din manevre complexe şi eforturi de imaginaţie, din iubire şi clar de lună, din rugăciuni mai străvechi decât Adam, din faleze cenuşii şi umbre stacojii, din căinări şi fluvii de martiri... mitul acesta, ce epilog avea? Când valurile se vor fi retras, plajele Timpului, goale, spălate, n-aveau să mai ofere decât infinitatea grăunţilor strălucitori ai amintirii... Aceasta era geneza de aur a omului?

Scrâşnetul unor paşi în nisip îi vesti apropierea ghola-ului.

— M-ai evitat astăzi, Duncan.

— E periculos pentru Domnia-Ta să mă numeşti astfel.

— Ştiu.

— Am.... am venit să te avertizez, Sire.

— Ştiu.

Şi ghola-ul îi explică despre constrângerea pe care i-o imprimase Bijaz.

— Cunoşti natura acestei constrângeri? întrebă Paul.

— Violenţa.

Paul simţi atunci că ajunsese într-un loc care nu încetase să-l atragă, încă de la început. Un loc în care se afla în suspensie. Jihadul, punând stăpânire pe el, îl plasase pe o traiectorie de unde formidabila gravitaţie a Viitorului n-avea să-l mai elibereze niciodată.

— Duncan nu va recurge la violenţă, murmură el.

— Dar, Sire...

— Spune-mi ce vezi în jurul nostru.

— Domnia-Ta?...

— Deşertul... Cum e deşertul în noaptea asta?

— Nu-l *vezi*?

— Nu mai am ochi, Duncan.

— Dar...

— Nu am decât viziunea, deşi aş vrea să n-o mai am. Mor de preştiinţă, Duncan... Ştiai asta?

— Poate... poate că lucrul de care te temi nu se va întâmpla.

— Cum? Să-mi neg propriul oracol? Cum aş putea s-o fac când l-am văzut de mii de ori împlinindu-se? Oamenii cred că-i o putere, un dar. E o calamitate! Nu-mi va îngădui să-mi las viaţa acolo unde am găsit-o!

— Domnia-Ta, îngăimă ghola-ul, nu-i... nu se poate... Domnişorule, nu trebuie... nu poţi să...

Glasul i se stinse.

— Cum mi-ai spus, Duncan? întrebă Paul, conştient de adânca tulburare care-l stăpânea pe ghola.

— Pentru o clipă, am...

— Mi-ai spus *Domnişorule.*

— Aşa am spus.

— Aşa mi-a spus întotdeauna Duncan, zise Paul şi întinzând mâna, atinse obrazul ghola-ului. E rezultatul instrucţiei tale tleilaxu?

— Nu.

Paul îşi retrase mâna.

— Atunci?

— A... pornit din mine.

— Slujeşti doi stăpâni?

— Poate.

— Eliberează-te de ghola, Duncan.

— Cum?

— Eşti o fiinţă umană. Fă un lucru omenesc.

— Sunt un ghola!

— Dar carnea ta e omenească. În ea este Duncan.

— Este *ceva.*

— De fapt, nu contează ce vei face, spuse Paul. Dar vei reuşi.

— E... preştiinţă?

— Blestemată fie preştiinţa!

Paul se întoarse cu spatele. Viziunea se năpustise

deodată înainte — cu goluri, pe alocuri, dar imposibil de oprit.

— Domnia-Ta, dacă ai...

— Taci! Paul ridică o mână. Ai auzit?

— Ce să aud, Domnia-Ta?

Paul clătină din cap. Duncan nu auzise nimic. Să fi fost doar în închipuirea lui, sunetul acela? Dinspre deşert, de foarte departe, îşi auzise strigat numele tribal: „Usul... Uuuusssuuullll...”

— Ce e, Domnia-Ta?

Paul nu răspunse. Avea senzaţia că era privit. Ceva, aflat acolo, departe, în bezna nopţii, ştia că el era aici. Ceva? Nu, *cineva.*

— Au fost, cel mai adesea, lucruri minunate, şopti el. Iar, dintre ele, tu ai fost cea mai minunată.

— Ce-ai spus, Domnia-Ta?

— E viitorul.

Acel univers uman, amorf, care-l înconjura, se mişcase. Se acordase cu viziunea şi lansase o notă puternică. Poate că ecourile-fantome aveau să persiste.

— Nu înţeleg, Domnia-Ta, spuse ghola-ul.

— Când rămâne prea multă vreme departe de deşert, zise Paul, un fremen moare. Fremenii spun că a murit de „rău de apă”. Nu-i ciudat?

— Foarte ciudat, Domnia-Ta.

Paul căută printre amintiri, încercând să regăsească răsuflarea Chaniei, noaptea, alături de el. *Unde să caut alinare*? gândi. Nu izbutea să-şi amintească decât imaginea ei din ziua plecării lor spre deşert. În timpul micului dejun, se arătase agitată, irascibilă.

— De ce ţi-ai pus haina asta veche? îl întrebase, văzând tunica neagră de uniformă, cu blazonul şoimului roşu, pe care o purta sub mantia fremenă. Eşti Împărat!

— Chiar şi un Împărat are hainele lui preferate, răspunsese el.

Fără vreun motiv explicabil, cuvintele lui o făcuseră să-i dea lacrimile. De când o ştia, era a doua oară când vedea năruindu-se inhibiţiile ei fremene.

Şi, acum, în căuşul nopţii, Paul îşi atinse propriul obraz şi-l simţi umed. *Cine dă umezeală mortului?* se întrebă. Era faţa lui şi, totuşi, nu a lui. În bătaia vântului, pielea udă era rece ca gheaţa. Un vis fragil se înfiripă, se destrămă. Ceva îi răscolea pieptul... Semnul vreunei boli? Cât de amar, cât de slab era acel alt eu care dădea apă morţilor. Nisipul suflat de vânt îi înţepă obrajii. Pielea, acum uscată, era iarăşi a lui. Dar cui aparţinea freamătul care-i răscolea încă pieptul?

Atunci, auziră vaierul. Departe, în adâncul sietchului. Crescu apoi... tot mai tare...

O lumină puternică se revărsă brusc dinspre pereţii falezei. Cineva dăduse în lături prelatele de izolare. Ghola-ul, răsucindu-se, văzu un om care alerga spre ei cu un zâmbet fără noimă... Nu, nu era zâmbet, era o grimasă de durere! Îl recunoscu pe Tandis, un locotenent fedaykin. Îl urmau mai mulţi oameni, care amuţiră cu toţii când dădură cu ochii de Muad'Dib.

— Chani... bolborosi Tandis.

— A murit, murmură Paul. I-am auzit chemarea.

Se întoarse spre sietch. Cunoştea bine acest loc. Era un loc în care nu se putea ascunde. Viziunea sa năvalnică lumina întreaga mulţime a fremenilor. Îl *văzu* pe Tandis, îi percepu durerea, spaima, furia...

— Ea s-a dus, rosti.

Ghola-ul auzi cuvintele ca şi când ar fi ţâşnit dintr-o orbitoare coroană solară. Îi arseră pieptul, şira spinării, orbitele ochilor săi de metal. Îşi simţi mâna dreaptă coborând spre pumnalul de la centură. Gândurile lui erau dislocate, detracate. Era o marionetă agăţată de sfori care coborau din acea îngrozitoare coroană de lumină. Se mişca la ordinul altcuiva, asculta de voinţa altcuiva. Sforile îi smulgeau braţele, picioarele... fălcile. Printre dinţii încleştaţi îi ieşi un sunet înspăimântător, neomenesc:

— Hrrak! Hrrak! Hrrak!

Pumnalul se ridică să lovească. În aceeaşi fracţiune de secundă, ghola-ul îşi regăsi propria voce şi bolborosi răguşit:

— Fugi! Fugi! Domnişorule!

— Nu vom fugi, rosti Paul. Vom păşi cu demnitate. Vom face ceea ce e de făcut.

Muşchii ghola-ului se blocară dintr-o dată. Trupul lui se cutremură, se clătină.

„Ceea ce e de făcut!” Cuvintele i se iviră în minte asemenea unui peşte uriaş care se ridică din adâncuri şi iese la suprafaţă. *„Ceea ce e de făcut!”* Aşa vorbise cândva şi bătrânul Duce, bunicul lui Paul. Tânărul domn avea în el ceva din personalitatea bătrânului... *„Ceea ce e de făcut!”*

Cuvintele se răsfirară deodată în conştiinţa ghola-ului. Senzaţia că trăia simultan două vieţi îi acapară percepţia interioară: Hayt/Idaho/Hayt/Idaho... Deveni un lanţ imobil de existenţă relativă, singulară, solitară. Vechi amintiri i se revărsară în minte. Începu să le identifice, să le adapteze unei noi înţelegeri, să le integreze într-o nouă conştiinţă. Un nou *personaj* dobândi o formă temporară de tiranie lăuntrică. Sinteza păstra încă un potenţial de dezordine, dar evenimentele cereau o ajustare de moment. Tânărul domn, *Domnişorul,* avea nevoie de el.

Şi izbuti. Era Duncan Idaho şi se afla în posesia tuturor amintirilor lui Hayt, ca şi cum le păstrase în taină pentru a le elibera printr-o strălucitoare catalizä. Coroana incandescentă pieri. Constrângerile tleilaxu fuseseră înlăturate.

— Rămâi lângă mine, Duncan, spuse Paul. Voi avea nevoie de tine pentru multe lucruri. (Şi, cum Idaho continua să rămână încremenit în transă, ridică glasul:) Duncan!

— Da, eu sunt Duncan.

— Fireşte că tu eşti! Te-ai regăsit. Acum, trebuie să intrăm.

Idaho îl urmă. Era, oarecum, ca pe vremuri, dar nu întru totul. Abia acum, când se eliberase de tleilaxu, putea aprecia ce-i dăduseră. Educaţia Zensunni îi îngăduia să depăşească şocul evenimentelor. Facultăţile de mentat erau ca o contragreutate. Alungă orice teamă,

dominându-i sursa. Avu sentimentul că întreaga sa conştiinţă observa acum lumea exterioară într-o stare de infinită uimire: fusese mort; era viu.

— Sire, rosti Tandis când se apropiară, femeia aceea, Lichna, spune că vrea să-ţi vorbească. I-am poruncit să aştepte.

— Foarte bine, spuse Paul. Naşterea...

— Am vorbit cu medicii, spuse Tandis, mergând alături de el. Ai doi copii sănătoşi şi voinici.

— Doi?

Paul se împiedică şi se agăţă de braţul lui Idaho.

— Un băiat şi o fată, răspunse Tandis. I-am văzut. Sunt o mândreţe de prunci fremeni.

— Cum... cum a murit ea? întrebă Paul în şoaptă.

— Domnia-Ta?

— Chani...

— Sarcina, Domnia-Ta, răspunse cu glas înecat Tandis. Medicii mi-au spus că a mers prea repede, că i-a secătuit organismul. N-am înţeles ce-au vrut să spună, dar acestea au fost cuvintele lor.

— Du-mă la ea, şopti Paul.

— Domnia-Ta?

— Du-mă la ea!

— Într-acolo mergem, Domnia-Ta, răspunse Tandis, apoi, aplecându-se mai aproape, întrebă: Domnia-Ta, de ce are ghola-ul cuţitul în mână?

— Duncan, vâră-ţi arma în teacă, spuse Paul. Momentul violenţei a trecut.

În timp ce vorbea, Paul se simţi mai apropiat de sunetul vocii sale decât de mecanismul care formase acele sunete. Doi copii! În viziunea sa existase doar unul. Totuşi, aceste clipe corespundeau întocmai viziunii. Era prezentă o persoană care simţea durere şi mânie. Cineva. Percepţia lui rămânea prinsă sub o cumplită roată de moară care-i reproducea viaţa din amintiri.

Doi copii?

Din nou, se împiedică. *Chani, Chani,* gemură gândurile sale. *Nu exista altă cale. Chani, iubita mea, crede-mă:*

această moarte era, pentru tine, cea mai rapidă... şi mai blândă. Ne-ar fi luat copiii ostatici, pe tine te-ar fi expus într-o cuşcă, apoi te-ar fi maculat cu moartea mea. Aşa însă... aşa îi distrugem şi ne salvăm copiii.

Copiii?

Pentru a treia oară, se împiedică.

Eu am îngăduit asta, gândi. *Ar trebui să mă simt vinovat.*

Dinspre caverna din faţă răzbătură zgomotele confuze ale unei mulţimi. Zgomotele deveniră din ce în ce mai puternice pe măsură ce ei înaintau. La fel era şi în viziune, exact la fel. Da, schema rămânea aceeaşi, chiar şi cu doi copii.

Chani moartă.

Cândva, într-un moment din trecutul îndepărtat pe care-l împărtăşise cu alţii, acest viitor posibil ajunsese până la el. Îl hăituise şi-l încolţise într-o crevasă ai cărei pereţi, acum, se apropiau şi ameninţau să-l strivească. Acesta era mersul viziunii.

Chani e moartă. Ar trebui să mă las pradă durerii.

Dar *nu* acesta era mersul viziunii.

— Aţi chemat-o pe Alia? întrebă.

— E cu prietenele Chaniei, răspunse Tandis.

Paul simţi că mulţimea se trăgea în lături pentru a-i da voie să treacă. Tăcerea oamenilor îl preceda ca un val. Pe măsură ce avansa, glasurile se stingeau. Un fel de emoţie încordată punea stăpânire pe sietch. Paul ar fi vrut să-i alunge pe toţi aceşti oameni din viziune, dar nu era cu putinţă. Îl urmăreau cu feţe curioase şi lipsite de compasiune. Erau îndureraţi, da, însă Paul înţelegea cruzimea care-i anima. Priveau cum vorbăreţul devine mut, cum înţeleptul devine idiot. Clovnii nu treziseră dintotdeauna cruzimea?

Era mai mult decât un priveghi. Era mai puţin decât o veghe.

Paul simţea că sufletul îl implora să-i acorde un răgaz, dar viziunea îl târa mai departe. *Înainte, încă puţin,* gândi. Bezna, întunericului desăvârşit, îl aştepta la câţiva paşi

mai în faţă, în acel loc pe care durerea şi culpabilitatea îl smulseseră din viziune — locul în care cădea luna.

Se împiedică în clipa apropierii, şi-ar fi căzut dacă n-ar fi avut lângă el mâna de fier a lui Idaho.

— Am ajuns, spuse Tandis.

— Atenţie la prag, Sire, zise Idaho, ajutându-l.

Paul simţi o draperie atingându-i în treacăt obrazul. Se opri, o dată cu Idaho. Percepu încăperea ca şi când i s-ar fi reflectat în obraji şi-n urechi. Era o cameră tăiată în stâncă, ai cărei pereţi de piatră erau mascaţi cu draperii.

— Unde e Chani? întrebă el şoptit.

— E aici, Usul, răspunse vocea lui Harah.

Paul avu un suspin întretăiat. Se temuse că trupul fusese deja dus în locul în care fremenii recuperau apa cuvenită tribului. Acesta era mersul viziunii? Se simţea dintr-o dată abandonat în cecitatea lui.

— Copiii? întrebă.

— Sunt aici şi ei, Domnia-Ta, răspunse Idaho.

— O minune de gemeni, Usul, spuse Harah. Un băiat şi o fată. Vezi? I-am pus aici, într-un leagăn.

Doi copii, gândi Paul, perplex. În viziune, nu existase decât o fiică. Se desprinse de mâna lui Idaho şi merse în direcţia din care venise vocea lui Harah. După câţiva paşi se poticni într-un obiect. Recunoscu, pe pipăite, un leagăn de metasticlă. Cineva îl prinse de braţul stâng.

— Usul?

Era Harah. Îi conduse mâna în interiorul leagănului. Paul atinse o piele fină, o carne fragedă. Şi atât de caldă! Simţi coaste, o răsuflare.

— E fiul tău, murmură Harah, apoi îi mută mâna. Iar asta e fiica ta... Usul, eşti într-adevăr orb acum?

Paul ştia ce gândea ea. *Orbii trebuie abandonaţi în deşert.* Triburile fremene nu se împovărau niciodată cu o greutate moartă.

— Du-mă lângă Chani, spuse el, ignorându-i întrebarea.

Harah îl conduse spre stânga.

Paul accepta acum faptul că Chani era moartă. El ocupase un loc într-un univers pe care nu îl dorea, într-o

carne care nu era pe măsură. Cu fiecare răsuflare, îşi biciuia emoţiile. *Doi copii!* Se întrebă dacă nu se angajase pe un culoar în care viziunea sa n-avea să mai revină. Faptul părea lipsit de importanţă.

— Unde-i fratele meu?

Vocea Aliei, în spatele lui. Îi auzi foşnetul robei. Apoi simţi cum îi trăgea braţul din mâna lui Harah.

— Trebuie să-ţi vorbesc!

— Aşteaptă o clipă, spuse el.

— Nu! E vorba de Lichna!

— Ştiu... Aşteaptă o clipă.

— N-ai nici o clipă de pierdut!

— Am destule.

— Nu însă şi Chani!

— Potoleşte-te! porunci el. Chani e moartă. (Îi astupă gura cu palma în clipa în care ea dădu să vorbească.) Ţi-am cerut să te potoleşti! (O simţi liniştindu-se şi coborî mâna.) Descrie-mi ce vezi, spuse apoi.

— Paul!

Furia neputincioasă se războia cu lacrimile în glasul ei.

— Adică nu, lasă! zise el.

Se cufundă în liniştea lăuntrică şi deschise ochii viziunii asupra acestui moment. Da... rămăsese neschimbat. Corpul Chaniei zăcea pe o saltea, în centrul unui cerc de lumină. Cineva îi aranjase roba albă în aşa fel încât să ascundă sângele naşterii. Dar chipul era cel de la care nu putea smulge viziunea. Trăsăturile ei încremenite erau oglinda eternităţii!

Se întoarse, dar viziunea îl însoţi. Chani se dusese... şi n-avea să se mai întoarcă niciodată. Aerul, universul erau pustii — totul era pustiu. Asta să fi fost esenţa ispăşirii? se întrebă. Chema lacrimile, dar ele nu voiau să vină. Trăise prea multă vreme ca un fremen? Această moarte îşi cerea umezeala!

Unul dintre prunci începu să plângă şi cineva şuşoti, liniştindu-l. Sunetul păru să tragă o perdea peste viziune şi Paul fu bucuros să se regăsească în beznă. *Aceasta-i o altă lume,* gândi el. *O lume în care există doi copii.*

Gândul se născuse din cine ştie ce transă oraculară pierdută. Paul încercă să regăsească atemporala dilataţie mentală a melanjului, dar percepţia nu-i dădu ascultare. În această nouă conştiinţă nu ajungea nici o fărâmă de viitor. Pentru că el respingea viitorul. Orice viitor.

— La revedere, Sihaya mea, murmură.

Vocea Aliei — dură, imperativă — se făcu auzită în spatele lui:

— Am adus-o pe Lichna!

Paul se întoarse.

— Nu e Lichna, rosti el. E un Dansator-Faţă. Lichna a murit.

— Dar ascultă ce are de spus, zise Alia.

Încet, Paul păşi în direcţia din care se auzea glasul ei.

— Nu mă miră să te găsesc încă în viaţă, Atreides.

Vocea semăna cu a Lichnei, dar micile deosebiri arătau că persoana care vorbea nu mai era foarte preocupată să controleze perfect coardele vocale pe care le folosea. Iar din ton răzbătea o ciudată notă de onestitate, care-l surprinse pe Paul.

— Nu te miră? întrebă el.

— Sunt Scytale, un Dansator-Faţă tleilaxu, şi, înainte de a începe orice discuţie, vreau să ştiu un lucru. Cel pe care-l văd în spatele tău e un ghola sau e Duncan Idaho?

— E Duncan Idaho, răspunse Paul. Şi n-am ce discuta cu tine.

— Eu cred că ai, îl contrazise Scytale.

— Duncan, rosti Paul, vorbind peste umăr, eşti gata să-l omori pe acest tleilaxu dacă ţi-o voi cere?

— Da, Domnia-Ta! răspunse Idaho şi în tonul său răsună o mânie rece, ucigaşă.

— Staţi! interveni Alia. Paul, nu ştii ce refuzi.

— Ştiu foarte bine, replică Paul.

— Vasăzică e într-adevăr Duncan Idaho al Atreizilor, spuse Scytale. Am găsit pârghia! Un ghola poate să-şi recupereze trecutul.

Paul auzi paşi. Cineva îl ocoli prin stânga, atingându-l în treacăt. Vocea lui Scytale se auzi apoi din spatele său:

— Ce-ţi aminteşti din trecutul tău, Duncan Idaho?

— Totul. Din copilărie şi până azi. Îmi amintesc şi că te-am văzut lângă cuvă, când m-au scos din ea.

— Minunat! murmură Scytale. Minunat!

Paul îl auzi mişcându-se în timp ce vorbea. *Am nevoie de o viziune,* gândi. Bezna era acum un handicap chinuitor. Percepţia Bene Gesserit îl avertiza că Scytale reprezenta o ameninţare cumplită, dar creatura tleilaxu rămânea o voce, umbra unei mişcări… imposibil de atins.

— Ăştia-s pruncii Atreides? întrebă Scytale.

— Harah! strigă Paul. Scoate-o imediat de-aici!

— Rămâneţi pe loc! şuieră Scytale. Toată lumea! Vă previn că un Dansator-Faţă poate fi mai rapid decât vă închipuiţi. Cuţitul meu va curma aceste două vieţi înainte de-a apuca să mă loviţi!

Cineva atinse braţul lui Paul, trecând în dreapta.

— Să nu mai faci un pas, Alia! zise Scytale.

— Alia! rosti Paul. Nu!

— E vina mea, gemu ea. Numai a mea!

— Atreides! strigă Scytale. Acum eşti dispus să discuţi?

Din spate, Paul auzi un blestem scurt, cu vocea joasă, răguşită. Era atâta violenţă surdă în glasul lui Idaho, încât lui Paul i se tăie răsuflarea. Duncan nu trebuia să cedeze! Scytale ar fi ucis copiii!

— Pentru a încheia un târg, reluă Scytale, trebuie să existe ceva de vânzare, nu-i aşa, Atreides? Ai vrea s-o recapeţi pe Chani? Putem să ţi-o oferim noi. O ghola, Atreides. O ghola *cu toate amintirile* ei! Dar trebuie procedat repede. Cheamă-ţi prietenii şi spune-l — ”Da, tată… Uite!” e să aducă o cuvă criologică pentru a prezerva carnea.

Să aud din nou glasul ei, gândi Paul. *S-o ştiu lângă mine. Ahhh, ... aşadar, de-asta mi l-au oferit pe Idaho, ca să-mi demonstreze până la ce punct poate fiinţa înviată să fie aidoma cu originalul. Iar acum… o reînviere deplină… la preţul lor. Aş deveni, pentru totdeauna, o unealtă tleilaxu. Iar Chani… ar fi la fel de încătuşată prin ameninţarea vieţii copiilor noştri, lăsată din nou pradă*

urzelilor Qizaratului...

— La ce presiuni veţi recurge pentru a-i reda Chaniei amintirile? întrebă el, silindu-se să vorbească pe un ton liniştit. O veţi condiţiona să... să-şi omoare unul dintre copii?

— Vom recurge la ce presiuni vom găsi noi de cuviinţă, răspunse Scytale. Ei, ce zici, Atreides?

— Alia, rosti Paul, discută tu cu *creatura* asta. Eu nu pot să discut cu ceea ce nu văd.

— Înţeleaptă soluţie, comentă încântat Scytale. Ei bine, Alia, ce-mi oferi în calitate de agent al fratelui tău?

Paul lăsă capul în jos, cufundându-se în tăcere. Tăcere în tăcere lăuntrică. Cu o clipă mai înainte întrevăzuse ceva... Ca o viziune, dar nu o viziune. Un cuţit... foarte aproape de el. La câţiva centimetri!

— Dă-mi un mic răgaz de gândire, spuse Alia.

— Cuţitul meu poate s-aştepte, zise Scytale, dar carnea Chaniei, nu. Vezi să fie un răgaz *rezonabil.*

Paul îşi simţi pleoapele clipind. Era cu neputinţă... dar aşa era! Simţea că... avea ochi! Poziţia lor era stranie iar privirea lor rătăcea în toate părţile. *Iată-l!* Cuţitul reapăruse. Cu un şoc care-i tăie răsuflarea, Paul identifică ochii. Erau ochii unuia dintre copiii săi! Privea, din leagăn, cuţitul aflat în mâna lui Scytale Lama scânteia la doar câţiva centimetri distanţă. Da... şi se vedea pe el însuşi în mijlocul camerei, cu capul plecat, nemişcat, inofensiv, nebăgat în seamă de nimeni.

— Ai putea să începi prin a ne ceda toate acţiunile voastre CHOAM, sugeră Scytale.

— Toate? exclamă Alia.

— Toate.

Observându-se cu ochii din leagăn, Paul scoase pe nesimţite cristaiul din teaca de la brâu. Evaluă distanţa, unghiul. N-avea să i se ofere o a doua şansă. Îşi pregăti trupul în Maniera Bene Gesserit, deveni un arc comprimat, pregătit să se destindă fulgerător — o stare *prajna* în care toţi muşchii erau echilibraţi într-o unitate perfectă.

Cristaiul zbură din mâna lui. Fulgerarea lăptoasă se

opri în ochiul drept al lui Scytale. Capul Dansatorului-Faţă fu aruncat cu violenţă pe spate. Mâinile i se smuciră în sus, în timp ce trupul se poticni de-a-ndărătelea. Cuţitul lui ricoşă în tavan, şi căzu zăngănind pe pardoseală. Apoi Scytale se prăbuşi cu faţa în jos, mort înainte de-a atinge podeaua.

Ochii din leagăn îi arătară lui Paul feţele stupefiate care se întorceau către el. Apoi Alia se năpusti spre leagăn, se aplecă şi el nu mai văzu nimic.

— Sunt nevătămaţi! strigă sora lui. Nevătămaţi!

— Domnia-Ta! şopti Idaho. *Asta* era în viziunea Domniei-Tale?

— Nu... (Paul făcu un gest vag cu mâna). Fie şi aşa.

— Paul, iartă-mă! zise Alia. Dar când creatura asta a spus c-ar putea... să readucă la...

— Există preţuri pe care un Atreides nu le poate plăti, spuse Paul. Ştii şi tu.

— Ştiu, suspină ea. Dar am fost tentată...

— Cine n-ar fi fost? murmură el.

Se retrase cu paşi nesiguri, se sprijini de un perete şi încercă să înţeleagă ce făcuse. *Cum? Cum a fost cu putinţă? Ochii din leagăn!* Avea senzaţia că se afla în pragul unei cutremurătoare revelaţii.

„Ochii mei, tată.”

Forme-cuvinte care licăreau în beznă.

— Fiul meu! şopti Paul, neauzit. Eşti... conştient?

— *„Da, tată... Uite!”*

Năucit, ameţit, Paul se cramponă de perete. Întreaga sa viaţă îi trecu dinainte ca într-o fulgerare. Îl văzu pe tatăl său. *Fu* tatăl său. Şi bunicul său. Şi toţi bunicii şi străbunicii dinaintea lui. Percepţia sa străbătu într-o clipă întreg coridorul năucitor al strămoşilor săi pe linie bărbătească.

„Cum?” întrebă el în gând.

Forme-cuvinte vagi apărură, păliră şi dispărură, ca şi când efortul cerut era prea intens. Paul îşi şterse firicelele de salivă din colţurile gurii. Îşi aminti acum de trezirea Aliei în pântecul Doamnei Jessica. Dar, de această dată,

nu fusese vorba nici de Apa Vieţii, nici de un exces de melanj... Sau... Asta să fi fost explicaţia foamei pe care o resimţise tot timpul Chani? Ori totul nu era decât produsul liniei genetice după care tânjea într-atât Cucernica Maică Gaius Helen Mohiam?

Şi Paul se pomeni, dintr-o dată, în leagăn, cu Alia aplecată deasupra lui. Îi simţi mâinile, ogoindu-l. Îi văzu faţa, imensă, legănându-se deasupra lui. Alia îl întoarse pe-o parte... şi îşi văzu tovarăşa de leagăn: o fetiţă cu trupul uscăţiv care era moştenirea deşertului şi capul acoperit cu un puf roşcat. Fetiţa deschise ochii. Ochii!... Erau ochii Chaniei... şi ai Doamnei Jessica. O infinitate de ochi îl priveau prin ochii aceia.

— Ia uitaţi-vă la ei, se auzi vocea Aliei. Se privesc.

— La vârsta asta încă nu pot să vadă, spuse Harah.

— Eu puteam, replică Alia.

Încet, Paul simţi că se desprinse de acea percepţie infinită. Era din nou lângă peretele de care se sprijinise. Mâna lui Idaho îi scutura cu blândeţe umărul.

— Domnia-Ta?

— Fiul meu se va numi Leto, ca tata, rosti el, îndreptându-şi spatele.

— Când va veni vremea botezului, spuse Harah, voi sta alături de tine, ca prietenă a mamei sale, şi-i voi da acest nume.

— Iar fiica mea, urmă Paul, se va numi Ghanima.

— Usul! protestă Harah. Ghanima e un nume de rău augur.

— Un nume care ţi-a salvat viaţa, rosti Paul. Ce dacă Alia şi-a râs odinioară de tine numindu-te astfel? Fiica mea este Ghanima, captură de război.

Un zgomot de rotile îi atrase atenţia. Corpul Chaniei era scos din cameră. Primele note ale incantaţiei din Ritualul Apei se înălţară.

— Hal yawm! exclamă Harah. Trebuie să plec. Vreau să fiu prezentă la sfântul adevăr şi să stau pentru ultima oară lângă prietena mea. Apa ei aparţine tribului.

— Apa ei aparţine tribului, murmură Paul. Trase cu

urechea la paşii care se îndepărtau, apoi întinse şi găsi braţul lui Duncan Idaho. Duncan, condu-mă în apartamentele mele.

Ajuns în camera sa, îi ceru lui Idaho să plece. Era momentul să rămână singur. Înainte însă ca Duncan să-i dea ascultare, se auzi un zgomot la uşă, apoi glasul lui Bijaz:

— Stăpâne!

— Duncan, spuse Paul, lasă-l să înainteze doi paşi. Dacă încearcă să se apropie mai mult, omoară-l!

— Am înţeles, răspunse Idaho.

— E Duncan? întrebă Bijaz. E adevăratul Duncan Idaho?

— El e, rosti Idaho. Mi-am amintit.

— Aşadar, planul lui Scytale a reuşit!

— Scytale e mort, spuse Paul.

— Eu însă nu, şi nici planul, replică piticul. Pe cuva în care am crescut! E deci cu putinţă! Îmi voi regăsi trecutul... toate trecuturile. Nu-i nevoie decât de declanşatorul potrivit.

— Declanşatorul? făcu Paul.

— Cum a fost constrângerea de a-ţi lua viaţa, spuse Idaho cu glas încărcat de mânie. Calcul mentatic: şi-au dat seama că vedeam în Domnia-Ta fiul pe care nu l-am avut niciodată. Mai degrabă să te asasineze, adevăratul Duncan Idaho ar fi acaparat corpul ghola-ului. Dar... s-ar fi putut şi să nu izbutească... Spune-mi, piticule, dacă planul vostru ar fi dat greş, dacă l-aş fi ucis, ce s-ar fi întâmplat?

— Oh!... în cazul acela am fi negociat cu sora condiţiile de salvare a fratelui ei. Dar tranzacţia-i de preferat în actualele circumstanţe.

Paul inspiră adânc, tremurat. Auzea cortegiul funebru care, în clipa aceasta, pătrundea în pasajul ce ducea spre încăperile din adâncuri, unde se aflau alambicurile morţii.

— Domnia-Ta, încă nu e târziu, zise Bijaz. Vrei să-ţi revezi iubita? Noi o putem readuce la viaţă. Va fi o ghola... dar acum reîntruparea va fi perfectă. Să chemăm servitorii. Să aducă o cuvă criologică pentru a conserva carnea tovarăşei de viaţă a ....

Acum era şi mai greu, constată Paul. Prima tentaţie tleilaxu îi epuizase forţele. Zadarnic! S-o aibă din nou pe Chani alături...

— Fă-l să tacă! i se adresă el lui Idaho, în graiul de luptă Atreides.

Îl auzi pe Duncan îndreptându-se către uşă.

— Stăpâne! scânci Bijaz.

— Dacă ţii la mine, continuă Paul în acelaşi grai de luptă, fa-mi o favoare: omoară-l până nu cedez!

— Nuuuuu! .... urlă Bijaz.

Urletul se curmă într-un horcăit.

— I-am făcut serviciul, rosti Idaho.

Paul, înclinând capul, trase cu urechea. Incantaţia cortegiului nu se mai auzea. Se gândi la străvechiul ritual fremen care avea loc acum în străfundurile sietchului, în camera mortuară unde se distila apa recuperată în folosul tribului.

— Nu era altă soluţie, spuse el. Înţelegi Duncan?

— Înţeleg.

— Există lucruri pe care nu le poate îndura nimeni. Am rătăcit printre toate viitorurile posibile pe care le-aş fi putut crea, până când, în cele din urmă, m-au creat ele pe mine.

— Domnia-Ta, n-ar trebui să-ţi…

— Există, în acest univers, probleme pentru care nu se găsesc soluţii, spuse Paul. Nimic. Nu se poate face nimic.

În timp ce rostea aceste cuvinte, simţi cum se dizolva legătura sa cu viziunea. Mintea i se chirci, copleşită de infinitatea posibilităţilor. Viziunea sa pierdută deveni ca vântul care suflă unde vrea el.

Spunem, despre Muad'Dib, că a plecat într-o călătorie prin ţinutul în care paşii nu lasă urme.

Preambul la Crezul Qizaratului

UN DIG DE APĂ separa plantaţiile sietchului de nisipul deşertului. Ceva mai departe era un pod de piatră, apoi, doar deşertul. Promontoriul Sietchului Tabr domina noaptea în spatele lui Idaho. Lumina celor două luni aştemea un strat argintiu de chiciură pe piscuri. Livada sfârşea chiar la marginea apei.

Idaho se opri dincolo de pod şi privi îndărăt, la crengile înflorite care se oglindeau în apă. Reflexii şi realitate... Patru luni... Distraiul i se părea uleios la contactul cu pielea. Un iz de cremene udă îi invada nările, prin filtre. Vântul părea să poarte un râs perfid prin frunzişul livezii. Idaho ascultă zgomotele nopţii. În iarba de pe malul apei se fugăreau şoareci marsupiali. Un şoim-bufniţă îşi lansă ţipătul, dintre stâncile falezei. Din depărtarea bledului, vântul aduse şuierul înfundat al unei dislocări de nisip.

Întoarse capul în direcţia acelui sunet.

Nu desluşi nici o mişcare printre dunele scăldate în lumina lunilor.

Tandis fusese cel care-l condusese pe Paul până aici. Apoi se întorsese să povestească. Paul pornise de unul singur spre inima deşertului. Ca un fremen.

— Era orb, cu adevărat orb, spusese Tandis, ca şi când asta ar fi explicat totul. Înainte, avusese viziunea despre care ne-a vorbit, dar... acum...

Tăcuse şi ridicase din umeri. Fremenii orbi erau lăsaţi în voia deşertului. Muad’Dib va fi fost Împărat, dar era şi fremen. Nu lăsase el cu limbă de moarte ca fremenii să-i ia în grijă şi să-i educe copiii? Era fremen.

Zona din faţă era un deşert-schelet, observă Idaho. Stânci prelungi, argintate de luni, se iveau ca nişte coaste

descărnate la suprafaţa nisipurilor. Dincolo de ele începeau dunele.

N-ar fi trebuit să-l las singur nici măcar un minut, gândi Idaho. *Ştiam ce are de gând.*

— Mi-a spus că viitorul nu mai avea nevoie de prezenţa lui fizică, povestise Tandis. Când ne-am despărţit, s-a întors şi mi-a strigat: „Acum sunt liber!”

Fir-ar ei blestemaţi! gândi Idaho.

Fremenii refuzaseră să trimită toptere sau cercetaşi. Salvarea era contrară datinilor lor ancestrale.

— Un vierme va veni pentru Muad’Dib, decretaseră ei. Şi intonaseră cântecul celor încredinţaţi deşertului, celor a căror apă îi revenea lui Shai-hulud: „Maică a Nisipurilor, Tată al Timpului, Obârşie a Vieţii, lăsaţi-l să treacă!”

Idaho se aşeză pe o stâncă plată şi lăsă privirea să-i rătăcească în depărtări. Noaptea părea să fi aşternut o pânză de camuflaj peste deşert. Era cu neputinţă de desluşit încotro se îndreptase Paul.

— „Acum sunt liber.”

Idaho repetă cu voce tare cuvintele lui Paul, surprins de sunetul propriei voci. Pentru o clipă, dădu frâu liber gândurilor, amintindu-şi de ziua în care vizitase cu micul Paul o piaţă de peşte, pe Caladan... Scânteierea soarelui în valurile mării, bogăţiile adâncurilor scoase la vânzare pe tarabe... Îşi aminti şi de Gurney Halleck, cântându-le la baliset... Râsete, glume... Ritmuri uitate îi reveniră în minte, purtându-l pe culoare iluminate de trecute delicii.

Gurney Halleck... Gurney avea să-l învinuiască de această tragedie.

Ecourile balisetului se stinseră.

Îşi aduse aminte de spusele lui Paul: „*Există în acest univers, probleme, pentru care nu se găsesc soluţii.*”

Se întrebă în ce fel avea să moară Paul, acolo, în largul deşertului. Repede, ucis de un vierme? Încet, în văpaia soarelui? Unii fremeni din sietch spuseseră că Muad’Dib nu avea să moară niciodată, că trecuse în lumea*-ruh,* unde se reuneau toate viitorurile posibile, că, de acum înainte, avea să fie prezent în alam al-mythal, rătăcind la

nesfârşit şi după ce carnea lui va fi încetat să mai fie.

Va muri, iar eu nu pot face nimic, gândi Idaho.

Îşi dădu seama, în clipa aceea, că există o oarecare eleganţă, rafinată în a muri astfel, dispărând fără urmă, cu o întreagă planetă drept mormânt.

Mentatule, gândi, *rezolvă-te pe tine însuţi!*

Din senin, cuvinte îi năpădiră memoria. Cuvintele rituale ale locotenentului Fedaykin care instruise garda desemnată pentru paza copiilor lui Muad'Dib: „Va fi datoria solemnă a ofiţerului comandant...”

Limbajul insinuant şi emfatic al stăpânirii îl scotea din sărite. Acest limbaj îi sedusese pe fremeni. Sedusese pe toată lumea. Un om, un mare om murea acolo, departe... în timp ce limbajul continua să se insinueze... fără-ncetare...

Ce se întâmplase, se întrebă, cu acele sensuri pure şi clare care înlăturau absurdul? Undeva, în cine ştie ce loc pierdut pe care-l crease Imperiul, ele fuseseră încătuşate, închise între patru ziduri, pentru ca nu cumva să fie redescoperite vreodată din întâmplare. Mintea sa însetată căuta soluţii, conform tehnicii de mentat. Modele de cunoaştere păreau să strălucească în depărtare... ca părul lui Lorelei atrăgându-l pe marinarul vrăjit spre caverne de smarald...

Cu o tresărire brutală, Idaho se smulse din mrejele rătăcirii catatonice.

Aşa vasăzică! gândi el. *Mai degrabă decât să-mi înfrunt eşecul, m-aş lăsa să dispar în mine însumi!*

Momentul însă îi rămase în minte. Analizându-l, avu senzaţia că viaţa sa atinsese, pentru o clipă, dimensiunile întregii existenţe a universului. Carnea reală rămânea condensată şi finită în caverna de smarald a conştiinţei, dar viaţa infinită îi împărtăşise fiinţa.

Se ridică în picioare. Avea sentimentul că deşertul îl purificase. Nisipul începea să susure în vânt, ciugulind din frunzele livezii. Aerul nopţii era pătruns de mirosul uscat şi abraziv al prafului. O pală de vânt făcu să-i fluture, cu un pocnet de bici, poalele lungi ale mantiei.

Undeva, în largul bledului, o maică-furtună făcea ravagii, ridicând tornade şuierătoare — uriaşi viermi de nisip aerieni, care puteau smulge carnea de pe oase.

Va deveni tot una cu deşertul, gândi Idaho. *Deşertul va fi împlinirea lui.*

Era o cugetare zensunnită, ce i se revărsa în minte ca un şuvoi de apă limpede. Paul avea să-şi continue marşul, ştia asta. Un Atreides nu putea să se lase pe de-a-ntregul în voia deşertului, nici când avea deplina certitudine a inevitabilului.

O fărâmă de precogniţie îl atinse în clipa aceea şi Idaho văzu că oamenii viitorului aveau să-şi amintească de Paul în termeni... marini. Chiar dacă avea să-şi sfârşească viaţa în nisip, apa avea să-l urmărească. „Carnea i s-a scufundat”, avea să se spună, „dar el a continuat să înoate”.

În spatele lui, cineva tuşi uşor.

Se întoarse brusc şi desluşi silueta lui Stilgar, nemişcată, pe podul care traversa qanatul.

— Nu va mai fi găsit, glăsui Stilgar. Dar toţi oamenii îl vor fi găsit.

— Îl ia deşertul... şi-l transformă în zeu, murmură Idaho. Cu toate că n-a fost decât un intrus, aici. Un nechemat, care-a adus acestei lumi o alchimie străină... Apa.

— Deşertul îşi impune propriile ritmuri, zise Stilgar. Noi l-am întâmpinat, i-am spus Mahdi, Muad'Dib... Şi i-am dat numele de taină Usul, Baza Coloanei.

— Deşi nu se născuse fremen.

— Ceea ce nu ne-a împiedicat să-l considerăm de-al nostru... şi să se dovedească a fi de-al nostru până la urmă. (Stilgar se apropie şi puse mâna pe umărul lui Idaho.) Toţi oamenii sunt intruşi, vechiul meu prieten.

— Eşti profund, Stil, nu-i aşa?

— Destul de profund. Îmi dau seama de dezordinea pe care migraţiile noastre au răspândit-o în univers. Muad'Dib ne-a dat ceva ce nu cunoştea dezordinea. Pentru asta, cel puţin oamenii nu-i vor uita Jihadul.

— Nu se va da bătut în faţa deşertului, zise Idaho. E orb, dar nu se va da bătut. E un om cu principii, un om de onoare. A fost educat ca un Atreides.

— Iar apa lui se va vărsa pe nisip, spuse Stilgar. Strânse uşor braţul lui Idaho. Vino!... Alia vrea să te vadă.

— Alia a fost cu tine la Sietch Makab?

— Da... Mi-a fost de mare ajutor la strunirea Naibilor mai slabi. Acum, îi execută cu toţii ordinele... ca şi mine.

— Ce ordine?

— A poruncit ca trădătorii să fie executaţi.

— Oh... (Idaho făcu un efort pentru a alunga senzaţia de ameţeală care-l cuprinsese când îşi ridică ochii spre promontoriu.) Care trădători?

— Ghildarul, Cucernica Maică Mohiam, Korba... şi alţii.

— Aţi ucis o Cucernică Maică?

— Am ucis-o chiar eu. Muad'Dib lăsase vorbă să fie cruţată. (Ridică din umeri.) Dar nu i-am dat ascultare. Alia ştiuse asta dinainte.

Încă o dată, Idaho îşi îndreptă privirile spre deşert. Simţea acum că omul întreg, care devenise, era capabil să discearnă modelul creat de Paul. *Strategia judecăţii,* îi spuneau Atreizii în manualele lor de instrucţie. *Oamenii se subordonează Puterii, dar guvernanţii influenţează guvernanţii*. Însă, se întrebă el, aveau cât de cât guvernanţii idee ce ajutaseră să se edifice aici?

— Alia... începu Stilgar cu un aer stânjenit, apoi îşi drese glasul şi continuă: Alia are nevoie de mângâierea prezenţei tale.

— Alia este acum Puterea, murmură Idaho.

— E vorba doar de o regenţă...

— Norocul surâde pretutindeni, cum obişnuia să spună tatăl ei, rosti cu voce joasă Idaho.

— Am încheiat un târg cu viitorul, declară Stilgar. Apoi: Vii? Avem nevoie de tine, acolo. (Din nou păru stânjenit.) Ea e... tulburată. Când îşi blestemă fratele, când îl jeleşte.

— O să vin, promise Idaho.

Ascultă paşii lui Stilgar, care se depărta, apoi, rămânând cu faţa în vânt, ropotul grăunţilor de nisip în

ţesătura mantiei.

Îşi proiectă percepţia de mentat spre fluxurile schimbătoare ale viitorului. Posibilităţile pe care le întrevăzu îl năuciră. Paul declanşase un ciclon căruia nimic nu-i putea sta în cale.

Bene Tleilaxul şi Ghilda supralicitaseră prea mult şi pierduseră. Erau discreditate. Qizaratul fusese zdruncinat de trădarea lui Korba şi a altor înalţi dregători. Iar, prin ultimul său act, acceptarea senină a datinii strămoşeşti, Paul îşi asigurase definitiv loialitatea fremenilor. Lui şi Casei Atreides. Avea să rămână de-al lor, în vecii vecilor.

— Paul s-a dus!

Glasul Aliei era stins. Se apropiase pe nesimţite şi acum stătea lângă el.

— A fost nebun, Duncan!

— Nu spune asta!

— O va spune întreg universul!

— De ce, pentru numele lui Dumnezeu?

— Pentru numele fratelui meu, nu al lui Dumnezeu.

Intuiţia zensunnită dilată brusc percepţiile lui Idaho. Simţea limpede că Alia nu mai avea nici un fel de viziune. Nu mai avusese de când murise Chani.

— Ciudate vorbe, rosti el.

— Ciudate? Duncan, i-ar fi fost de ajuns să se abată din drum! Ce conta că restul universului s-ar fi năruit în urma lui? Acum ar fi fost viu... şi-ar fi avut-o alături pe Chani!

— Atunci... pentru ce n-a făcut-o?

— Pentru numele lui Dumnezeu, murmură ea. Apoi, ceva mai tare: Toată viaţa lui Paul a fost o luptă pentru a scăpa de Jihad şi de zeificare. Acum, în sfârşit, a scăpat. A fost alegerea lui!

— Ah, da... oracolul. (Idaho dădu din cap.) Chiar şi moartea Chaniei. Luna care-a căzut.

— N-am dreptate să spun c-a fost nebun, Duncan?

Idaho simţi că i se pune un nod în gât. Nu răspunse.

— Nebun! izbucni Alia într-un hohot de plâns fără lacrimi. El va trăi veşnic, pe când noi va trebui să murim!

— Alia, nu...

— E doar jalea, zise ea încet. Doar jalea. Ştii ce trebuie să fac pentru el? Trebuie să-i cruţ viaţa Prinţesei Irulan. Irulan! Dac-ai auzi-o *pe ea* cum îl jeleşte! Se tânguie, dă umezeală mortului... Jură că l-a iubit fără să-şi dea seama. Se dezice de Comunitatea Surorilor şi spune că-şi va consacra viaţa educaţiei copiilor lui Paul.

— Şi tu o crezi?

— E întruchiparea sincerităţii!

— Ahhh! făcu Idaho.

Schema finală se desfăşura în percepţia lui ca un desen pe o ţesătură. Dezertarea Prinţesei Irulan era ultimul pas. Deposeda Bene Gesseritul de orice pârghie de manevră împotriva moştenitorilor Atreides.

Alia începu brusc să plângă şi-şi ascunse faţa la pieptul lui.

— Oh, Duncan, Duncan! El s-a dus!

Idaho îşi lipi buzele de părul ei.

— Te rog, şopti el.

Îşi simţea propria-i durere contopindu-se cu a ei, două râuri revărsându-se în acelaşi iaz.

— Duncan, am nevoie de tine... Iubeşte-mă!

— Te iubesc, rosti el în şoaptă.

Ea înălţă capul, îi privi chipul scăldat în lumina rece a lunilor.

— Ştiu, Duncan. Dragostea cunoaşte dragostea.

Cuvintele ei îl făcură să simtă un fior, o senzaţie de înstrăinare de vechiul său eu. Venise în acest loc în căutarea unui lucru şi găsise cu totul altul. Era ca şi cum, pătrunzând într-o încăpere plină de figuri familiare, descoperea prea târziu că nu cunoştea pe nimeni.

Alia se retrase un pas, îl prinse de mână.

— Vrei să vii cu mine, Duncan?

— Oriunde mă vei conduce, rosti el.

Îl conduse înapoi, peste qanat, spre faleza cufundată în întuneric şi Locul de Refugiu.

EPILOG

Niciun iz amar de alambic funerar pentru Muad'Dib.
Niciun dangăt de clopot, nici un ritual sacru
Menit să elibereze sufletul de umbrele avare.
El e nebunul sfânt.
Străinul poleit care trăieşte veşnic
La fruntariile raţiunii.
Coboară-ţi garda, şi el se va ivi!
Pacea lui sângerie, paloarea lui suverană
Pătrund în universul nostru prin văluri profetice
Ca un licăr mut... iată!
Ivit din desişul unei jungle stelare:
Misterios, mortal, oracol orb.
Gheară de felină a profeţiei, glas fără moarte!
Shai-hulud îl aşteaptă pe o limbă de nisip,
Unde trec perechi ce privesc, ochi în ochi,
Al dragostei plictis delicios.
El străbate lunga cavernă a timpului,
Risipind eul-nebun al visului său.

Imnul ghola-ului

